Załącznik do Uchwały Nr 339/XLVI/2014
Rady Powiatu Nowotarskiego
z dnia 30 października 2014 r.

Powiat Nowotarski

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU NOWOTARSKIEGO

2015-2022

Starostwo Powiatowe w Nowym Targu

ul. Bolesława Wstydliwego 14

34-400 Nowy Targ

NOWY TARG

LISTOPAD 2014

Autor dokumentu: Dr Jacek Strojny

Kierownik zespołu: Ewa Miśkowiec

Członkowie zespołu: Zarząd: Krzysztof Faber, Maciej Jachymiak, Bogusław Waksmundzki,

Pracownicy Starostwa Powiatowego: Bartłomiej Garbacz, Wojciech Krauzowicz, Katarzyna Machaj, Cecylia Nowak, Jerzy Ostrowski, Ewa Piątkowska, Jakub Swalarz, Grzegorz Watycha

Przedstawiciele jednostek oraz instytucji kultury powiatu: Agata Bryniarska, Agata Domalik, Marcin Dziadkowiec, Tomasz Obrusik, Maria Sendrowicz, Marta Skawska, Tadeusz Watycha, Marek Wierzba, Zbigniew Wójciak, Aneta Wójcik

SPIS TREŚCI

PREAMBUŁA **5**

ZAŁOŻENIA DO STRATEGII **6**

ROLA STRATEGII W ZARZĄDZANIU ROZWOJEM POWIATU NOWOTARSKIEGO 6
PODSTAWY METODYCZNE STRATEGII 7

ANALIZA STRATEGICZNA POWIATU NOWOTARSKIEGO **10**

ANALIZA INTERESARIUSZY 10
OCENA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO I POZYCJI KONKURENCYJNEJ 13
Potencjał społeczeństwa *14*
Potencjał gospodarki *26*
Potencjał infrastrukturalny *38*
Potencjał środowiska naturalnego *59*
Potencjał instytucjonalny *68*
ANALIZA OTOCZENIA 78
Analiza makrootoczenia *78*
Analiza mikrootoczenia *80*
ANALIZA SWOT 81
Mocne strony *81*
Słabe strony *82*
Szanse *83*
Zagrożenia *83*

POWIAT NOWOTARSKI 2022 – ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE **85**

POWIAT NOWOTARSKI 2022 - WIZJA 85
Powiat sprawnie zarządzany *85*
Powiat przedsiębiorczy i innowacyjny *86*
Powiat atrakcyjny turystycznie *86*
Powiat ekologiczny *87*
Powiat zapewniający mieszkańcom wysoką jakość życia *88*
PRIORYTETY STRATEGICZNE 89
CELE STRATEGICZNE W ROZWOJU POWIATU NOWOTARSKIEGO DO 2022 ROKU 91
Cele dotyczące potencjału rozwojowego *92*
Cele dotyczące pozycji konkurencyjnej *96*
Cele finansowe *99*
PROCES ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO 101
Organizacyjne uwarunkowania realizacji strategii *101*
Planowanie strategiczne, taktyczne i operacyjne *103*
Controlling strategiczny i taktyczny *104*
Aktualizacja bieżącej strategii i planowanie strategii na lata 2023-2030 ..... *105*
Harmonogram realizacji strategii *105*

Budżetowanie strategii *111*

PROGRAMY ROZWOJOWE 113

PROGRAM ROZWOJOWY 1. „DOSKONALENIE SYSTEMU ORGANIZACJI PRACY” 115
PROGRAM ROZWOJOWY 2. „EFEKTYWNOŚĆ I SKUTECZNOŚĆ W ZARZĄDZANIU POWIATEM” 123
PROGRAM ROZWOJOWY 3. „ELASTYCZNY RYNEK PRACY I PRZEDSIĘBIORCZA GOSPODARKA” 130
PROGRAM ROZWOJOWY 4. „BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I SPOŁECZNE” 141
PROGRAM ROZWOJOWY 5. „PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA” 154
PROGRAM ROZWOJOWY 6. „PRIMO EDUCATIONIS” 161
PROGRAM ROZWOJOWY 7. „UTRZYMANIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ” .. 172
PROGRAM ROZWOJOWY 8. „PIĘĆ KRAIN: PIENINY-GORCE-SPISZ-PODHALE-ORAWA” ... 180
PROGRAM ROZWOJOWY 9. „NOWOTARSKI – WARTO BYĆ” 190

ZAŁĄCZNIKI 200

ZAŁĄCZNIK 1. RAPORT Z CONTROLLINGU TAKTYCZNEGO 200
ZAŁĄCZNIK 2. RAPORT Z CONTROLLINGU STRATEGICZNEGO 209

SPISY TABEL I ILUSTRACJI 262

SPIS TABEL 262
SPIS RYSUNKÓW 263
SPIS WYKRESÓW 263

PREAMBUŁA

Proces planowania strategicznego to podstawa sprawnego, efektywnego i ukierunkowanego zarządzania powiatem. Planowanie pomaga nie tylko wydajnie gospodarować zasobami, przewidywać problemy, które mogą pojawić się w przyszłości, ale przede wszystkim w sposób uporządkowany realizować zakładane cele rozwojowe powiatu. Pozwala to na uniknięcie realizacji projektów ad hoc, nie powiązanych ze sobą logicznie i nie wpisujących się w ciąg przyczynowo – skutkowy. Strategia rozwoju powiatu pokazuje, że planowane do realizacji zadania są konsekwencją strategicznego myślenia o rozwoju.

Istotą strategii jest więc wyznaczenie głównych, najważniejszych kierunków działań średnio i długookresowych i takie opisanie sposobu ich realizacji, które pozwoli na wykorzystanie przedmiotowego dokumentu do wspomagania zarządzania powiatem. Poza wskazaniem głównych obszarów i kierunków działania strategia określa również, w jaki sposób śledzone będą postępy w jej realizacji i jaki będzie mechanizm ich oceny.

Ustalenia zawarte w dokumencie będą również wykorzystywane jako wskazówki w zakresie pozyskiwania przez Powiat zewnętrznych środków, szczególnie finansowania ze źródeł Unii Europejskiej w perspektywie 2014-2020 oraz w zakresie współpracy powiatu z partnerami samorządowymi i społecznymi prowadzące w konsekwencji do podejmowania wspólnych przedsięwzięć służących zaspokojeniu potrzeb jego społeczności.

Strategia to także inspiracja dla samorządowców i urzędników samorządowych. Powinna być wykorzystywana zarówno jako punkt odniesienia dla pomysłów na projekty rozwojowe, jak i ramy do ich oceny. Strategia musi żyć i dostosowywać się do sytuacji powiatu i aspiracji jego mieszkańców. Dlatego nie należy jej traktować jako ograniczenie, ale jako narzędzie usprawniające mechanizm koncentrowania się na tym co ważne.

Niniejszy dokument jest jednoczenie wyrazem otwartości i chłonności powiatu na nowoczesne podejście do zarządzania strategicznego. Zastosowano w nim szereg nowoczesnych metod zarządzania, takich jak: eksperckie metody podejmowania decyzji, benchmarking, zarządzanie przez cele czy zarządzanie projektami.

Mam nadzieję, że niniejszy dokument stanowić będzie wartościowe i skuteczne narzędzie kreowania rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu w następnych latach.

Krzysztof Faber

Starosta Nowotarski

ZAŁOŻENIA DO STRATEGII

Przygotowując strategię powiatu nowotarskiego przyjęto szereg założeń wpływających na kształt samego dokumentu, jak i działania podejmowane na jego podstawie. W szczególności odniesiono się do:

- roli strategii w zarządzaniu rozwojem powiatu,
- podstaw metodycznych strategii,
- trybu pracy nad dokumentem strategicznym,
- trybu realizacji strategii.

Opis poszczególnych założeń przedstawiono kolejnych punktach niniejszego rozdziału.

ROLA STRATEGII W ZARZĄDZANIU ROZWOJEM POWIATU NOWOTARSKIEGO

Strategia to podstawowe narzędzie służące do zarządzania rozwojem powiatu nowotarskiego. W szczególności jest ona podstawą do:

- przygotowywania wieloletnich planów finansowych,
- planowania rocznych budżetów powiatu,
- planowania projektów rozwojowych,
- optymalnego wykorzystania środków ze funduszy Unii Europejskiej,
- oceny władz powiatu przez społeczność lokalną.

Strategia wskazuje nie tylko kierunki rozwoju powiatu, ale zawiera także podstawowe założenia dotyczące wynikających z nich długofalowych przedsięwzięć o charakterze programów rozwojowych. Ich zdefiniowanie pozwala określić także główne założenia finansowe, mające swoje odzwierciedlenie w wieloletnim planowaniu finansowym.

Strategia jest głównym dokumentem planistycznym wykorzystywanym do budowania rocznych budżetów powiatu. W szczególności, wytyczne dotyczące finansowania programów rozwojowych określają kwoty przeznaczane w budżetach kolejnych lat na określony obszar interwencji strategicznej.

Strategia służy do koncentracji na priorytetach wyrażonych w przyjętych programach rozwojowych. Oznacza to, że każde przedsięwzięcie o charakterze rozwojowym konfrontowane będzie z założeniami strategicznymi i wpisywane w priorytety wyznaczone na poziomie określonego programu rozwojowego.

Strategia koncentruje uwagę na sprawach najbardziej istotnych dla powiatu, wskazując pożądany poziom zaangażowania w realizację poszczególnych priorytetów. Określając założenia finansowe realizacji strategii wskazuje się te obszary interwencji strategicznej, na których wsparcie należy pozyskać dodatkowe źródła finansowania z funduszy Unii Europejskiej.

Strategia wyznacza obszary odpowiedzialności politycznej władz powiatu wobec społeczności lokalnej. Przyjęte w niej założenia mają na celu osiągnięcie efektów rozwojowych w określonej perspektywie czasu. Controlling strategiczny i taktyczny strategii służy ocenie skuteczności i efektywności działań podejmowanych przez władze powiatu. Upowszechnienie jego wyników pozwoli na uzyskanie efektu bezpośredniej kontroli społeczności lokalnej nad realizacją zadań strategicznych oraz oceny efektów uzyskiwanych poprzez wydawanie pieniędzy publicznych.

PODSTAWY METODYCZNE STRATEGII

W pracach nad realizacją strategii wykorzystano następujące metody podnoszące jakość zarządzania strategicznego:

- Analytic Hierarchy Process (AHP),
- Benchmarking,
- Management by Objectives (MBO),
- Project Management (PM).

Analytic Hierarchy Process to metoda wspomagająca podejmowanie decyzji. Służy ona do strukturyzacji (hierarchicznego opisu) problemu decyzyjnego. W pracach nad strategią wykorzystano ją we wstępnej fazie prac do:

- wstępnej identyfikacji priorytetów strategicznych w zakresie rozwoju potencjału powiatu,
- oceny użyteczności usług publicznych z punktu widzenia oddziaływania na rozwój potencjału,
- oceny użyteczności usług publicznych z punktu widzenia oddziaływania na klientów.

Metoda AHP ma charakter ekspercki i dostosowana jest do grupowego podejmowania decyzji. Analizę prowadzono w ramach odpowiednio dobranego zespołu ekspertów wewnętrznych (pracowników Starostwa Powiatowego i innych jednostek organizacyjnych). Prace zespołu moderowane były przez ekspertów zewnętrznych, podobnie jak analiza uzyskanych wyników.

Benchmarking to metoda służąca do oceny porównawczej powiatu w odniesieniu do innych podmiotów służących jako punkt odniesienia. W analizie wykorzystano schemat analizy potencjału rozwojowego przygotowany w ramach analizy AHP. Dodatkowo przyjęto następujące benchmarki:

- powiat krośnieński,
- powiat nowosądecki,
- powiat żywiecki,
- powiat kłodzki.

Analizę przeprowadzono z wykorzystaniem wybranych danych statystycznych, odnoszących się do poszczególnych obszarów potencjału rozwojowego. Stan aktualny i trendy w powiecie nowotarskim odniesiono do sytuacji w powiatach służących jako benchmarki. W ten sposób oceniono zarówno stan potencjału rozwojowego jak i uzyskaną na jego podstawie pozycję konkurencyjną względem benchmarków. W przypadku niektórych zmiennych w celu lepszej oceny sytuacji wprowadzono także dodatkowe benchmarki.

Management by Objectives, to metoda służąca koncentracji na realizację przyjętych celów. Jest to niezbędny element zarządzania strategicznego. Wykorzystano ją zarówno w wymiarze planowania strategicznego (cele strategiczne), jak i w wymiarze planowania programów rozwojowych. Dokument strategiczny zawiera więc nie tylko założenia dotyczące celów, mierniki ich realizacji, ale także precyzyjne procedury oceny poziomu ich realizacji oraz reakcji na zaistniałe odchylenia.

Project Management to metoda zarządzania organizacją zorientowaną na realizację przedsięwzięć jednorazowych. Wykorzystano ją przenosząc aspekt interwencji strategicznej na poziom programów rozwojowych. Mają one charakter długofalowych przedsięwzięć składających się z konkretnych projektów rozwojowych. Dzięki temu możliwe jest zastosowanie szczegółowych technik planowania i controllingu, takich jak:

- struktura podziału pracy,
- harmonogram zadań (wykres Gantta),
- budżet.

Struktura podziału pracy, to hierarchiczna lista zadań do wykonania. W ramach strategii tworzona jest przez programy rozwojowe oraz wchodzące w ich skład projekty rozwojowe.

Harmonogram zadań (wykres Gantta) to graficzne przedstawienie okresów realizacji poszczególnych przedsięwzięć w ramach strategii.

Budżet to zestawienie szacunkowych kwot, które będą służyć do realizacji interwencji strategicznej w poszczególnych obszarach. Pozycjami budżetowymi w ramach strategii są programy rozwojowe.

ANALIZA STRATEGICZNA POWIATU NOWOTARSKIEGO

Analiza strategiczna służy ocenie sytuacji powiatu pod kątem wewnętrznych procesów rozwojowych oraz pozycji konkurencyjnej. W analizie strategicznej wykorzystano dwie metody służące do organizacji informacji strategicznej w sposób zapewniający odpowiednie przygotowanie programów rozwojowych oraz wybór właściwych mierników dla przyjętych celów strategicznych. Metody te, to AHP i benchmarking. Ponadto wykorzystano dwie techniki wspomagające ocenę stanu, a więc:

- analizę interesariuszy,
- analizę szans i zagrożeń (SWOT).

Analiza interesariuszy to technika, która służy identyfikacji podmiotów zainteresowanych przebiegiem planowania strategicznego oraz skutkami programowania rozwoju.

Analiza szans i zagrożeń to technika, która służy podsumowaniu zebranej informacji na temat zjawisk o charakterze egzo- i endogenicznym. Zjawiska endogeniczne wynikają z wewnętrznych właściwości danej JST. Nie oznacza to oczywiście automatycznie pełnego i bezpośredniego wpływu na ich przebieg. Zjawiska egzogeniczne zachodzą poza terytorium danej JST. Nie istnieją także narzędzia służące do bezpośredniego wpływu na przebieg tych zjawisk.

Zastosowanie obu wymienionych technik w procesie planowania strategicznego należy traktować jako elementy składowe zarządzania ryzykiem. Pozwalają one nie tylko na identyfikację źródeł ryzyka, ale także ocenę ich wpływu na przebieg interwencji strategicznej.

ANALIZA INTERESARIUSZY

Analiza interesariuszy to technika, która służy identyfikacji i ocenie oddziaływania wybranych podmiotów na przebieg interwencji strategicznej. Można wyróżnić następujące kroki w procedurze zastosowania tej techniki:

- krok 1. Identyfikacja interesariuszy,
- krok 2. Identyfikacja oczekiwań interesariuszy względem interwencji strategicznej,
- krok 3. Ocena siły ryzyka konfliktu oraz siły oddziaływania interesariuszy,
- krok 4. Przygotowanie strategii reakcji względem danego interesariusza.

Identyfikacja interesariuszy to krok wstępny, który pozwala zorganizować informację niezbędną do zbudowania optymalnych relacji z nimi. Zgodnie z przyjętą definicją interesariusza, każdy podmiot zainteresowany przebiegiem interwencji strategicznej powinien zostać oceniony pod kątem jego oczekiwań względem strategii, zbieżności tych oczekiwań z przyjętymi celami strategicznymi i taktycznymi oraz siły oddziaływania na skuteczność i efektywność interwencji strategicznej. Warto podkreślić, że ryzyko konfliktu powstaje wówczas, gdy oczekiwania interesariuszy są rozbieżne z przyjętymi kierunkami interwencji strategicznej. Natomiast siła oddziaływania interesariusza odnosi się do tego, czy dysponuje on narzędziami, które mogą bezpośrednio bądź pośrednio oddziaływać na przebieg interwencji strategicznej, utrudniając lub wspomagając jej realizację.

Na poziomie analizy strategicznej przeprowadzone zostaną tylko dwa pierwsze kroki techniki, a mianowicie identyfikacja interesariuszy oraz ich oczekiwań względem strategii jako całości. Na poziomie taktycznym analiza ta zostanie uszczegółowiona. Zweryfikowane zostaną oczekiwania każdej z grup interesariuszy wobec danego programu rozwojowego, a na tej podstawie przeprowadzone zostaną pozostałe kroki.

Poniżej przedstawiono listę interesariuszy oraz ich oczekiwania dotyczące przebiegu interwencji strategicznej.

Tabela 1. Analiza interesariuszy – poziom strategiczny.

Lp.	Interesariusz	Ryzyko konfliktu	Wpływ
1	**Zarząd powiatu:**	**0**	**9**
	Oczekiwania: · uzyskanie realnych efektów interwencji strategicznej, · możliwość wykorzystania instrumentów zarządzania przebiegiem interwencji strategicznej, · dostęp do bieżącej i adekwatnej informacji o przebiegu realizacji strategii, · możliwość elastycznego reagowania na sytuację wewnętrzną i zewnętrzną strategii.		
2	**Rada powiatu:**	**4**	**9**
	Oczekiwania: · realny wpływ na przebieg interwencji strategicznej, · dostęp do systematycznie przygotowywanej informacji o przebiegu strategii, · informacja o kosztach realizacji celów strategicznych i taktycznych i postępie realizacji strategii.		
3	**Pracownicy jednostek organizacyjnych powiatu:**	**4**	**7**
	Oczekiwania: · niewielkie obciążenie biurokratyczne w związku z realizacją strategii, · czytelna informacja o zasadach realizacji strategii, · wpływ zaangażowania w realizację strategii na poziom wynagrodzenia, · jasny podział obowiązków, · zapewnienie źródeł finansowania adekwatnych do przyjętego celu taktycznego i		

	strategicznego.		
4.	**Władze gmin w powiecie:**	**5**	**5**
	Oczekiwania: · możliwość współpracy z jednostkami powiatu przy realizacji projektów inwestycyjnych i innych projektów rozwojowych (w tym wspólne mechanizmy finansowania), · aktywna koordynacja interwencji strategicznej w skali całego powiatu, · brak działań zagrażających interesom określonej gminy.		
5.	**Lokalne organizacje pozarządowe:**	**5**	**4**
	Oczekiwania: · możliwość współpracy z jednostkami powiatu przy realizacji projektów inwestycyjnych i innych projektów rozwojowych, · uczestniczenie we współkreowaniu rozwoju.		
6.	**Lokalni przedsiębiorcy:**	**6**	**7**
	Oczekiwania: · sprawna obsługa administracyjna projektów budowlanych i innych projektów inwestycyjnych wymagających decyzji administracyjnej, · uporządkowana polityka w zakresie zagospodarowania przestrzennego, · infrastruktura komunikacyjna nie blokująca rozwoju firm, · wsparcie koordynacyjne inicjatyw oddolnych (np. powiązań kooperacyjnych).		
7.	**Zewnętrzny kapitał inwestycyjny:**	**2**	**6**
	Oczekiwania: · dostęp do atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, · sprawna obsługa administracyjna projektów budowlanych i innych projektów inwestycyjnych wymagających decyzji administracyjnej, · dostęp do odpowiednio wykształconych pracowników, · infrastruktura komunikacyjna pozwalająca na prawidłowe funkcjonowanie firmy, · dostęp do zasobów niezbędnych do realizacji celów firmy.		
8.	**Mieszkańcy powiatu**	**7**	**9**
	Oczekiwania: · wysoka jakość systemu edukacyjnego, · wysoka jakość systemu opieki zdrowotnej, · bezpieczna sieć drogowa, · zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, w tym w sytuacji zagrożeń katastrofami naturalnymi, · sprawna i tania administracja publiczna, · rynek pracy zapewniający zdobycie interesującej pracy, · wyraźna poprawa warunków życia w czasie.		
9.	**Osoby osiedlające się w powiecie**	**2**	**8**
	Oczekiwania: · interesujące tereny mieszkalne, · wysoka jakość życia, · możliwość zdobycia ciekawej pracy, · dobre warunki do prowadzenia działalności gospodarczej.		
10.	**Turyści**	**2**	**9**
	Oczekiwania: · ciekawa oferta noclegowa, · atrakcje pozwalające na spędzenie czasu w ciekawy sposób, niezależnie od pogody, · możliwość łatwego zaplanowania pobytu, · dobra infrastruktura komunikacyjna, · czyste środowisko naturalne,		

	· dobrze opracowana informacja turystyczna na miejscu.		
11.	**Powiaty o konkurencyjnym profilu**	**3**	**6**
	Oczekiwania: · brak bezpośredniej konkurencji na rynku turystycznym, · możliwość współpracy w projektach rozwojowych.		

Źródło: opracowanie własne.

W analizie wyróżniono jedenaście głównych grup interesariuszy. Ocena oczekiwań posłuży do sformułowania celów strategii oraz obszarów analizy strategicznej. Będzie także punktem odniesienia do ustalenia szczegółowej procedury realizacji strategii. Warto podkreślić rolę trzech grup interesariuszy, których aktywność wpłynie znacząco na przebieg procesów rozwojowych – są to:

- mieszkańcy (aktualni i przybywający),
- przedsiębiorcy (lokalni oraz inwestorzy zewnętrzni),
- turyści.

Zwrócono także uwagę na rolę uczestników procesu zarządzania strategią, a w szczególności relacje między Zarządem powiatu, Radą powiatu i pracownikami jednostek organizacyjnych powiatu. Sprawność interwencji strategicznej wpłynie znacząco na tempo procesów rozwojowych.

OCENA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO I POZYCJI KONKURENCYJNEJ

Analiza potencjału rozwojowego służy ocenie sytuacji wewnętrznej powiatu nowotarskiego oraz identyfikacji zmian o charakterze rozwojowym lub ewentualnie regresu. Oprócz identyfikacji trendów wewnętrznych, zostaną one poddane także ocenie w kontekście trendów obserwowanych w innych JST, wybranych jako benchmarki w ocenie pozycji konkurencyjnej. W trakcie analizy poszukiwane będą odpowiedzi na pytanie:

- Jakie obszary potencjału wykazują intensywne tendencje rozwojowe, a w których obserwuje się stagnacje lub regres?
- Jakie obszary potencjału ze względu na swoją rolę oraz obserwowane tam trendy wymagają szczególnej uwagi zarządzających rozwojem powiatu?

W trakcie analizy przedstawione zostaną:

- wartości bezwzględne zmiennej w szeregu czasowym,
- wartości względne w szeregu czasowym w stosunku do roku bazowego,
- analizę porównawczą na ostatni rok szeregu czasowego względem przyjętych powiatów benchmarkowych.

Przechodząc do analizy sytuacji strategicznej powiatu nowotarskiego przedstawiono analizę w układzie elementów kapitału rozwojowego, charakteryzując:

- Potencjał społeczeństwa,
- Potencjał gospodarki,
- Potencjał otoczenia,
- Potencjał instytucjonalny.

Potencjał społeczeństwa

Energia społeczna to główna siła determinująca rozwój samorządności lokalnej. Zarówno cechy jakościowe jak i ilościowe społeczeństwa wpływają zarówno na aktywność przedsiębiorczą, kształtowanie się społeczeństwa obywatelskiego oraz wiele innych obszarów potencjału rozwojowego. Z punktu widzenia długofalowych celów powiatu warto poddać ewaluacji ten obszar szczególnie w kontekście kształtowania się kapitału społecznego oraz trendów demograficznych. W analizie wykorzystano następujące zmienne opisujące ogólną pozycję konkurencyjną powiatu nowotarskiego w kontekście powiatów benchmarkowych:

- Liczba stowarzyszeń, organizacji społecznych i fundacji na 10 tys. mieszkańców,
- Liczba członków klubów działających przy domach kultury na 10 tys. mieszkańców,
- Liczba członków zespołów artystycznych na 1 tys. mieszkańców,
- Przeciętna liczba członków klubów sportowych,
- Liczba stwierdzonych przestępstw o charakterze gospodarczym na 10 tys. mieszkańców,
- Frekwencja w wyborach samorządowych,
- Liczba mieszkańców powiatu,
- Udział ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem,
- Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem,
- Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem,
- Przyrost naturalny na 10 tys. mieszkańców,
- Saldo migracji międzypowiatowej w grupie osób w wieku produkcyjnym,
- Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych,
- Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących.

Wymienione wyżej zmienne poddane są analizie obejmującej zarówno przebieg trendów w dostępnym w statystyce szeregu czasowym, jak i w kontekście stanu na koniec okresu.

Pierwsza zmienna dotyczy liczby stowarzyszeń i innych organizacji o charakterze społecznym. Jest to jeden z istotnych mierników kapitału społecznego. Przyjmuje się, że aktywność społeczeństwa w tym obszarze stanowi bardzo ważny element społeczeństwa obywatelskiego. Członkostwo w Unii Europejskiej jest niewątpliwie jednym z ważniejszych motorów rozwoju tego typu instytucji w Polsce.

W 2013 r. w powiecie nowotarskim na 10 tys. mieszkańców przypadało blisko 26 tego typu instytucji. Jest to jeden z niższych wskaźników wśród analizowanych JST. Istotnie lepszą sytuację mają jednak głównie miasta na prawach powiatu (Krosno i Nowy Sącz), a w przypadku powiatów ziemskich – powiat kłodzki. Warto jednak podkreślić, że dynamika zmian jest duża – liczba instytucji społecznych w badanym powiecie wzrosła blisko czterokrotnie od 1999 r. Warto przy tym podkreślić szczególnie zarówno znaczną liczbę stowarzyszeń (blisko 460 podmiotów), jak i tempo ich powstawania – jest ono znacznie większe niż w przypadku fundacji.

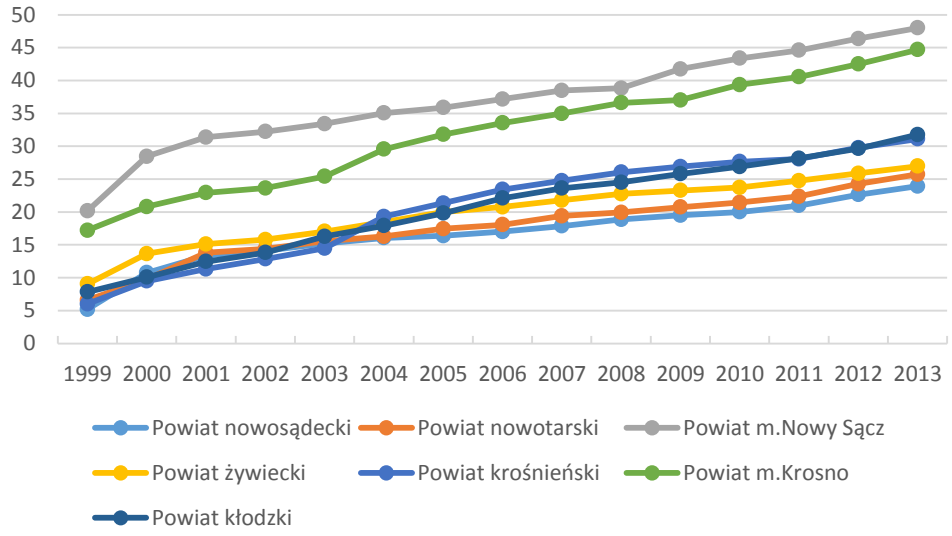

Wykres 1. Liczba stowarzyszeń, organizacji społecznych i fundacji na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Aktywność społeczną mieszkańców można także oceniać na podstawie tendencji do udziału w innego typu przedsięwzięciach, np. w klubach organizowanych przy domach kultury. Ten wskaźnik przedstawiono na kolejnym wykresie.

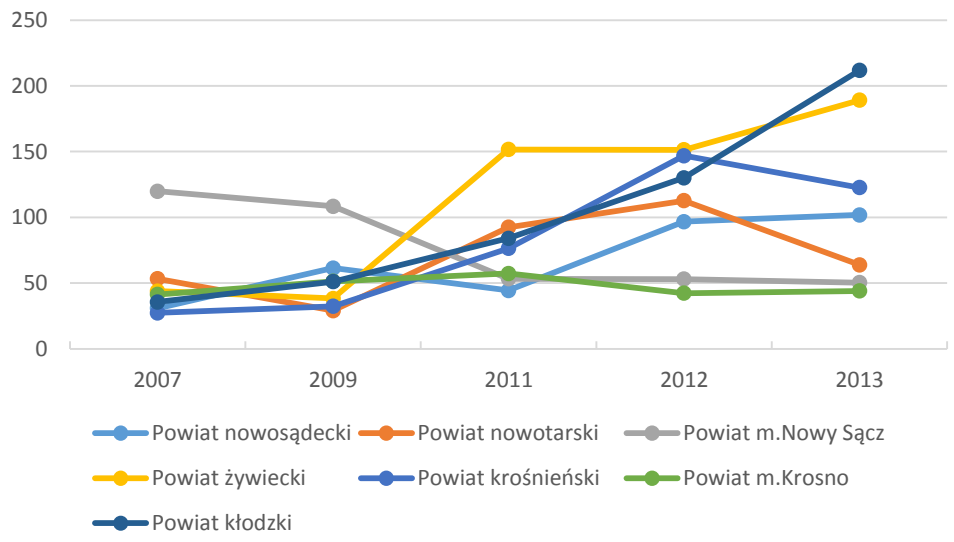

Wykres 2. Liczba członków klubów działających przy domach kultury na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Sytuacja w porównywanych samorządach różni się znacząco. Dla przykładu, w powiecie kłodzkim na 10 tys. osób przypada aż 212 osób wykazujących tego typu aktywność. Natomiast w Krośnie jest to tylko 44 osoby. Na tym tle powiat nowotarski przedstawia się relatywnie słabo. Wskaźnik wynosi bowiem niecałe 63 osoby. Tempo zmian w stosunku do 2007 r. jest również przeciętne – liczba osób zaangażowanych w tego typu aktywność wzrosła tylko o 1/5. Dla przykładu w powiecie kłodzkim był to przyrost blisko sześciokrotny w tym samym czasie.

Lepiej sytuacja badanego regionu przedstawia się, jeśli wziąć pod uwagę liczbę członków zespołów artystycznych na 10 tys. mieszkańców. W powiecie nowotarskim wskaźnik ten wynosi 16. Lepiej sytuacja wygląda w powiecie żywieckim. W porównaniu z 2007 r. obserwuje się jednak relatywnie słabą dynamikę zmian. Dla przykładu w powiecie krośnieńskim liczba osób zaangażowanych w tego typu aktywność wzrosła o blisko 50%, zaś w Krośnie prawie dwukrotnie.

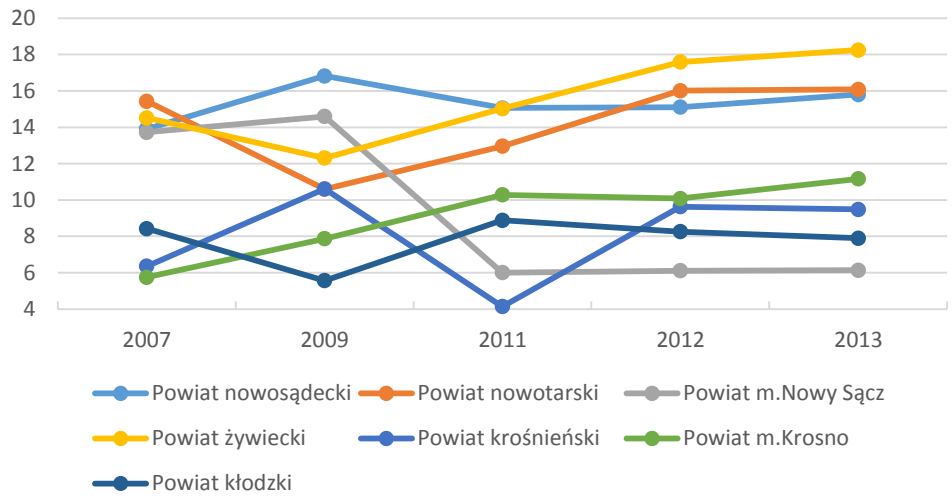

Wykres 3. Liczba członków zespołów artystycznych na 1 tys. mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

We wszystkich porównywanych JST pogarsza się stopniowo sytuacja klubów sportowych. Liczba ich członków sukcesywnie spada zarówno przeciętna liczba członków klubów sportowych, jak i liczba osób ćwiczących. Poniżej prezentowany jest pierwszy z wymienionych wskaźników. W powiecie nowotarskim sytuacja jest tutaj relatywnie gorsza niż w powiatach benchmarkowych, zarówno pod względem średniej liczby członków w klubie jak i pod względem trendów wskaźnika.

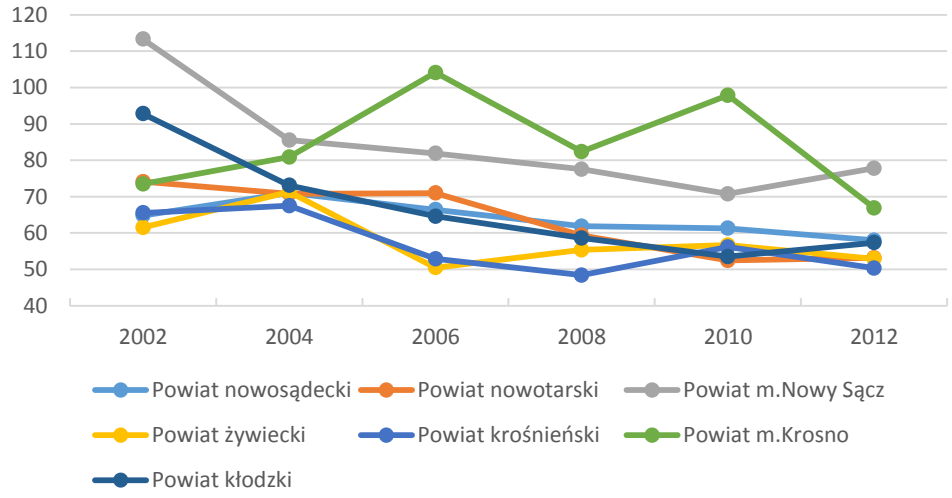

Wykres 4. Przeciętna liczba członków klubów sportowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Bardzo ciekawym wskaźnikiem, który również wskazuje na jakość kapitału społecznego jest liczba przestępstw o charakterze gospodarczym. W analizie przedstawiono dane za rok 2012. Ze względu na brak danych w dłuższym okresie czasowym nie odniesiono się do trendów w tym zakresie. Sytuacja powiatu nowotarskiego ze względu na badaną zmienną jest najlepsza w grupie porównawczej – nieco ponad 12 przestępstw na 10 tys. mieszkańców. W innych JST wskaźnik jest kilku lub nawet kilkunastokrotnie wyższy.

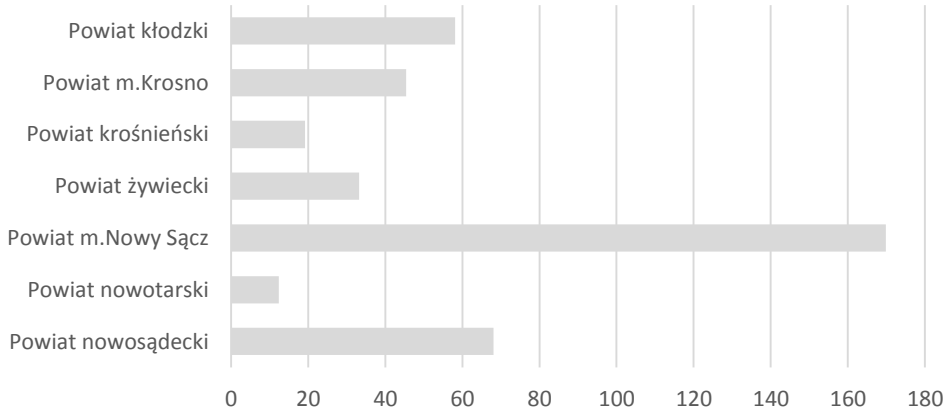

Wykres 5. Liczba stwierdzonych przestępstw o charakterze gospodarczym na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ostatnia zmienna, którą odnieść warto do jakości kapitału społecznego to frekwencja w wyborach. Poniżej przedstawiono dane dotyczące wyborów samorządowych w 2006 i 2010 r. Warto podkreślić, że we wszystkich badanych JST frekwencja poprawiła się. Powiat nowotarski wyróżnia się natomiast negatywnie na tle innych (frekwencja 45,4%). W szczególności wysoką frekwencję należy podkreślić w powiecie żywieckim (56,5%) oraz nowosądeckim (55,4%).

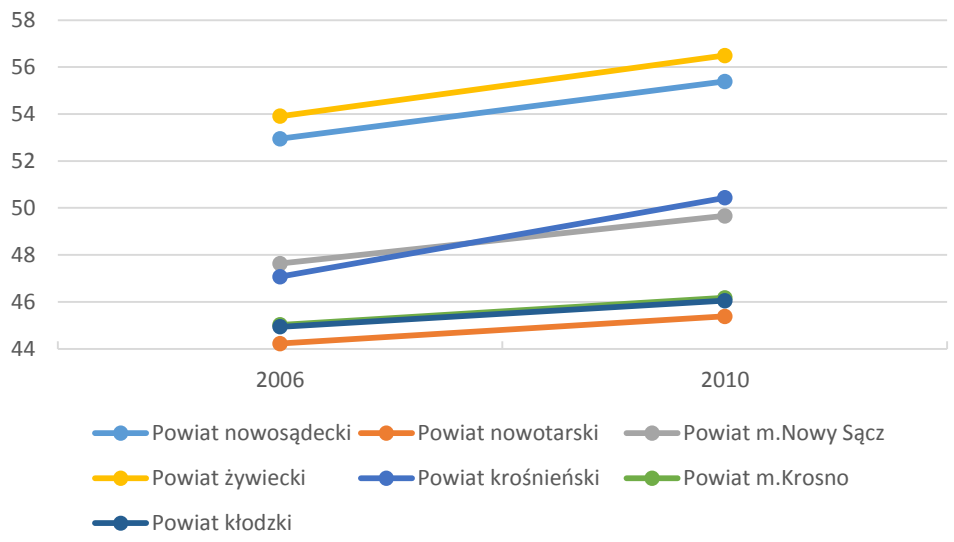

Wykres 6. Frekwencja w wyborach samorządowych (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Jednym z najważniejszych elementów potencjału rozwojowego jest także kapitał ludzki. Można go analizować zarówno w wymiarze ilościowym, jak i jakościowym.

Pierwsza ze zmiennych wykorzystanych w ocenie ilościowej kapitału ludzkiego przedstawia liczbę mieszkańców powiatu nowotarskiego na tle powiatów benchmarkowych. W 2013 r. w badanym powiecie mieszkało blisko 190 tys. osób. Więcej mieszkańców ma miasto Nowy Sącz oraz powiat nowosądecki zamieszkuje 295 tys. osób, zaś Krosno i powiat krośnieński liczone razem mają już mniejszy potencjał ludnościowy – 159 tys. osób. Podobnie powiaty żywiecki i kłodzki są również mniejsze od badanej JST.

W analizowanym okresie – lata 1999-2013 liczba mieszkańców wzrastała we wszystkich powiatach ziemskich. W powiecie nowotarskim przyrost jest znaczny i wynosi aż 7,5%. Dla porównania w powiecie nowosądeckim przyrost wyniósł aż 11,7%, a w miastach Nowy Sącz i Krosno zanotowano spadek ludności o 3-4%. Obserwowane trendy są więc aktualnie w badanej jednostce korzystne.

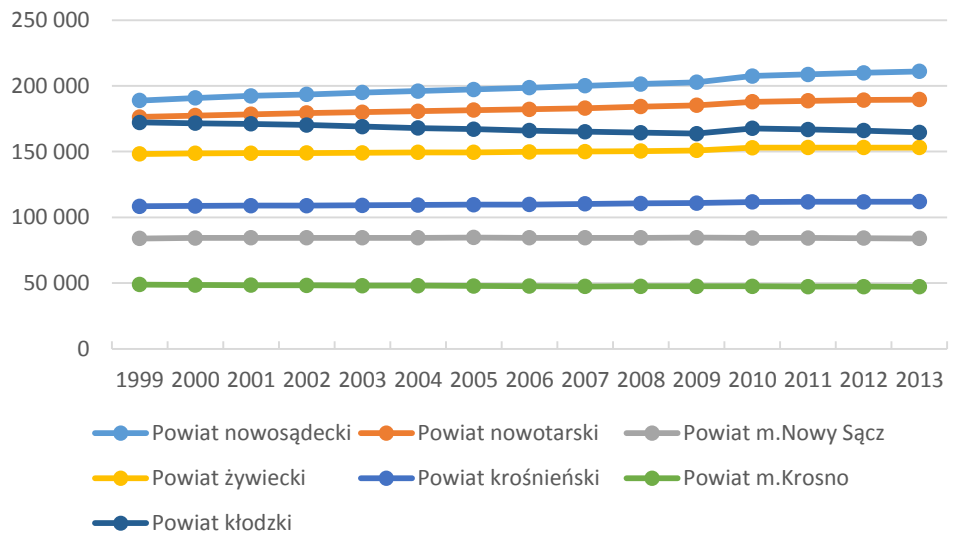

Wykres 7. Liczba mieszkańców powiatu (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Mimo aktualnie korzystnej sytuacji w odniesieniu do liczby mieszkańców, należy przewidywać pogarszanie się sytuacji demograficznej, podobnie jak w większości innych obszarów kraju. Źródłem problemów może być postępujący proces starzenia się społeczeństwa, który znacząco wpływa na strukturę wiekową, powodując szereg wyzwań dla całej administracji publicznej, w tym również dla samorządów lokalnych.

O sytuacji demograficznej świadczy z całą pewnością liczebność podstawowej grupy wiekowej jaką są osoby w wieku produkcyjnym. Jest ona istotna ze względu na tworzenie bazy dla siły roboczej na lokalnym rynku pracy. W 2013 r. w powiecie nowotarskim analizowana grupa wiekowa liczyła 126,7 tys. osób. W stosunku do 1999 r. oznacza to przyrost o 14,9%. Większą dynamikę w tym zakresie zanotowano jedynie w powiecie nowosądeckim (22,6%). Warto jednak ocenę zjawiska wzbogacić o zmienną jaką jest udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. Tutaj zaobserwować można stopniowe odwracanie się trendów demograficznych. W powiecie nowotarskim w 2013 r. udział ten po raz pierwszy od 1999 r. spadł w stosunku do roku poprzedniego. W Krośnie, Nowym Sączu i powiecie kłodzkim maksima wystąpiły już w latach 2006-2007.

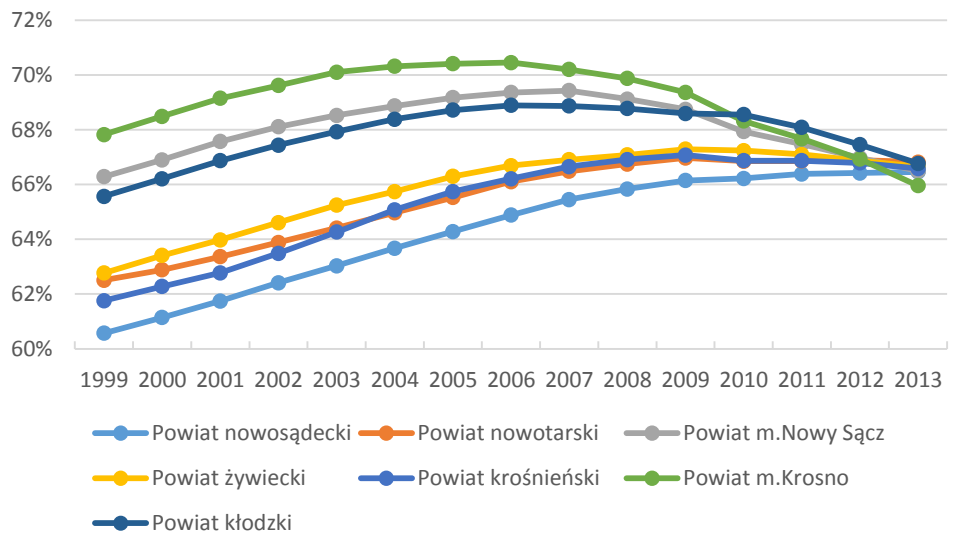

Wykres 8. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W okresie objętym strategią należy spodziewać się pogorszenia struktury wiekowej zarówno w badanym powiecie, jak i w powiatach benchmarkowych. Świadczą o tym trendy obserwowane w pozostałych grupach wiekowych – osób w wieku przedprodukcyjnym oraz osób w wieku poprodukcyjnym.

Pierwsza z wymienionych grup w każdej z badanych JST znacząco zmniejszyła swoją liczebność. W powiecie nowotarskim wynosiła 33,3 tys. osób, co stanowi 76% stanu z 1999 r. Wolniej liczebność osób młodych zmniejszała się tylko w powiecie nowosądeckim – obecnie stanowi 82,3% stanu z 1999 r. Najbardziej negatywne trendy widoczne są w miastach Nowy Sącz i Krosno.

Spadek liczebności omawianej grupy wiekowej powoduje także spadek jej udziału w ogólnej liczbie mieszkańców. W badanym powiecie wskaźnik ten wynosi aktualnie 17,6% wobec 24,9% w 1999 r. Najgorzej sytuacja wygląda w powiecie kłodzkim, gdzie aktualnie osoby młode stanowią tylko 13% ogółu mieszkańców. Najlepiej zaś w powiecie nowosądeckim, gdzie wskaźnik wynosi 19,7%.

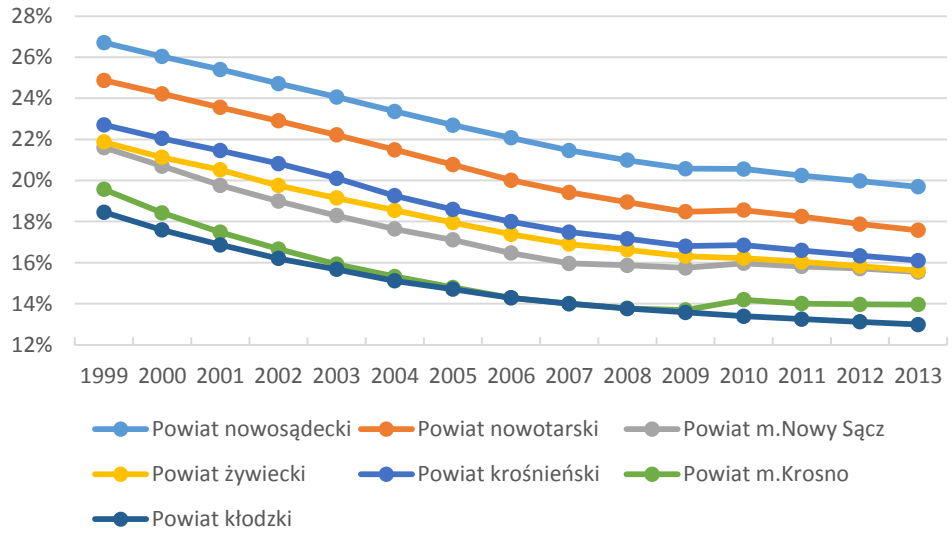

Wykres 9. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

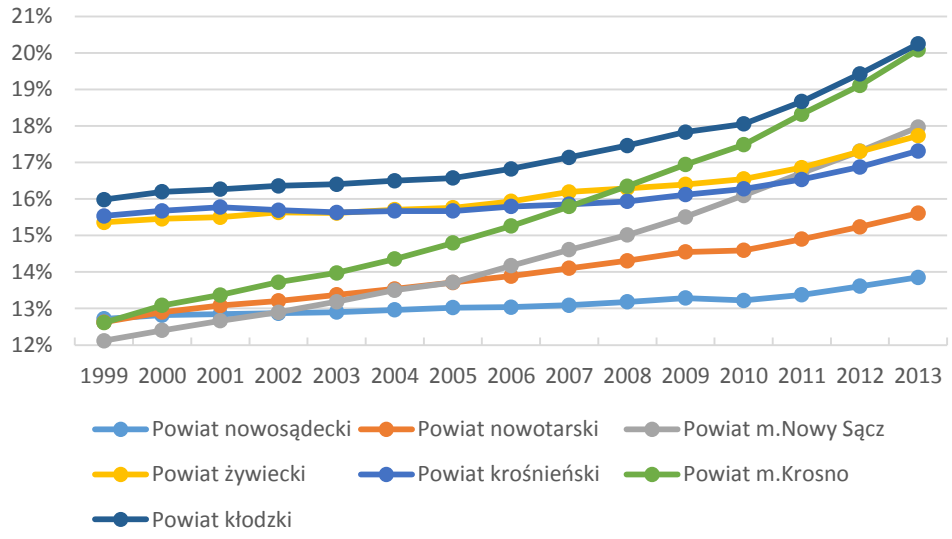

Wykres 10. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Proces starzenia się społeczeństwa można dostrzec głównie w statystykach dotyczących osób w wieku poprodukcyjnym. We wszystkich analizowanych JST badana grupa wiekowa jest coraz liczniejsza, rośnie także jej udział w społeczeństwie. W powiecie nowotarskim omawiany wskaźnik wzrósł z 12,6% w

1999 r. do 15,6% w 2013 r. Najwolniej starzeje się powiat nowosądecki oraz krośnieński. Bardzo szybko starzeją się natomiast miasta Krosno i Nowy Sącz. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w pierwszym z miast wzrósł w analizowanym okresie z 12,6% do 20,1%. W Nowym Sączu natomiast wskaźnik wzrósł odpowiednio z 12,1% do 18%.

Struktura wiekowa społeczeństwa uzależniona jest od dwóch głównych zjawisk – przyrostu naturalnego oraz migracji. Wpływają one także na siebie powodując swoisty mechanizm spirali. Dodatnie saldo migracji pozytywnie wpływa na przyrost naturalny. Natomiast ujemne saldo migracji powoduje przyśpieszenie procesu starzenia się społeczeństwa (głównie ze względu na ubytek osób w wieku produkcyjnym) oraz osłabienie przyrostu naturalnego.

W powiecie nowotarskim saldo przyrostu naturalnego w 2013 r. wyniosło 443 osoby. Dla porównania w powiecie nowosądeckim przyrost wyniósł 1011 osób. Ujemne saldo zanotowano natomiast w powiecie żywieckim (-89 osób) oraz kłodzkim (-734 osób).

W ocenie porównawczej wykorzystano wskaźnik przyrostu naturalnego na 10 tys. mieszkańców. We wszystkich badanych JST w badanym okresie uległ on znacznemu pogorszeniu. W powiecie nowotarskim w 2013 r. na 10 tys. osób przyrost wyniósł 23,4 osoby w stosunku do 57,1 osoby w 1999 r. Bardzo wysokie ujemne wartości zanotowano natomiast w powiecie kłodzkim w całym analizowanym okresie, przy czym od 2009 r. to negatywne zjawisko nasiliło się.

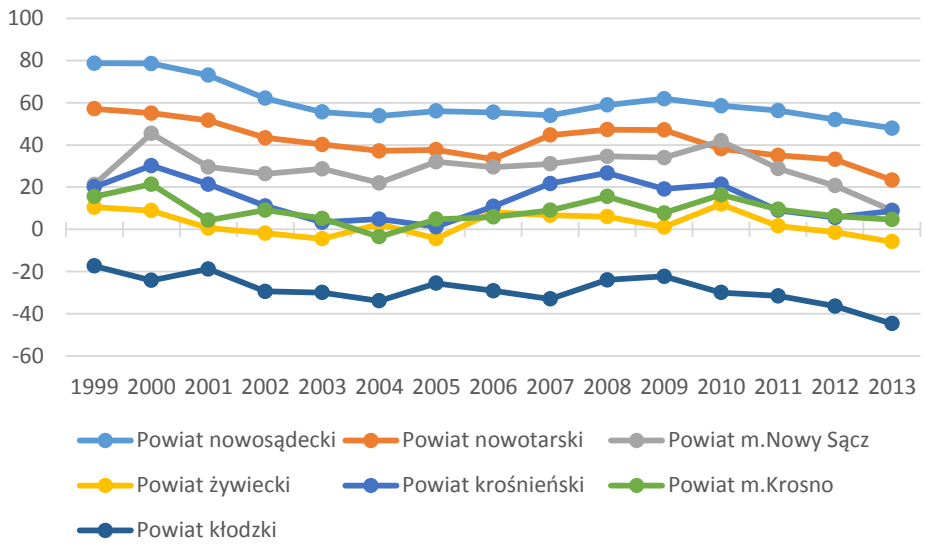

Wykres 11. Przyrost naturalny na 10 tys. mieszkańców (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Drugie zjawisko wpływające na strukturę wiekową społeczeństwa to migracja. Na poziomie powiatów dostępne są tylko dane dotyczące migracji krajowej (migracja międzypowiatowa). Omawiane zjawisko mierzone jest zazwyczaj saldem migracji, czyli wypadkową pomiędzy emigracją (osoby opuszczające dane terytorium) a imigracją (osoby przybywające na dane terytorium). Biorąc pod uwagę wskaźnik migracji w grupie osób w wieku produkcyjnym (saldo migracji na 10 tys. mieszkańców w danej grupie wiekowej) ocenić można nie tylko demografię, ale także jej uzależnienie od sytuacji na lokalnym rynku pracy. Warto bowiem podkreślić, że jedną z głównych przyczyn emigracji jest cel zarobkowy i negatywna ocena możliwości rozwoju kariery zawodowej w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

We wszystkich badanych powiatach w ostatnich dwóch latach notuje się ujemne saldo migracji. Najbardziej są nią dotknięte miasta Krosno i Nowy Sącz oraz powiat kłodzki. W przypadku miast należy wskaźnik oceniać ostrożnie, ze względu na trwały już od wielu lat trend obserwowany w Polsce związany z osiedlaniem się na obrzeżach miast. Taka sytuacja dotyczy również wymienionych miast. Dzięki temu nieco osłabiają się negatywne zjawiska obserwowane w sąsiednich powiatach ziemskich, a więc w powiecie nowosądeckim i krośnieńskim.

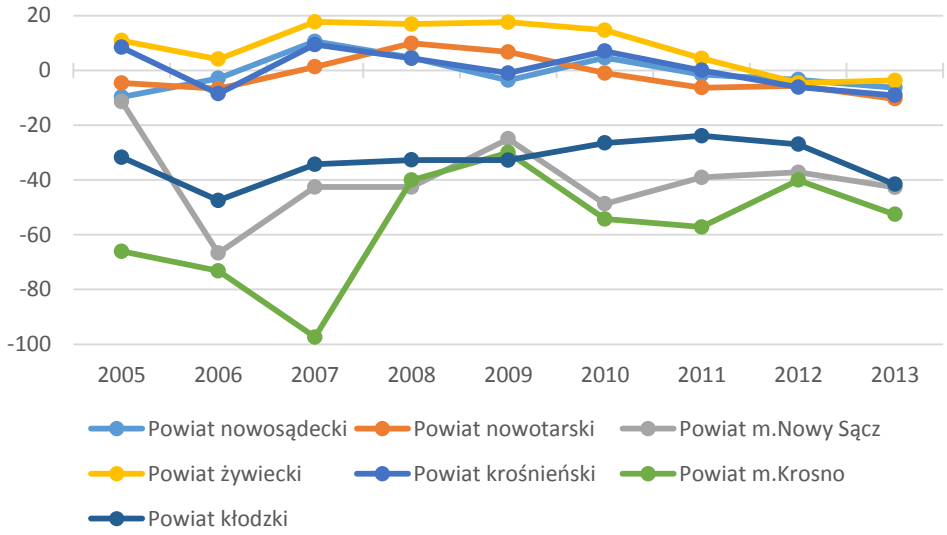

Wykres 12. Saldo migracji międzypowiatowej w grupie osób w wieku produkcyjnym (w os./10 tys. osób w wieku produkcyjnym).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W analizie uwzględniono także zmienne związane z jakościową oceną kapitału ludzkiego. Ze względu na brak danych dotyczących struktury wykształcenia skupiono się na wskaźnikach związanych z edukacją. Dotyczą one zdawalności egzaminów maturalnych w szkołach pogimnazjalnych. Zarówno w przypadku szkół zawodowych, jak i liceów ogólnokształcących obserwuje się negatywne tendencje w większości badanych JST.

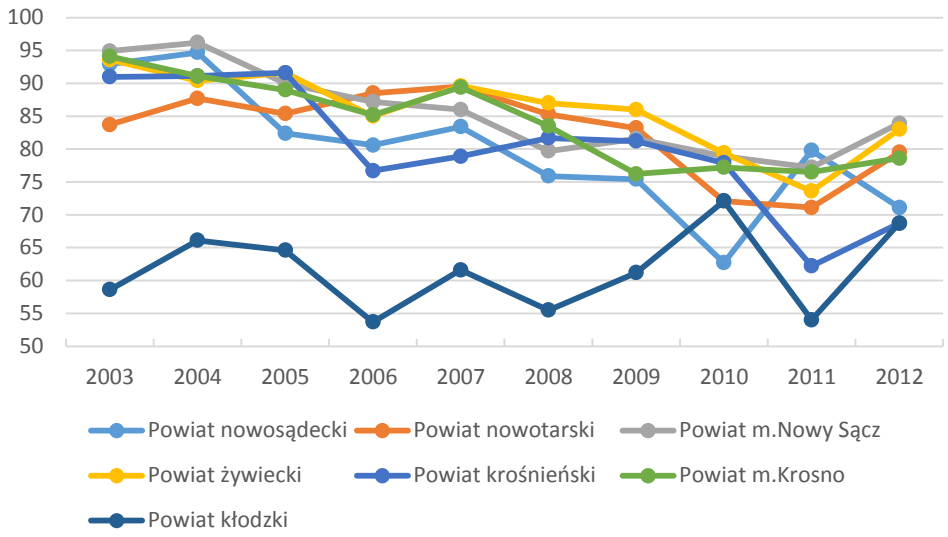

Wykres 13. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

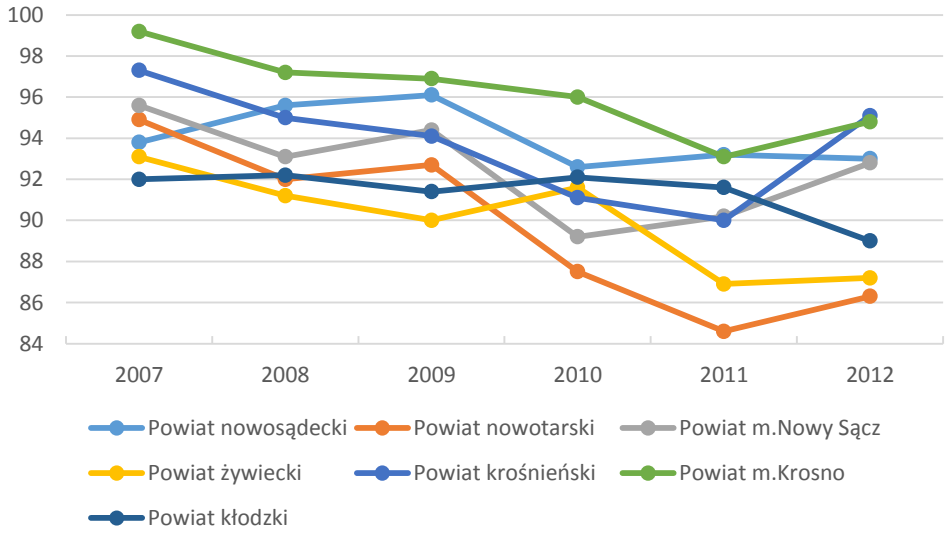

Wykres 14. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W przypadku szkół zawodowych w powiecie nowotarskim zdawalność wynosi blisko 80%. Lepsze efekty zanotowano w powiecie żywieckim (83%) i mieście Nowy Sącz (83,9%). Warto podkreślić, że w badanym powiecie wskaźnik pogarsza się relatywnie najwolniej w stosunku do innych powiatów. Poprawę wskaźnika obserwuje się natomiast jedynie w powiecie kłodzkim.

Znacznie gorzej sytuację powiatu nowotarskiego można ocenić w odniesieniu do liceów ogólnokształcących. Tam z kolei zdawalność jest najniższa w grupie badanych JST (86,3%). Na przestrzeni analizowanych lat pogarszała się też w sposób najbardziej wyraźny.

Potencjał gospodarki

Kolejny obszar potencjału rozwojowego to gospodarka. Jest on niezwykle istotny z punktu widzenia rozwoju lokalnego, ponieważ determinuje sytuację społeczną i wpływa m.in. zarówno na trendy demograficzne jak i na potencjał instytucjonalny. Podobnie jak w przypadku wyżej analizowanego obszaru do oceny gospodarki wybrano dostępne dane statystyczne. Weryfikacji poddano zarówno stan aktualny, jak i trendy w czasie. Do zmiennych wykorzystanych w analizie należą:

- Liczba podmiotów sektora prywatnego,
- Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców,
- Udział firm średnich (50-249 pracowników) w podmiotach sektora prywatnego ogółem,
- Udział spółek handlowych w podmiotach sektora prywatnego ogółem,
- Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców,
- Wydatki inwestycyjne przedsiębiorstw na 1 podmiot,
- Wartość brutto środków trwałych przedsiębiorstw na 1 podmiot,
- Miesięczne wynagrodzenie brutto,
- Stopa bezrobocia rejestrowanego,
- Liczba osób pracujących,
- Pracujący w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie,
- Pracujący w przemyśle i budownictwie,
- Pracujący w drobnych usługach (m.in. naprawa, gastronomia, hotelarstwo).

Jednym z głównych zjawisk gospodarczych jest przedsiębiorczość. Wpływa ona na sytuację na rynku pracy poprzez upowszechnienie się zjawiska samozatrudnienia. Przedsiębiorczość często utożsamia się z sektorem MŚP, a w szczególności z rozwojem indywidualnej działalności gospodarczej. Zjawisko warto jednak analizować szerzej, w kontekście rozwoju aktywności gospodarczej również w większych firmach.

W powiecie nowotarskim w 2013 r. zarejestrowane było 14,3 tys. prywatnych podmiotów gospodarczych. W Nowym Sączu i powiecie nowosądeckim liczba ta wynosi blisko 23,5 tys. podmiotów, zaś w Krośnie i powiecie krośnieńskim już tylko 12,5 tys. podmiotów. Spośród powiatów ziemskich największą liczbę podmiotów prywatnych zanotowano w powiecie kłodzkim – 16,3 tys.

Biorąc pod uwagę dynamikę zmian wartości omawianej zmiennej warto podkreślić znaczące zróżnicowanie badanych powiatów. W latach 1999-2013 najszybciej liczba podmiotów gospodarczych przyrastała w powiecie nowosądeckim – aż o 77%. W powiecie żywieckim przyrost wyniósł ponad 40%. W badanej JST tempo zmian jest nieco słabsze i wynosi 27,9%.

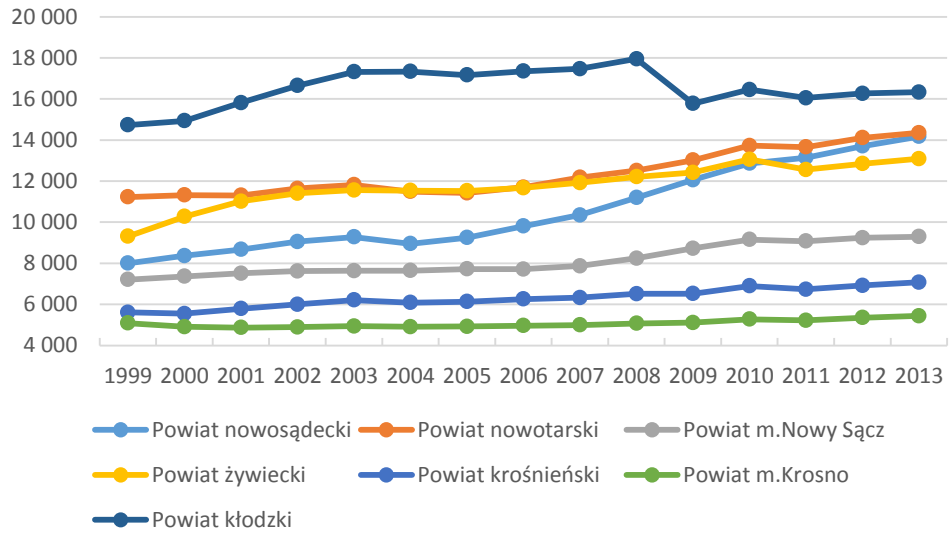

Wykres 15. Liczba podmiotów sektora prywatnego (w podm.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ważnym przejawem przedsiębiorczości jest tendencja do prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej. Ta najprostsza forma organizacyjno-prawna charakterystyczna jest raczej dla podmiotów małych i mikro. Jest też wciąż najbardziej popularnym rozwiązaniem w gospodarce. Im większa część

społeczeństwa jest skłonna do uruchomienia tego typu aktywności gospodarczej, tym lepsza kondycja lokalnego rynku pracy. Po pierwsze, samozatrudnienie ogranicza poziom bezrobocia. Po drugie, część przedsiębiorców tworzy także miejsca pracy dla innych osób.

Dobrym miernikiem przedsiębiorczości we wskazanym wyżej obszarze jest liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przypadająca na 1 tys. mieszkańców. Biorąc pod uwagę ten wskaźnik należy stwierdzić, że w większości analizowanych powiatów sytuacja poprawia się w stosunku do 1999 r. W powiecie nowotarskim wynosi on 62,9. i wzrósł w analizowanym okresie o 12,6%. Zarówno dynamika zmian, jak i wartość wskaźnika jest stosunkowo niska na tle innych powiatów. Znacznie lepiej wypadają miasta Krosno (85,7.), czy Nowy Sącz (81,6.). Pod względem tempa wzrostu liczby podmiotów wyróżnia się z kolei powiat nowosądecki (wzrost o 55,7%) oraz żywiecki (wzrost o 34,5%).

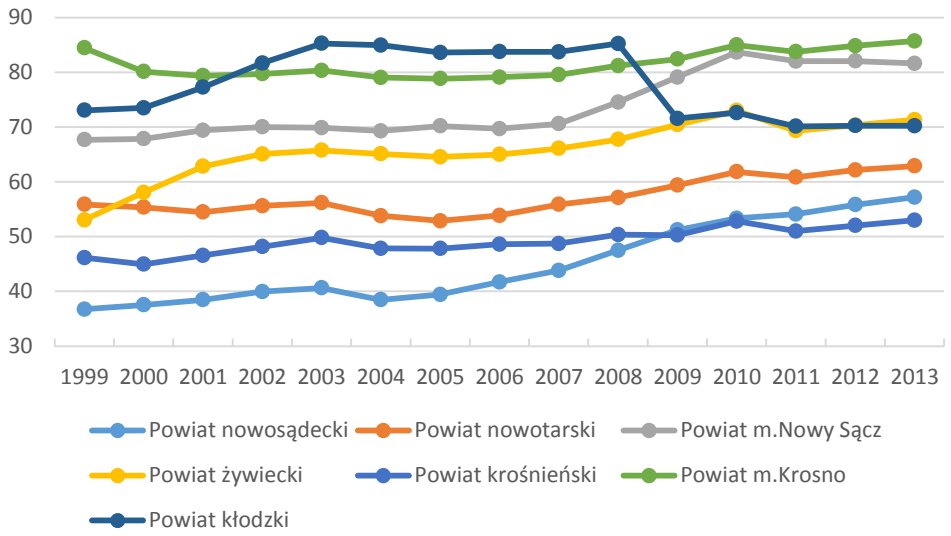

Wykres 16. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Szczególnie ważne dla rozwoju przedsiębiorczości są przedsiębiorstwa średnie. Z jednej strony są one wciąż elastyczne i pozbawione nadmiernej biurokracji. Z drugiej natomiast mają na tyle znaczący potencjał, że są w stanie zaangażować się w projekty badawczo-rozwojowe oraz inwestycje podnoszące potencjał technologiczny.

Udział firm tego typu w podmiotach ogółem jest niewielki i spada na przestrzeni lat. W powiecie nowotarskim wskaźnik ten wynosi 0,56% i jest najniższy spośród

porównywanych powiatów. Najwyższą wartość wskaźnik osiąga w miastach Krosno i Nowy Sącz – w obu 1,27% oraz w powiecie żywieckim – 0,70%.

Negatywne trendy występują z różną dynamiką w poszczególnych JST. Najwolniej postępują w powiecie kłodzkim i krośnieńskim, natomiast najszybciej w powiecie nowosądeckim.

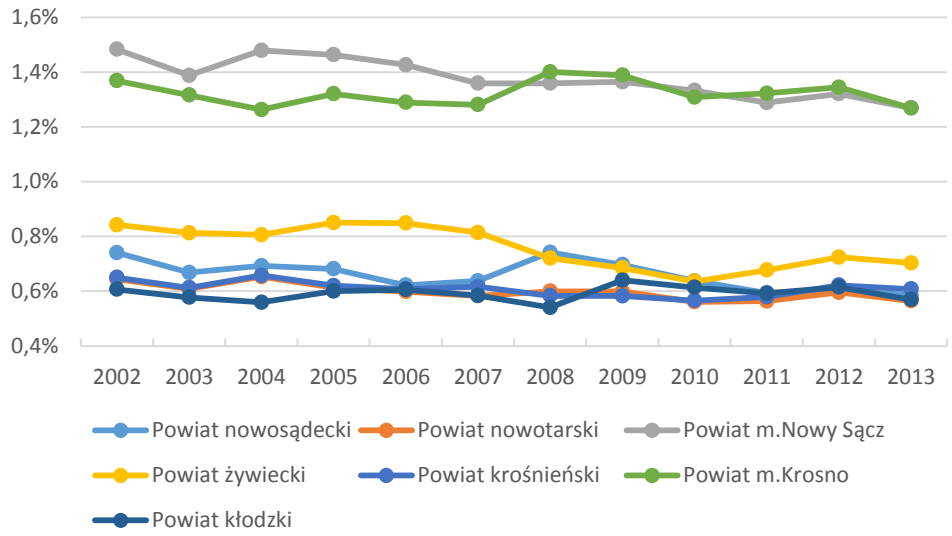

Wykres 17. Udział firm średnich (50-249 pracowników) w podmiotach sektora prywatnego ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Inną ważną grupą przedsiębiorstw są spółki prawa handlowego. Wykazują one większą stabilność niż firmy prowadzone jako indywidualna działalność gospodarcza. Rosnący ich udział świadczy zatem o dojrzewaniu gospodarki.

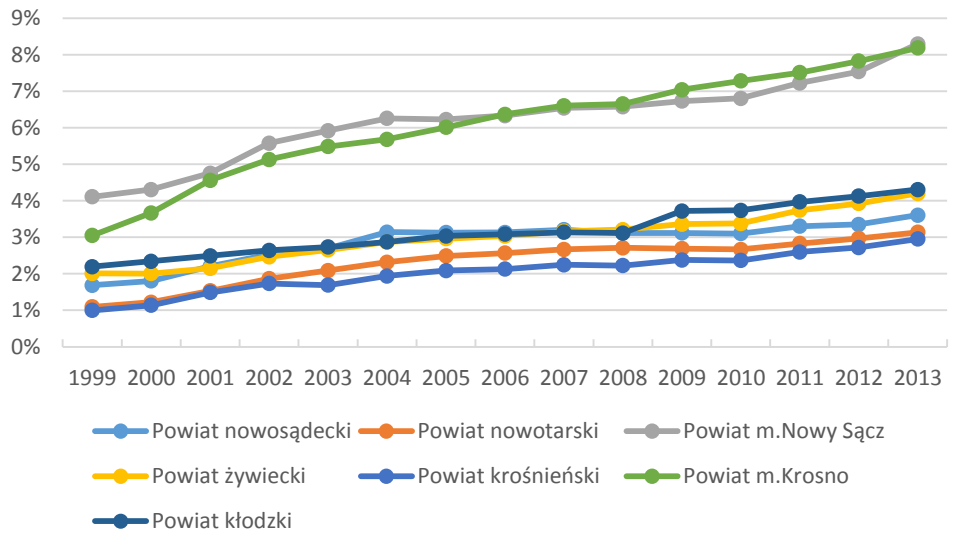

Wykres 18. Udział spółek handlowych w podmiotach sektora prywatnego ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W Polsce obserwuje się rosnący udział tego typu podmiotów, przy czym w powiatach ziemskich jest on wciąż stosunkowo niewielki i wynosi 3-4%. W powiecie nowotarskim udział spółek handlowych wynosi tylko 3,1%, podczas gdy w powiecie kłodzkim 4,3%, zaś w miastach na prawach powiatu ponad 8%. Udział spółek handlowych najszybciej zwiększył się w powiecie krośnieńskim oraz nowotarskim, natomiast najwolniej w powiecie kłodzkim.

Wśród spółek handlowych szczególną rolę odgrywają te z udziałem kapitału zagranicznego. We wczesnej fazie rozwoju gospodarki rynkowej były one źródłem wielu pozytywnych zmian w procesach gospodarczych. Podkreślić należy szczególnie znaczącą rolę w tworzeniu standardów zarządzania i konkurowania, do których mogły dążyć rodzime firmy. Współcześnie pełnią również znaczącą rolę jako nośniki kapitału inwestycyjnego, wzmacniając procesy rozwojowe w skali lokalnej, czy regionalnej.

Pod względem ilości przedsiębiorstw wyróżnia się szczególnie powiat kłodzki, w którym zlokalizowane jest ponad 180 tego typu podmiotów. W pozostałych JST liczba ta jest znacznie mniejsza – w powiecie krośnieńskim jest ich tylko 13.

W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców ilość tego typu spółek w powiecie nowotarskim wynosi 4. Niższe wartości wskaźnika charakteryzują powiat nowosądecki (2,4.) oraz krośnieński (1,2.). W powiecie kłodzkim jest to aż 11 podmiotów.

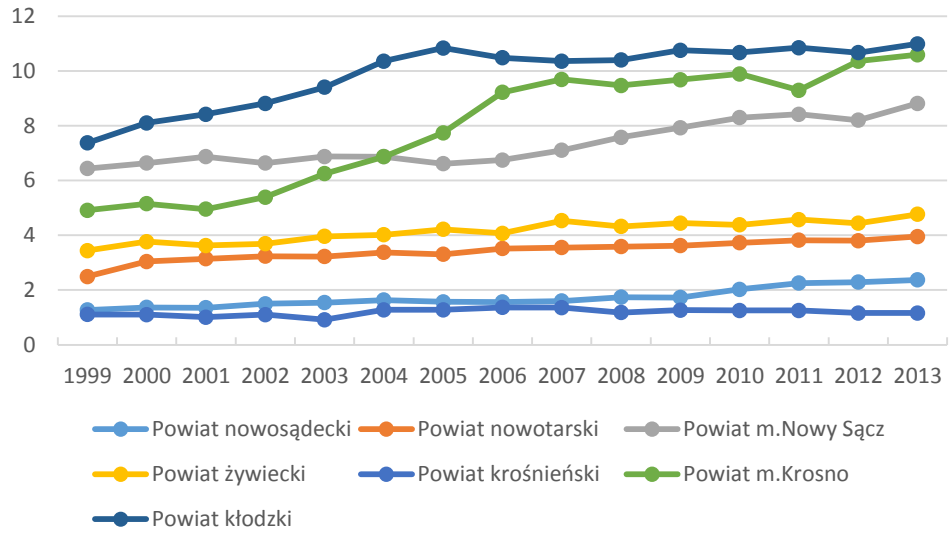

Wykres 19. Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców (w podm.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Dynamika przyrostu spółek z udziałem skarbu kapitału zagranicznego jest znacznie niższa niż pozostałych spółek handlowych. W powiecie nowosądeckim w latach 1999-2013 ich ilość wzrosła dwukrotnie. W powiecie nowotarskim natomiast przyrost wyniósł 70%. Znacznie słabsze trendy zaobserwować można w Nowym Sączu oraz powiecie krośnieńskim.

Kolejny wskaźnik dotyczy wydatków inwestycyjnych przedsiębiorstw. Mają one charakter koniunkturalny, choć można wyróżnić pewne tendencje o charakterze długookresowym. W 2012 r. w powiecie nowotarskim wydatki inwestycyjne przedsiębiorstw wyniosły blisko 219 mln zł. Dla przykładu w Nowym Sączu było to 503 mln zł.

W przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo największe wydatki (1,16 mln zł) zanotowano w Krośnie. Nieco mniej – 0,95 mln zł natomiast w Nowym Sączu oraz 0,70 mln zł w powiecie krośnieńskim. Najniższe średnie wydatki notowano w powiatach: nowosądeckim, nowotarskim i kłodzkim – ok. 0,3-0,33 mln zł.

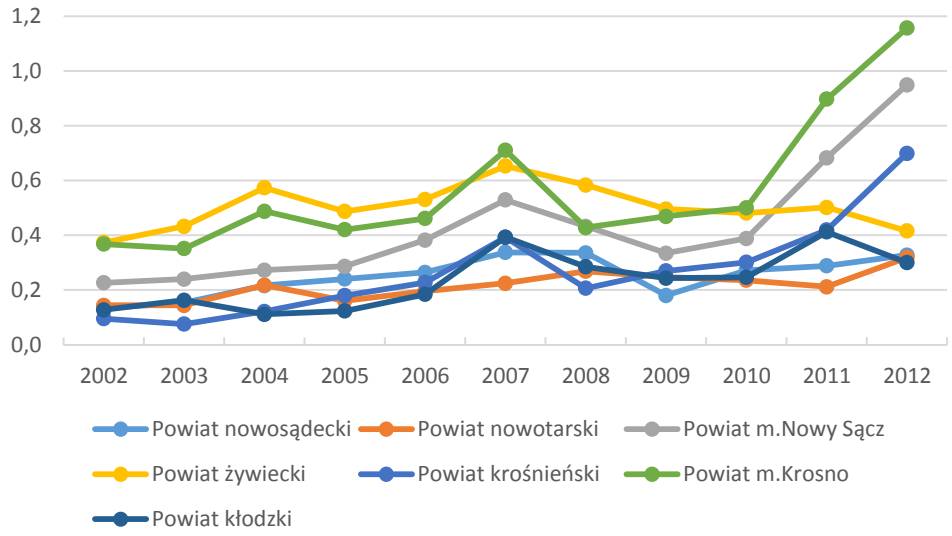

Wykres 20. Wydatki inwestycyjne przedsiębiorstw na 1 podmiot (w mln zł)[1].

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Wydatki inwestycyjne powodują stopniowe zwiększanie wartości środków trwałych przedsiębiorstw. Najniższy majątek całkowity przedsiębiorstw zanotowano w powiecie krośnieńskim – nieco ponad 1 mld zł. Największą wartość (ponad 4 mld zł) zanotowano natomiast w powiecie żywieckim. W powiecie nowotarskim wartość ta wynosi blisko 2,2 mld zł.

Biorąc pod uwagę wartość majątku największe przedsiębiorstwa funkcjonują w Krośnie (8,5 mln zł), Nowym Sączu (majątek średni powyżej 6 mln zł) i powiecie żywieckim (blisko 6 mln zł). Wzrost wielkości przedsiębiorstw najszybciej występuje w powiecie nowosądeckim, gdzie firmy wzrosły blisko trzykrotnie. Najwolniej natomiast przyrost wielkości przedsiębiorstwa następował w powiecie krośnieńskim – tylko o niespełna 20%.

[1] Dla podmiotów zatrudniających powyżej 9 osób.

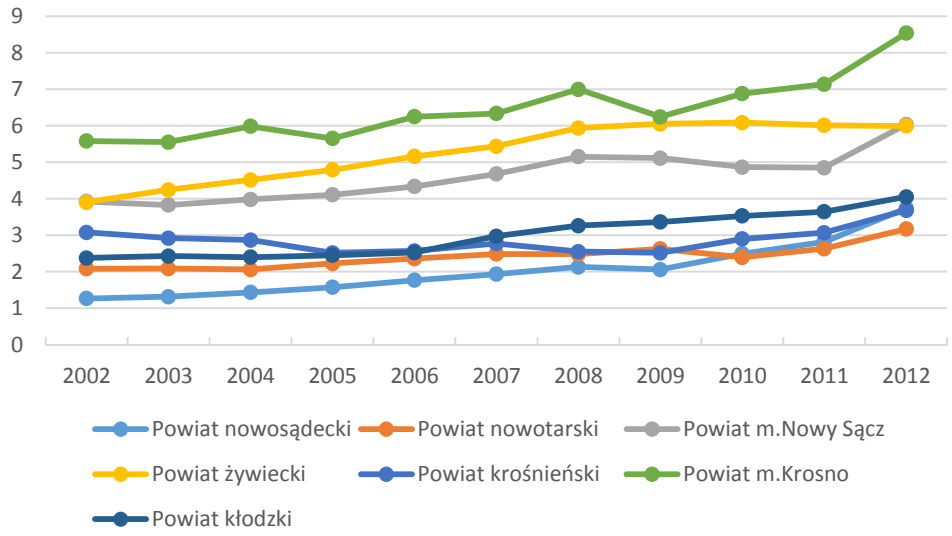

Wykres 21. Wartość brutto środków trwałych przedsiębiorstw na 1 podmiot (w mln zł)[2].

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Sytuacja gospodarcza przekłada się na lokalny rynek pracy – zarówno na wysokość wynagrodzenia, jak i na bezrobocie czy wielkość zatrudnienia. W badanym powiecie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło w 2012 r. 2.784 zł. W pozostałych analizowanych JST jest ono wyższe, choć w zazwyczaj nieznacznie. Dla przykładu w powiecie nowosądeckim średnie wynagrodzenie wynosi 2.810 zł, zaś w powicie kłodzkim – 3.063 zł. W powiecie żywieckim wynagrodzenie jest znacznie wyższe – 3.712 zł.

Przyrost wynagrodzenia w latach 2002-2012 kształtował się w granicach 54,1-71,5%. W powiecie nowotarskim przyrost wyniósł 62%, co należy ocenić jako tempo przeciętne.

[2] Dla podmiotów zatrudniających powyżej 9 osób.

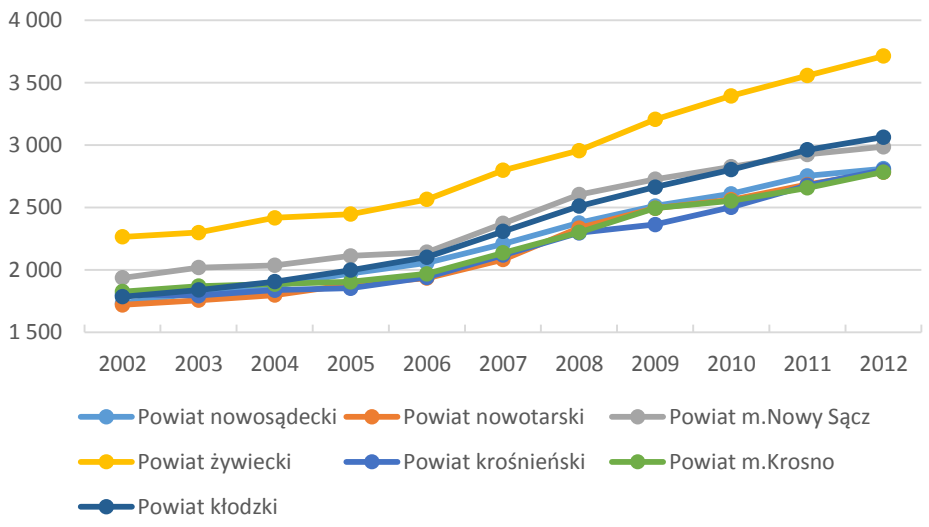

Wykres 22. Miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejna zmienna odnosi się do zjawiska bezrobocia. Wskaźnik ten znacząco determinowany jest aktualną koniunkturą gospodarczą. Widoczne są jednak także trwałe tendencje w różnych JST. Od 2007/2008 r. na wszystkich porównywanych rynkach pracy bezrobocie wzrastało w wyniku trwającego kryzysu.

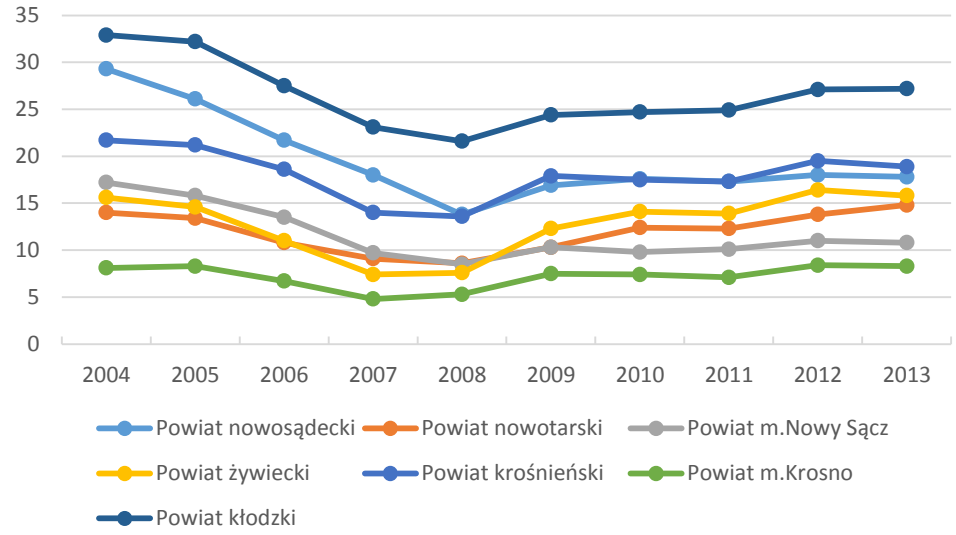

Wykres 23. Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W odniesieniu do roku początku szeregu czasowego obserwuje się zróżnicowane tendencje. W powiecie nowotarskim, żywieckim oraz w Krośnie wskaźnik w 2013 r jest nieco wyższy niż w 2004. W pozostałych powiatach spadł znacząco – w przypadku Nowego Sącza o ponad 1/3.

Biorąc pod uwagę wartości wskaźnika, najlepsza sytuacja panuje w analizowanych miastach na prawie powiatu. W Nowym Sączu bezrobocie wynosi 10,8% zaś w Krośnie 8,3%. W powiecie nowotarskim jest ono wyższe – 14,8%, ale jest to najlepszy wynik spośród analizowanych powiatów ziemskich. Najgorszą sytuację zanotowano w powiecie kłodzkim, gdzie bezrobocie wynosi aż 27,2%.

Oprócz bezrobocia istotną informacją o stanie rynku pracy jest ta, która dotyczy poziomu zatrudnienia. Liczba pracujących determinowana jest zarówno sytuacją wewnętrzną na lokalnym rynku pracy, jak i wielkością zasobu siły roboczej oraz dotykającymi go trendami demograficznymi.

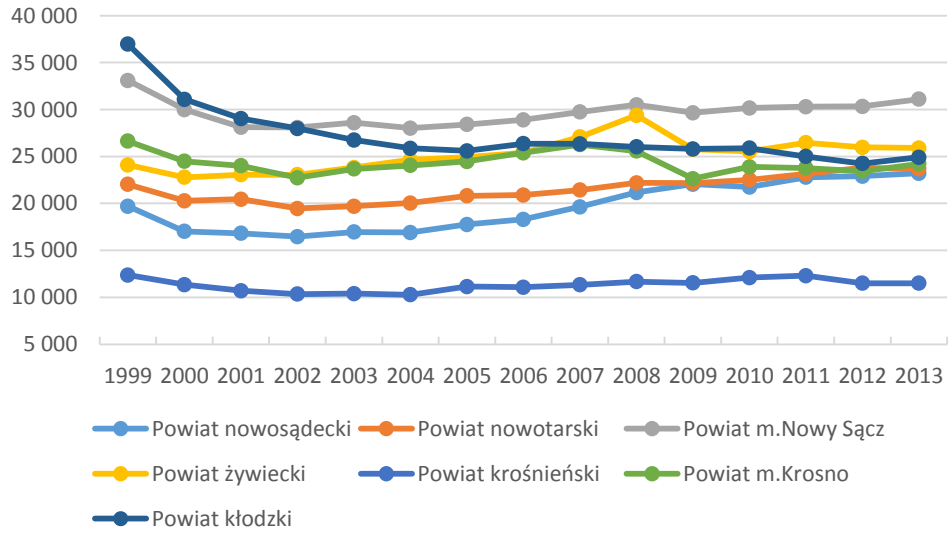

Wykres 24. Liczba osób pracujących (w os.)[3].

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

[3] Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.).

Najmniejszą liczbę pracujących zanotowano w powiecie krośnieńskim (11,5 tys. osób). W powiecie tym obserwuje się także dość znaczny spadek tej liczby – o ponad 7% w stosunku do 1999 r. Największą liczbę pracujących zanotowano w mieście Nowy Sącz – 31,1 tys. osób. Tutaj również spadek liczby pracujących jest znaczny i wynosi 6%. Duża słabość rynku pracy widoczna jest w powiecie kłodzkim, w którym liczba pracujących spadła w analizowanym okresie aż o 9,1%. Tendencje w powiecie nowotarskim są natomiast dobre. Od 2002 r., niezależnie od wahań koniunkturalnych liczba pracujących wzrasta. W 2013 r. wyniosła blisko 23,7 tys. osób, co stanowi przyrost w stosunku do początku okresu na poziomie ok. 7,4%. Szybciej liczba pracujących przyrasta jedynie w powiecie nowosądeckim.

Uwzględniając szersze dane o zatrudnieniu można przejść do analizy sytuacji w poszczególnych sektorach. W analizie uwzględniono tylko niektóre z nich. Po pierwsze odniesiono się do tendencji w sekcjach związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Powiat nowotarski dysponuje stosunkowo dużą liczbą osób pracujących w tym obszarze – 21,5 tys. osób. Większy potencjał w tym zakresie ma tylko powiat nowosądecki.

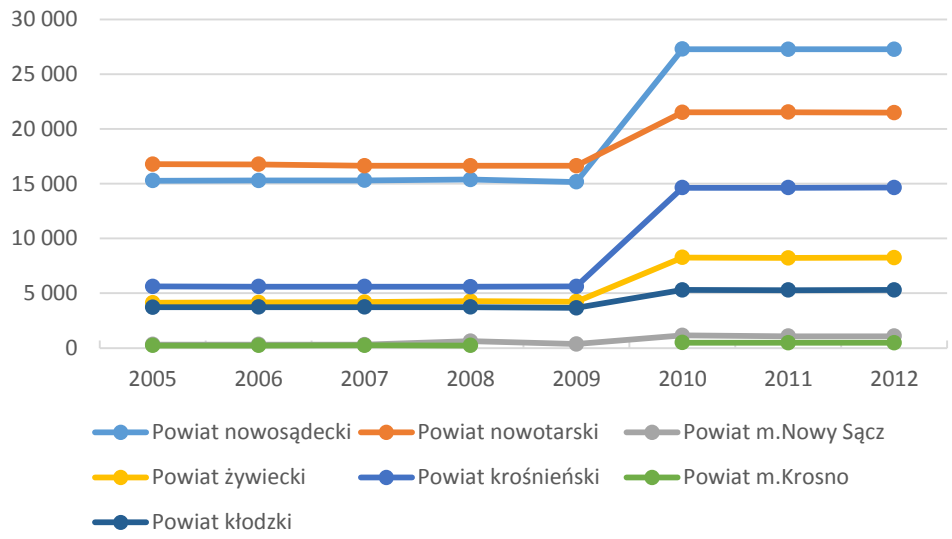

Wykres 25. Pracujący w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ważne sekcje dla rynku pracy to także przemysł i budownictwo. Zatrudnienie tutaj wrażliwe jest na okresy dekoniunktury, choć w części analizowanych JST nie obserwuje się negatywnej reakcji na kryzys. Należy do nich powiat nowotarski, w którym liczba pracujących w omawianych sekcjach wzrosła z 6,1 tys. osób w 2005 r. do 7,4 tys. w 2012 r., co oznacza przyrost o ponad 1/5. Jedynie w powiecie

nowosądeckim pozytywne trendy mają większą dynamikę. Liczba pracujących w przemyśle i budownictwie wzrosła tam aż o 62% na przestrzeni analizowanego okresu. Najmocniej na kryzys zareagowało Krosno, w którym liczba pracujących w omawianych sekcjach spadła aż o 1/4.

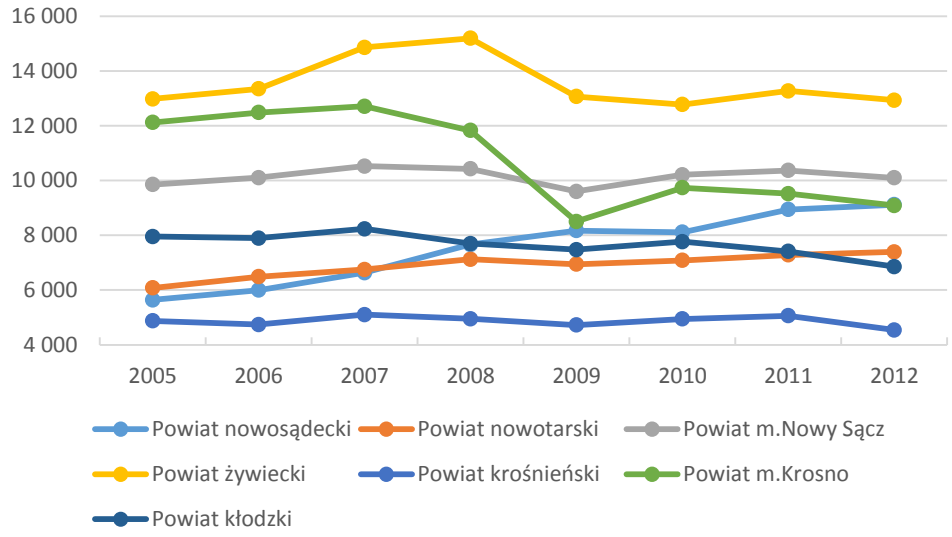

Wykres 26. Pracujący w przemyśle i budownictwie (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

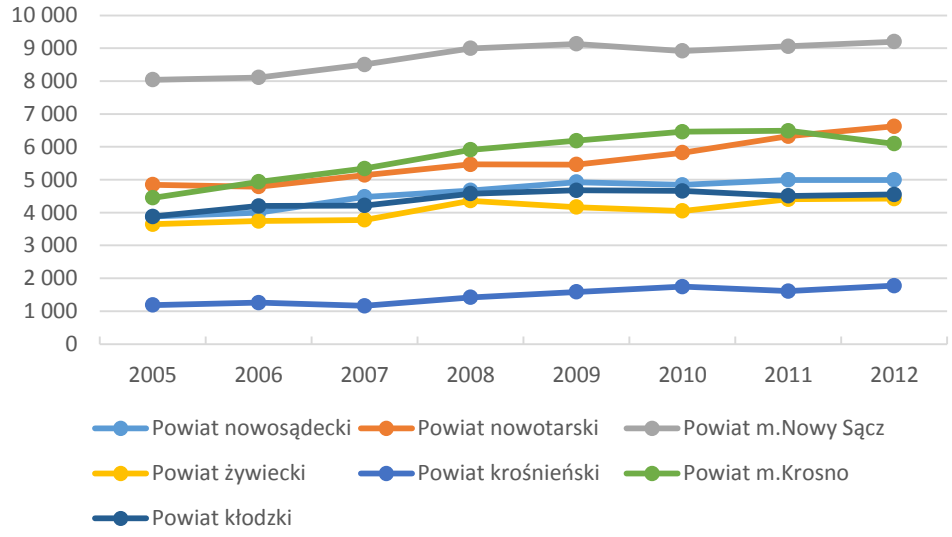

Wykres 27. Pracujący w drobnych usługach (m.in. naprawa, gastronomia, hotelarstwo) (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Znacząco poprawia się natomiast sytuacja w drobnych usługach i handlu. We wszystkich analizowanych JST obserwuje się wzrost zatrudnienia. Najszybsze wzrosty zanotowano w powiecie krośnieńskim – aż o 50%. Dobrą dynamikę wzrostu zatrudnienia obserwuje się także w powiecie nowotarskim, gdzie przyrost wyniósł 36,6%. Najsłabsze natomiast trendy rozwojowe obserwuje się w Nowym Sączu oraz w powiecie kłodzkim.

Potencjał infrastrukturalny

Efektem rozwoju gospodarczego jest rozwój infrastruktury o różnorodnym charakterze. Jest ona ukierunkowana na podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawę otoczenia biznesowego oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej. Ten element otoczenia ma także wpływ na decyzje lokalizacyjne zarówno osób jak i podmiotów gospodarczych tworząc w ten sposób determinantę pozycji konkurencyjnej.

W analizie odniesiono się do kilku składowych omawianego potencjału, a więc: infrastruktury komunikacyjnej, mieszkalnej, komunalnej, zdrowotnej czy kulturalno-turystycznej. Odnosząc się do trendów w szeregu czasowym oraz aktualnej sytuacji w porównywanych podmiotach wykorzystano tutaj następujące zmienne:

- Powierzchnia gmin objęta planami zagospodarowania przestrzennego,
- Długość dróg gminnych utwardzonych na 1 $km^{2,}$
- Długość dróg powiatowych utwardzonych na 1 $km^{2,}$
- Liczba samochodów osobowych na 1 tys. mieszkańców,
- Liczba wypadków na 1 tys. mieszkańców,
- Powierzchnia budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania,
- Powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca,
- Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem,
- Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w ludności ogółem,
- Średnie zużycie wody przez 1 korzystającego z sieci wodociągowej (w m3),
- Udział ludności korzystającej z sieci gazowej w ludności ogółem,
- Średnie zużycie gazu przez 1 korzystającego z sieci gazowej,
- Liczba osób na 1 przychodnię,
- Liczba mieszkańców przypadająca na 1 łóżko w szpitalu,
- Liczba porad podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca,
- Liczba miejsc noclegowych,
- Wykorzystanie miejsc noclegowych w hotelach,
- Średnia długość pobytu turysty,
- Średnia długość pobytu turysty zagranicznego,

- Liczba imprez organizowanych przez domy kultury,
- Średnia frekwencja podczas imprez organizowanych przez domy kultury,
- Wystawy w obiektach działalności wystawienniczej,
- Liczba muzeów,
- Liczba odwiedzających muzea,
- Liczba imprez sportowych i kulturalnych,
- Liczba mieszkańców przypadająca na 1 miejsce w kinie,
- Przeciętna liczba widzów podczas widowiska w teatrze w powiecie nowotarskim.

Pierwsza z analizowanych zmiennych dotyczy planów zagospodarowania przestrzennego. Konieczność przygotowywania takich planów wynika nie tylko z regulacji prawnych, ale przede wszystkim z dążenia do zachowania ładu przestrzennego w procesie rozwoju infrastruktury oraz w tworzeniu określonych specjalizacji funkcjonalnych poszczególnych obszarów. Udział obszarów objętych planami zagospodarowania przestrzennego jest bardzo zróżnicowany. W miastach Nowy Sącz i Krosno są to wskaźniki poniżej 50%. Pozytywnie wyróżnia się natomiast powiat żywiecki, w którym wskaźnik bliski jest 90%. W przypadku powiatu nowotarskiego wynosi on blisko 70%.

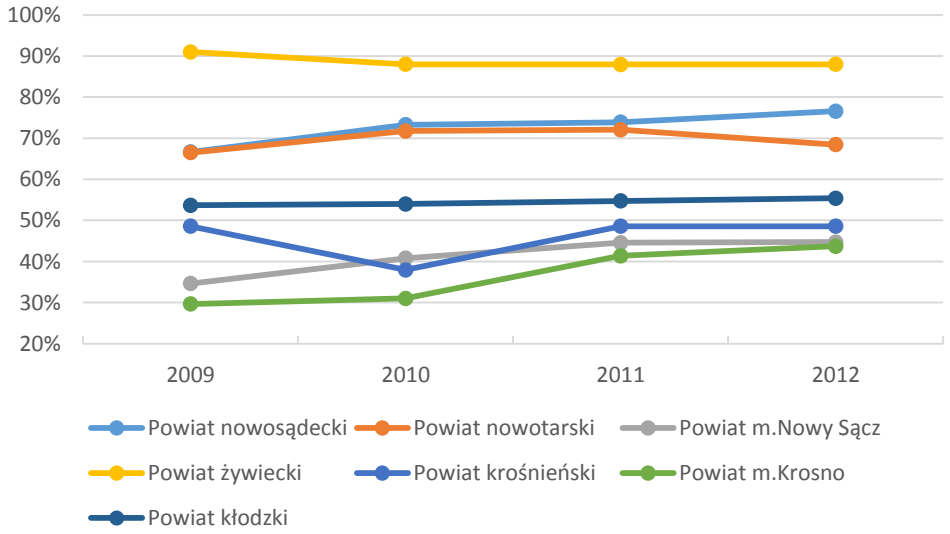

Wykres 28. Powierzchnia gmin objęta planami zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Przechodząc do oceny infrastruktury drogowej odniesiono się do wskaźników, które pozwalają ocenić nasycenie terenu siecią dróg lokalnych – gminnych i powiatowych. Sieć drogowa jest oczywiście najbardziej rozwinięta w badanych

miastach na prawach powiatu, przy czym miasto Nowy Sącz wykazuje zdecydowanie większe nasycenie na km^2 niż Krosno. Spośród powiatów ziemskim najgęstszą siatką dróg gminnych charakteryzuje się powiat nowosądecki (1,15 km/km^2). Najsłabiej pod tym względem wypadają powiaty kłodzki i krośnieński. W powiecie nowotarskim wskaźnik kształtuje się na poziomie 0,8km/km^2. Należy podkreślić, że w ostatnich latach w tej JST znacząco rozwinęła się sieć dróg gminnych o utwardzonej powierzchni.

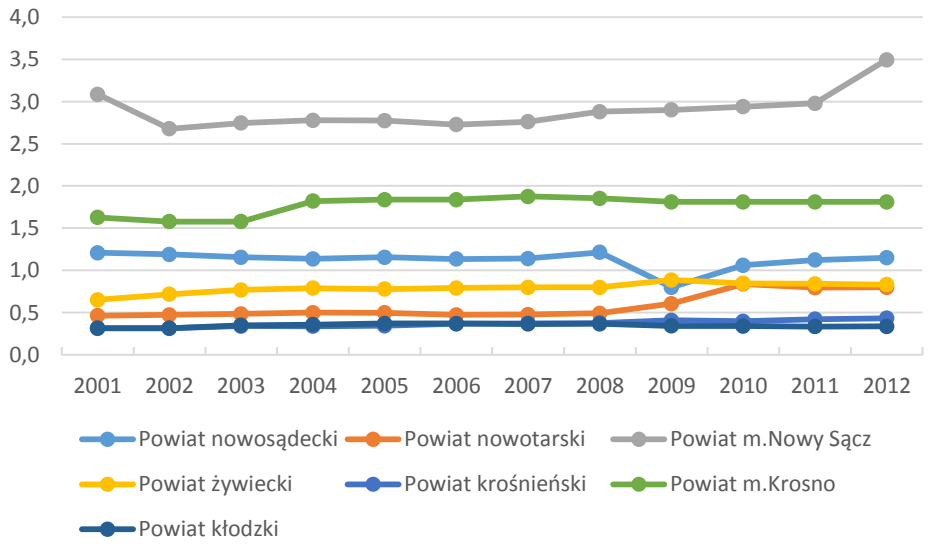

Wykres 29. Długość dróg gminnych utwardzonych na 1 km^2 (w km).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Jeśli chodzi o sieć dróg powiatowych, to znów infrastruktura miast zdecydowanie przewyższa powiaty ziemskie, przy czym nasycenie w Krośnie jest wyższe niż w Nowym Sączu. Duże różnice widoczne są także w powiatach ziemskich. Należy jednak tutaj podkreślić, że infrastruktura tych JST jest już stabilna, co oznacza najprawdopodobniej osiągnięcie poziomu optymalnego dla specyfiki danego otoczenia.

Najniższe nasycenie terenu drogami powiatowymi obserwuje się w powiecie nowotarskim – wynosi ono 0,22 km/km^2. W powiecie kłodzkim wskaźnik jest z kolei największy i wynosi 0,42 km/km^2.

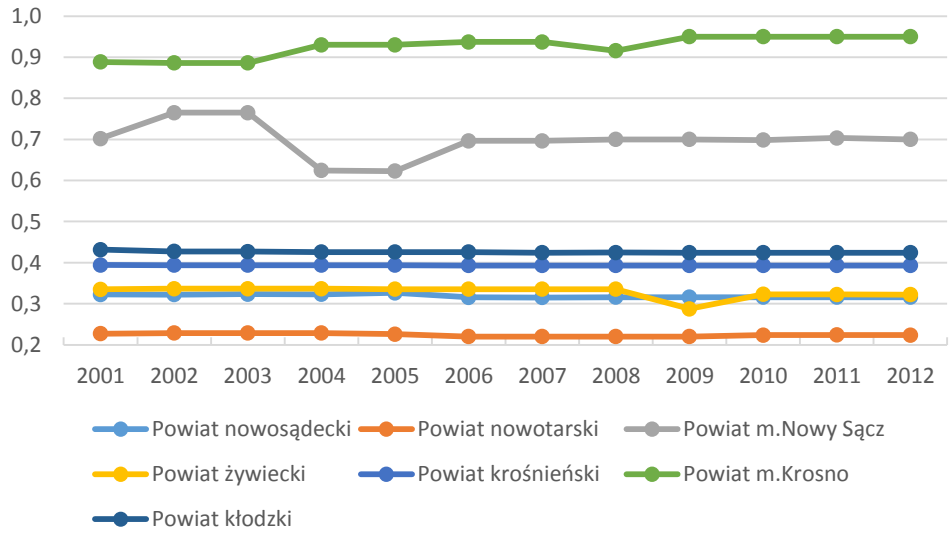

Wykres 30. Długość dróg powiatowych utwardzonych na 1 km^2 (w km).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ważnym wyznacznikiem dla zmian w infrastrukturze komunikacyjnej jest komfort użytkowania i bezpieczeństwo. W odniesieniu do pierwszego z wymienionych zagadnień podkreślić należy rosnącą ilość samochodów, co powoduje również zwiększenie natężenia ruchu.

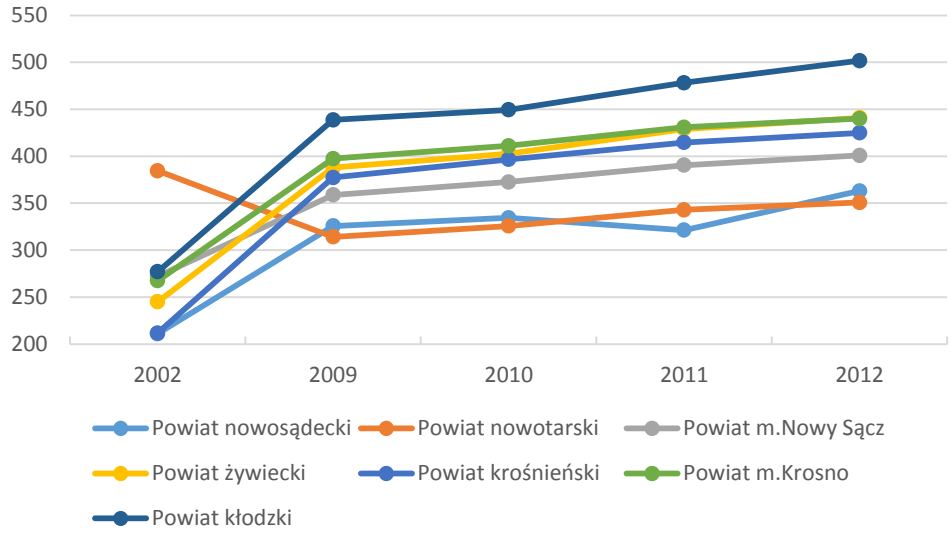

Wykres 31. Liczba samochodów osobowych na 1 tys. mieszkańców (w szt.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W większości analizowanych powiatów liczba samochodów w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wzrastała znacząco. W 2012 r. wskaźnik ten jest najwyższy w powiecie kłodzkim – aż 502 pojazdy. Najniższy natomiast jest w powiecie nowotarskim – 351 pojazdów.

Bardzo ważne jest oczywiście także bezpieczeństwo na drogach. Liczba wypadków w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców jest bardzo zróżnicowana. Największe problemy z zachowaniem bezpieczeństwa zaobserwować można w Nowym Sączu, gdzie na 1 tys. mieszkańców przypada aż 1,9 wypadku na drodze. Dla porównania, w Krośnie wskaźnik jest trzykrotnie niższy. W powiecie nowotarskim wynosi on 1,2 i spadł w stosunku do roku poprzedniego. Liczbę wypadków udało się bowiem ograniczyć aż o 13,3%. Lepszą dynamikę zaobserwowano jedynie w powiecie nowosądeckim oraz w Krośnie.

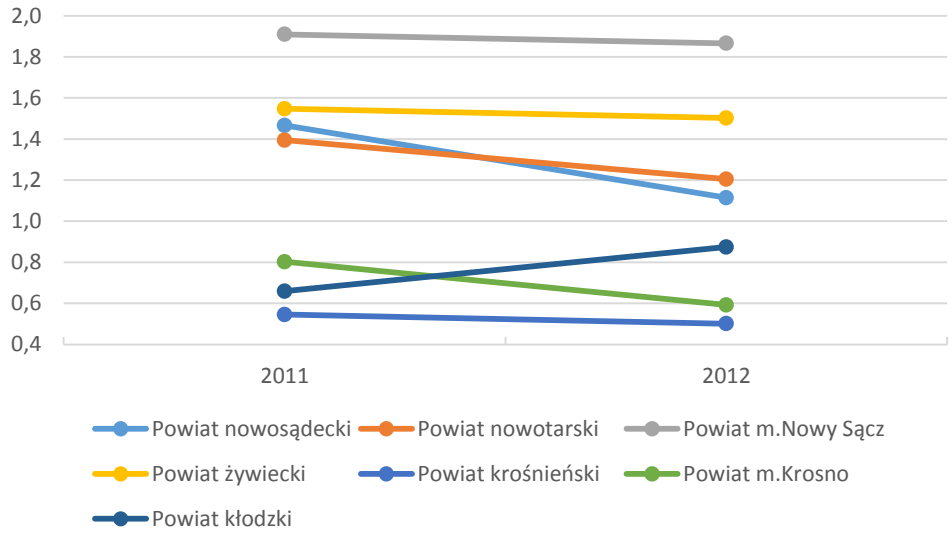

Wykres 32. Liczba wypadków drogowych na 1 tys. mieszkańców (w szt.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

O stanie infrastruktury świadczy m.in. wielość powierzchni infrastruktury niemieszkalnej oddawanej do użytku. W latach 2005-2013 w Nowym Sączu oddano ponad 366 tys. m^2 tego typu powierzchni, a w sąsiadującym powiecie nowosądeckim kolejne ponad 327 tys. m^2. Świadczy to o bardzo dużej aktywności inwestycyjnej w podmiotów gospodarczych. W powiecie nowotarskim w badanym okresie oddano blisko 227 tys. m^2. Najsłabszą aktywność zaobserwować można w powiatach żywieckim i krośnieńskim, gdzie powierzchnia niemieszkalna wzrosła odpowiednio o 60,6 oraz 84,4 tys. m^2. Na wykresie poniżej przedstawiono aktywność w poszczególnych latach badanego okresu.

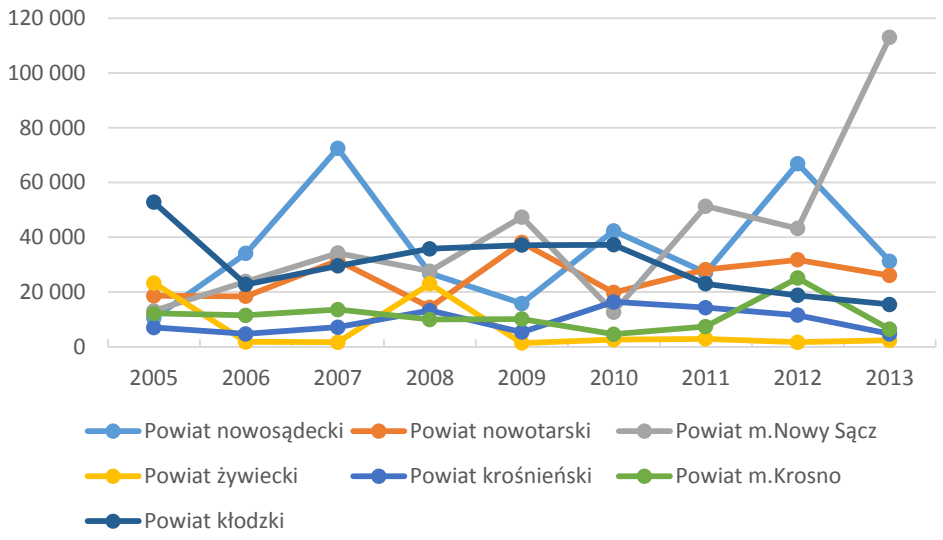

Wykres 33. Powierzchnia budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m^2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

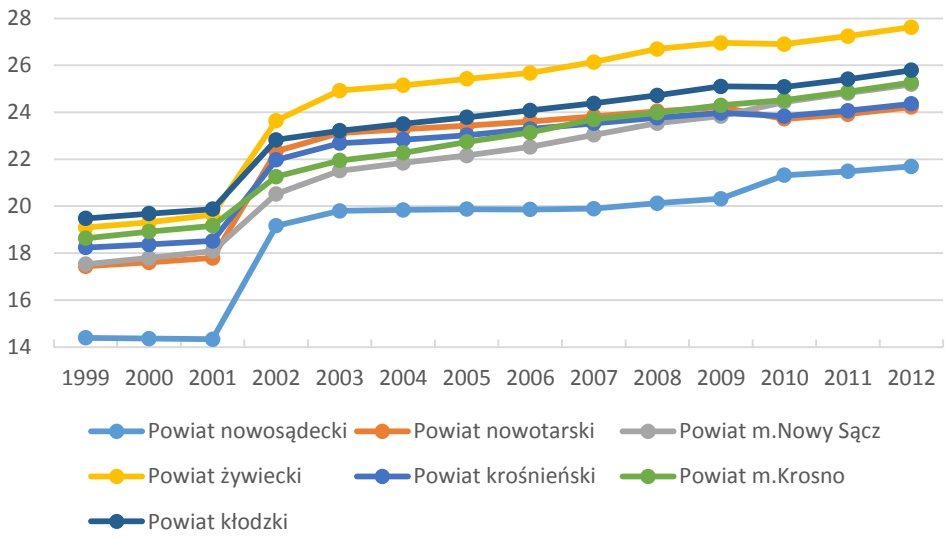

Wykres 34. Powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ważnym elementem poprawy jakości życia jest rozwój infrastruktury mieszkalnej. Brak odpowiedniego lokum jest podstawowym problemem osób młodych, wchodzących w życie zawodowe i zakładających rodziny. Dlatego też warto analizować ten obszar potencjału rozwojowego jako jeden z czynników

wpływających na decyzje lokalizacyjne. Powierzchnia użytkowa ogółem wzrastała sukcesywnie w latach 1999-2012. Najbardziej intensywne trendy w tym zakresie obserwować można w powiecie nowosądeckim – wzrost powierzchni o 67,5%. Najsłabiej natomiast powierzchnia mieszkalna przyrastała w powiecie kłodzkim – o 27,5%. W przypadku powiatu nowotarskiego przyrosty były intensywne i wyniosły blisko 50%.

W analizie wzięto pod uwagę głównie zmienną zawierającą powierzchnię mieszkania przypadającą na 1 mieszkańca. Odzwierciedla ona nie tylko rozwój infrastruktury ale także zamożność mieszkańców. W 2012 r. wskaźnik ten wynosił od 21,7 w powiecie nowosądeckim do 27,6 m^2 w powiecie żywieckim. Powiat nowotarski charakteryzuje się wskaźnikiem na poziomie 24,2 m^2.

Przechodząc do infrastruktury komunalnej skupiono się głównie na infrastrukturze sieciowej. Pierwszym ze wskaźników, który przedstawia rozwój poszczególnych JST jest infrastruktura kanalizacyjna. W poszczególnych powiatach obserwuje się znaczące zróżnicowanie w zakresie dostępu do tego typu sieci. W miastach odsetek ten jest wysoki – w krośnie 89,9%, zaś w Nowym Sączu 81,7%. Najsłabiej infrastruktura kanalizacyjna rozwinięta jest w powiecie nowosądeckim, gdzie tylko 28,3% mieszkańców ma do niej dostęp. W powiecie nowotarskim wskaźnik wynosi 50%.

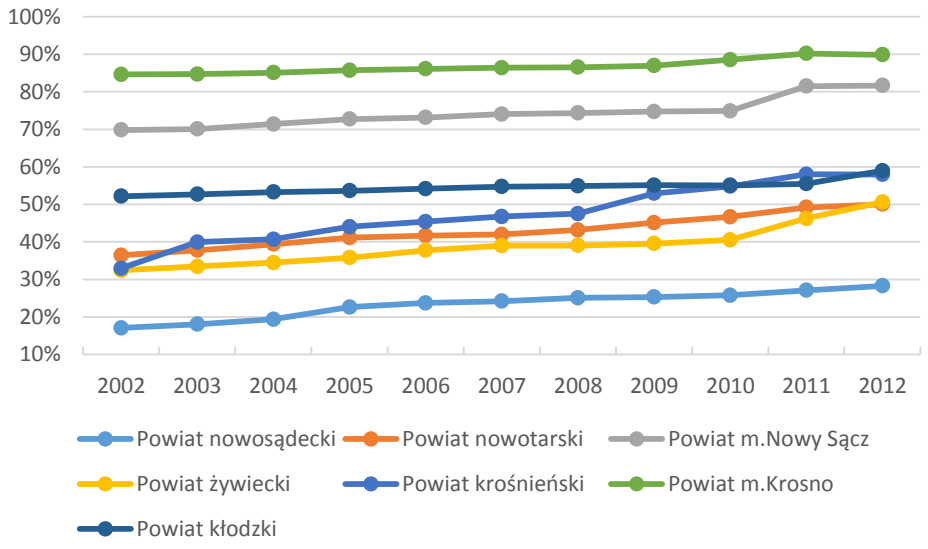

Wykres 35. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Na przestrzeni ostatnich lat najszybciej dostęp do kanalizacji poprawiał się w powiecie krośnieńskim oraz nowosądeckim. Najsłabiej natomiast z powiatów ziemskich wypada powiat kłodzki, gdzie dostęp zmienił się nieznacznie na przestrzeni lat.

Nieco inaczej sytuacja wygląda jeśli chodzi o sieć wodociągową – powiat kłodzki zapewnia dostęp ponad 84% mieszkańców. Jest to wskaźnik na poziomie podobnym jak w Nowym Sączu. Sytuacja w pozostałych powiatach ziemskich wygląda dość podobnie, a wskaźnik dostępu kształtuje się w granicach 43,3-53,5%. Powiat żywiecki wypada tutaj najlepiej. W analizowanym powiecie nowotarskim odsetek wynosi 47,4%.

W analizowanym okresie najszybciej infrastrukturę rozbudowywano w powiecie nowosądeckim oraz żywieckim. Najwolniej natomiast w powiecie kłodzkim i w miastach na prawach powiatu.

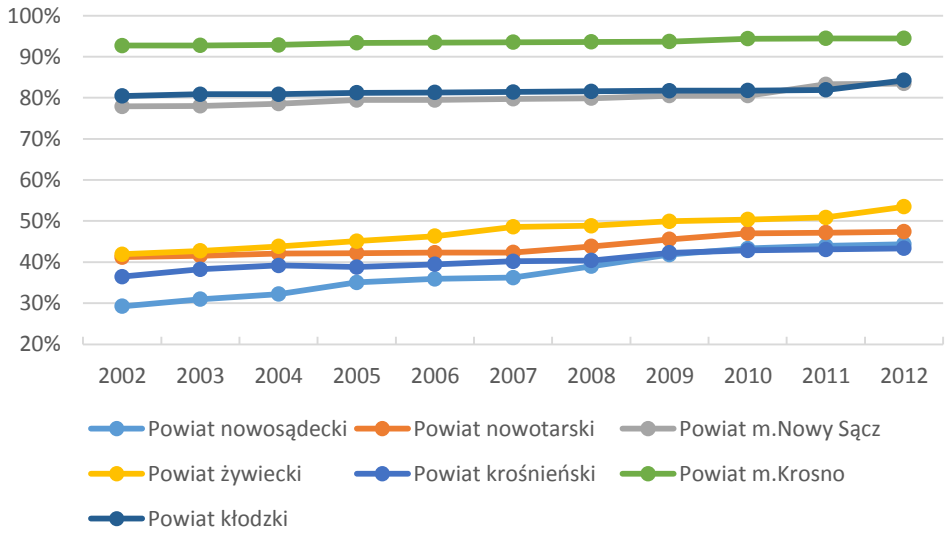

Wykres 36. Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w ludności ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Analizie poddano także tendencje w zakresie zużycia wody w przeliczeniu na 1 korzystającego z sieci wodociągowej. Obserwuje się tutaj znaczące oszczędności, co ma związek z wprowadzaniem nowych rozwiązań technicznych zarówno w domach, jak i w przemyśle. Obserwowana tendencja ma też pozytywny wpływ na środowisko naturalne.

Największe ograniczenie zużycia wody zaobserwowano w powiecie nowotarskim. W 2012 r. przeciętne zużycie spadło do 57,5% zużycia z 2002 r.

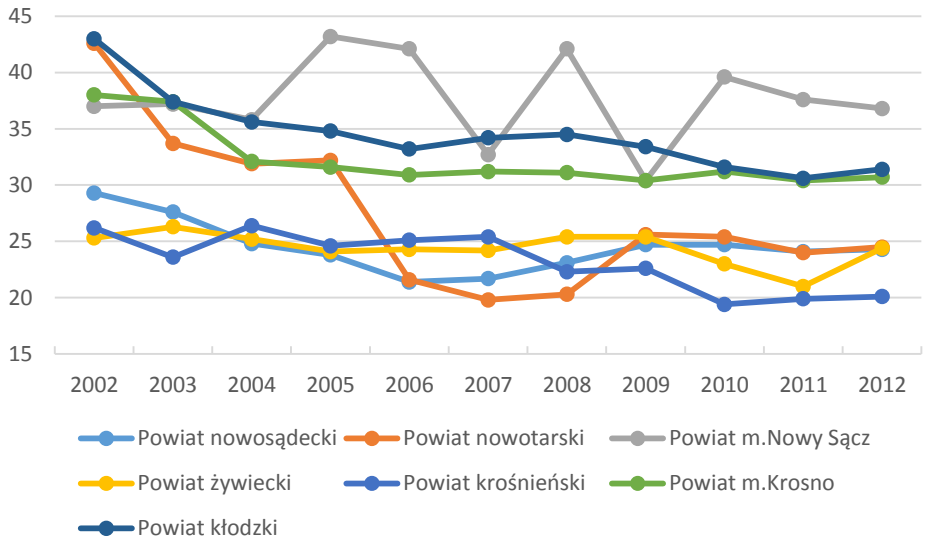

Wykres 37. Średnie zużycie wody przez 1 korzystającego z sieci wodociągowej (w m3).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Duże znaczenie dla komfortu życia oraz dla środowiska ma dostęp do sieci gazowej. Pozwala on na zastąpienie gazem innych bardziej szkodliwych dla środowiska paliw, np. węgla.

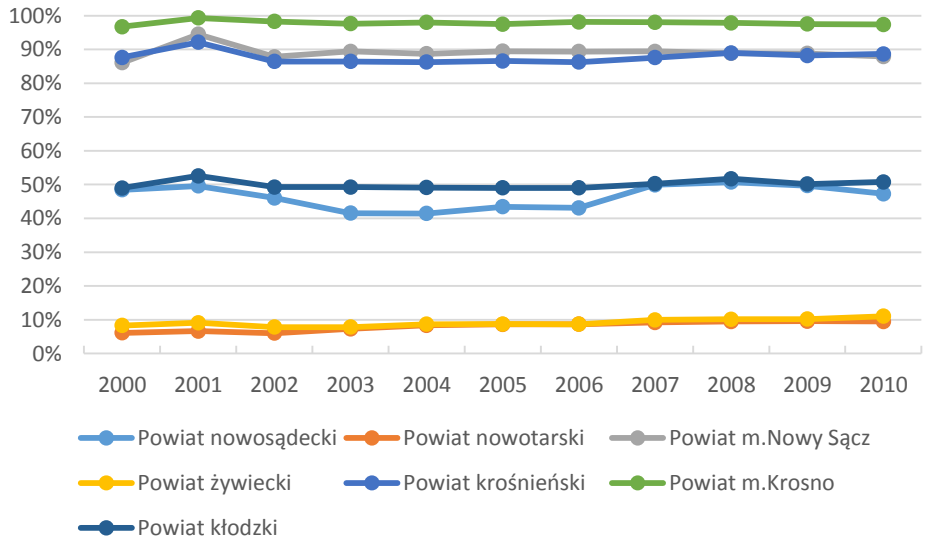

Wykres 38. Udział ludności korzystającej z sieci gazowej w ludności ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W porównywanych JST dostęp do infrastruktury jest bardzo zróżnicowany. Podkreślić należy, że w Krośnie aż 97,4% ludności ma dostęp do gazu, zaś w sąsiednim powiecie krośnieńskim aż 88,7%. Jest to najlepszy wskaźnik spośród porównywanych powiatów ziemskich. Zdecydowanie gorzej na tym tle wypada powiat nowotarski, gdzie dostęp do gazu ma 9,5% mieszkańców, co w praktyce skazuje populację na korzystanie z paliwa stałych. Podobna sytuacja występuje jedynie w powiecie żywieckim, gdzie wskaźnik wynosi aktualnie 11,1%.

Średnie zużycie gazu na 1 korzystającego z sieci uzależnione jest głównie od warunków atmosferycznych. Ze względu na proces termomodernizacji obserwuje się raczej stopniowe zmniejszanie zapotrzebowania. W niektórych powiatach udało się je ograniczyć nawet o 1/3 (powiat krośnieński). Aktualnie największe przeciętne zużycie notuje się w powiecie nowotarskim (350m^3) oraz żywieckim (273m^3).

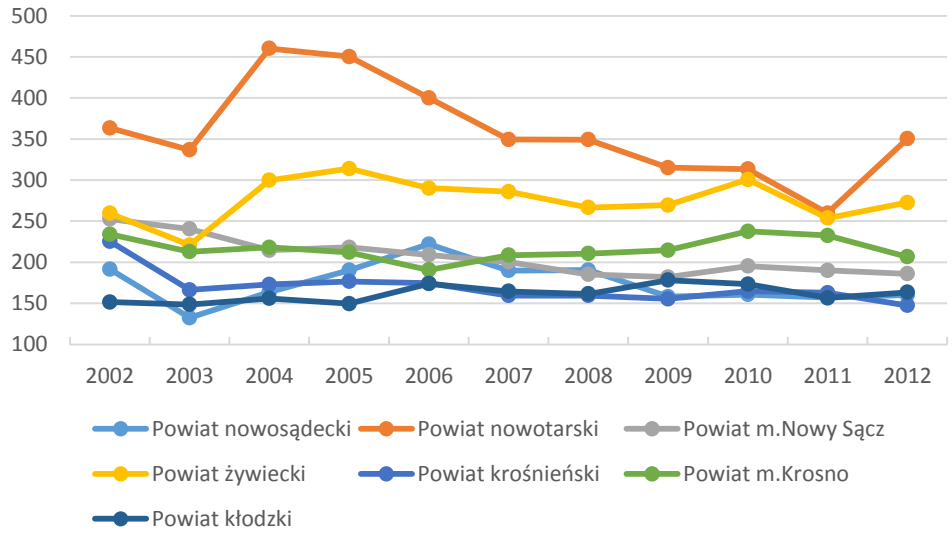

Wykres 39. Średnie zużycie gazu przez 1 korzystającego z sieci gazowej (w m3).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejnym obszarem infrastruktury poddanym ewaluacji jest infrastruktura zdrowotna. Warto podkreślić duże zmiany systemowe, które obserwować można w tym obszarze w związku z rozwojem niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. Zwiększa się w ten sposób znacząco liczba podmiotów z usług których mogą korzystać mieszkańcy. Wzrasta także konkurencja pomiędzy tymi podmiotami, co doprowadza do zwiększania jakości usług, nawet przy finansowaniu z funduszy publicznych (NFZ).

W latach 1999-2013 kilku a nawet kilkunastokrotny wzrost liczby przychodni spowodował znaczące zmniejszenie liczby osób przypadających na 1 podmiot. Obecnie wynosi ona między 1,4 a 2,6 tys. osób.

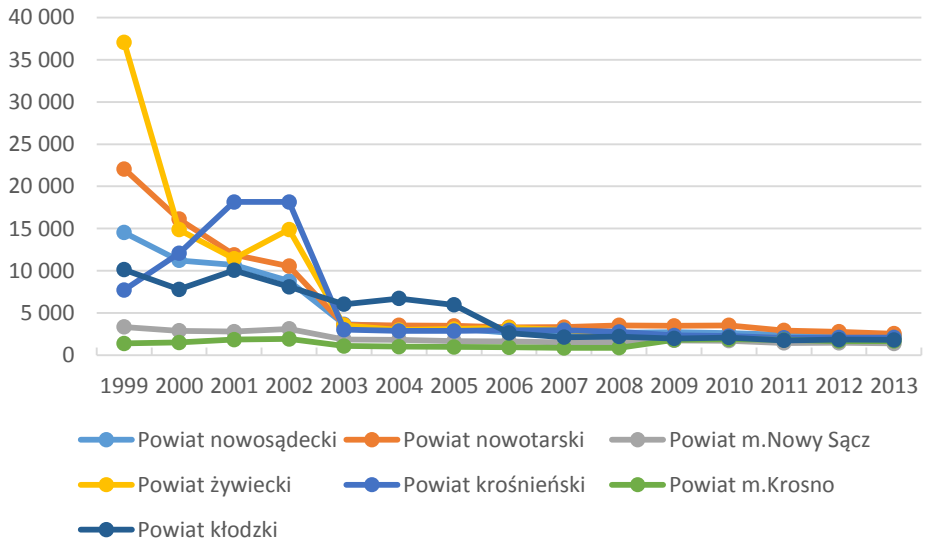

Wykres 40. Liczba osób na 1 przychodnię (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

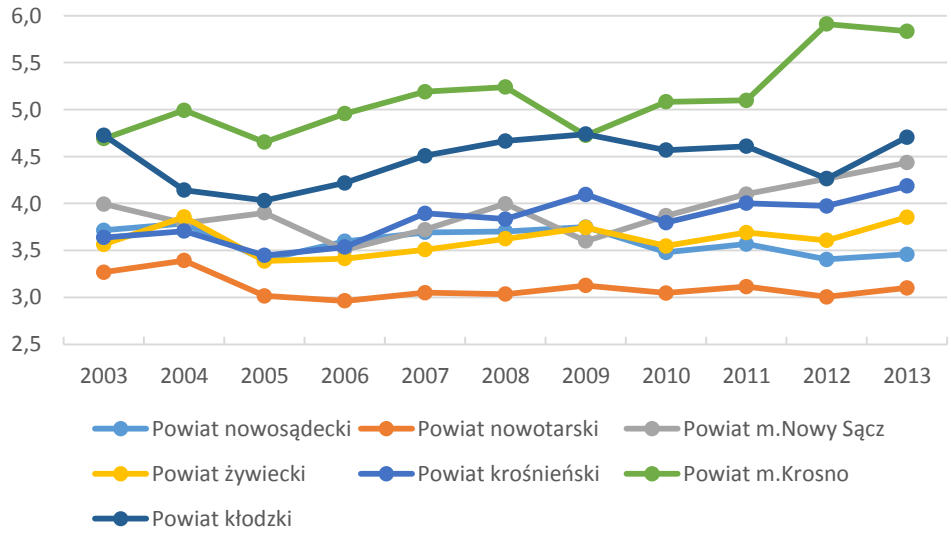

Wykres 41. Liczba porad podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Częstotliwość korzystania z porad lekarskich w części powiatów wzrasta, w innych spada. W powiecie nowotarskim przeciętna liczba porad na mieszkańca wynosi 3,1 rocznie i jest o 5% niższa niż w 2003 r. Najczęściej z porad lekarskich korzystają natomiast mieszkańcy krosna – wskaźnik wynosi 5,8 i jest wyższy o blisko 25% w porównaniu ze stanem z 2003 r.

Oprócz porad podstawowych ważna jest także specjalistyczna opieka zdrowotna, świadczona w szpitalach. Jednym z mierników infrastruktury jest w tym obszarze jest liczba osób przypadających na 1 łóżko szpitalne. Sytuacja w poszczególnych JST jest zróżnicowana. Ze względu na pełnienie roli lokalnych centrów miasta na prawach powiatu oraz otaczające je powiaty ziemskie zagregowano. W powiecie kłodzkim na łóżko przypada na 166 mieszkańców, a liczba dostępnych łóżek wynosi blisko 1 tys. Zgoła odmienna sytuacja występuje w powiecie żywieckim gdzie wskaźnik wynosi aż 409. Na tym tle powiat nowotarski przedstawia się korzystnie. Dzięki realizowanym inwestycjom na łóżko przypada obecnie 217 mieszkańców, w stosunku do roku 2008, kiedy wskaźnik wynosił 260 mieszkańców.

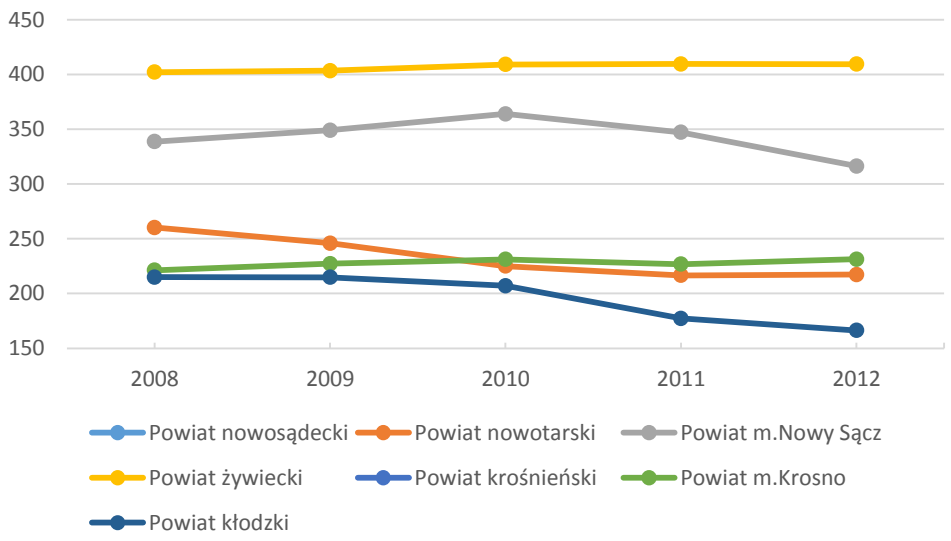

Wykres 42. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 łóżko w szpitalu (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejny obszar infrastruktury to infrastruktura turystyczna. W przypadku badanego powiatu jest to szczególnie istotny obszar ze względu na bogate walory przyrodnicze i ukształtowanie terenu. Potencjał turystyczny ocenić można m.in. odnosząc się do liczby miejsc noclegowych. Wyróżniają się tutaj powiaty nowosądecki oraz kłodzki, gdzie odpowiednio turyści mają do dyspozycji 11,7 oraz 10,9 tys. miejsc. Nieco mniej liczne są miejsca noclegowe w powiecie nowotarskim

– 8,5 tys. Warto podkreślić, że miasta Krosno oraz Nowy Sącz nie należą do potentatów na rynku turystycznym, a liczba dostępnych tam miejsc wynosi odpowiednio 351 i 453.

Warto zwrócić uwagę na tendencje, które dotyczą omawianej zmiennej. W latach 2004-2013 w większości JST liczba miejsc noclegowych rosła. Najszybciej w powiecie krośnieńskim, gdzie wzrosła blisko 2,5 krotnie. W powiecie nowotarski raczej należy mówić o stabilizacji z dość znacznym wahaniem w trakcie kryzysu (lata 2009-2011). Od 2006 r. stabilna jest także liczba miejsc w powiecie nowosądeckim.

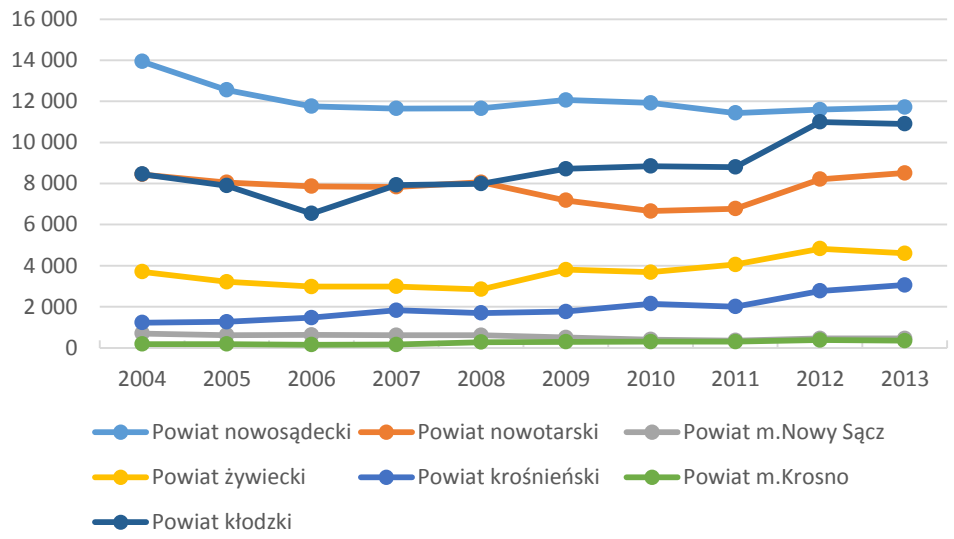

Wykres 43. Liczba miejsc noclegowych (w szt.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Bardzo ważną informację jest także stopień wykorzystania dostępnych miejsc noclegowych w ciągu roku. Poniżej przedstawiono wskaźnik dla hoteli. Jest on bardzo zróżnicowany w poszczególnych JST. Najlepsza sytuacja panuje w powiecie krośnieńskim, gdzie wskaźnik wykorzystania wynosi 53,3%. W nowotarskim jest on znacznie niższy i wynosi tylko 28,3%. Najgorzej sytuacja przedstawia się w powiecie żywieckim, gdzie aktualnie obłożenie wynosi ok. 18%, a do tego obserwuje się silną tendencję spadkową. W 2010 r. wykorzystanie miejsc wynosiło bowiem 25,2%.

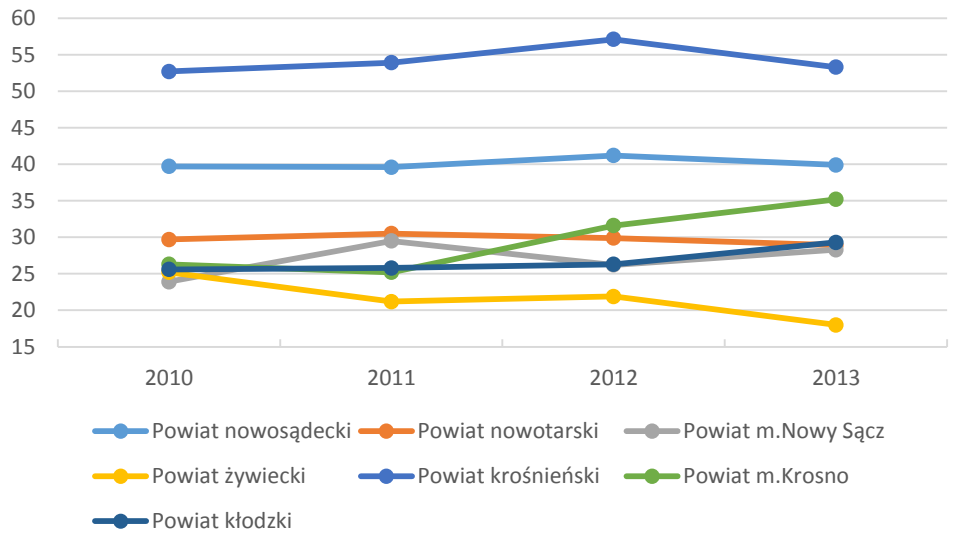

Wykres 44. Wykorzystanie miejsc noclegowych w hotelach (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Szczególnie istotnym miernikiem atrakcyjności turystycznej jest ilość noclegów udzielonych turystom oraz długość pobytu turysty.

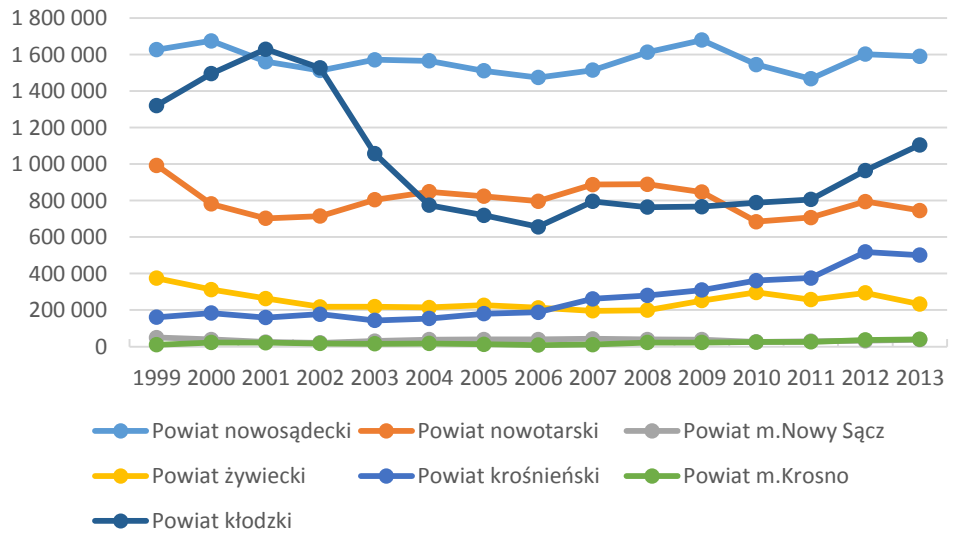

Wykres 45. Ilość noclegów udzielonych turystom (w dn).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Biorąc pod uwagę ogólną liczbę udzielonych noclegów, spośród analizowanych JST największą liczbę noclegów udzielono w powiecie nowosądeckim. Wynosi ona blisko 1,6 mln noclegów. Znacząco pogorszyła się tutaj sytuacja powiatu kłodzkiego, w którym po 2002 r. liczba turystów drastycznie spadła i aktualnie wynosi nieco ponad 1,1 mln. Na trzecim miejscu z liczbą blisko 746 tys. kształtuje się powiat nowotarski.

Warto podkreślić, że w większości badanych JST obserwuje się stopniowe zmniejszanie się liczby udzielanych noclegów. Największy procentowo spadek zanotowano w powiecie żywieckim (spadek o 38% w stosunku do 1999 r. wyraźne negatywne tendencje obserwuje się także w powiecie nowotarskim, gdzie liczba noclegów spadła o 1/4. Na tym tle wyraźnie wyróżnia się jedynie Krosno i powiat krośnieński. W pierwszej JST liczba udzielanych noclegów wzrosła czterokrotnie w ciągu analizowanego okresu, w drugiej zaś trzykrotnie.

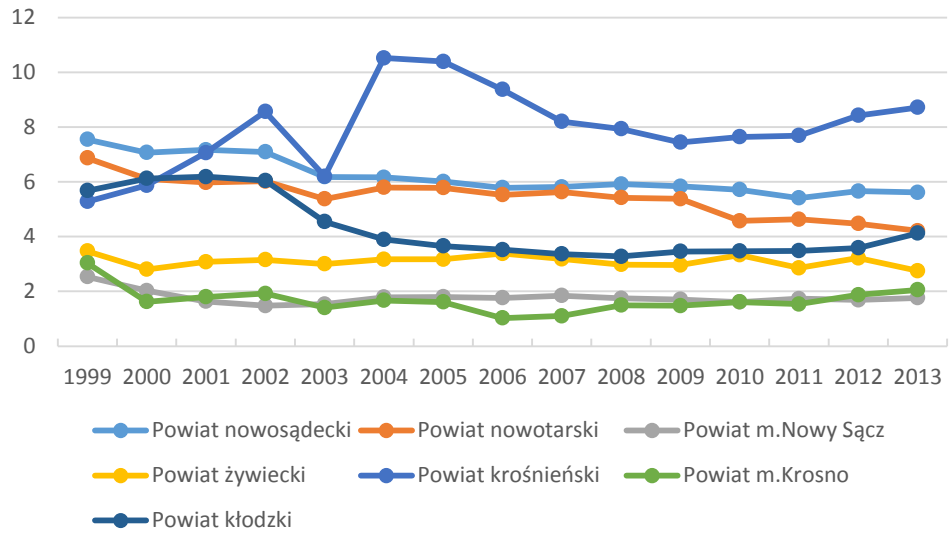

Wykres 46. Średnia długość pobytu turysty (w dn).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ważnym sygnałem negatywnym jest również skracający się czas pobytu w poszczególnych JST. Aktualnie turyści najdłużej pozostają w powiecie krośnieńskim – średnio 8,7 dnia. Najkrócej zaś w Krośnie – 2,1 dnia oraz Nowym Sączu – 1,8 dnia. W powiecie nowotarskim średni czas pobytu turysty wynosi 4,2 dnia. Niepokojące jest jednak to, że czas pozostawania skrócił się aż o prawie 40%. W pozostałych powiatach tendencje mimo, że również negatywne, są jednak znacznie mniej intensywne. Jedynym powiatem, w którym długość czasu pozostawania wzrosła jest powiat krośnieński. Czas pobytu wydłużył się tam od 1999 r. o 65%.

Ważną grupą turystów są osoby z zagranicy. We wszystkich analizowanych JST stanowią one relatywnie niewielki udział w rynku turystycznym. W Nowym Sączu co piąty nocleg udzielany jest turystom zagranicznym. W Krośnie wskaźnik ten wynosi 17,5%. W powiatach ziemskich jest on znacznie niższy i waha się od 7,9% w powiecie kłodzkim do 0,6% w powiecie krośnieńskim. Liczba noclegów udzielanych turystom w większości przypadków wzrasta. Największy, piętnastokrotny przyrost notuje się w Krośnie. W powiecie nowotarskim jest to wzrost o ok. 73%. Spadek zainteresowania ze strony turystów zagranicznych notuje natomiast powiat żywiecki, gdzie aktualnie jest o ok. 40% mniej tego typu odwiedzających w stosunku do 1999 r.

Średni czas pobytu turysty zagranicznego jest znacznie krótszy niż krajowego. Waha się od 2,1 dnia w powiecie nowotarskim do 3,5 dnia w powiecie nowosądeckim. Warto jednak podkreślić, że o ile w takich powiatach, jak nowosądecki czy kłodzki czas pozostawania znacząco się skrócił (odpowiednio o 64% i 37%), o tyle w krośnie wzrósł dwukrotnie. W powiecie krośnieńskim wydłużył się także o 65%.

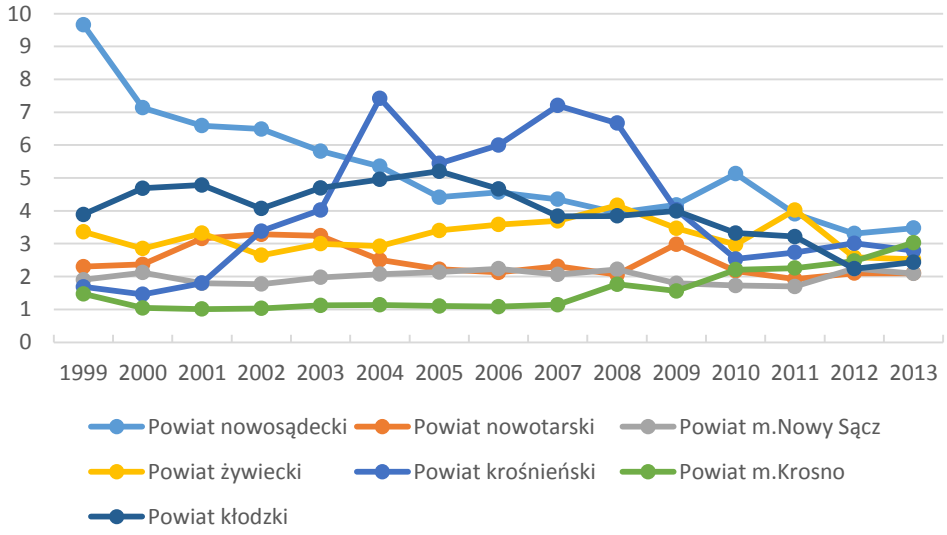

Wykres 47. Średnia długość pobytu turysty zagranicznego (w dn).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Dążąc do poprawy pozycji konkurencyjnej na rynku turystycznym należy zwiększyć intensywność działań w zakresie rozbudowy oferty turystycznej. Chodzi tutaj zwłaszcza o dostosowanie się do zmieniających się wymagań turystów, poszukujących oferty kompleksowej, pozwalającej na atrakcyjne zagospodarowanie całego czasu, niezależnie od aktualnych warunków atmosferycznych. Oferta powinna być też profilowana do określonej grupy turystów, aby właściwie

zapewniać zaspokojenie ich potrzeb. Jednym z obszarów działań w tym zakresie jest rozwój infrastruktury kulturalnej, która służy nie tylko mieszkańcom powiatu, ale także stanowi atrakcyjny element wzbogacający ofertę turystyczną.

Jednym z działań, które mogą powodować zwiększenie liczby turystów i wydłużenie czasu ich pozostawania na danym terenie są imprezy kulturalne organizowane przez domy kultury. W tym zakresie zdecydowanie wyróżnia się powiat nowotarski, w którym w 2013 r. zorganizowano ponad 1,6 tys. imprez, w których uczestniczyło blisko 312 tys. osób. Zdecydowanie najsłabiej wypadają tutaj Krosno i powiat krośnieński. Znacząco osłabła także aktywność tego typu w powiecie nowosądeckim, który jeszcze w 2007 r. był tutaj wyróżniający się.

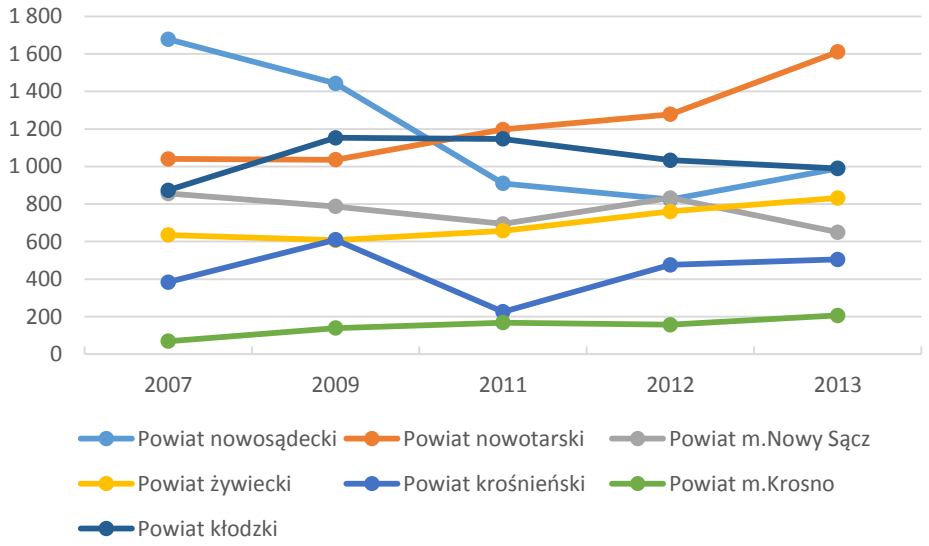

Wykres 48. Liczba imprez organizowanych przez domy kultury.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Wielkość imprez różni się znacząco w poszczególnych JST. Ogólnie rzecz biorąc imprezy organizowane w miastach Krosno i Nowy Sącz są znacznie większe niż te na terenie powiatów ziemskim. Średnio uczestniczy w nich ponad 500 osób. Imprezy organizowane w powiecie nowotarskim należą do najmniej licznych – poniżej 200 osób. Podobnie zresztą rzecz wygląda również w powiecie krośnieńskim.

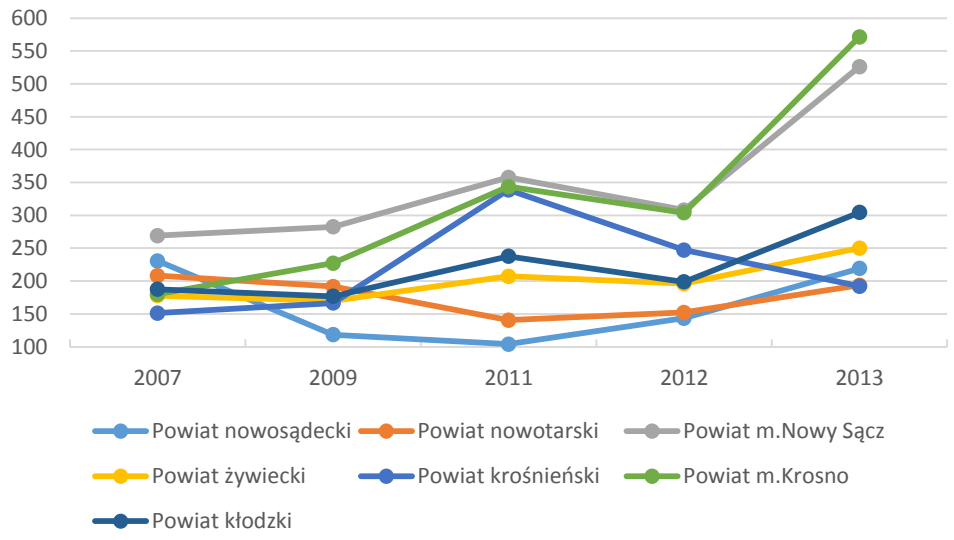

Wykres 49. Średnia frekwencja podczas imprez organizowanych przez domy kultury (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Interesująca wydaje się także aktywność w zakresie działalności wystawienniczej. Tego typu przedsięwzięcia wzbogacają także ofertę turystyczną.

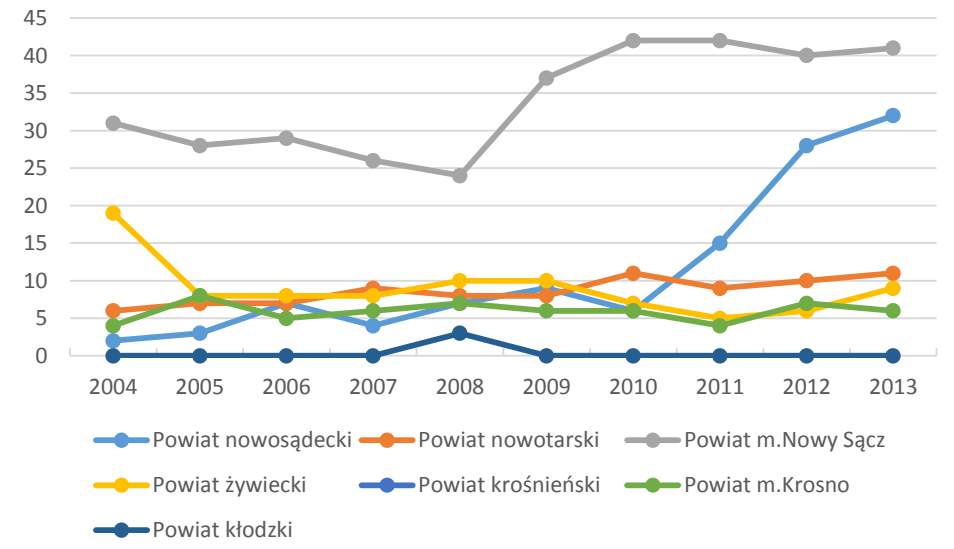

Wykres 50. Wystawy w obiektach działalności wystawienniczej (w szt.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W ostatnich latach zdecydowanie wyróżniają się tutaj Nowy Sącz oraz powiat nowosądecki, gdzie łącznie zorganizowano ponad 70 tego typu przedsięwzięć. W powiecie nowotarskim w 2013 r. było ich tylko 11.

Część turystów zainteresowana jest także zwiedzaniem muzeów. Pojawia się nawet odrębny sektor turystyki skupiającej się właśnie na tego typu obiektach. Liczba muzeów w poszczególnych powiatach waha się od 2 do 5. W latach 2000-2007 wyróżniał się tutaj powiat nowotarski. Obecnie oferta została tutaj ograniczona, zaś w innych powiatach (np. krośnieński czy kłodzki) – rozbudowana.

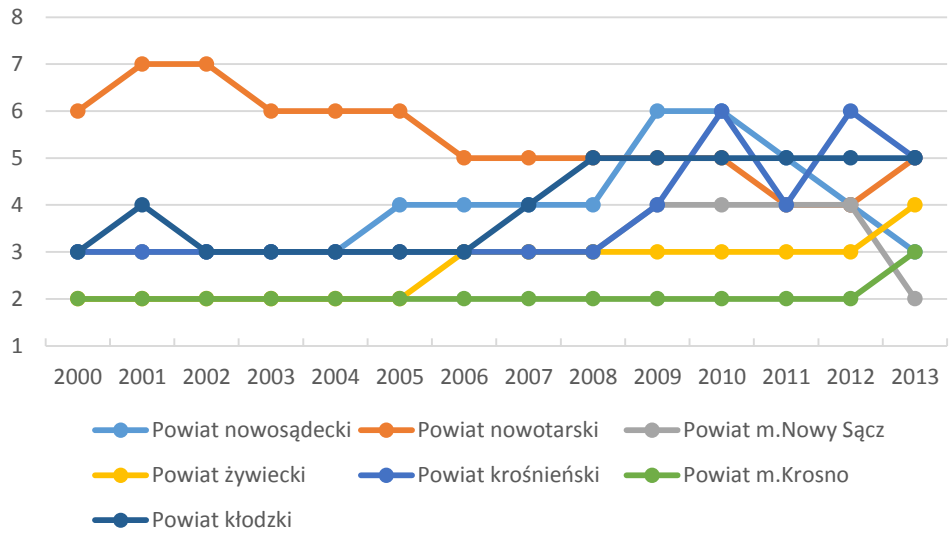

Wykres 51. Liczba muzeów (w szt.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Powiat nowotarski wciąż pozostaje jednak liderem jeśli chodzi o liczbę osób odwiedzających muzea. W 2013 r. było ich blisko 293 tys. W Nowym Sączu czy powiecie krośnieńskim liczby te są znacznie mniejsze – ok 140 tys. Warto jednak zauważyć bardzo negatywne tendencje związane ze spadkiem liczby odwiedzających muzea w powiecie nowotarskim. Spadek wyniósł ponad 56%. W większości powiatów tendencje są zgoła odmienne. Dla przykładu w Nowym Sączu liczba odwiedzających muzea wzrosła blisko czterokrotnie, a w powiecie żywieckim blisko ośmiokrotnie.

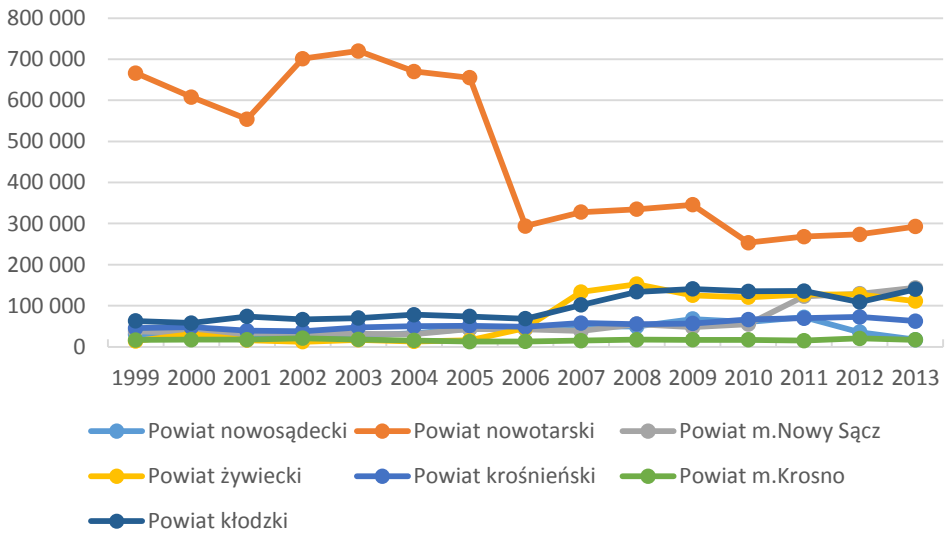

Wykres 52. Liczba odwiedzających muzea (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejna atrakcja wzmacniająca potencjał turystyczny powiatu to imprezy sportowe i kulturalne. Dane dostępne w tym obszarze dotyczą tylko 2013 r. Najwięcej tego typu przedsięwzięć zorganizowano wówczas w Krośnie (60.) i Nowym Sączu (49.). Spośród powiatów ziemskich należy wyróżnić powiat nowosądecki, gdzie zorganizowano 31. tego typu imprez. W powiecie nowotarskim było ich tylko 7.

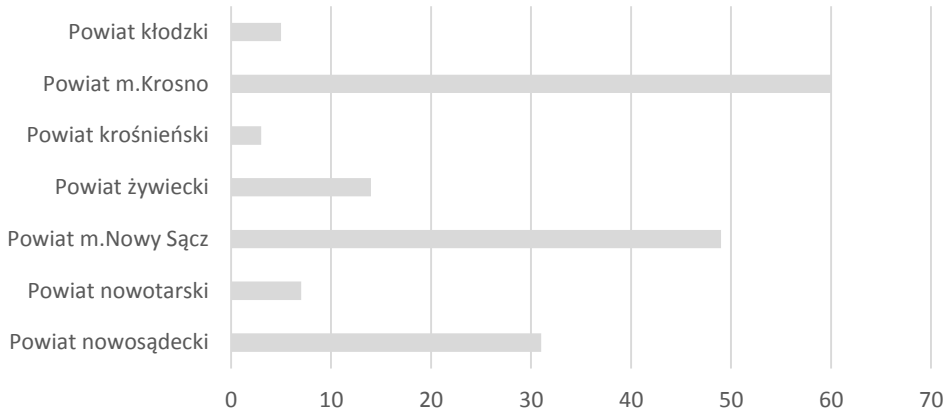

Wykres 53. Liczba imprez sportowych i kulturalnych (w szt.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Na zakończenie analizy infrastruktury zwrócono jeszcze uwagę na kina i teatry. Liczba mieszkańców przypadających na 1 miejsce w kinie najmniejsza jest w Nowym Sączu, Krośnie i powiecie kłodzkim (liczba od 46 do 92 mieszkańców). W powiecie nowotarskim infrastruktura jest tutaj znacznie słabiej rozwinięta, podobnie jak w powiatach żywieckim czy nowosądeckim. Liczba osób przypadających na 1 miejsce w kinie wynosi tam odpowiednio 667., 625. oraz 812.

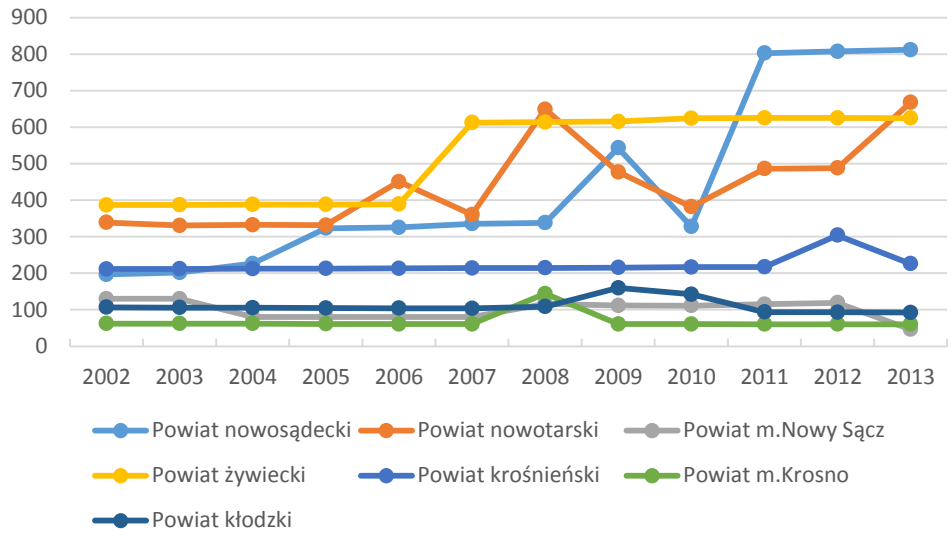

Wykres 54. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 miejsce w kinie (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

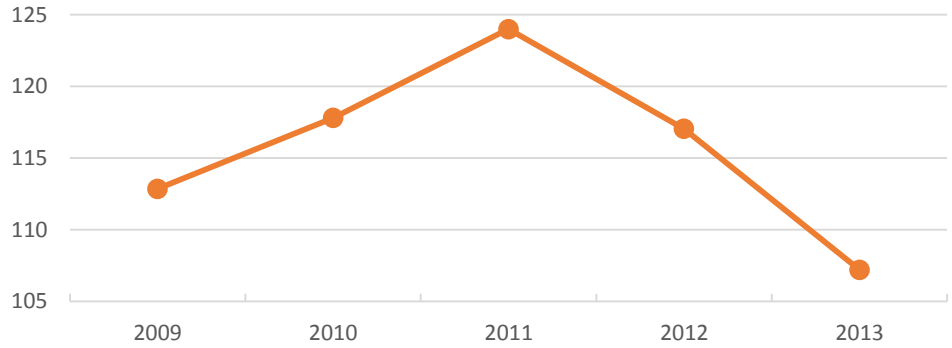

Wykres 55. Przeciętna liczba widzów podczas widowiska w teatrze w powiecie nowotarskim (w os.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Jeśli chodzi o teatr, to analizowany jest jedynie powiat nowotarski, w którym działa tego typu instytucja. Teatr przedstawił w 2013 r. 173 widowiska. Należy zwrócić

uwagę, że jest to liczba mniejsza niż w latach 2009-2011, kiedy wystawiano między 180 a 190 widowisk. Spadła także znacząco liczba widzów – o 10% w stosunku do 2009 r. Średnio w 2013 r. w spektaklu uczestniczyło 107 osób wobec 124 w 2011 r.

Potencjał środowiska naturalnego

Czwartym analizowanym obszarem potencjału rozwojowego jest środowisko naturalne. Jest to szczególnie ważny czynnik w kontekście rozwoju turystyki. Powiaty górskie mają szczególną przewagę w postaci ukształtowania terenu oraz bogactwa środowiska. Dewastacja może doprowadzić do znacznego ograniczenia możliwości rozwojowych. W analizie uwzględniono następujące zmienne:

- Udział lasów w powierzchni ogółem,
- Pozyskiwanie drewna,
- Emisja zanieczyszczeń gazowych,
- Emisja zanieczyszczeń pyłowych,
- Odprowadzanie ścieków przemysłowych,
- Udział ludności korzystającej z oczyszczalni w ludności ogółem,
- Powierzchnia dzikich wysypisk,
- Odpady wytworzone w przemyśle,
- Udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogółem,
- Udział parków narodowych w powierzchni ogółem,
- Powierzchnia przypadająca na 1 pomnik przyrody,

Pierwsza analizowana zmienna to zalesienie terenu. Powiaty ziemskie zalesione są w różnym stopniu. Wyróżnia się tutaj powiat żywiecki, gdzie tereny leśne zajmują blisko 52% powierzchni. W powiecie nowotarskim tereny leśnie zajmują znacznie mniejszą część powierzchni – ok. 37%. W miastach oczywiście lasy stanowią znacznie mniejszą część, choć w Nowym Sączu jest to ponad 10%. Warto podkreślić, że stopień zalesiania stopniowo wzrasta.

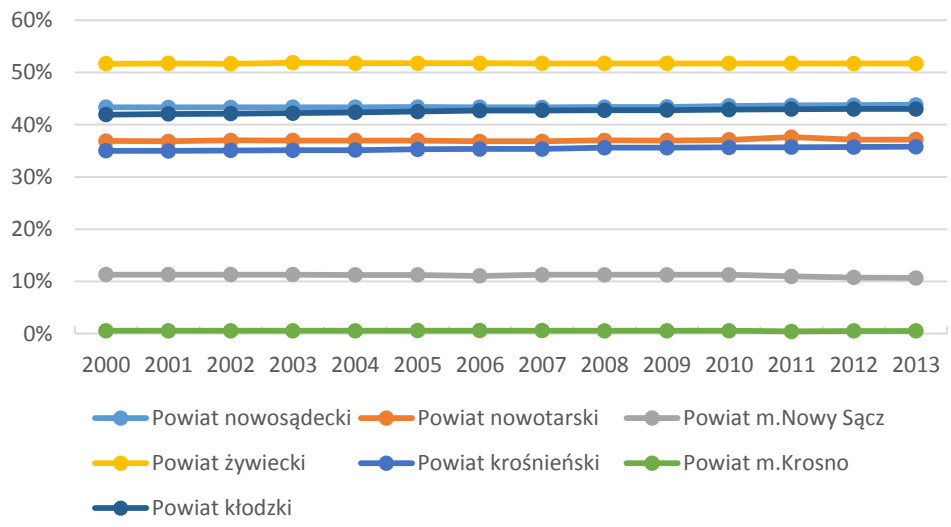

Wykres 56. Udział lasów w powierzchni ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Obecność terenów leśnych pozwala na prowadzenie gospodarki leśnej, w tym m.in. pozyskiwanie drewna. Do 2011 r. zdecydowanie wyróżniał się tutaj powiat nowotarski, w którym pozyskiwano nawet blisko 100 tys. m^3 drewna. Obecnie jest to nieco ponad 41 tys. m^3. Podobną skalę zaobserwować można w powiecie nowosądeckim. Znacznie mniej drewna pozyskuje się w powiecie żywieckim.

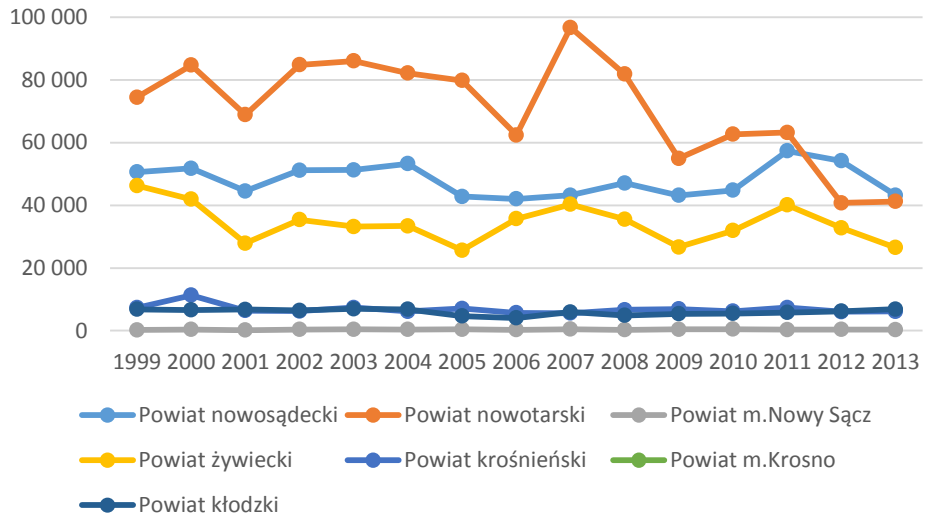

Wykres 57. Pozyskiwanie drewna (w m^3).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

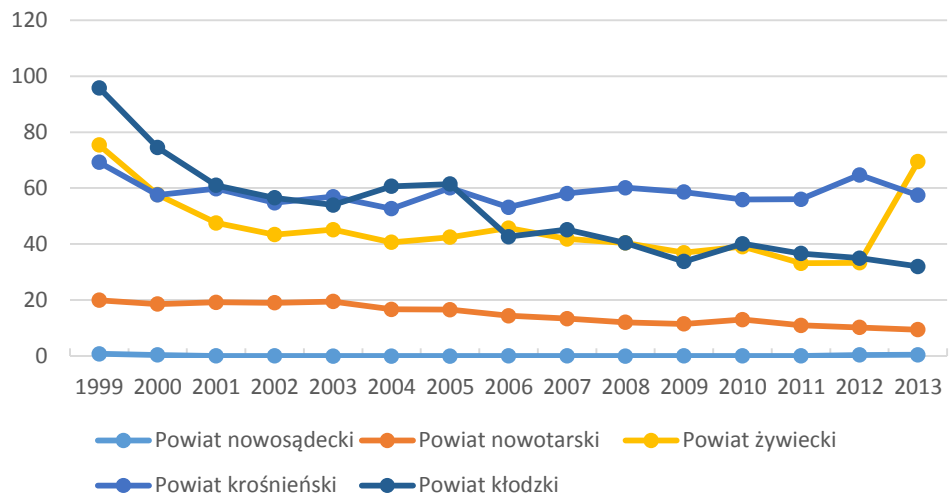

Wykres 58. Emisja zanieczyszczeń gazowych w powiatach ziemskich (t/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejna kwestia na którą warto zwrócić uwagę to zanieczyszczenie powietrza. Można je oceniać za pomocą zmiennych odnoszących się do zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Oczywiście powiaty ziemskie są znacznie mniej zanieczyszczone od miast. Najwięcej zanieczyszczeń gazowych na km^2 powstaje w powiatach żywieckim i krośnieńskim. Emisja wynosi tam 60-70 ton/km^2. Na tym tle bardzo dobrze wygląda powiat nowotarski, w którym emisja spadła poniżej 10 ton/km^2. Najczystszy jest powiat nowosądecki. W przypadku miast emisja jest znacznie większa – w Nowym Sączu wynosi 1.260 ton/km^2, zaś w krośnie powyżej 2,5 tys. ton.

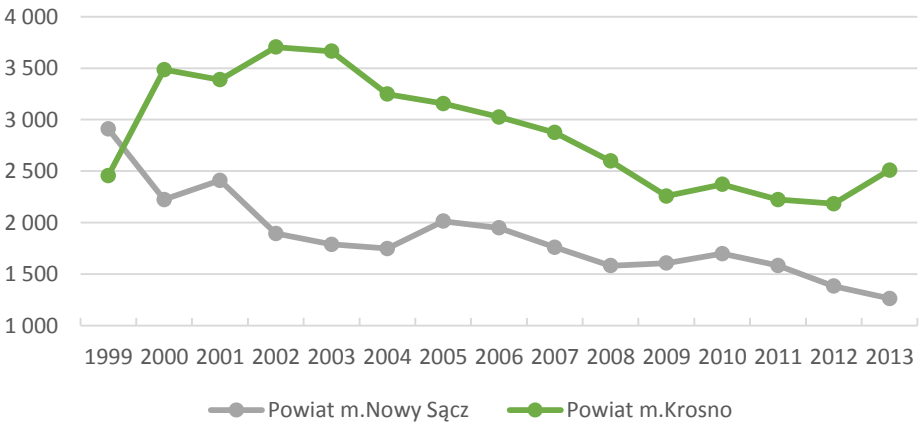

Wykres 59. Emisja zanieczyszczeń gazowych w miastach na prawach powiatu (t/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Warto podkreślić, że niemal we wszystkich JST udało się znacząco ograniczyć emisję zanieczyszczeń gazowych. W powiecie nowotarskim jest to aż ponad 52%, a w kłodzkim – ponad 66%. Zanieczyszczenie wzrosło natomiast w Krośnie o 2,1%. Jeszcze większe sukcesy odnotowano w ograniczaniu zanieczyszczeń pyłowych. W miastach wynosi ono aktualnie 2,31 tony/km^2 w Nowym Sączu oraz 1,66 tony/km^2 w Krośnie i jest ok. pięciokrotnie niższe niż na początku badanego okresu (1999 r.). Największą redukcję emisji udało się uzyskać w powiecie żywieckim – aż o ponad 96% w stosunku do 1999 r.

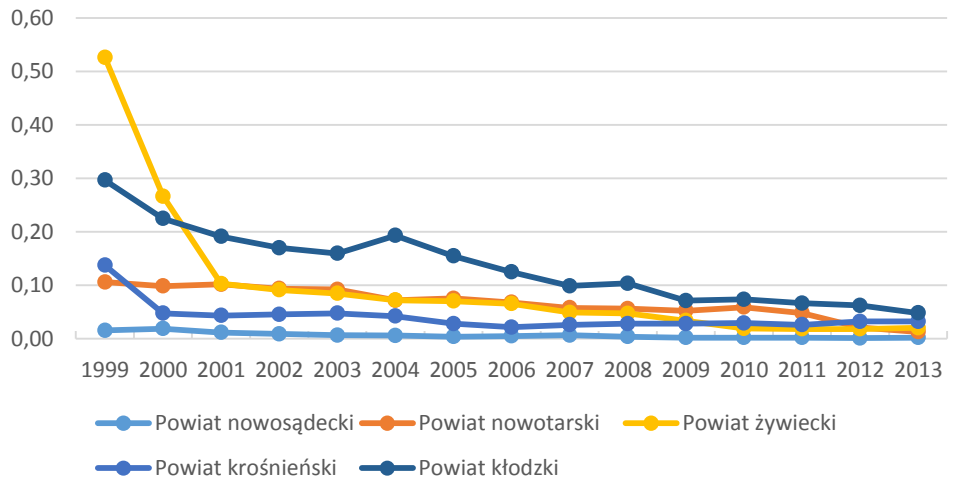

Wykres 60. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w powiatach ziemskich (t/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

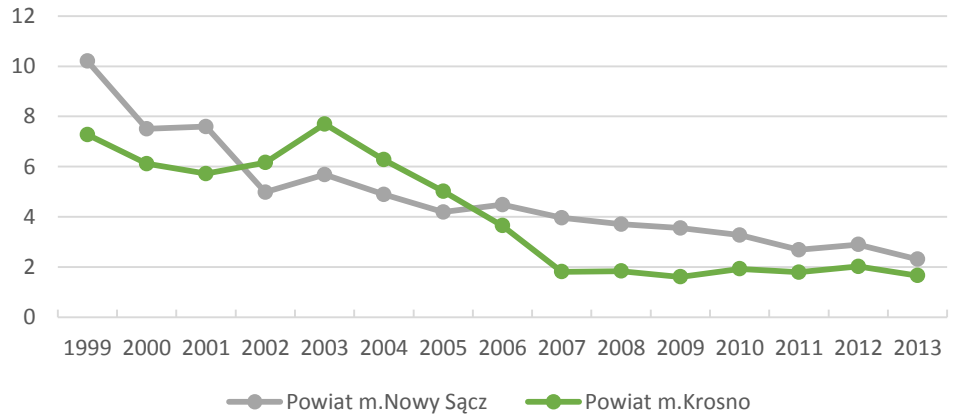

Wykres 61. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w miastach na prawach powiatu (t/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejna zmienna dotyczy ścieków przemysłowych. Ich odprowadzanie znacząco może pogarszać stan wód i przez to wpływać na atrakcyjność turystyczną badanych terenów. Inwestycje w ochronę środowiska prowadzą do stopniowego ograniczenia tego zjawiska w badanych powiatach. Aktualnie najlepiej przedstawia się sytuacja w powiecie nowotarskim, gdzie na km^2 odprowadzono 0,11 m^3 ścieków przemysłowych. Najbardziej zanieczyszczone są powiaty: żywiecki i krośnieński. W tym drugim przypadku dochodzi ponadto do wzrostu ilości odprowadzanych zanieczyszczeń.

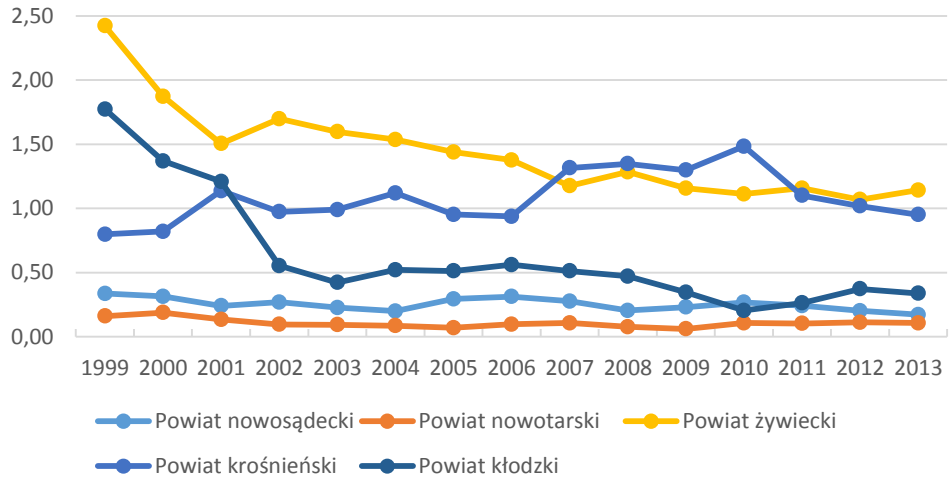

Wykres 62. Odprowadzanie ścieków przemysłowych w powiatach ziemskich (m3/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

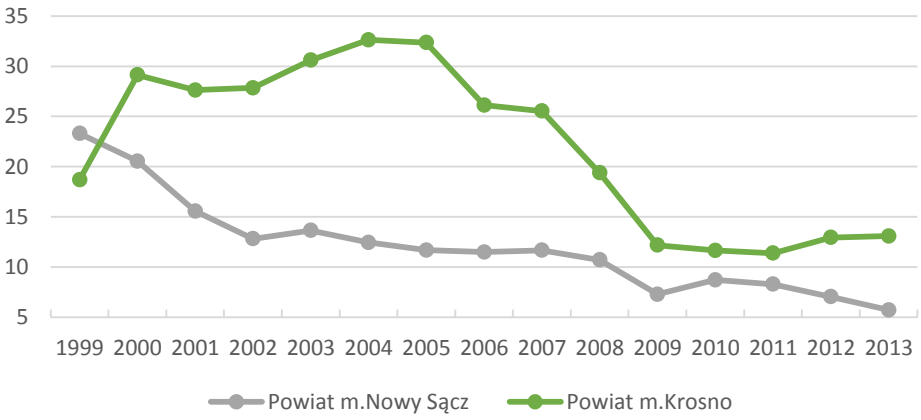

Wykres 63. Odprowadzanie ścieków przemysłowych w miastach na prawach powiatu (m3/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

W miastach na prawach powiatu ograniczono natomiast znacząco ilość ścieków przemysłowych. W Nowym Sączu odprowadza się ich niecałe 6 m^3/km^2, zaś w Krośnie – 13 m^3/km^2.

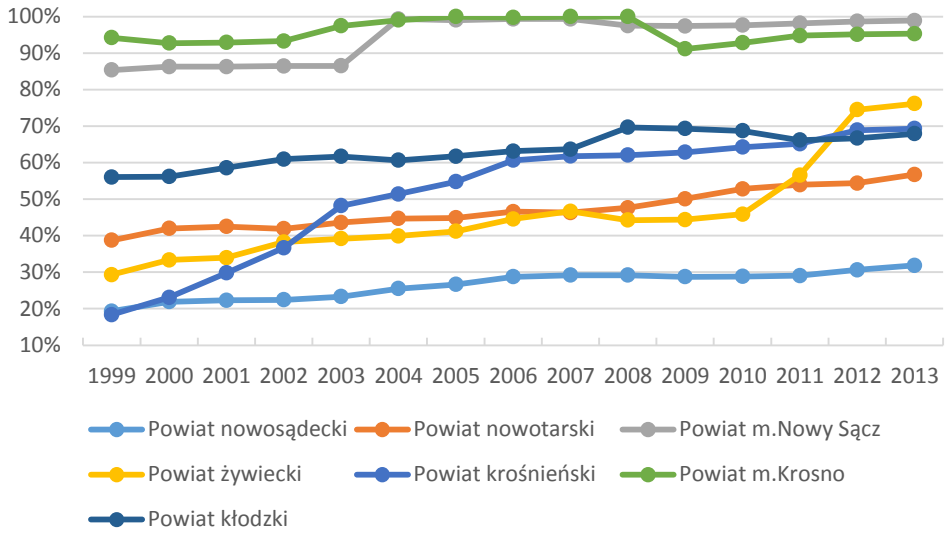

Wykres 64. Udział ludności korzystającej z oczyszczalni w ludności ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

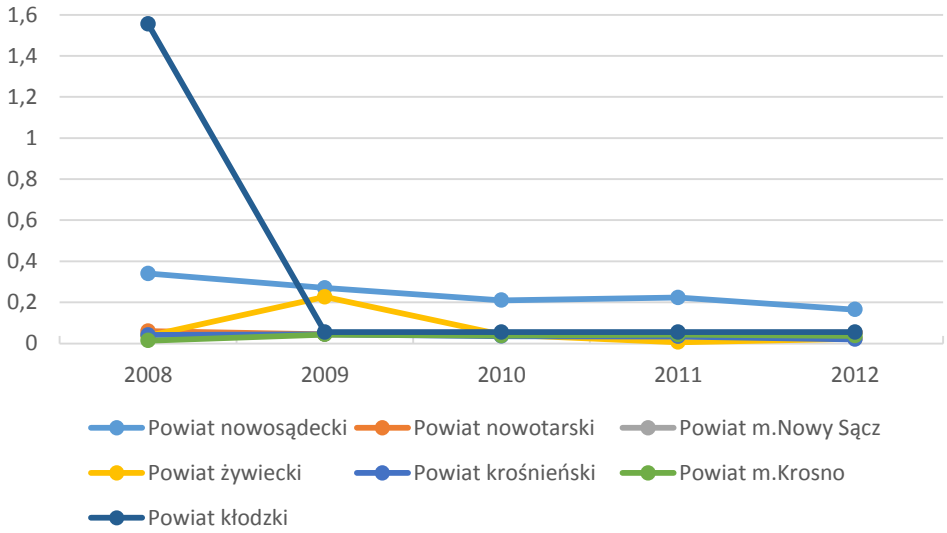

Wykres 65. Powierzchnia dzikich wysypisk (w ha).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Warto podkreślić, że we wszystkich powiatach udało się znacząco ograniczyć problem nielegalnych wysypisk śmieci.

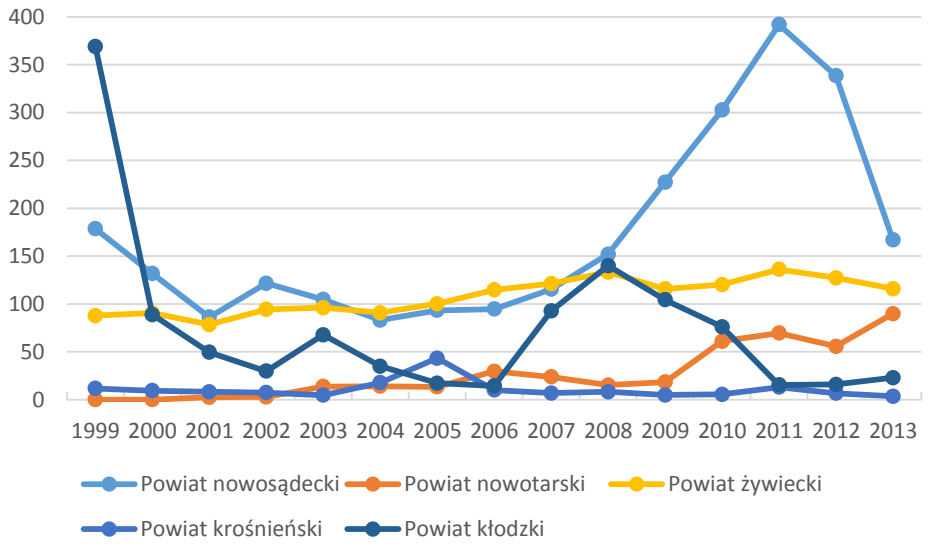

Wykres 66. Odpady wytworzone w przemyśle w powiatach ziemskich (t/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

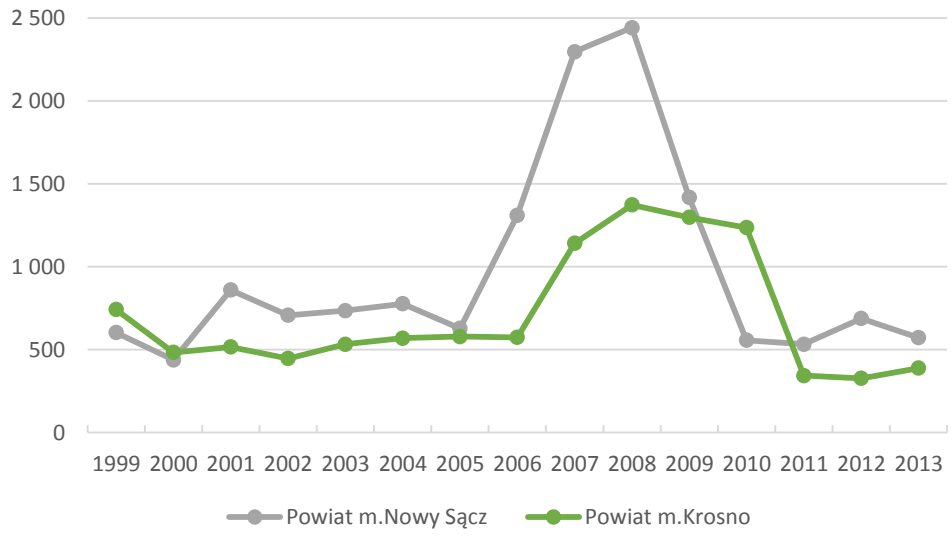

Wykres 67. Odpady wytworzone w przemyśle w miastach na prawach powiatu (t/km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejna analizowana zmienna dotyczy odpadów wytworzonych w przemyśle. W miastach Krosno i Nowy Sącz na km^2 wytwarza się odpowiednio ponad 388 t oraz 572 t. w obu miastach udało się mimo przejściowego wzrostu ilości wytarzanych odpadów ograniczyć je w 2013 r. w stosunku do 1999 r. Szczególne jest to widoczne w Krośnie, gdzie ograniczenie to wynosi ponad 47%.

W powiatach ziemskich wytwarza się mniej śmieci na km^2. Najczystszy pod tym względem jest powiat kłodzki, gdzie aktualnie wskaźnik mimo wzrostu wynosi on 23 t/km^2 oraz krośnieński, gdzie obniżono wytworzenie śmieci poniżej 4 t/km^2. Wytworzenie śmieci przemysłowych wrosło natomiast znacząco w powiecie nowotarskim. Aktualnie wynosi blisko 90 t/km^2.

Ważnym elementem w ocenie walorów przyrodniczych jest udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogółem. Pod tym względem wyróżnia się powiat nowotarski, gdzie chronione jest 88,5% powierzchni ogółem. Nieco gorzej wypada powiat nowosądecki. Natomiast najmniejszy udział tego typu powierzchnia ma w przypadku terytorium powiatu kłodzkiego – tylko 37,5%.

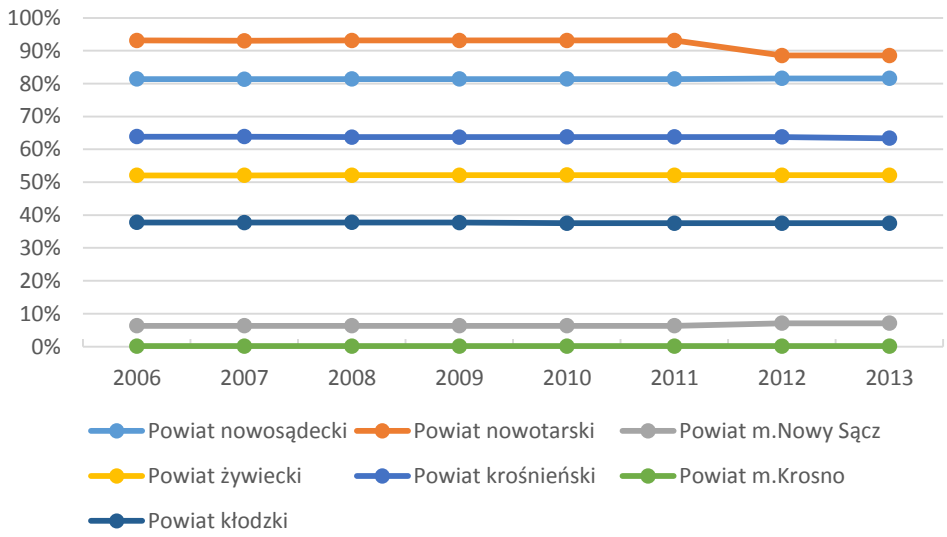

Wykres 68. Udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Najbardziej atrakcyjne i wartościowe przyrodniczo tereny obejmuje się ochroną parków narodowych. Występują one tylko w trzech spośród analizowanych JST – powiecie kłodzkim, nowotarskim i krośnieńskim. Ich udział w powierzchni ogółem wynosi odpowiednio: 3,86%, 3,22% oraz 1,26%.

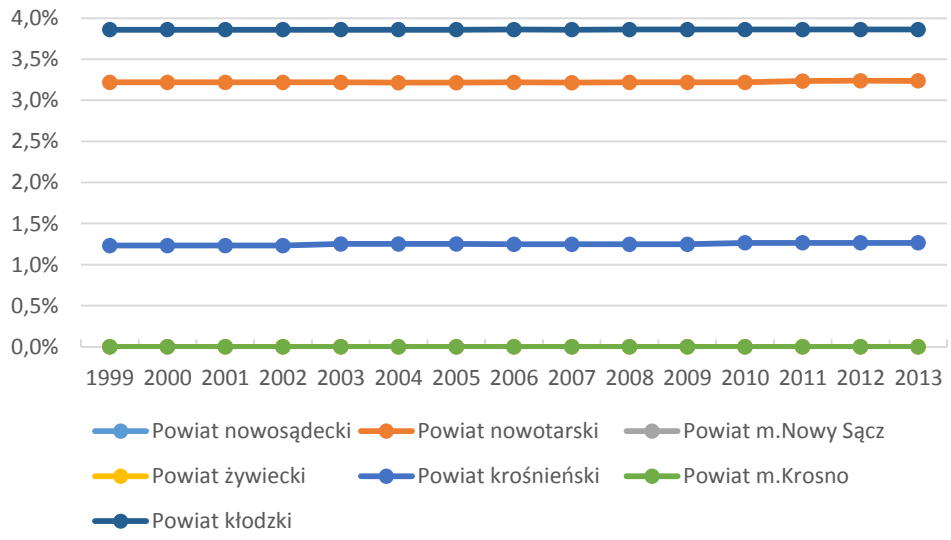

Wykres 69. Udział parków narodowych w powierzchni ogółem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

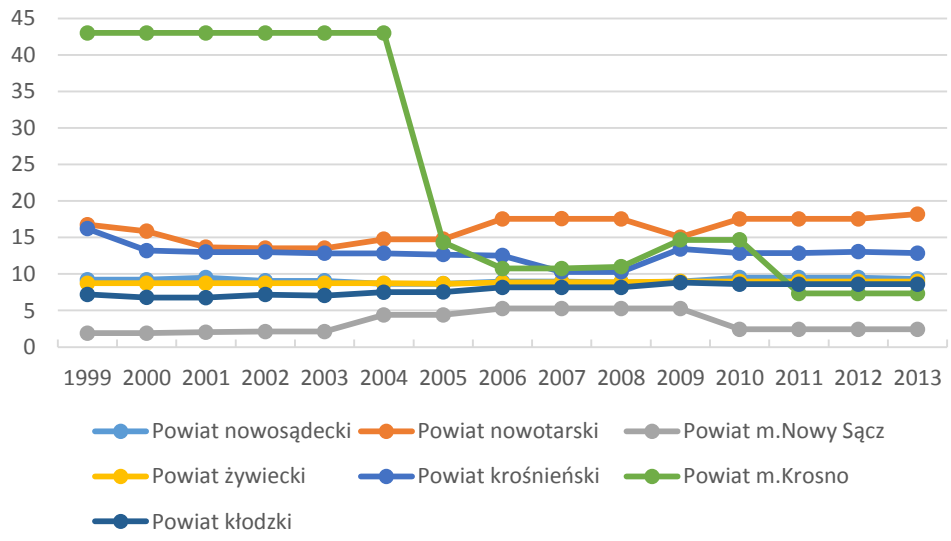

Wykres 70. Powierzchnia przypadająca na 1 pomnik przyrody (w km2).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ostatni wskaźnik brany pod uwagę w analizie środowiska naturalnego to powierzchnia przypadająca na pomnik przyrody. Najwięcej pomników występuje w powiecie kłodzkim – aż 191. i w powiecie nowosądeckim – 166. W powiecie

nowotarskim jest ich znacznie mniej – 81. Jest to też powiat o najniższej częstości występowania pomników przyrody spośród poddanych analizie.

Potencjał instytucjonalny

Ostatnim poddanym analizie obszarem potencjału rozwojowego jest potencjał instytucjonalny. Jest to niezwykle ważny czynnik determinujący możliwości generowania procesów rozwojowych. Jakość zarządzania instytucjami publicznymi, sprawność wydawania środków publicznych oraz kompetencje władz z całą pewnością należy poddać analizie. Wykorzystano w niej zarówno trendy w okresie, jak i ocenę stanu w ostatnim roku. Odwołano się tutaj do następujących zmiennych:

- Dochody ogółem gmin w powiatach,
- Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin w powiatach,
- Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca gmin w powiatach,
- Dochody ogółem powiatów,
- Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w powiatach,
- Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca w powiatach,
- Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem w gminach powiatów,
- Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem w gminach powiatów,
- Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem w gminach powiatów,
- Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem powiatów,
- Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem powiatów,
- Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem powiatów,
- Udział radnych z wykształceniem wyższym w organach uchwałodawczych powiatów i gmin.

W pierwszej części skupiono się na wskaźnikach, które pozwalają ocenić sprawność zarządzania finansami publicznymi. Wzięto tutaj pod uwagę zarówno wskaźniki

dochodowe, jak i wydatkowe. Pierwszą zmienną poddaną analizie jest wartość dochodów ogółem gmin zlokalizowanych w poszczególnych powiatach[4].

Największy potencjał dochodowy mają gminy powiatu nowosądeckiego. Ich dochody wynoszą ponad 700 mln zł. Gminy powiatu nowotarskiego uzyskują blisko 584 mln zł dochodu. Najmniejszy budżet na tle innych ma Krosno.

W analizowanym okresie, od 1999 r. dochody wzrastały w różnym tempie. Najszybciej wzrastały dochody właśnie gmin powiatu nowosądeckiego i nowotarskiego – przyrost ponad trzykrotny. Najsłabiej, nieco ponad dwukrotnie wzrosły natomiast nominalne dochody Krosna.

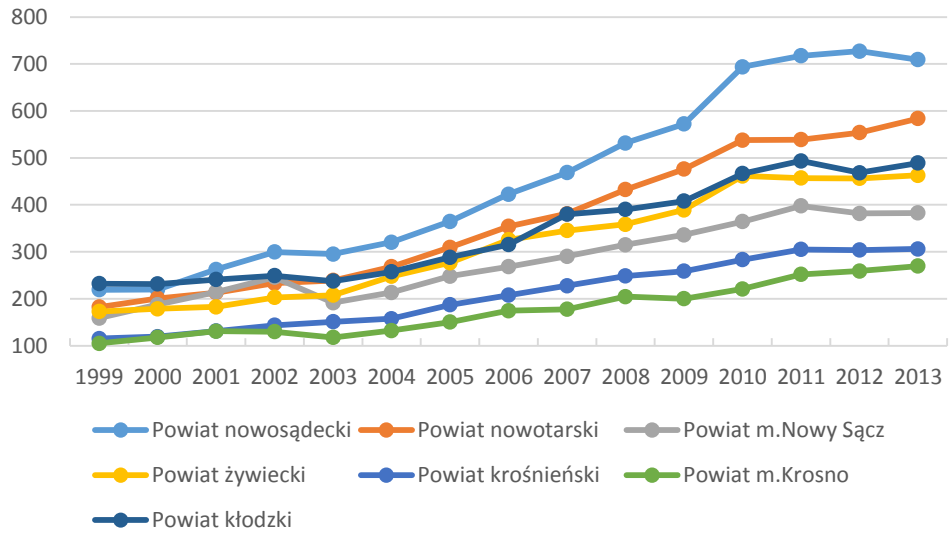

Wykres 71. Dochody ogółem gmin w powiatach (w mln zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Bardzo ważnym wskaźnikiem pozwalającym na ocenę sprawności zarządzania JST jest udział dochodów własnych w dochodach ogółem. Zdolność do generowania tego typu dochodów uzależniona jest od wielu czynników – zurbanizowania terenu, zamożności mieszkańców, a także zmian w zasadach finansowania samorządów głównie w zakresie udziału w podatkach PIT i CIT. Nie bez znaczenia jest oczywiście także koniunktura gospodarcza.

Udział dochodów własnych mieścił się w przedziale 25-55% dochodów ogółem. Najwięcej dochodów własnych są w stanie wygenerować gminy powiatu kłodzkiego

[4] W przypadku miast na prawach powiatu łączą zarówno zadania powiatów, jak i gmin. Prezentowane są w części dotyczącej gmin.

– w 2013 r. ich udział wyniósł blisko 52%. Najniższe wartości wskaźnika notuje się w powiecie nowosądeckim (30,9%) oraz nowotarskim (33,6%).

Warto podkreślić, że tylko w dwóch powiatach – nowotarskim oraz żywieckim obserwuje się spadek znaczenia dochodów własnych. W pozostałych powiatach gminy zwiększają udział tego typu dochodów.

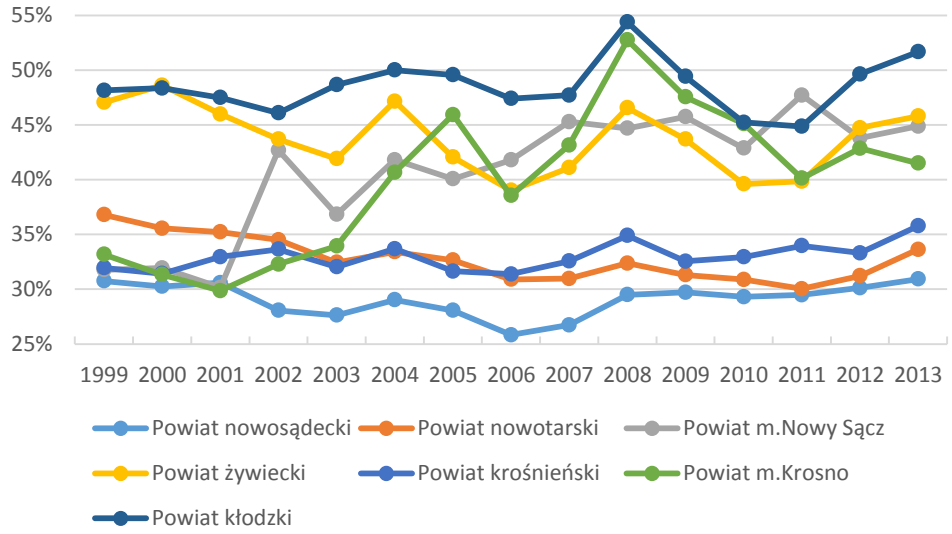

Wykres 72. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin w powiatach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

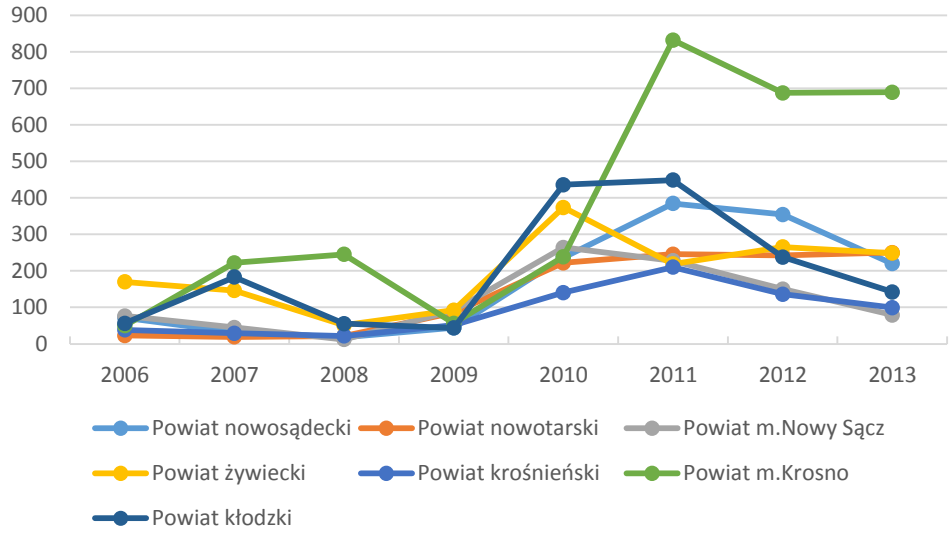

Wykres 73. Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca gmin w powiatach (w zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Drugim ważnym źródłem dochodów są fundusze UE. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminach poszczególnych powiatów pozyskano w 2013 r. od 79 do 689 zł. Największą sprawnością wykazuje się miasto Krosno. Najsłabiej natomiast działają gminy powiatu krośnieńskiego oraz Nowy Sącz.

Biorąc pod uwagę dochody powiatów warto podkreślić, że na przestrzeni analizowanego okresu systematycznie rosną. Największy potencjał ma w tym zakresie powiat kłodzki, w którym zanotowano dochody ponad 176 mln zł. W powiecie nowotarskim wyniosły one ponad 151 tys. zł. Najmniejsze dochody – 71 mln zł zanotowano natomiast w powiecie krośnieńskim.

Obserwuje się jednak trudności w utrzymaniu wzrostu dochodów po 2010 r. takie trudności zanotowano w powiecie krośnieńskim, żywieckim, nowosądeckim, a w 2013 r. także w powiecie nowotarskim. Najszybciej dochody wrastały w powiecie nowosądeckim – blisko 3,5 krotnie. Najwolniej dochody rosły w powiecie kłodzkim – tylko dwukrotnie.

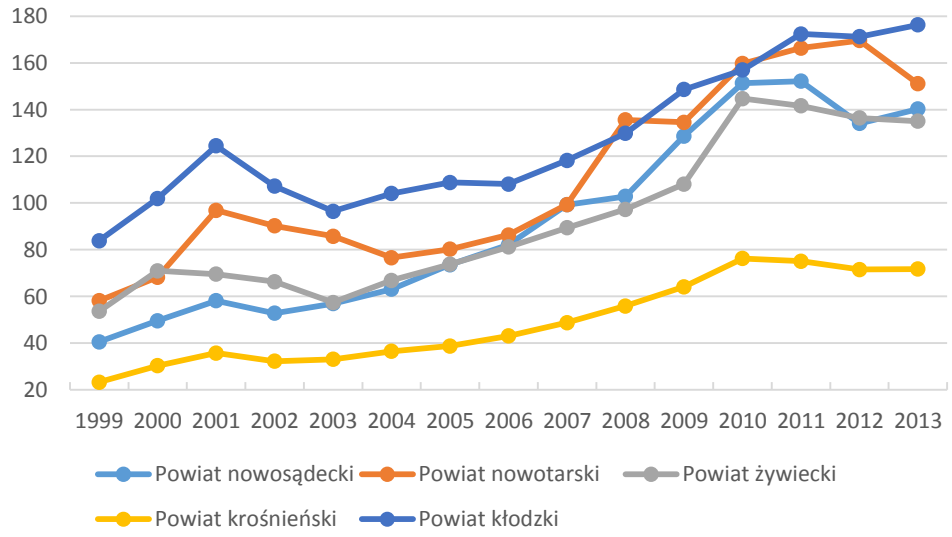

Wykres 74. Dochody ogółem powiatów (w mln zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem stopniowo wzrastał dzięki zmianom prawnym. W 2013 r. pomiędzy powiatami nie było znaczących różnic jeśli chodzi o udział dochodów własnych w dochodach ogółem. Wynosi on od 21,7% w powiecie nowotarskim do 27,4% w powiecie żywieckim.

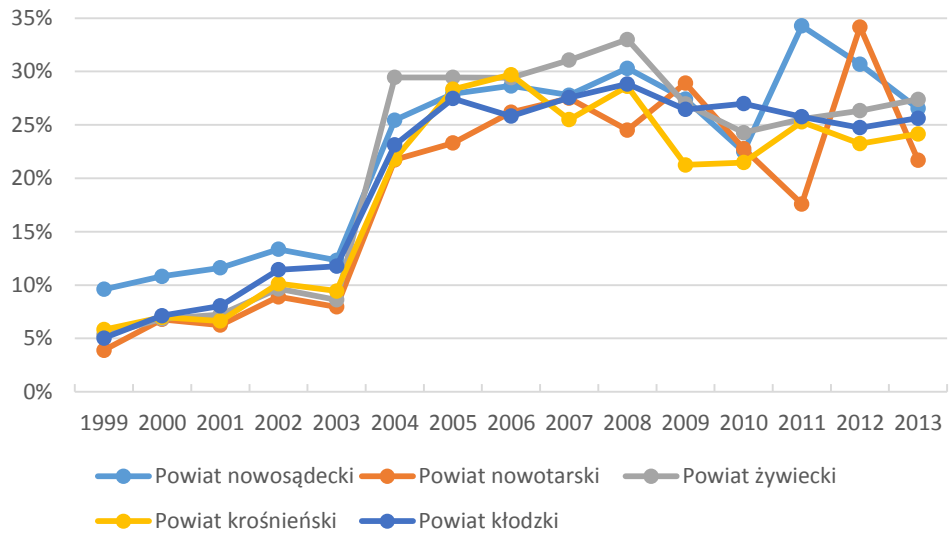

Wykres 75. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w powiatach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

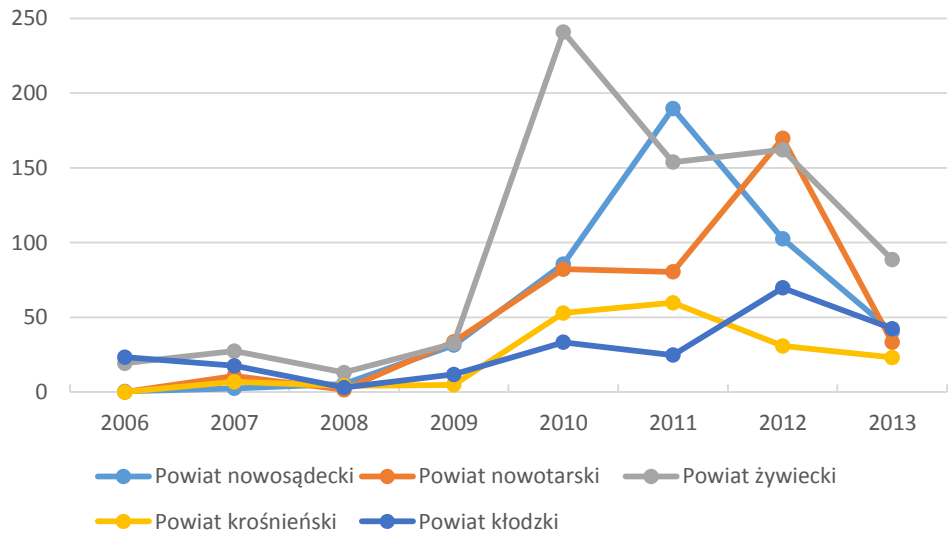

Wykres 76. Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca w powiatach (w zł).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ważnym źródłem dochodów powiatów były również fundusze Unii Europejskiej. W przeliczeniu na mieszkańca w 2013 r. wyniosły one od 23,09 w powiecie krośnieńskim do 88 zł w powicie żywieckim. W latach 2006-2013 najwięcej pozyskano ich w powiecie nowosądeckim – blisko 95,5 mln zł. Najmniej natomiast –

25 mln zł pozyskano w powiecie kłodzkim. Powiat nowotarski pozyskał także znaczne środki w wysokości blisko 77,5 mln zł.

Oprócz strony dochodowej ważną informacją na temat sprawności zarządzania finansami publicznymi jest ta dotycząca wydatków. Istotnym ich kierunkiem są inwestycje, które stanowią znaczną część budżetu gmin. Od 2009 r. gminy powiatu nowotarskiego wydatkują większą część budżetu na wydatki majątkowe inwestycyjne w stosunku do gmin z powiatów benchmarkowych. W 2013 r. ich udział wynosił 21,5%. Najsłabiej wypada tutaj Nowy Sącz z udziałem nieco ponad 4%. Szczyt wydatków inwestycyjnych przypada w większości gmin na lata 2009-2011, czyli na lata kiedy notowano także zwiększone dochody z funduszy Unii Europejskiej.

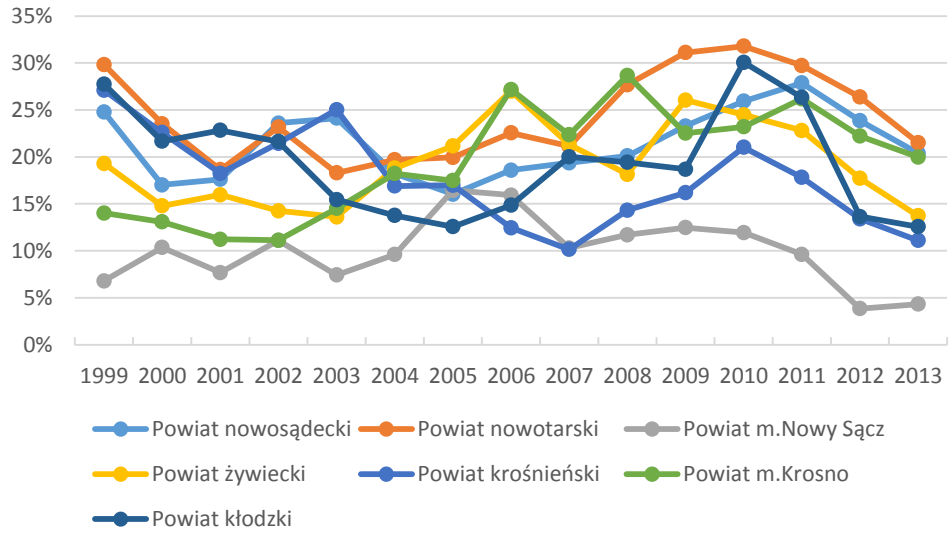

Wykres 77. Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem w gminach powiatów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ważne są także wydatki bieżące na wynagrodzenia. Ich udział w budżecie to bardzo dobry wskaźnik sprawności zarządzania JST. Obserwuje się znaczne różnice pomiędzy badanymi jednostkami w tym obszarze. Najdrożej kosztuje utrzymanie instytucji samorządowych w Nowym Sączu – aż 44,1%. Gminy powiatu nowotarskiego należą do najtańszych – udział wydatków na wynagrodzenia wynosi tam 31,6%. Wskaźnik poniżej 30% zanotowano jedynie w powiecie kłodzkim.

Niepokojące zjawisko związane jest ze stopniowym wzrostem udziału tego typu wydatków we wszystkich analizowanych JST.

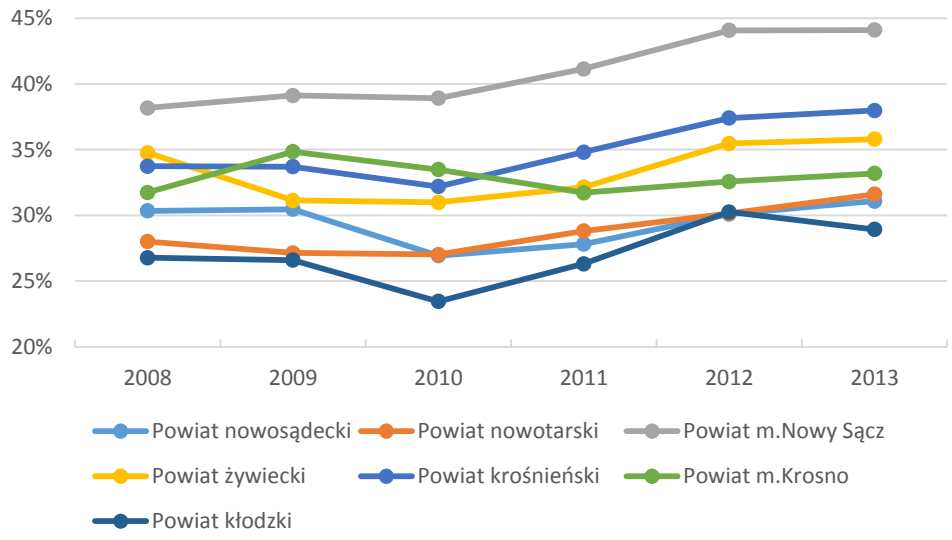

Wykres 78. Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem w gminach powiatów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

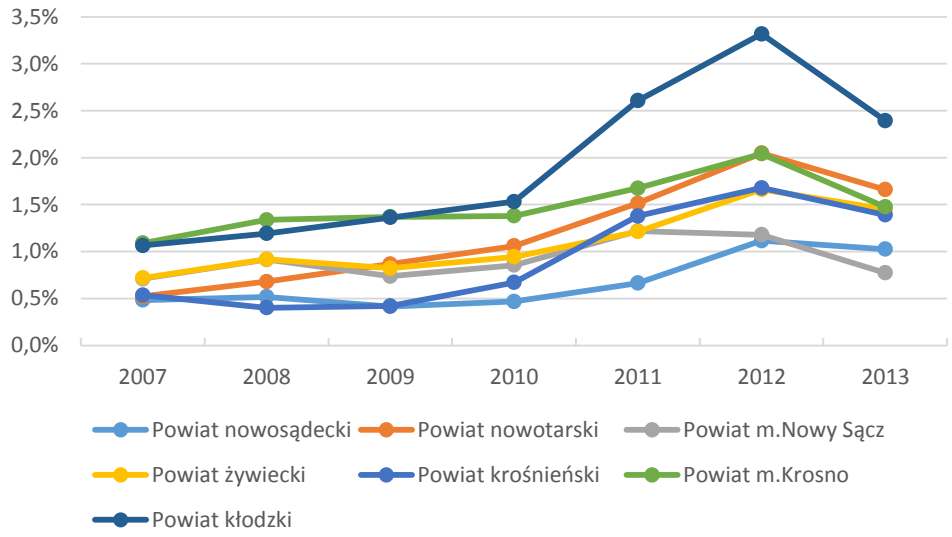

Wykres 79. Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem w gminach powiatów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Kolejny kierunek wydatków dotyczy obsługi długu. W badanych gminach obserwuje się stopniowo rosnące koszty z tego tytułu. W Nowym Sączu stanowią one 0,8% budżetu. Najwięcej na ten cel wydają gminy powiatu kłodzkiego – 2,4%.

Takie same kierunki wydatków, jak w przypadku gmin warto przeanalizować także w przypadku powiatów. Pierwszy ze wskaźników dotyczy zatem udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem. Na przestrzeni całego okresu, od 1999 r. liderem jest powiat nowotarski. W 2008 r. stanowiły one aż 37,7%. Od tego roku notuje się drastyczny spadek wydatków inwestycyjnych do poziomu 19% budżetu w 2013 r.

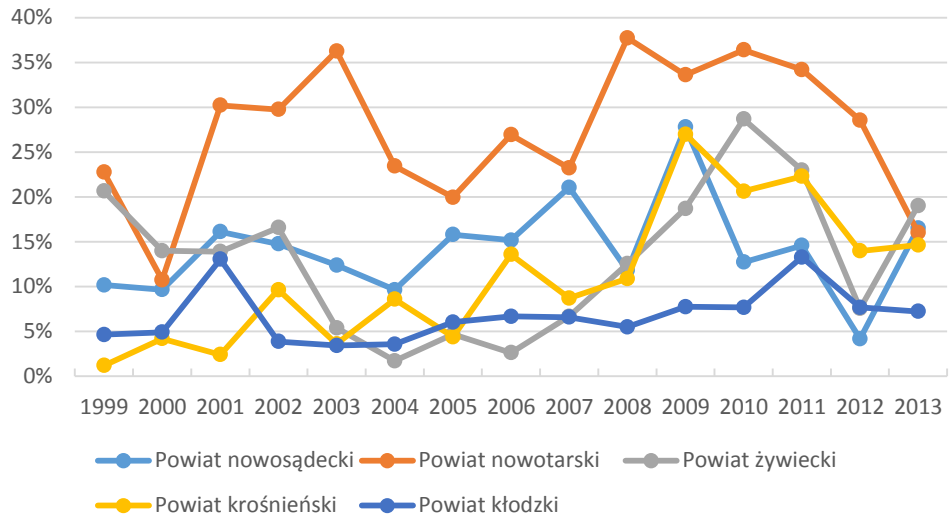

Wykres 80. Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem powiatów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

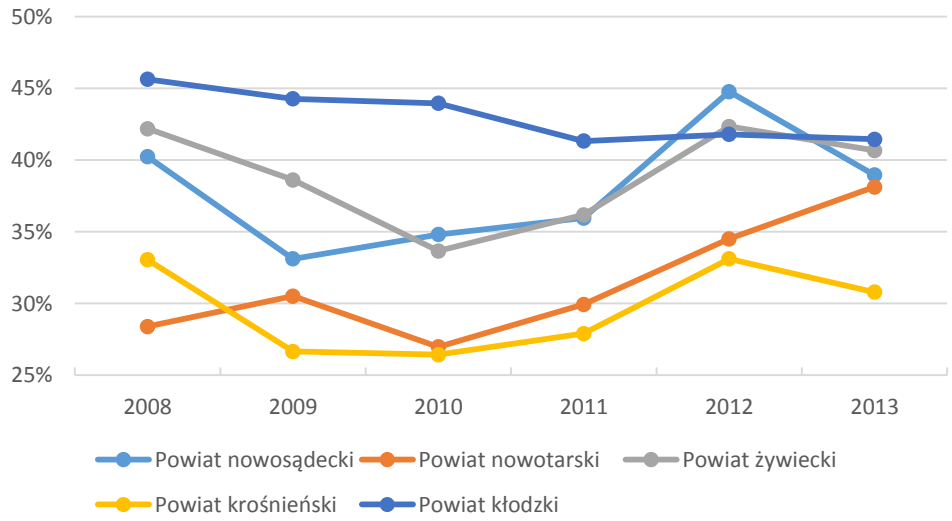

Wykres 81. Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem powiatów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Wydatki bieżące na wynagrodzenia to kolejny obszar analizy finansów powiatów. W 2013 r. w powicie kłodzkim wynosiły one 41,4%. Jest to powiat, w którym utrzymanie instytucji powiatowych kosztuje najwięcej. Należy jednak podkreślić stopniowy spadek tego wskaźnika. W powiecie nowotarskim wydatki na wynagrodzenia stanowią 38,1%. W analizowanej grupie najtaniej kosztuje utrzymanie powiatu żywieckiego.

Ostatni analizowany kierunek wydatków powiatów dotyczy obsługi zadłużenia. Podobnie jak w gminach obserwuje się stopniowy wzrost znaczenia tego typu wydatków. W powiatach: kłodzkim, nowosądeckim i w żywieckim stanowią one już ok 2%. Powiaty nowotarski i krośnieński mają znacznie mniejsze problemy w tym zakresie – udział kosztów obsługi długu publicznego stanowi tutaj 1% i mniej.

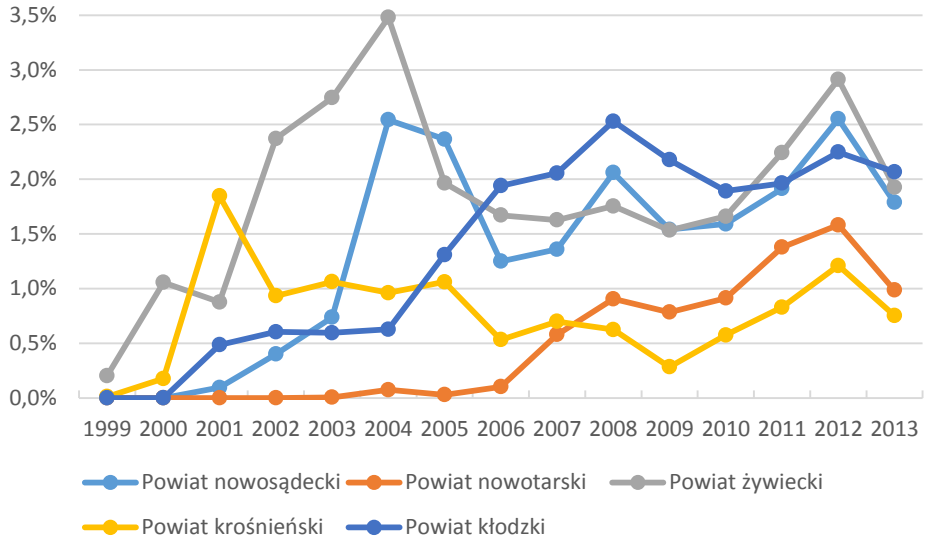

Wykres 82. Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem powiatów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Ostatni wskaźnik, który uwzględniono w analizie potencjału instytucjonalnego nie ma charakteru finansowego. Dotyczy on kompetencji osób wchodzących w skład ciał uchwałodawczych powiatów i gmin. Udział osób z wykształceniem wyższym jest zróżnicowany w poszczególnych JST. W miastach Krosno i Nowy Sącz wynosi on odpowiednio 66,7% oraz 69,6%. W powiatach ziemskich wskaźnik ten przyjmuje wartości w przedziale 30-50%.

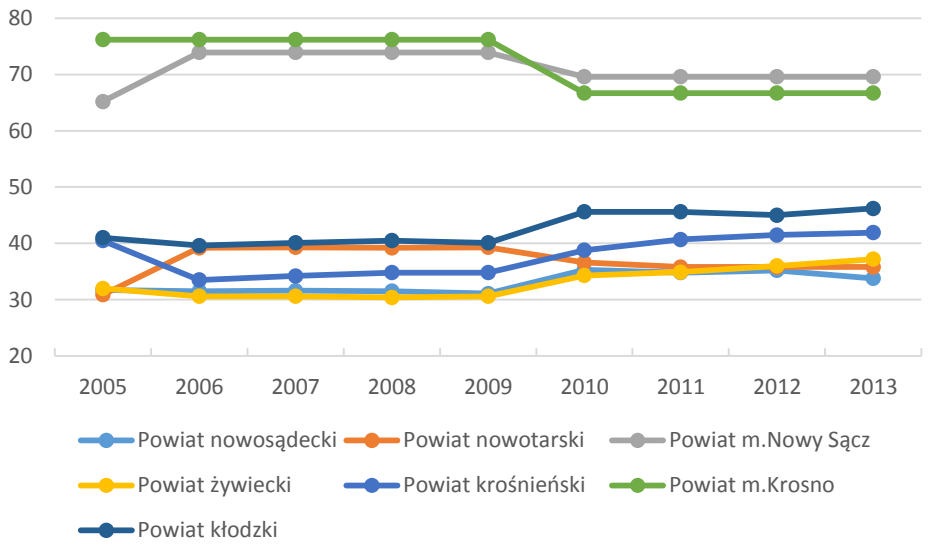

Wykres 83. Udział radnych z wykształceniem wyższym w organach uchwałodawczych powiatów i gmin (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

ANALIZA OTOCZENIA

Analiza otoczenia służy poszukiwaniu informacji o zjawiskach (procesach) i elementach, które zachodzą lub są zlokalizowane poza powiatem. Przebieg procesów zewnętrznych, zwłaszcza w obszarze prawnym czy ekonomicznym może drastycznie poprawić lub pogorszyć warunki i możliwości prowadzenia interwencji strategicznej.

W przeciwieństwie do oceny potencjału rozwojowego, analiza otoczenia jest trudno mierzalna i wymaga raczej podejścia jakościowego niż ilościowego. W niniejszej strategii, dążąc do pogodzenia obu podejść oraz uzyskania obiektywnego obrazu otoczenia wykorzystano podejście eksperckie, bazujące na metodzie AHP[5].

Oceniając dwa obszary otoczenia – makro i mikrootoczenie przyjęto, że o wiele bardziej istotne są czynniki związane z oddziaływaniem makrootoczenia na sytuację powiatu – waga 72% względem 28% w przypadku mikrootoczenia.

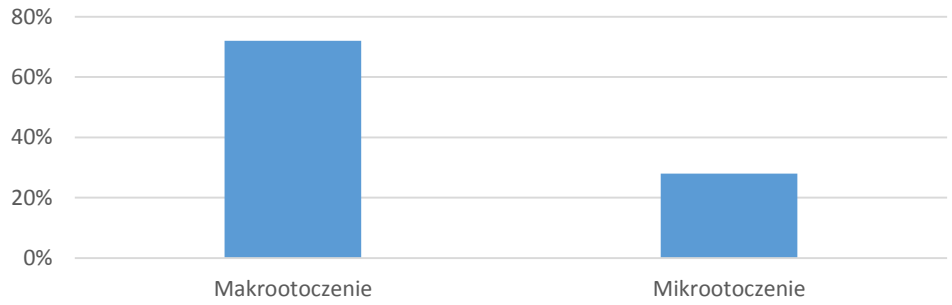

Wykres 84. Istotność obszarów otoczenia (w %)[6].

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy AHP.

Analiza makrootoczenia

Pierwszy obszar otoczenia zewnętrznego to makrootoczenie. Ogólną jego cechą jest to, że instytucje samorządu lokalnego nie dysponują narzędziami, które pozwoliłyby na jego kształtowanie. Jednoczenie ten typ otoczenia determinuje

[5] Metoda ta ma charakter ekspercki i bazuje na wiedzy i doświadczeniu (często branżowym) osób, które tworzą grupę ekspercką. W powiecie nowotarskim w procedurze uczestniczyło kilkanaście osób pełniących istotne funkcje urzędnicze (w tym przedstawiciele władz). Podstawową zaletą przyjętego podejścia jest duża obiektywizacja analizy sytuacji decyzyjnej. Gwarantuje to zarówno znaczna liczba ekspertów, jak i zastosowana procedura przyjętej metody, w której dokonuje się porównań parami oraz analizuje spójność preferencji poszczególnych ekspertów.

[6] Suma ocen istotności makro i mikrootoczenia wynosi 100%.

znacząco sytuację powiatu jako całości oraz poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład. W analizie zwrócono uwagę zarówno na czynniki związane z procesami w Unii Europejskiej, w tym w euroregionach, System Finansów Publicznych, sytuację polityczną, oraz prawną.

Wykres 85. Istotność zjawisk w makrootoczeniu (w %)[7].

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy AHP.

[7] Suma istotności zjawisk szczegółowych w ramach makro i mikrootoczenia wynosi 100%.

Powyżej przedstawiono analizę istotności szczegółowych zjawisk zachodzących w makrootoczeniu w kontekście kreowania procesów rozwojowych w strategii.

Analiza mikrootoczenia

Mikrootoczenie to takie procesy i podmioty, które mogą wpływać na jego rozwój. W szczególności mowa tutaj o klientach powiatu (przedsiębiorcach, aktualnych lub potencjalnych mieszkańcach oraz turystach), a także konkurencyjnych i współpracujących jednostkach samorządu terytorialnego. Podstawową cechą tego typu otoczenia jest dostępność narzędzi, za pomocą których powiat może oddziaływać na poszczególne elementy otoczenia. Są to m.in. usługi publiczne, ale także inne działania o charakterze miękkim (np. promocja).

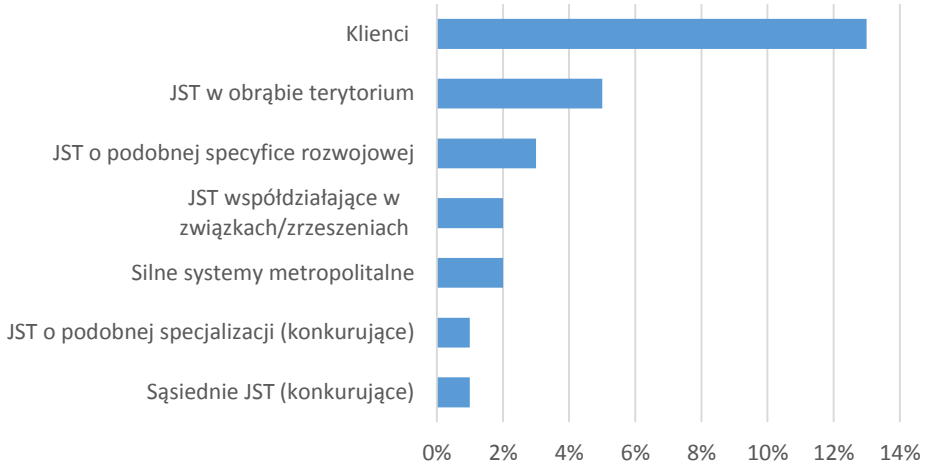

Wykres 86. Istotność zjawisk w mikrootoczeniu (w %)[8].

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy AHP.

[8] Jak wyżej.

ANALIZA SWOT

Technika SWOT stanowi swego rodzaju podsumowanie analizy strategicznej. Obejmuje ona ocenę zjawisk zachodzących w dwóch wymiarach – zewnętrznym (szanse i zagrożenia) oraz wewnętrznym (mocne i słabe strony). Zastosowanie metody benchmarkingu pozwala na prawidłową ocenę również wymiaru wewnętrznego, przez odniesienie sytuacji w danej JST do sytuacji w jednostkach benchmarkowych. Takie podejście jest charakterystyczne dla inteligentnej specjalizacji. Proponowane przez Unię Europejską rozwiązania mogą być wprowadzane nie tylko na poziomie regionów, ale także lokalnym.

Mocne strony

Mocne strony powiatu zdefiniowano na podstawie analizy porównawczej (benchmarkowej) względem powiatów o podobnej charakterystyce. Identyfikacja mocnych stron służy ukierunkowaniu polityki lokalnej (powiatu i gmin) na działania oparte na inteligentnej specjalizacji.

Tabela 2. Lista głównych mocnych stron.

Lp.	Element potencjału	Istotność[9]	Ocena[10]
1.	Niska przestępczość gospodarcza	2	5
2.	Duży potencjał ludzki (duża liczba mieszkańców)	2	4
3.	Relatywnie duży udział osób w wieku przedprodukcyjnym	4	4
4.	Dodatni przyrost naturalny	5	4
5.	Duży potencjał ilościowy przedsiębiorstw	4	4
6.	Relatywnie niska liczba osób na łóżko szpitalne	3	4
7.	Duża liczba imprez realizowanych przez domy kultury	3	5
8.	Duża liczba osób odwiedzających muzea	3	5
9.	Relatywnie niska emisja zanieczyszczeń gazowych	3	4
10.	Relatywnie niska emisja zanieczyszczeń pyłowych	3	4
11.	Niewielka ilość ścieków przemysłowych	3	4
12.	Duży udział powierzchni prawnie chronionej	3	5
13.	Duży udział parków narodowych	4	4
14.	Relatywnie duże dochody gmin powiatu	5	4

[9] W skali 1-5 – im wyższa wartość, tym wyższa istotność.

[10] W skali 1-5 – im wyższa wartość, tym wyższa ocena. Przyjęto, że mocne strony to te cechy, które oceniono na podstawie trendów oraz stanu bieżącego na wartość min. 4.

15.	Relatywnie duże dochody powiatu	4	4
16.	Duża aktywność inwestycyjna gmin powiatu	4	5
17.	Relatywnie niskie koszty utrzymania gmin powiatu	3	4
18.	Relatywnie duże wydatki inwestycyjne powiatu	3	4
19.	Relatywnie niskie koszty obsługi długu powiatu	3	4

Źródło: opracowanie własne.

Słabe strony

Słabe strony są to takie elementy potencjału rozwojowego powiatu, które charakteryzują się gorszym stanem lub trendami niż w przypadku powiatów benchmarkowych. Działania związane z rozwojem w obszarze słabych stron należy weryfikować pod względem zasadności zastosowania interwencji strategicznej. W przypadku, gdy słabe strony dotyczą istotnych kwestii, należy skoncentrować się na ich rozwoju. W przypadkach uzasadnionych (niska efektywność interwencji) elementem reakcji strategicznej jest także zaniechanie nadmiernej interwencji w danym, słabo rozwiniętym obszarze.

Tabela 3. Lista głównych słabych stron.

Lp.	Element potencjału	Istotność	Ocena[11]
1.	Relatywnie słabo rozwinięta sieć stowarzyszeń	3	2
2.	Niska frekwencja w wyborach samorządowych	3	1
3.	Ujemne saldo migracji międzypowiatowej	5	2
4.	Niski odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących	3	1
5.	Relatywnie niska skłonność do samozatrudniania	5	2
6.	Mały udział firm średnich	4	1
7.	Mały udział spółek handlowych	4	1
8.	Niski poziom wydatków inwestycyjnych przedsiębiorstw	5	1
9.	Niewielkie aktywa trwałe przedsiębiorstw	5	1
10.	Niewielki odsetek osób korzystających z sieci gazowej (zanieczyszczenie paliwami stałymi)	3	1
11.	Krótki czas pobytu turystów zagranicznych	3	1
12.	Relatywnie niewielki udział ludności korzystającej z oczyszczalni	3	2

[11] Przyjęto, że słabe strony to te cechy, które oceniono na podstawie trendów oraz stanu bieżącego na wartość max. 2.

13.	Niska samodzielność finansowa gmin (niski udział dochodów własnych)	5	2
14.	Relatywnie wysokie koszty obsługi dług w gminach powiatu	3	2

Źródło: opracowanie własne.

Szanse

Otoczenie zewnętrzne tworzy szanse, które można wykorzystać w trakcie realizacji strategii, zwiększając skalę oraz podnosząc jakość interwencji. Szanse mogą także wynikać z pozytywnego oddziaływania procesów zewnętrznych na elementy potencjału rozwojowego, tworząc dodatkowy czynnik sprzyjający podnoszeniu konkurencyjności powiatu.

Tabela 4. Lista głównych szans zewnętrznych.

Lp.	Zjawisko zewnętrzne	Istotność	Ocena[12]
1.	Zmiana zasad realizacji zamówień publicznych	4	4
2.	Zmiana tempa produkcji globalnej	5	4
3.	Zmiana poziomu bezrobocia	4	4
4.	Klienci (zainteresowanie nowotarskim)	5	4
5.	JST w obrębie terytorium (współpraca pomiędzy gminami i powiatem)	4	4
6.	JST o podobnej specyfice rozwojowej (współpraca przy wspólnej ofercie dla klientów)	4	4

Źródło: opracowanie własne.

Zagrożenia

Realizacja strategii oraz zjawiska rozwojowe mogą zostać zahamowane przez różnego rodzaju zagrożenia, które pojawiają się w otoczeniu zewnętrznym powiatu. Identyfikacja tych zjawisk oraz wczesne przygotowanie planów reakcji pozwala jednak na przekształcenie zagrożenia w szansę. Dzięki temu możliwe jest osłabienie negatywnego wpływu czynnika zewnętrznego, zrekompensowanie jego oddziaływania poprzez zmiany w innych obszarach (np. poprzez skoncentrowaną interwencję strategiczną) oraz podjęcie nowych kierunków rozwoju.

[12] Przyjęto, że szanse to te zjawiska, które oceniono na podstawie oceny eksperckiej na wartość min. 4.

Tabela 5. Lista głównych zagrożeń zewnętrznych.

Lp.	Zjawisko zewnętrzne	Istotność	Ocena[13]
1.	Dodatkowe zadania dla JST	5	-4
2.	Zadłużenie się państwa	5	-5
3.	Dodatkowe obowiązki JST	3	-4
4.	Zmiana zasad polityki budżetowej UE	5	-5

Źródło: opracowanie własne.

[13] Przyjęto, że zagrożenia to zjawiska, które oceniono na podstawie oceny eksperckiej na wartość max. -4.

POWIAT NOWOTARSKI 2022 – ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE

POWIAT NOWOTARSKI 2022 - WIZJA

Wizja to opis stanu pożądanego, do którego zmierza się dzięki działaniom zaplanowanym w strategii. Wizja powiatu nowotarskiego w roku 2022, czyli na zakończenie aktualnego okresu programowania może zostać opisana w następujących wymiarach:

- powiat sprawnie zarządzany,
- powiat przedsiębiorczy i innowacyjny,
- powiat atrakcyjny turystycznie,
- powiat ekologiczny,
- powiat zapewniający mieszkańcom wysoką jakość życia.

Powiat sprawnie zarządzany

Jakość zarządzania jednostką samorządu terytorialnego to podstawowy czynnik wewnętrzny sukcesu rozwojowego. Doskonalenie procesu zarządzania jest konieczne ze względu na rosnącą złożoność i dynamikę otoczenia oraz rosnący poziom konkurowania o kapitał mobilny. Trafność i szybkość podejmowania decyzji oraz sprawność organizacyjna może być tutaj kluczowa.

Do 2022 r. powiat nowotarski będzie ciągle podnosił jakość procesu zarządzania, dostosowując:

- procedury wewnętrzne,
- strukturę organizacyjną,
- kompetencje ludzkie,
- rozwiązania informatyczne.

W 2022 r. powiat nowotarski charakteryzować się będzie następującymi parametrami w zakresie jakości zarządzania:

- wewnętrzne regulacje powodują minimum obciążenia biurokratycznego przy jednoczesnym zapewnieniu prawidłowej obsługi wszystkich procesów,
- organizacja pracy (w układzie jednostek organizacyjnych powiatu oraz ich struktur organizacyjnych) jest dostosowana do aktualnej sytuacji powiatu w zakresie realizowanych zadań,

- kompetencje pracowników są dostosowane do stanowisk pracy na których są zatrudnieni i zadań,
- koszty procesów pośrednich (obsługowych i zarządczych) w zadaniach własnych powiatu są na poziomie nie wyższym niż 35% kosztów ogółem.

Powiat przedsiębiorczy i innowacyjny

Przedsiębiorczość i innowacyjność regionu wpływa na bogactwo obywateli, sytuację na rynku pracy oraz możliwości generowania dochodów własnych. Wsparcie tych zjawisk jest priorytetem w każdej jednostce samorządu terytorialnego. Znacząco różnią się jednak warunki rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, które uzależnione są od specjalizacji branżowej danego terytorium, cech społeczności lokalnej, obecności różnego rodzaju instytucji naukowych, itd.

Do 2022 r. powiat nowotarski będzie zaangażowany w sukcesywne likwidowanie istniejących już i pojawiających się barier rozwoju przedsiębiorczości, poprzez działania w zakresie:

- wsparcia procesu inkubacji przedsiębiorczości,
- wsparcia inicjatyw kooperacyjnych w układzie międzysektorowym i branżowym,
- doskonalenie obsługi administracyjnej procesu inwestycyjnego,
- kreowanie aktywnych postaw na rynku pracy.

W 2022 r. powiat nowotarski będzie charakteryzował się następującymi parametrami w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności:

- istnieje porozumienie kooperacyjne wspierające rozwój przedsiębiorczości,
- istnieje inkubator przedsiębiorczości,
- stopa bezrobocia w powiecie jest wyraźnie niższa od średniej dla powiatów benchmarkowych,
- sytuacja na rynku pracy dla osób z wrażliwych grup wiekowych jest widocznie lepsza niż średnia dla powiatów bechmarkowych

Powiat atrakcyjny turystycznie

Ważnym obszarem rozwoju terenów o podwyższonej atrakcyjności przyrodniczej czy urbanistycznej jest turystyka. Rynek usług tego typu jest wysoce konkurencyjny, a osiągnięcie sukcesu wymaga inteligentnej specjalizacji, a więc rozwijania mocnych stron jako wyróżnika i czynnika zwiększającego pozycję konkurencyjną.

Do 2022 r. powiat nowotarski będzie realizował aktywną politykę w zakresie podnoszenia atrakcyjności turystycznej poprzez:

- inicjowanie i wspieranie cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych,
- wspieranie rozwoju lokalnych produktów turystycznych,
- wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej zapewniającej optymalny dostęp do atrakcji turystycznych,
- ochronę czystości środowiska naturalnego.

W 2022 r. powiat nowotarski będzie charakteryzował się następującymi parametrami w zakresie pozycji na rynku turystycznym:

- liczba turystów polskich i zagranicznych większa niż w latach poprzednich,
- średni czas pobytu turysty powyżej średniej dla powiatów benchmarkowych,
- stan środowiska naturalnego nie ogranicza rozwoju usług turystycznych,
- infrastruktura komunikacyjna i turystyczna dostosowana do potrzeb i trendów rynku turystycznego,
- organizowana jest impreza cykliczna o zasięgu ponad krajowym,
- organizowanych jest kilka imprez cyklicznych o zasięgu krajowym i ponadregionalnym,
- organizowanych jest kilkanaście imprez cyklicznych o zasięgu lokalnym i regionalnym.

Powiat ekologiczny

Ekologia współcześnie to nie tylko moda, ale także konieczność. Chodzi tutaj zarówno o względy etyczne, jak i racjonalizm ekonomiczny. Tereny czyste, ekologiczne mogą traktować tę cechę jako ważny wyróżnik, zarówno w ogólnym procesie promocyjnym, jak i w kontekście rozwoju turystyki, czy zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców. Walka z degradacją środowiska naturalnego oraz odtwarzanie zasobów są tutaj koniecznością.

Do 2022 r. powiat nowotarski będzie dążył do optymalizacji polityki ekologicznej poprzez działania związane z ochroną i odtwarzaniem zasobów, w szczególności:

- ochronę powietrza i wód,
- ochronę lasów i prowadzenie gospodarki leśnej,
- edukację ekologiczną społeczności lokalnej i turystów.

W 2022 r. powiat nowotarski będzie charakteryzował się następującymi parametrami w zakresie polityki ekologicznej i stanu środowiska naturalnego:

- wody płynące na terenie powiatu co najmniej w 60% w I klasie czystości,
- czyste powietrze, o niższym stężeniu pyłów w stosunku do roku 2014,
- budynki użyteczności publicznej są zmodernizowane technicznie,
- społeczność lokalna jest wrażliwa ekologicznie i podejmuje inicjatywy w zakresie ochrony środowiska i ograniczania emisji zanieczyszczeń,
- liczne są przykłady uruchamiania prosumenckich instalacji produkcji energii „zielonej".
- turyści nie degradują środowiska naturalnego, korzystając z jego dobrodziejstw w sposób świadomy i zgodny z zasadami ekologii.

Powiat zapewniający mieszkańcom wysoką jakość życia

Każda jednostka samorządowa zobowiązana jest do realizacji zadań podnoszących jakość życia mieszkańcom. Zarówno udogodnienia infrastrukturalne, atmosfera i poczucie bezpieczeństwa, obsługa administracyjna jak i oferta zdrowotna, edukacyjna czy kulturalna powinny być na najwyższym możliwym poziomie. Aktywność w tym zakresie to główny obszar interwencji strategicznej, wpływający na pozycję na rynku mobilnego kapitału ludzkiego.

Do 2022 r. powiat nowotarski podejmował będzie szereg działań zapewniających wysoki standard życia mieszkańców poprzez:

- utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej,
- rozwój oferty dydaktycznej,
- rozwój oferty kulturalnej,
- rozwój opieki zdrowotnej,
- wysoką jakość obsługi klienta,
- równoważenie rozwoju gospodarki z ochroną środowiska i zasobów naturalnych,
- przyjazny klimat współpracy z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju powiatu.

W 2022 r. roku powiat nowotarski charakteryzował się będzie następującymi parametrami w zakresie jakości życia mieszkańców:

- mieszkańcy wysoko oceniają jakość oferty dydaktycznej, kulturalnej i zdrowotnej,
- infrastruktura drogowa zapewnia bezpieczną i wygodną komunikację,
- klienci wysoko oceniają jakość obsługi klienta we wszystkich jednostkach organizacyjnych powiatu,

- efekty rozwoju gospodarki i turystyki nie wpłynęły negatywnie na estetykę otoczenia oraz stan środowiska naturalnego,
- organizacje pozarządowe i mieszkańcy chętnie współpracują z jednostkami administracji publicznej w kreowaniu inicjatyw rozwojowych.

PRIORYTETY STRATEGICZNE

Priorytety strategiczne to preferowane kierunki interwencji strategicznej. Wybór priorytetów w zarządzaniu strategicznym jest niezwykle istotny ze względu na skuteczność i realne możliwości oddziaływania na otoczenie. Instytucje administracji samorządowej mają w dyspozycji dwa główne narzędzia za pomocą których wpływają na składowe potencjału rozwojowego. Pierwsze, najbardziej istotne narzędzie to budżet. Wydatki finansowe na określony cel powodują podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez podwyższenie standardu realizacji usług publicznych, standardu infrastruktury, itd. Drugie narzędzie ma charakter niefinansowy i wiąże się z aktywnością samorządu na polu kreowania nowych relacji, czy inicjatyw, które nie wymagają znacznego wydatku finansowego. W jednym i drugim przypadku samorząd dysponuje ograniczonymi zasobami – finansowymi, ludzkimi, lokalowymi, itd. Oznacza to, że należy skupić się na określonych obszarach, inicjując tam ponadprzeciętną aktywność. Mimo, że nie zawsze znajduje to odzwierciedlenie w budżecie, może przynieść wymierne efekty w postaci przyśpieszenia trendów rozwojowych.

W badanym powiecie wyodrębniono główne obszary interwencji (priorytety strategiczne) wykorzystując innowacyjną w sektorze samorządowym metodę podejmowania decyzji określoną jako AHP.

W analizie przyjęto opis potencjału rozwojowego obejmujący cztery podstawowe obszary:

- potencjał społeczeństwa,
- potencjał gospodarki,
- potencjał środowiska (naturalnego i antropologicznego),
- potencjał instytucjonalny.

Przyjęty schemat opisu jest zgodny z prowadzoną analizą strategiczną z wykorzystaniem danych statystycznych. Wyniki zbiorcze analizy na podstawie szczegółowych elementów potencjału rozwojowego przedstawiono na wykresie poniżej.

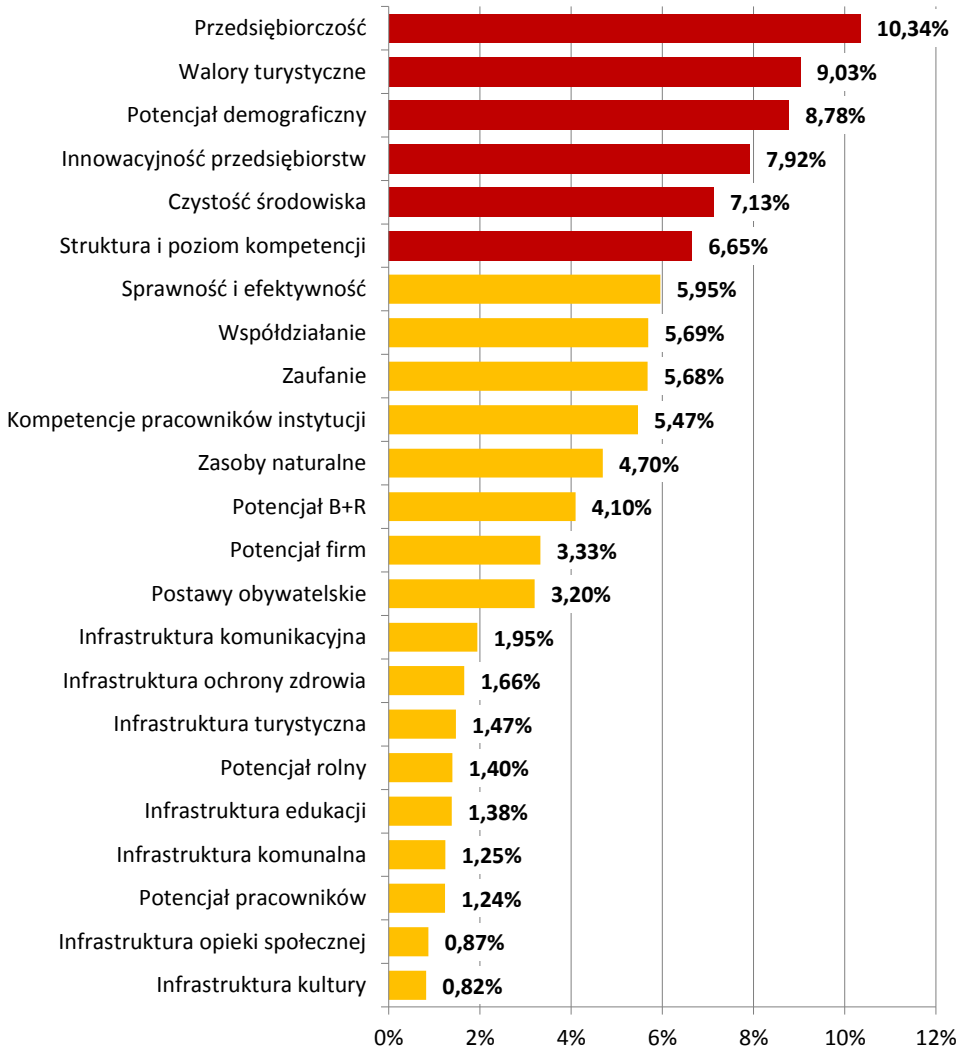

Wykres 87. Istotność obszarów interwencji strategicznej (w %).

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy AHP.

Najbardziej pozytywne efekty dla procesów rozwojowych mają:

- przedsiębiorczość,
- walory turystyczne,
- potencjał demograficzny,
- innowacyjność przedsiębiorstw,
- czystość środowiska,
- struktura i poziom kompetencji.

Warto podkreślić, że wymienione obszary nie leżą w katalogu zadań „typowych” na poziomie powiatu (prócz kwestii związanych z czystością środowiska). Oznacza to, że dążenie do intensyfikacji rozwoju wymagać będzie bardzo aktywnej postawy urzędników i samorządowców. Po pierwsze zatem należy weryfikować aktualne plany inwestycyjne w obszarach typowych dla powiatu pod kątem wskazanych priorytetów. Dla przykładu, projekty w obszarze kultury powinny być tak prowadzone, aby wspierać potencjał turystyczny powiatu. Projekty w obszarze edukacji ponadgimazjalnej powinny uwzględniać szerszy kontekst rynku pracy i kształtowania kompetencji istotnych dla gospodarki lokalnej.

W pozostałych obszarach oddziaływanie powiatu nie musi być wyłącznie finansowe. Znaczącą rolę odgrywają tutaj bowiem działania koordynacyjne i aktywizujące w powiązaniu z samorządami gminnymi lub organizacjami pozarządowymi. W szczególności chodzi tutaj o tworzenie fundamentów do rozwoju przedsiębiorczości oraz turystyki. W szczególności warto zwrócić uwagę na takie działania, które doprowadza do:

- powstania lokalnych powiązań kooperacyjnych (klastrów),
- powstania inkubatorów przedsiębiorczości,
- rozwoju wyspecjalizowanej oferty adresowanej do atrakcyjnych segmentów rynku turystycznego (np. turystyka rodzinna, turystyka sportowa, turystyka kulturalna, turystyka kulinarna).

Ważną kwestią jest oddziaływanie na demografię. Głównym, choć pośrednim narzędziem jest tutaj oddziaływanie na sprawność lokalnego rynku pracy. Głównym zadaniem przed którym stoi samorząd jest stworzenie warunków do rozwoju atrakcyjnych ofert pracy i samozatrudnienia.

Przeprowadzoną analizę priorytetów uwzględniono w procesie programowania rozwoju. Sformułowane programy rozwojowe, a w szczególności postawione cele rozwojowe stanowią próbę zbudowania kompromisu pomiędzy koniecznością realizacji szerokiego spektrum działań samorządu w obszarach określonych ustawowo, a koniecznością skupienia się na tych aspektach, które są szczególnie wartościowe dla intensyfikacji procesów rozwojowych.

CELE STRATEGICZNE W ROZWOJU POWIATU NOWOTARSKIEGO DO 2022 ROKU

Identyfikacja celów strategicznych jest pierwszym krokiem w procesie programowania rozwoju. Dotyczą one ogólnego rozwoju powiatu (cele dotyczące

potencjału rozwojowego i pozycji konkurencyjnej). Cele finansowe odnoszą się natomiast do warunków budżetowych realizacji strategii.

Warto podkreślić, że cele strategiczne odnoszą się do tzw. wskaźników kontekstowych rozwoju. Administracja publiczna nie ma bezpośredniego wpływu na realizację większości z wymienionych celów strategicznych. Sytuacja ogólna JST jest jednak wynikową podejmowanych działań, które należy tak dostosować, aby uzyskać określony efekt strategiczny zarówno w obszarze wewnętrznych (potencjał rozwojowy), jak i w kontekście do działań podejmowanych przez samorządy stanowiące punkt odniesienia (pozycja konkurencyjna).

Ocena poziomu realizacji celów stanowi zatem wskazówkę dotyczącą kierunków podejmowanych działań w ramach zdefiniowanych programów rozwojowych. Nie jest natomiast podstawą do bezpośredniej oceny działań samorządu powiatowego.

Cele dotyczące potencjału rozwojowego

- CS.1.1. Utrzymanie liczby mieszkańców na poziomie nie niższym niż stan z 2013 r.
- CS.1.2. Osiągnięcie i utrzymanie dodatniego salda migracji międzypowiatowej.
- CS.1.3. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych wyższy niż 80%.
- CS.1.4. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących wyższy niż 85%.
- CS.1.5. Liczba podmiotów sektora prywatnego w 2022 r. na poziomie min. 108% stanu z 2013 r.
- CS.1.6. Udział spółek handlowych w podmiotach sektora prywatnego powyżej 3,5% na koniec 2020 r.
- CS.1.7. Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców przekracza 4,5 na koniec 2020 r.
- CS.1.8. Stopa bezrobocia rejestrowanego nie wyższa niż 20% przez cały okres trwania strategii.
- CS.1.9. Liczba wypadków drogowych na 1 tys. mieszkańców poniżej 0,9 na koniec 2022 r.
- CS.1.10. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej powyżej 60%.
- CS.1.11. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 łóżko w szpitalu poniżej 190 w 2022 r.

- CS.1.12. Ilość noclegów udzielonych turystom powyżej 1,1 mln rocznie od 2020 r.
- CS.1.13. Średnia długość pobytu turysty powyżej 6 dni od 2020 r.
- CS.1.14. Średnia długość pobytu turysty zagranicznego powyżej 3 dni od 2020 r..
- CS.1.15. Liczba osób odwiedzających muzea powyżej 400 tys. rocznie od 2020 r.
- CS.1.16. Udział lasów w powierzchni ogółem powiatu nie niższy niż stan z 2013 r.
- CS.1.17. Emisja zanieczyszczeń gazowych od 2020 r. min. o 40% niższa niż stan z 2013 r.
- CS.1.18. Emisja zanieczyszczeń pyłowych na poziomie nie wyższym niż stan z 2013 r.
- CS.1.19. Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków powyżej 70% w 2022 r.
- CS.2.20. Udział powierzchni chronionej w powierzchni ogółem nie niższa niż stan z 2013 r.
- CS.2.21. Udział parków narodowych w powierzchni ogółem nie niższy niż stan z 2013 r.

Tabela 6. Założenia dotyczące mierników realizacji celów strategicznych w obszarze potencjału rozwojowego.

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie strategicznym									
CS.1.1.	Miernik MS.1.1.: Liczba mieszkańców powiatu (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.2.	Miernik MS.1.2.: Saldo migracji międzypowiatowej w grupie osób w wieku produkcyjnym (w os./10 tys. osób w wieku produkcyjnym).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.3.	Miernik MS.1.3.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>80	>80	>80	>80	>80	>80	>80	>80
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					

	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.4.	Miernik MS.1.4.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.5.	Miernik MS.1.5.: Liczba podmiotów sektora prywatnego (w podm.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥14.500	≥14.700	≥14.900	≥15.100	≥15.300	≥15.500	≥15.600	≥15.700
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.6.	Miernik MS.1.6.: Udział spółek handlowych w podmiotach sektora prywatnego ogółem (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥3,15	≥3,25	≥3,35	≥3,40	≥3,45	≥3,50	≥3,50	≥3,50
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.7.	Miernik MS.1.7.: Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców (w podm.). (w).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥4,10	≥4,15	≥4,25	≥4,35	≥4,45	≥4,50	≥4,50	≥4,50
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.8.	Miernik MS.1.8.: Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<20	<20	<20	<20	<20	<20	<20	<20
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Urząd Pracy					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.9.	Miernik MS.1.9.: Liczba wypadków drogowych na 1 tys. mieszkańców (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<1,18	<1,14	<1,10	<1,06	<1,02	<0,98	<0,94	<0,90
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.10.	Miernik MS.1.10.: Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

	Wart:	>51	>52	>53	>55	>57	>58	>59	>60
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.11.	Miernik MS.1.11.: Liczba mieszkańców przypadająca na 1 łóżko w szpitalu (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<215	<211	<208	<203	<199	<196	<193	<190
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.12.	Miernik MS.1.12.: Ilość noclegów udzielonych turystom (w tys. dn).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>770	>790	>810	>850	>900	>1.100	>1.100	>1.100
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.13.	Miernik MS.1.13.: Średnia długość pobytu turysty (w dn).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>4,3	>4,5	>4,8	>5,2	>5,6	>6,0	>6,0	>6,0
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.14.	Miernik MS.1.14.: Średnia długość pobytu turysty zagranicznego (w dn).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>2,2	>2,3	>2,5	>2,7	>2,9	>3,0	>3,0	>3,0
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.15.	Miernik MS.1.15.: Liczba odwiedzających muzea (w tys. os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>295	>315	>335	>355	>370	>400	>400	>400
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.16.	Miernik MS.1.16.: Udział lasów w powierzchni ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.17.	Miernik MS.1.17.: Emisja zanieczyszczeń gazowych w powiatach ziemskich (t/km2).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<8,97	<8,51	<7,56	<6,62	<6,14	<5,67	<5,67	<5,67
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					

	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.18.	Miernik MS.1.18.: Emisja zanieczyszczeń pyłowych w powiatach ziemskich (t/km2).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.19.	Miernik MS.1.19.: Udział ludności korzystającej z oczyszczalni w ludności ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>57	>59	>60	>62	>64	>66	>68	>70
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.20.	Miernik MS.1.20.: Udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.1.21.	Miernik MS.1.21.: Udział parków narodowych w powierzchni ogółem (w).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i dokumentów dostarczonych przez powiat nowotarski.

Cele dotyczące pozycji konkurencyjnej

- CS.2.1. Tempo spadku udziału ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem niższe niż w powiatach benchmarkowych.
- CS.2.2. Tempo spadku udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem niższe niż w powiatach benchmarkowych.
- CS.2.3. Wskaźnik przyrostu naturalnego wyższy niż w powiatach benchmarkowych.
- CS.2.4. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych wyższy niż w powiatach benchmarkowych.

- CS.2.5. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących wyższy niż w powiatach benchmarkowych.
- CS.2.6. Tempo przyrostu liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców większe niż w powiatach benchmarkowych.
- CS.2.7. Przyrost wartości środków trwałych przedsiębiorstw na 1 podmiot większy niż średnia dla powiatów benchmarkowych.
- CS.2.8. Stopa bezrobocia rejestrowanego niższa niż średnia dla powiatów benchmarkowych.
- CS.2.9. Liczba wypadków na 1 tys. mieszkańców niższa niż średnia dla powiatów benchmarkowych.
- CS.2.10. Zmiana liczby udzielonych noclegów na terenie powiatu wyższa niż w powiatach benchmarkowych.
- CS.2.11. Średnia długość pobytu turysty wyższa niż 130% średniej dla powiatów benchmarkowych.
- CS.2.12. Tempo przyrostu osób korzystających z oczyszczalni wyższe niż w powiatach benchmarkowych.

Tabela 7. Założenia dotyczące mierników realizacji celów strategicznych w obszarze pozycji konkurencyjnej.

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie strategicznym									
CS.2.1.	Miernik MS.2.1.: Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem (Δ[14] w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.2.	Miernik MS.2.2.: Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem (Δ w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.3.	Miernik MS.2.3.: Przyrost naturalny na 10 tys. mieszkańców (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	B<	B<	B<	B<	B<	B<	B<	B<
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					

[14] Δ = wartość zmiany w roku badanym w stosunku do roku bazowego (rok poprzedni, rok z początku szeregu czasowego).

	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.4.	Miernik MS.2.4.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.5.	Miernik MS.2.5.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.6.	Miernik MS.2.6.: Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców (Δ w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.7.	Miernik MS.2.7.: Wartość brutto środków trwałych przedsiębiorstw na 1 podmiot (Δ w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.8.	Miernik MS.2.8.: Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Urząd Pracy					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.9.	Miernik MS.2.9.: Liczba wypadków na 1 tys. mieszkańców (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.10.	Miernik MS.2.10.: Ilość noclegów udzielonych turystom (Δ w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

	Wart:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.11.	Miernik MS.2.11.: Średnia długość pobytu turysty zagranicznego (w dn.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.2.12.	Miernik MS.2.12.: Udział ludności korzystającej z oczyszczalni w ludności ogółem (Δ w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i dokumentów dostarczonych przez powiat nowotarski.

Cele finansowe

- CS.3.1. Dochody powiatu w latach 2015-2022 nie niższe niż przyjęte w aktualnej wersji WPF.
- CS.3.2. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem powiatu nie mniejszy niż 25%.
- CS.3.3. Dochód powiatu z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca w latach 2015-2022 wyniesie min. 90 zł rocznie.
- CS.3.4. Wydatki powiatu w latach 2015-2022 nie niższe niż przyjęte w aktualnej wersji WFP.
- CS.3.5. Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem powiatu w latach 2015-2022 średnio nie niższy niż 15%.
- CS.3.6. Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem powiatów nie wyższy niż 40%.
- CS.3.7. Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem w latach 2015-2022 nie wyższy niż 2,0%.
- CS.3.8. Udział budżetu strategicznego w budżecie ogółem nie niższy niż 30% w latach 2015-2022.

Tabela 8. Założenia dotyczące mierników realizacji celów strategicznych w obszarze finansowym.

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie strategicznym									
CS.3.1.	Miernik MS.3.1.: Wartość dochodów powiatu (w zł).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF
	Źródło danych:			Sprawozdanie z wykonania budżet					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
CS.3.2.	Miernik MS.3.2.: Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w powiatach (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.3.3.	Miernik MS.3.3.: Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca w powiatach (w zł).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.3.4.	Miernik MS.3.4.: Wartość wydatków powiatu (w zł).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF
	Źródło danych:			Sprawozdanie z wykonania budżet					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
CS.3.5.	Miernik MS.3.5.: Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem powiatów (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.3.6.	Miernik MS.3.6.: Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem powiatów (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu					

				Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.3.7.	Miernik MS.3.7.: Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem powiatów (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
CS.3.8.	Miernik MS.3.8.: Udział budżetu strategicznego w budżecie ogółem (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i dokumentów dostarczonych przez powiat nowotarski.

PROCES ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO

Proces zarządzania strategicznego opiera się na dwóch elementach: planowaniu i kontroli. Proces planowania to działanie określające pożądaną ścieżkę realizacji strategii. Ma ono zatem wymiar ex ante. Kontrolowanie natomiast to działanie służące weryfikacji skuteczności i efektywności podejmowanej interwencji strategicznej oraz jej zgodności z przyjętym planem. Proces ten ma więc wymiar interim (controllingu) i ex post (kontroli na zakończenie).

Organizacyjne uwarunkowania realizacji strategii

Realizacja strategii opiera się na rozwiązaniach organizacyjnych zawartych w Systemie Zarządzania Zadaniami. W realizacji strategii oraz ocenie uzyskiwanych efektów biorą udział następujące stanowiska i komórki organizacyjne:

- Kierownik programu i Zespół programu,
- Kierownik projektu i Zespół projektu,
- Przewodniczący komitetu sterującego programu i Komitet sterujący programu,
- Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego,
- Biuro Zarządzania Projektami.

Kierownik programu odpowiada za koordynację prac nad programem rozwojowym w fazie planowania strategicznego, planowania rocznych budżetów oraz inicjowania projektów rozwojowych w ramach programu. Do głównych jego zadań należy:

- inicjowanie projektów w ramach programu,
- opiniowanie projektów zgłaszanych do realizacji w ramach programu,
- koordynacja przebiegu realizacji projektów,
- monitorowanie tempa realizacji projektów oraz uzyskiwanych efektów.

W skład zespołu programu wchodzą kierownicy jednostek organizacyjnych zaangażowanych w realizację strategii. Mogą także wchodzić inne osoby niezbędne do prawidłowej realizacji programu.

Kierownik projektu realizuje przedsięwzięcia ukierunkowane, które mają bezpośrednio lub pośrednio doprowadzić do osiągnięcia efektów programu. Kierownik programu koordynuje przebieg projektów, opiniując zarówno plany jak i przebieg realizacji tych przedsięwzięć.

W strategii rolę Komitetu sterującego pełni Zarząd powiatu. Odpowiada on za bieżące sterowanie przebiegiem programów w sytuacji, gdy wymagana jest decyzja o charakterze strategicznym dla tego przedsięwzięcia. W przypadku prawidłowego przebiegu programu rola Komitetu sterującego obejmuje głównie bieżący nadzór nad strategią.

Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego organizuje proces tworzenia budżetów poszczególnych programów na dany rok budżetowy w ramach prac nad uchwałą budżetową. Kierownicy programów są odpowiedzialni za dostarczanie informacji dotyczącej projektów wchodzących do planu na dany rok w ramach danego programu rozwojowego.

Ważnym zadaniem Biura Gospodarki Finansowej Powiatu i Controlling Operacyjnego jest także dostarczanie informacji o przebiegu realizacji programów w ramach Raportu z controllingu taktycznego.

Biuro Zarządzania Projektami odpowiada za tworzenie standardów w zakresie realizacji projektów. Określa szczegółowe zasady powoływania kierowników programów, zespołów programów, kierowników projektów, zespołów projektów. Tworzy także zasady współpracy pomiędzy kierownikiem programu lub projektu a komitetem sterującym.

Biuro Rozwoju i Promocji w trakcie tworzenia oraz controllingu strategii odgrywa głównie rolę koordynującą. Organizuje prace związane z tworzeniem dokumentu

strategicznego, definiowaniem celów, zbieraniem informacji oraz przyjmowaniem strategii. W przypadku konieczności modyfikacji strategii uruchamia procedurę z tym związaną oraz koordynuje przebieg procesu. Organizuje także controlling taktyczny i strategiczny.

Planowanie strategiczne, taktyczne i operacyjne

W strategii należy uwzględnić trzy wymiary planowania – strategiczny, taktyczny i operacyjny. Pierwszy z nich wiąże się z programowaniem rozwoju na poziomie strategii. Działania, które tutaj należy podjąć, to:

- przygotowanie analizy strategicznej,
- wyznaczenie celów strategicznych,
- wyznaczenie zadań służących realizacji celów strategicznych (programów rozwojowych).

Pierwsze z wymienionych działań pozwala ocenić sytuację bieżącą oraz trendy zachodzące w przeszłości w odniesieniu do zjawisk istotnych z punktu widzenia procesów rozwojowych. Dotyczą one zarówno potencjału rozwojowego jak i zmian w zakresie pozycji konkurencyjnej. Z tego powodu Analiza strategiczna pozwala na prawidłowe określenie celów strategicznych a co za tym idzie wyznaczenie zadań służących do ich realizacji.

Wyznaczenie celów na poziomie strategicznym powinno odnosić się do przeprowadzonej analizy strategicznej. Powinny być one powiązane z dążeniami w zakresie rozwoju poszczególnych elementów potencjału rozwojowego czy też osiągnięciem pozycji konkurencyjnej. W takim zakresie cele wymagają wykorzystania wskaźników kontekstowych, ocenianych za pomocą danych dostępnych w statystyce publicznej.

W ramach planowania strategicznego należy przyjąć określone działania (programy rozwojowe) służące do realizacji interwencji. Dla tych zadań należy określić założenia realizacyjne (zasięg czasowy programu, docelową wartość budżetu, odpowiedzialność za wykonanie).

Na poziomie taktycznym przygotowuje się plany programów rozwojowych. Przedsięwzięcia te należy opisać ogólnie takimi parametrami, jak:

- zakres oddziaływania,
- cele,
- struktura podziału pracy (lista projektów),
- plan finansowania.

Wyznaczenie programów pozwala przejść od planowania strategicznego do taktycznego, a następnie operacyjnego. Program jest bowiem przedsięwzięciem złożonym z bardziej szczegółowych, powiązanych ze sobą przedsięwzięć, czyli projektów. Planowanie projektów ma wymiar krótkookresowy i powinno odbywać się sukcesywnie w czasie realizacji programu, w miarę jak pojawiają się możliwości finansowania. Zasady planowania programów i projektów opisuje szczegółowo System Zarządzania Zadaniami. Warunkowane są także przez funkcjonalność zainstalowanego oprogramowania do planowania zadań i budżetu.

Controlling strategiczny i taktyczny

Ocena postępów w realizacji przyjętych działań powinna odbywać się podobnie jak planowanie zarówno w wymiarze strategicznym, jak taktycznym. Controlling strategiczny powinien odbywać się cyklicznie po zakończeniu każdego roku realizacji strategii. Ten wymiar controllingu odnosi się do stopnia realizacji celów strategicznych przez poszczególne programy rozwojowe. Na poziomie controllingu strategicznego przygotowuje się dokument „Raport z controllingu strategicznego", który jest zestawieniem raportów z realizacji poszczególnych programów w minionym roku budżetowym, wraz z odniesieniem do uzyskanych efektów strategicznych. Schemat takiego dokumentu przedstawiono w załączniku do Strategii. Obejmuje on dwie części:

- Część I. Mierniki celów strategicznych,
- Część II. Mierniki celów taktycznych (programów rozwojowych.

Drugi z wymienionych wymiarów controllingu ma charakter taktyczny i dotyczy bieżącej realizacji programów rozwojowych. Jest to podsumowanie efektów uzyskanych przez projekty realizowane w ramach programów. Zwraca się uwagę na opóźnienia w rozpoczęciu lub realizacji poszczególnych projektów, stopień wykorzystania budżetu programu oraz stopień realizacji założeń dotyczących pozyskania źródeł finansowania zewnętrznego programów na dany rok. Wykorzystuje się tutaj dokument „Raport z controllingu taktycznego".

Ustala się następujące interwały dla controllingu:

- jeden rok dla controllingu strategicznego (pokrywa się z rokiem budżetowym),
- jeden kwartał dla controllingu taktycznego (pokrywa się z kwartałami roku budżetowego).

Na wykonanie prac związanych z controllingiem przyjęto następujące okresy:

- jeden kwartał (IQ) dla controllingu strategicznego (II kwartał roku następującego po roku badanym)[15],
- jeden miesiąc (IM) dla controllingu taktycznego (I miesiąc kwartału następującego po kwartale badanym).

Przedstawione założenia harmonogramowe uwzględniono w harmonogramie realizacji strategii w zakresie działań zarządczych.

Aktualizacja bieżącej strategii i planowanie strategii na lata 2023-2030

W ramach niniejszej strategii przewiduje się jedną planowaną aktualizację, po czterech latach realizacji strategii, a więc na przełomie roku 2018-2019. Aktualizacja powinna obejmować:

- przeprowadzenie pełnej analizy strategicznej,
- weryfikację zasadności postawionych celów strategicznych,
- weryfikację listy programów.

Główne pytania, jakie należy tutaj zadać są następujące:

- Czy poszczególne elementy potencjału rozwojowego, uznane za istotne z punktu widzenia strategii zmieniają się zgodnie z założeniami przyjętymi w strategii?
- Czy pozycja konkurencyjna powiatu względem powiatów benchmarkowych zmienia się zgodnie z przyjętymi założeniami?

W przypadku zaistnienia uzasadnionych okoliczności proces aktualizacji strategii należy przeprowadzać częściej.

Pod koniec okresu obowiązywania aktualnej strategii proponuje się rozpoczęcie procesu przygotowywania nowego dokumentu na okres 2023-2030. Nowa strategia powinna zostać przygotowana przed zakończeniem 2022 r., aby budżet na 2023 r. uwzględniał założenia nowego okresu programowania.

Harmonogram realizacji strategii

Realizacja strategii odbywa się na poziomie operacyjnym i taktycznym poprzez projekty wpisane w określone programy rozwojowe. W budżecie każdego roku

[15] W przypadku, gdy w ramach controllingu strategicznego w II kwartale nie jest możliwe raportowanie określonych danych, Raport z controllingu strategicznego należy sukcesywnie uzupełniać oraz przedstawiać w okresach przewidzianych dla controllingu taktycznego wraz z Raportem z controllingu taktycznego.

przyjęte zostaną określone środki finansowe na realizację przedsięwzięć istotnych z punktu widzenia długofalowych celów powiatu. Podstawowe kwestie, które należy uwzględnić w trybie realizacji strategii to:

- określanie odpowiedzialności,
- zasady realizacji projektów w ramach programów,
- zasady finansowania,
- controlling strategiczny i taktyczny,
- wprowadzanie korekt w ramach programów rozwojowych,
- zasady aktualizacji strategii.

Za realizację strategii odpowiada Zarząd Powiatu. Zobowiązany jest on do przedstawiania Radzie Powiatu osiąganych efektów na podstawie prowadzonego controllingu strategicznego. Natomiast za realizację poszczególnych programów rozwojowych odpowiadają osoby powołane na stanowisko kierownika programu, zgodnie z przyjętą w powiecie procedurą. Kierownicy programów koordynują prace związane z planowaniem i realizacją powierzonego im programu rozwojowego, współpracując w tym zakresie z kierownikami poszczególnych projektów rozwojowych. Ocenę efektów osiąganych na poziomie programów przeprowadza się na podstawie controllingu strategicznego i taktycznego.

Przyjęto, iż w poszczególnych latach budżetowych na interwencję strategiczną przeznaczone zostanie min. 30% budżetu. Minimalne poziomy finansowania ustanowiono także kwotowo oraz procentowo względem wartości budżetu dla każdego z programów rozwojowych.

W ramach realizacji strategii przewiduje się prowadzenie controllingu strategicznego i taktycznego. Za jego organizację odpowiada Biuro Rozwoju i Promocji. W tym zakresie współpracuje ono zarówno z kierownikami programów, jak i Biurem Gospodarki Finansowej Powiatu i Controlingu Operacyjnego oraz Biurem Zarządzania Projektami. Pierwszy wymiar controllingu odbywać się będzie na poziomie poszczególnych programów w ujęciu rocznym oraz na poziomie całej strategii po w połowie okresu jej realizacji. Controlling taktyczny prowadzony jest także na poziomie programów rozwojowych, przy czym odbywa się on kwartalnie. Dotyczy przede wszystkim przebiegu projektów w ramach programów, efektów pozyskiwania funduszy zewnętrznych na programy rozwojowe oraz stopnia realizacji budżetu danego programu.

Bieżąca sytuacja finansowa oraz zmieniające się warunki realizacji strategii mogą powodować konieczność modyfikacji wybranych elementów programów rozwojowych.

W wyjaśnieniach do projektu uchwały budżetowej oraz w sprawozdaniu z wykonania budżetu należy odnieść się do planowanych i rzeczywistych wartości budżetów poszczególnych programów rozwojowych w kontekście kwot sugerowanych w strategii.

Aktualizacja strategii konieczna jest zawsze, gdy warunki jej realizacji znacząco odbiegają od przyjętych planów. Przyjęto, iż aktualizacje odbywać się mogą w następujących wymiarach:

- mała aktualizacja – dotyczy planu realizacji programów rozwojowych (celów, założeń finansowych czy organizacyjnych) – wymaga zatwierdzenia przez Zarząd,
- duża aktualizacja – dotyczy całego dokumentu strategicznego i jest konieczna wówczas, gdy przyjęte założenia strategiczne nie są adekwatne do zmieniającej się rzeczywistości – wymaga zatwierdzenia uchwałą Rady Powiatu.

Przyjęto, że w 2018 r. przeprowadzona zostanie duża aktualizacja, bazująca na przeprowadzeniu pełnej analizy strategicznej (analiza potencjału i pozycji konkurencyjnej powiatu) oraz kompleksowej ocenie przyjętych programów. W ramach dużych aktualizacji przewiduje się możliwość zamykania, modyfikacji oraz uruchamiania nowych programów.

Przedstawiony tryb realizacji strategii przekłada się na harmonogram prac w latach realizacji strategii oraz po jej zakończeniu. Jest on przedstawiony w tabeli i na wykresie poniżej.

Tabela 9. Ramowy plan realizacji i controllingu strategii rozwoju powiatu nowotarskiego na lata 2015-2022 – zadani zarządcze.

Nazwa zadania	Rozpoczęcie	Zakończenie
Plan realizacji strategii	**15-01-01**	**23-09-30**
Rozpoczęcie realizacji	15-01-01	15-01-01
Realizacja strategii	**15-01-01**	**22-12-31**
Realizacja strategii - I etap	**15-01-01**	**18-12-31**
Rok budżetowy 2015	15-01-01	15-12-31
Rok budżetowy 2016	16-01-01	16-12-31
Rok budżetowy 2017	17-01-01	17-12-31
Rok budżetowy 2018	18-01-01	18-12-31
Realizacja strategii - II etap	**19-01-01**	**22-12-31**
Rok budżetowy 2019	19-01-01	19-12-31
Rok budżetowy 2020	20-01-01	20-12-31
Rok budżetowy 2021	21-01-01	21-12-31
Rok budżetowy 2022	22-01-01	22-12-31
Controlling taktyczny programów	**15-04-01**	**22-10-31**

Controlling taktyczny programów 2015	**15-04-01**	**15-10-31**
Controlling IQ 2015	15-04-01	15-04-30
Controlling IIQ 2015	15-07-01	15-07-31
Controlling IIIQ 2015	15-10-01	15-10-31
Controlling taktyczny programów 2016	**16-01-01**	**16-10-31**
Controlling IVQ 2015	16-01-01	16-01-31
Controlling IQ 2016	16-04-01	16-04-30
Controlling IIQ 2016	16-07-01	16-07-31
Controlling IIIQ 2016	16-10-01	16-10-31
Controlling taktyczny programów 2017	**17-01-01**	**17-10-31**
Controlling IVQ 2016	17-01-01	17-01-31
Controlling IQ 2017	17-04-01	17-04-30
Controlling IIQ 2017	17-07-01	17-07-31
Controlling IIIQ 2017	17-10-01	17-10-31
Controlling taktyczny programów 2018	**18-01-01**	**18-10-31**
Controlling IVQ 2017	18-01-01	18-01-31
Controlling IQ 2018	18-04-01	18-04-30
Controlling IIQ 2018	18-07-01	18-07-31
Controlling IIIQ 2018	18-10-01	18-10-31
Controlling taktyczny programów 2019	**19-01-01**	**19-10-31**
Controlling IVQ 2018	19-01-01	19-01-31
Controlling IQ 2019	19-04-01	19-04-30
Controlling IIQ 2019	19-07-01	19-07-31
Controlling IIIQ 2019	19-10-01	19-10-31
Controlling taktyczny programów 2020	**20-01-01**	**20-10-31**
Controlling IVQ 2019	20-01-01	20-01-31
Controlling IQ 2020	20-04-01	20-04-30
Controlling IIQ 2020	20-07-01	20-07-31
Controlling IIIQ 2020	20-10-01	20-10-31
Controlling taktyczny programów 2021	**21-01-01**	**21-10-31**
Controlling IVQ 2020	21-01-01	21-01-31
Controlling IQ 2021	21-04-01	21-04-30
Controlling IIQ 2021	21-07-01	21-07-31
Controlling IIIQ 2021	21-10-01	21-10-31
Controlling taktyczny programów 2022	**22-01-01**	**22-10-31**
Controlling IVQ 2021	22-01-01	22-01-31
Controlling IQ 2022	22-04-01	22-04-30
Controlling IIQ 2022	22-07-01	22-07-31
Controlling IIIQ 2022	22-10-01	22-10-31
Controlling strategiczny programów	**16-01-01**	**23-03-31**
Controlling 2015	16-01-01	16-06-30
Controlling 2016	17-01-01	17-06-30
Controlling 2020	18-01-01	18-06-30
Controlling 2018	19-01-01	19-06-30
Controlling 2019	20-01-01	20-06-30

Controlling 2020	21-01-01	21-06-30
Controlling 2021	22-01-01	22-06-30
Controlling 2022	23-01-01	23-06-30
Controlling strategiczny i aktualizacja strategii	**18-05-01**	**18-11-30**
Analiza strategiczna powiatu	18-05-01	18-09-30
Przygotowanie aktualizacji strategii	18-06-01	18-11-30
Konsultacje aktualizacji strategii	18-09-01	18-10-31
Aktualizacja strategii przyjęta	18-11-30	18-11-30
Zakończenie strategii	**22-02-01**	**23-09-30**
Zakończenie realizacji	22-12-31	22-12-31
Kontrola końcowa	22-03-01	23-09-30
Przygotowanie strategii na lata 2023-2030	22-02-01	22-10-31
Strategia na lata 2023-2030 gotowa	22-11-30	22-11-30

Źródło: opracowanie własne.

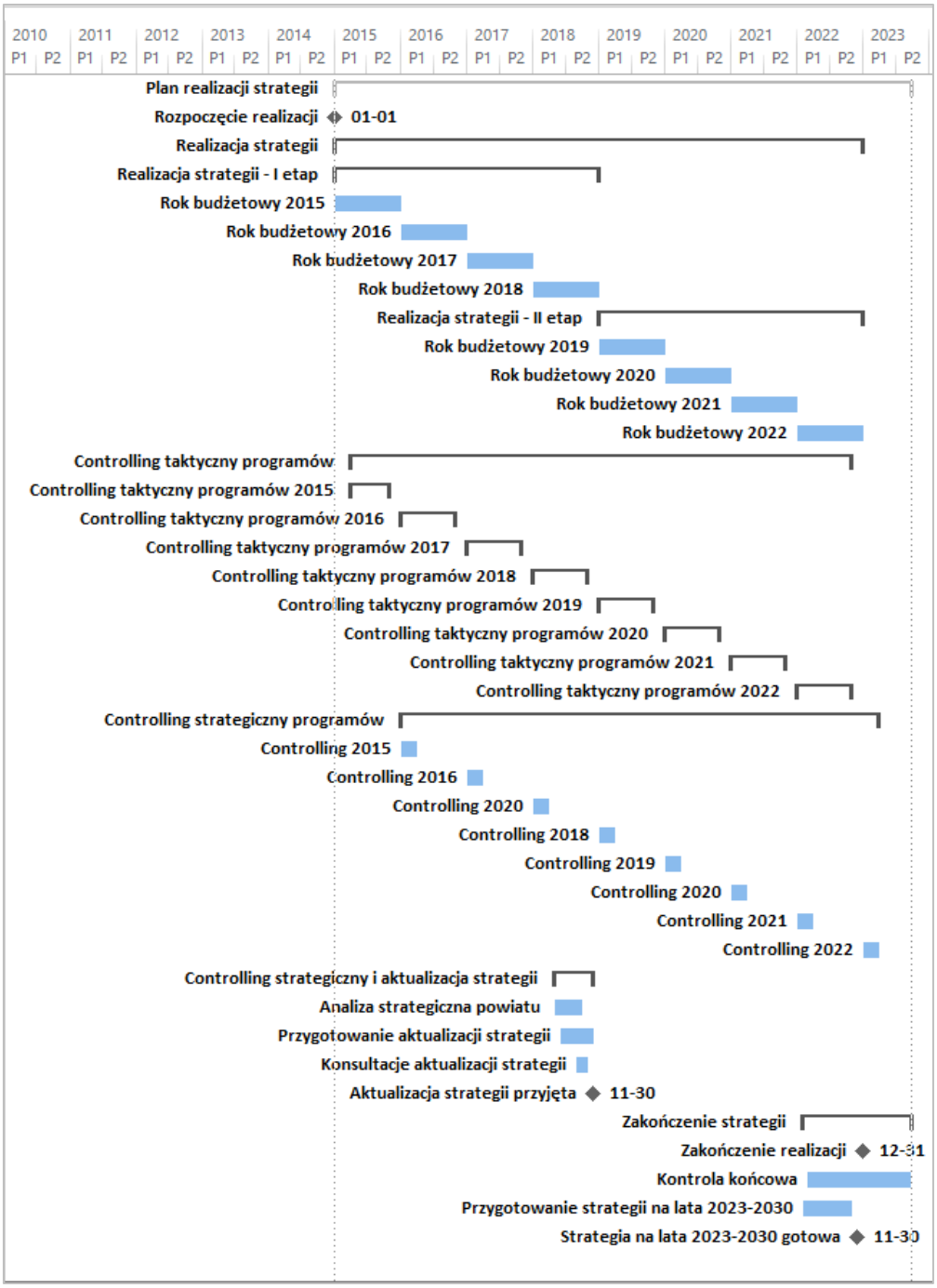

Rysunek 1. Plan realizacji i oceny końcowej strategii – wykres Gantta.

Źródło: opracowanie własne.

Budżetowanie strategii

Jednym z podstawowych narzędzi interwencji strategicznej jest budżet. Wprowadzenie budżetowania strategicznego do procesu zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym dyscyplinuje do zachowania konsekwencji strategicznej podczas przygotowywania planów finansowych na kolejny rok budżetowy. Podstawowym poziomem budżetowania strategii są programy rozwojowe. Dla każdego z programów rozwojowych należy określić budżet wyrażony stosunkiem do wartości całego budżetu oraz kwotowo (na cały okres strategiczny oraz z rozbiciem na poszczególne lata strategiczne).

Schemat budżetowania strategicznego przedstawiono na rysunku poniżej.

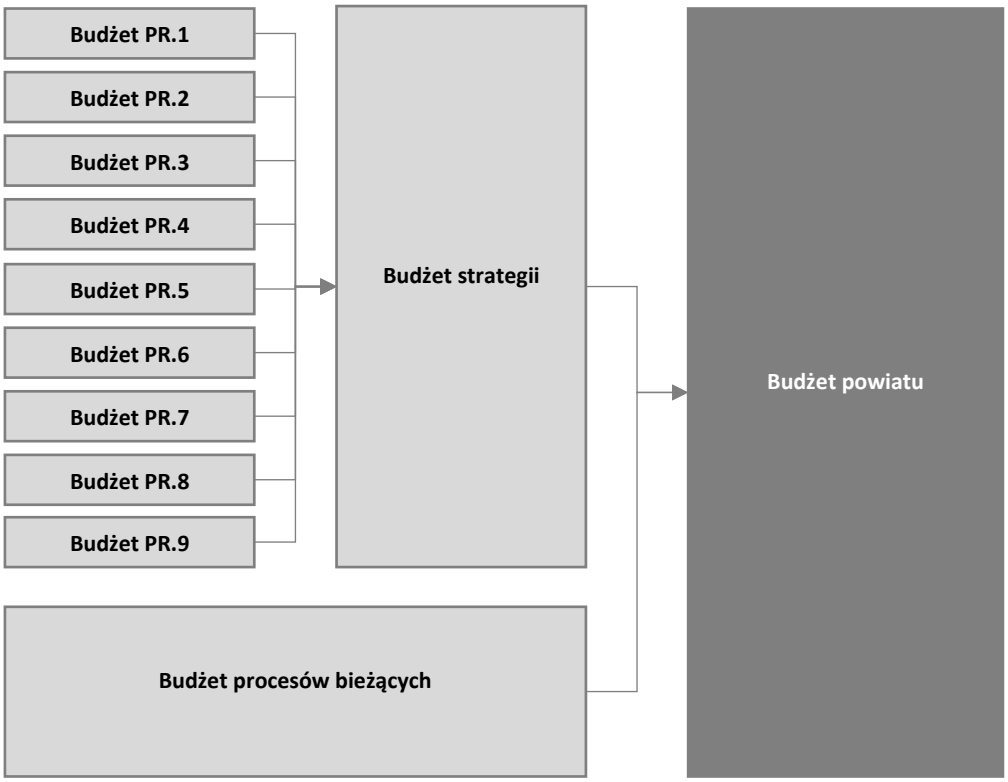

Rysunek 2. Schematu budżetowania strategicznego.

Źródło: opracowanie własne.

W przyjętej zasadzie budżetowania w budżetach programów uwzględniono wartości sugerowanego zaangażowania w dany program rozwojowy ze strony budżetu powiatu. Dodatkowo programy realizowane będą przez inne jednostki organizacyjne powiatu, z uwzględnieniem środków finansowych będących w ich dyspozycji, a nie wchodzących w skład budżetu powiatu.

W ramach niektórych programów przewiduje się zastosowanie formuły budżetu obywatelskiego. W każdym roku budżetowym ustala się udział budżetu obywatelskiego w budżecie poszczególnych programów.

Budżety obywatelskie proponuje się zastosować w następujących programach:

- Program rozwojowy 3 „Powiat przedsiębiorczy i przyjazny mieszkańcom”,
- Program rozwojowy 4 „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne”,
- Program rozwojowy 5 „Promocja i ochrona zdrowia”,
- Program rozwojowy 6 „Primo educationis”,
- Program rozwojowy 7 „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”,
- Program rozwojowy 8 „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”,
- Program rozwojowy 9 „Nowotarski – warto być”.

Szczegółowe zasady konsultowania projektów finansowanych z budżetu obywatelskiego oraz wartość tego budżetu przygotowuje Zarząd na dany rok budżetowy, na podstawie konsultacji ze Skarbnikiem oraz kierownikami poszczególnych programów.

PROGRAMY ROZWOJOWE

Strategia rozwoju powiatu nowotarskiego wdrażana będzie poprzez następujące programy rozwojowe:

- Program rozwojowy 1 „Doskonalenie systemu organizacji pracy”,
- Program rozwojowy 2 „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem”,
- Program rozwojowy 3 „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka”,
- Program rozwojowy 4 „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne”,
- Program rozwojowy 5 „Promocja i ochrona zdrowia”,
- Program rozwojowy 6 „Primo educationis”,
- Program rozwojowy 7 „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”,
- Program rozwojowy 8 „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”,
- Program rozwojowy 9 „Nowotarski – warto być”.

Wymienione wyżej programy tworzą podstawę interwencji strategicznej. Przyjęto, że w ramach programów realizowane będą projekty o charakterze rozwojowym, tworzące wartość dodaną oraz pozytywne efekty w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego.

Bazując na założeniach finansowych dotyczących poszczególnych programów przyjęto następujące ramowe założenia dla budżetu strategii.

Szacowany udział w budżecie rocznym	30,00 %

Tabela 10. Założenia realizacji budżetu strategii.

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	30,00%	40 679 794,50 zł	63,55%	25 852 009,40 zł	36,45%	14 827 785,10 zł
2016	30,00%	39 333 048,60 zł	63,55%	24 996 152,39 zł	36,45%	14 336 896,21 zł
2017	30,00%	39 313 683,00 zł	63,55%	24 983 845,55 zł	36,45%	14 329 837,45 zł
2018	30,00%	40 358 748,90 zł	63,55%	25 647 984,93 zł	36,45%	14 710 763,97 zł
2019	30,00%	41 414 973,90 zł	63,55%	26 319 215,91 zł	36,45%	15 095 757,99 zł
2020	30,00%	42 468 770,70 zł	63,55%	26 988 903,78 zł	36,45%	15 479 866,92 zł

2021	30,00%	42 667 379,70 zł	63,55%	27 115 119,80 zł	36,45%	15 552 259,90 zł
2022	30,00%	43 254 469,50 zł	63,55%	27 488 215,37 zł	36,45%	15 766 254,13 zł
Razem	30,00%	329 490 868,80 zł	63,55%	209 391 447,12 zł	36,45%	120 099 421,68 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 1. „DOSKONALENIE SYSTEMU ORGANIZACJI PRACY”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Doskonalenie systemu organizacji pracy” powstał w celu podnoszenia jakości realizacji zadań przez pracowników Starostwa i pozostałych jednostek organizacyjnych powiatu. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- podnoszeniem jakości pracy,
- organizacją pracy,
- motywowaniem i rozwojem pracowników,
- poprawą warunków pracy,
- rozwojem zaplecza informatycznego powiatu.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Doskonalenie systemu organizacji pracy” obejmuje następujące priorytety:

- **P.1.1. Doskonalenie jakości obsługi klienta**
- **P.1.2. Rozwój pracowników i środowiska pracy**
- **P.1.3. Rozwój zaplecza informatycznego**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Doskonalenie systemu organizacji pracy” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.1.1. Realizacja usług publicznych zapewnia wysoki poziom zadowolenia klientów**
- **C.1.1.1. Minimum 90% obsługiwanych klientów co najmniej dobrze ocenia jakość obsługi klienta.**
- **C.1.1.2. Nie więcej niż 1% spraw prowadzonych przez powiat kończy się skargą.**
- **C.1.2. System doskonalenia pracowników pozwala na utrzymanie kompetencji na poziomie zapewniającym prawidłową obsługę procesów i projektów.**
- **C.1.2.1. Nie mniej niż 0,04% budżetu przeznaczana jest na szkolenia, kursy i inne formy podwyższania kompetencji pracowników Starostwa**

Powiatowego.

- **C.1.2.2. Do 2022 r. 100% pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych ma wykształcenie wyższe o profilu dostosowanym do zajmowanego stanowiska i określonego w opisie stanowiska pracy.**
- **C.1.3. Zaplecze informatyczne umożliwia sprawną i bezpieczną realizację zadań powiatu.**
- **C.1.3.1. Sprzęt komputerowy i urządzenia w 100% zapewniają sprawne wykonywanie zadań.**
- **C.1.3.2. Przetwarzane dane zabezpieczone są przed zaburzeniem integralności, nieautoryzowanym dostępem i ich utratą w 100% zgodnie ze standardami opracowanymi przez Biuro Systemów Informatycznych.**

Osiągniecie celów analizowane będzie na poziomie celów szczegółowych, do których przypisano mierniki oraz założone ich wartości w poszczególnych latach realizacji strategii. Schemat ten przedstawia ten przedstawia tabela poniżej.

Tabela 11. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy.

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.1.1.1.	Miernik M.1.1.1.: Odsetek osób oceniających dobrze i bardzo dobrze jakość obsługi klienta w jednostkach powiatu (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90
	Źródło danych:			Raport z badania jakości obsługi klienta					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Kontroli i Audytu					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.1.1.2.	Miernik M.1.1.2.: Odsetek skarg w sprawach prowadzonych przez powiat (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1
	Źródło danych:			Rejestr skarg					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Organizacyjny					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.1.2.1.	Miernik M.1.2.1.: Udział budżetu na szkolenia, kursy i inne formy podwyższania kompetencji pracowników w budżecie ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04
	Źródło danych:			Sprawozdanie z wykonania budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.1.2.2.	Miernik M.1.2.2.: Odsetek pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, mających wykształcenie wyższe o profilu zgodnym z opisem stanowiska pracy (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥50	≥55	≥65	≥75	≥80	≥90	≥95	=100
	Źródło danych:			Dokumenty personalne					

	Jednostka dostarczająca:			Wydział Organizacyjny					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.1.3.1.	Miernik M.1.3.1.: Odsetek sprzętu (komputery, drukarki, urządzenia sieciowe) niesprawnego przez okres dłuższy niż 3 dni robocze (w%)								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	5	5	5	5	5	5	5	5
	Źródło danych:			Karty serwisowe zakładane dla każdego niesprawnego komputera					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Systemów Informatycznych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.1.3.2.	Miernik M.1.3.2.: Stopień zapewnienia standardu w zakresie zabezpieczenia przetwarzanych danych z punktu widzenia systemów informatycznych[16] (w %)								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	65	70	75	80	85	89	93	98
	Źródło danych:			Dokumentacja standardu opracowanego przez Biuro Systemów Informatycznych					
	Jednostka dostarczająca:			Administrator Systemów Informatycznych (ASI)					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy".

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy":

Szacowany udział w budżecie rocznym	0,35%

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy" w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 12. Założenia realizacji budżetu programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy".

[16] Standard obejmuje 17 parametrów ocenianych w skali 0-10 pkt. (łączna wartość punktów – 170 pkt. = 100%)

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	0,35%	474 597,60 zł	60,00%	284 758,56 zł	40,00%	189 839,04 zł
2016	0,35%	458 885,57 zł	60,00%	275 331,34 zł	40,00%	183 554,23 zł
2017	0,35%	458 659,64 zł	60,00%	275 195,78 zł	40,00%	183 463,85 zł
2018	0,35%	470 852,07 zł	60,00%	282 511,24 zł	40,00%	188 340,83 zł
2019	0,35%	483 174,70 zł	60,00%	289 904,82 zł	40,00%	193 269,88 zł
2020	0,35%	495 468,99 zł	60,00%	297 281,39 zł	40,00%	198 187,60 zł
2021	0,35%	497 786,10 zł	60,00%	298 671,66 zł	40,00%	199 114,44 zł
2022	0,35%	504 635,48 zł	60,00%	302 781,29 zł	40,00%	201 854,19 zł
Razem	0,35%	3 844 060,14 zł	60,00%	2 306 436,08 zł	40,00%	1 537 624,05 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca funkcję Sekretarza.
2. Zespół programu powoływany jest zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Doskonalenie systemu organizacji pracy” jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- Długookresowa Strategia Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Sprawne Państwo,
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa,
2. Na poziomie regionu:
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy",
- Regionalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Małopolskim na lata 2013-2020 (projekt),
- Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt),
- Program Strategiczny „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2013-2020",
- Program Strategiczna „Ochrona Środowiska" (projekt).

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 13. Analiza zgodności celów programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.1.1. Realizacja usług publicznych zapewnia wysoki poziom zadowolenia klientów.
Zgodność: – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem, I.1.2. Zwiększenie efektywności instytucji publicznych (str. 42). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych, III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych (str. 153). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel.1.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.1. Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości (str. 57). – **Strategia Sprawne Państwo**: Cel 2. Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa, Ad.2.3. Efektywne i funkcjonalne urzędy administracji publicznej, 2.3.1. Doskonalenie standardów zarządzania

(str. 44).

- **Program Strategiczny „Kapitał Intelektualny i Rynek pracy”**: Priorytet 4. Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie, Działanie 4.4. Wspieranie rozwoju potencjału kadrowego administracji regionalnej i lokalnej (str. 73).

C.1.2. System doskonalenia pracowników pozwala na utrzymanie kompetencji na poziomie zapewniającym prawidłową obsługę procesów i projektów.

Zgodność:

- **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększanie spójności społecznej, Przeciwdziałanie ubóstwu i zapobieganie wykluczeniu społecznemu (str. 53).
- **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa, Wzmacnianie zdolności instytucji publicznych do sprawnej i efektywnej realizacji zadań (str. 46).
- **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększanie spójności społecznej, Aktywna polityka rynku pracy (str. 49-52).
- **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział szósty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze efektywności i sprawności państwa, Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju, Kierunek interwencji: Przygotowanie i wprowadzenie programu edukacji obywatelskiej na wszystkich poziomach edukacji, w perspektywie uczenia się przez całe życie (str. 124).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem, I.1.1. Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych (str. 41).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.3. Zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej (str. 111).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel.1.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.1. Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości (str. 57).
- **Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki**: Cele szczegółowe, kierunki działań, działania, Cel 2: Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy, 2.5.3. Promowanie i rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego (str. 111).
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: VI. Cele, priorytety i kierunki

działań, Cel szczegółowy 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji, 1.1. Wspieranie edukacji formalnej w zakresie metod nauczania sprzyjających kooperacji, kreatywności i komunikacji oraz rozwijanie demokratycznej kultury szkoły, 1.1.2. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznej wśród uczniów (str. 41-42).

- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych, Ad. 5.4. Dostęp do usług prawniczych, pomocy prawnej i informacji prawnej, 5.4.1. Wzrost dostępności do usług prawniczych i zawodów prawniczych (str. 74).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, Priorytet 1.1. Podnoszenie umiejętności, poziomu wykształcenia oraz wzrost mobilności zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich (str. 27-28).
- **Program Strategiczny „Kapitał Ludzki i Rynek Pracy”**: Priorytet 4. Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie, Działanie 4.4. Wspieranie rozwoju potencjału kadrowego administracji regionalnej i lokalnej (str. 73).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska”**: Priorytet 7. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym, Działanie 7.3. Zwiększenie potencjału służb bezpieczeństwa i ratownictwa publicznego, 7.3.1. Poprawa efektywności działań służb bezpieczeństwa i ratownictwa publicznego (str. 123).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020”, Obszar 1. Gospodarka wiedzy i aktywności, 1.1. Rozwój kapitału intelektualnego, 1.1.4. Rozwój oferty w zakresie usług dotyczących podnoszenia oraz zmiany kwalifikacji na różnych etapach życia – w powiązaniu z potrzebami regionalnego rynku pracy (str. 89).
- **Regionalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Małopolskim na lata 2013-2020**: V. Struktura regionalnego planu, V.3. Funkcje ekonomii społecznej z przypisanymi kierunkami interwencji i działaniami, Funkcja dostarczania usług użyteczności publicznej, w tym usług deficytowych (str. 43).
- **Program Strategiczny „Włączenie społeczne”**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 5. Wspieranie integrującej polityki społecznej regionu, Działanie 5.2. Dostarczanie wiedzy i informacji dla efektywnej polityki społecznej regionu (str. 79) 5.2.1. Małopolski Model Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego Kadr Pomocy i Integracji Społecznej (str. 80).

C.1.3. Zaplecze informatyczne umożliwia sprawną i bezpieczną realizację zadań powiatu.
Zgodność: – **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Cel 5 – Stworzenie Polski cyfrowej, Kierunek interwencji – Gromadzenie, przechowywanie, zabezpieczanie oraz udostępnianie danych i dokumentów elektronicznych oraz udostępnianie i zabezpieczanie w postaci elektronicznej dotychczasowych zasobów w postaci tradycyjnej, w tym udostępnienie za pośrednictwem Internetu treści objętych domeną publiczną (str. 95). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem, I.1.3. Wprowadzenie jednolitych zasad e-gov w administracji (e-administracja), (str. 45). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela (str. 63) – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych, III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych (str. 153). – **Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki**: Cele szczegółowe, kierunki działań, działania, Cel 2: Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy, 2.2. Budowa ram dla prowadzenia efektywnej polityki innowacyjności, 2.3.2. Wspieranie mobilności kadr nauki i gospodarki (str. 101). – **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 2. Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa, Ad.2.3. Efektywne i funkcjonalne urzędy administracji publicznej, 2.3.2. Efektywne wykorzystanie nowych technologii cyfrowych (str. 45). – **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2.6. Przeciwdziałanie cyberprzestępczości (str. 94). – **Program Strategiczny „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2013-2020”**: Priorytet 3. Rozwój społeczeństwa informacyjnego, Działanie G. Rozwój usług elektronicznych oraz interoperacyjnych platform cyfrowych (str.77).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 2. „EFEKTYWNOŚĆ I SKUTECZNOŚĆ W ZARZĄDZANIU POWIATEM”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem” powstał w celu zwiększania efektywności i skuteczności zarządzania finansami powiatu. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- doskonaleniem systemu zarządzania strategicznego,
- doskonaleniem systemu zarządzania finansami powiatu,
- doskonaleniem systemu zarządzania zadaniami (projektami i procesami),
- doskonaleniem systemu zarządzania realizacją usług publicznych.

W ramach programu rozwojowego „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem” uwzględnia się założenia następujących dokumentów branżowych:

- Plan Wykorzystania Zasobu Nieruchomości Skarbu Państwa.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem” obejmuje następujące priorytety:

- **P.2.1. Doskonalenie procesu zarządzania**
- **P.2.1. Podnoszenie efektywności wydatkowania środków publicznych**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.2.1. System kontroli zarządczej jest dopasowany do aktualnych potrzeb procesu zarządzania.**
- **C.2.1.1. System kontroli zarządczej w 100% zapewnia utrzymanie przyjętych standardów zarządzania.**
- **C.2.1.2. 100% projektów jest realizowanych zgodnie z wytycznymi Systemu Zarządzania Zadaniami.**
- **C.2.1.3. System kontroli wewnętrznej zapewnia w 100% zgodność podejmowanych działań z prawem.**
- **C.2.1.4. System audytu wewnętrznego zapewnia w 100% identyfikację niesprawności w zakresie realizacji zadań powiatu.**

- **C.2.2. Pieniądze publiczne wydawane są efektywnie.**
- **C.2.2.1. Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia nie przekracza 35% budżetu.**
- **C.2.2.2. Udział kosztów zadań pośrednich nie przekracza 40% wartości budżetu.**
- **C.2.3. Pieniądze publiczne wydawane są skutecznie.**
- **C.2.3.1. Cele operacyjne dotyczące zakresu projektów osiągane są na poziomie nie niższym niż 90% wartości docelowej.**
- **C.2.3.2. Budżety projektów odchylone są od planu o nie więcej niż 5%.**
- **C.2.3.3. Cele strategiczne osiągane są na poziomie nie niższym niż 80% wartości docelowej.**
- **C.2.4. Pieniądze publiczne wydawane są właściwie.**
- **C.2.4.1. 100% wydatków realizowanych jest bez naruszenia dyscypliny finansów publicznych.**

Osiągniecie celów analizowane będzie na poziomie celów szczegółowych, do których przypisano mierniki oraz założone ich wartości w poszczególnych latach realizacji strategii. Schemat ten przedstawia tabela poniżej.

Tabela 14. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem".

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.2.1.1.	Miernik M.2.1.1.: Ilość stwierdzonych odchyleń od przyjętych standardów zarządzania (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Kontroli i Audytu					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.2.1.2.	Miernik M.2.1.2.: Ilość stwierdzonych odchyleń od przyjętych wytycznych Systemu Zarządzania Zadaniami (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport z audytu Systemu Zarządzania Zadaniami					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Zarządzania Projektami					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.2.1.3.	Miernik M.2.1.3.: Ilość stwierdzonych naruszeń prawa w związku z wykonywaniem obowiązków przez pracowników jednostek powiatu (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Kontroli i Audytu					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

C.2.1.4.	Miernik M.2.1.4.: Ilość niesprawności w realizacji zadań powiatu wykrytych przez zewnętrzne instytucje kontrolne wcześniej niż przez audyt wewnętrzny (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Kontroli i Audytu					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.2.2.1.	Miernik M.2.2.1.: Odsetek wydatków bieżących na wynagrodzenia w budżecie (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.2.2.2.	Miernik M.2.2.2.: Odsetek kosztu realizacji zadań pośrednich (procesów zarządczych i obsługowych) (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.2.3.1.	Miernik M.2.3.1.: Ilość efektów projektów (w wymiarach: zakres) zrealizowanych na poziomie niższym niż 90% założonej wartości (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.2.3.2.	Miernik M.2.3.2.: Ilość projektów, w których budżet zakończył się odchyleniem większym niż 5% (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.2.3.3.	Miernik M.2.3.3.: Ilość efektów strategicznych osiągniętych na poziomie niższym niż 80% przyjętej wartości (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii[17]					

[17] Raport z realizacji strategii to dokument zawierający informację o wartości mierników. Dokument przygotowuje się na schemacie Raportu z controllingu strategicznego.

	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju Promocji					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.2.4.1.	Miernik M.2.4.1.: Ilość stwierdzonych naruszeń dyscypliny finansów publicznych (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Kontroli i Audytu					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem".

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem":

Szacowany udział w budżecie rocznym	0,25%

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem" w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 15. Założenia realizacji budżetu programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem".

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	0,25%	338 998,29 zł	70,00%	237 298,80 zł	30,00%	101 699,49 zł
2016	0,25%	327 775,41 zł	70,00%	229 442,78 zł	30,00%	98 332,62 zł
2017	0,25%	327 614,03 zł	70,00%	229 329,82 zł	30,00%	98 284,21 zł
2018	0,25%	336 322,91 zł	70,00%	235 426,04 zł	30,00%	100 896,87 zł
2019	0,25%	345 124,78 zł	70,00%	241 587,35 zł	30,00%	103 537,43 zł
2020	0,25%	353 906,42 zł	70,00%	247 734,50 zł	30,00%	106 171,93 zł
2021	0,25%	355 561,50 zł	70,00%	248 893,05 zł	30,00%	106 668,45 zł
2022	0,25%	360 453,91 zł	70,00%	252 317,74 zł	30,00%	108 136,17 zł
Razem	0,25%	2 745 757,24 zł	70,00%	1 922 030,07 zł	30,00%	823 727,17 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca funkcję Członka Zarządu.
2. Zespół programu powoływany jest zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem" jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego.
2. Na poziomie regionu:
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Program Strategiczny Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014-2020.

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 16. Analiza zgodności celów programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH

KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.2.1. System kontroli zarządczej jest dopasowany do aktualnych potrzeb procesu zarządzania.
Zgodność: – **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział szósty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze efektywności i sprawności państwa, Cel 10 – stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej, Kierunek interwencji - Poprawa jakości i zwiększenie szybkości obsługi administracyjnej obywateli oraz osób prawnych poprzez użycie nowoczesnych instrumentów zarządzania (str. 121). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.7.Zwiększenie efektywności transportu, II.7.1.Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym (str. 136). – **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020", Obszar 7. Zarządzanie rozwojem województwa, 7.3. Rozwój współpracy terytorialnej, 7.3.1. Budowa wielopoziomowego systemu zarządzania rozwojem województwa w oparciu o mechanizmy współpracy wewnątrzregionalnej (str. 134).
C.2.2. Pieniądze publiczne wydawane są efektywnie
Zgodność: – **Strategia Rozwoju Kraju**: Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe I.2.2. Poprawa efektywności środków publicznych (str. 51) – **Program Strategiczny Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014-2020:** Rozdział 5.1. Priorytet 1. Rozwój infrastruktury gospodarki opartej na wiedzy Działanie E. Konkurencyjność, innowacyjność i kooperacja przedsiębiorstw (str. 71)
C.2.3. Pieniądze publiczne wydawane są skutecznie.
Zgodność: – Brak odniesienia.
C.2.4. Pieniądze publiczne wydawane są właściwie.
Zgodność: – **Strategia Rozwoju Kraju:** Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe I.2.1. Modernizacja struktury wydatków publicznych (str. 51) – **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego:** Cel szczegółowy 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne 2.1.3. Zwiększenie wykorzystania zasobów lokalnych instytucji publicznych dla rozwijania aktywności obywatelskiej (str. 46) – **Program Strategiczny Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014-2020:** Rozdział 5.1. Priorytet 1. Rozwój

	infrastruktury gospodarki opartej na wiedzy Działanie A. Instrumenty infrastrukturalne i finansowe służące przedsięwzięciom innowacyjnym i nowym technologiom (str. 44)

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 3. „ELASTYCZNY RYNEK PRACY I PRZEDSIĘBIORCZA GOSPODARKA”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka” powstał w celu poprawy warunków rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz efektywnego i elastycznego rynku pracy. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia z związane z:

- podnoszeniem poziomu przedsiębiorczości lokalnej,
- podnoszeniem sprawności lokalnego rynku pracy.

W ramach programu rozwojowego „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka” uwzględnia się założenia następujących dokumentów branżowych:

- Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka” obejmuje następujące priorytety:

- **P.3.1. Rozwój przedsiębiorczości**
- **P.3.2. Rozwój rynku pracy**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.3.1. Potencjał przedsiębiorczy powiatu ulega ciągłej i dynamicznej poprawie.**
- **C.3.1.1. Liczba przedsiębiorstw z sektora MŚP zarejestrowanych w systemie REGON przyrasta rocznie z tempem nie niższym niż średnia dla powiatów benchmarkowych.**
- **C.3.1.2. Liczba spółek handlowych zarejestrowanych w systemie REGON przyrasta rocznie z tempem nie niższym niż średnia dla powiatów benchmarkowych.**
- **C.3.1.3. Do 2020 r. rozpocznie działalność min. 1 klaster wspierający rozwój lokalnej przedsiębiorczości lub edukacji zawodowej.**
- **C.3.1.4. Do 2020 r. rozpocznie działalność min. 1 lokalny inkubator**

przedsiębiorczości.

- **C.3.1.5. Do 2022 r. uruchomionych zostanie min. 5 spółdzielni socjalnych.**
- **C.3.2. Rynek pracy jest elastyczny i zapewnia zwiększanie poziomu zatrudnienia.**
- **C.3.2.1. Stopa bezrobocia jest niższa o min. 2% od średniej dla powiatów benchmarkowych.**
- **C.3.2.2. Udział osób bezrobotnych krótkookresowo (do 6 miesięcy) w strukturze bezrobocia większy o min. 2% w stosunku do średniej dla powiatów benchmarkowych.**
- **C.3.2.3. Udział osób w wieku 50+ stanowi nie więcej niż 15% ogółu osób pozostających bez pracy.**
- **C.3.2.4. Udział osób w wieku do 30 lat stanowi nie więcej niż 40% ogółu osób pozostających bez pracy.**
- **C.3.2.5. Udział osób pozostających bez pracy powyżej 1 roku stanowi nie więcej niż 45% ogółu osób pozostających bez pracy.**

Osiągniecie celów analizowane będzie na poziomie celów szczegółowych, do których przypisano mierniki oraz założone ich wartości w poszczególnych latach realizacji strategii. Schemat ten przedstawia ten przedstawia tabela poniżej.

Tabela 17. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka".

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.3.1.1.	Miernik M.3.1.1.: Tempo przyrostu w stosunku do roku poprzedniego przedsiębiorstw z sektora MŚP zarejestrowanych w systemie REGON (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥B[18]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.3.1.2.	Miernik M.3.1.2.: Tempo przyrostu w stosunku do roku poprzedniego spółek handlowych zarejestrowanych w systemie REGON (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥B[19]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.3.1.3.	Miernik M.3.1.3.: Ilość klastrów wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości lub edukacji zawodowej działających na terenie powiatu (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0	≥0	≥0	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1

[18] B = bechmnark – średnia arytmetyczna dla powiatów benchmarkowych.
[19] Jak wyżej.

	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.3.1.4.	Miernik M.3.1.4.: Ilość lokalnych inkubatorów przedsiębiorczości działających na terenie gminy (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0	≥0	≥0	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.3.1.5.	Miernik M.3.1.5.: Ilość nowych spółdzielni socjalnych uruchomionych na terenie powiatu (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0	≥1	≥2	≥3	≥3	≥4	≥4	≥5
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.3.2.1.	Miernik M.3.2.1.: Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤ B[20]-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2
	Źródło danych:			Baza danych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Urząd Pracy					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.3.2.2.	Miernik M.3.2.2.: Udział osób bezrobotnych krótkookresowo (do 6 m-cy) w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥B[21]+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2
	Źródło danych:			Roczne analizy PUP					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Urząd Pracy					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.3.2.3.	Miernik M.3.2.3.: Udział osób w wieku 50+ w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15
	Źródło danych:			Roczne analizy PUP					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Urząd Pracy					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.3.2.4.	Miernik M.3.2.4.: Udział osób w wieku do 30 lat w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40

[20] Jak wyżej.
[21] Jak wyżej.

	Źródło danych:			Roczne analizy PUP					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Urząd Pracy					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.3.2.5.	Miernik M.3.2.5.: Udział osób bezrobotnych długookresowo (powyżej 1 roku) w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45
	Źródło danych:			Roczne analizy PUP					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Urząd Pracy					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka".

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka":

Szacowany udział w budżecie rocznym	0,60 %

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka" w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 18. Założenia realizacji budżetu programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka"[22].

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	0,60%	813 595,89 zł	30,00%	244 078,77 zł	70,00%	569 517,12 zł
2016	0,60%	786 660,97 zł	30,00%	235 998,29 zł	70,00%	550 662,68 zł
2017	0,60%	786 273,66 zł	30,00%	235 882,10 zł	70,00%	550 391,56 zł

[22] Program realizowany jest także z wykorzystaniem zaangażowania finansowego Powiatowego Urzędu Pracy, którego nie uwzględniono w niniejszych założeniach.

2018	0,60%	807 174,98 zł	30,00%	242 152,49 zł	70,00%	565 022,48 zł
2019	0,60%	828 299,48 zł	30,00%	248 489,84 zł	70,00%	579 809,63 zł
2020	0,60%	849 375,41 zł	30,00%	254 812,62 zł	70,00%	594 562,79 zł
2021	0,60%	853 347,59 zł	30,00%	256 004,28 zł	70,00%	597 343,32 zł
2022	0,60%	865 089,39 zł	30,00%	259 526,82 zł	70,00%	605 562,57 zł
Razem	0,60%	6 589 817,38 zł	30,00%	1 976 945,21 zł	70,00%	4 612 872,16 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy.
2. Zaleca się, aby zespół programu powoływany był zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst, którego stosowanie zaleca się.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka” jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:

- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- Długookresowa Strategia Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Sprawne Państwo,
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,

- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa,
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER) na lata 2014-2020,
- Krajowy Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014,
- Plan realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce - Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

2. Na poziomie regionu:

- Strategia dla Rozwoju Polski Południowej,
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy",
- Program Strategiczny „Obszary Wiejskie" (projekt),
- Regionalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Małopolskim na lata 2013-2020 (projekt),
- Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt),
- Program Strategiczny „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2013-2020",
- Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 19. Analiza zgodności celów programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.3.1. Potencjał przedsiębiorczy powiatu ulega ciągłej i dynamicznej poprawie.
Zgodność: – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych, III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych (str. 155). – **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: Cel 3. Poprawa stanu środowiska 3.1 Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, Działanie 44: upowszechnianie stosowania technologii ograniczających emisje pyłów oraz Nox i SO2 (str. 47). – **Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy"**: Priorytet 4. Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie, Działanie 4.3. Dostosowanie oferty edukacyjnej i szkoleniowej do potrzeb mikro,

małych i średnich przedsiębiorców (str. 70).

- **Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy”**: Priorytet 5. Wsparcie zatrudnienia, DZIAŁANIE 5. 1. Społeczna odpowiedzialność pracodawców (str. 77).

C.3.2. Rynek pracy jest elastyczny i zapewnia zwiększanie poziomu zatrudnienia.

Zgodność:

- **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększanie spójności społecznej, Przeciwdziałanie ubóstwu i zapobieganie wykluczeniu społecznemu (str. 53).
- **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.4. Podniesienie konkurencyjnosci i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług, Rozwój sektora usług (str. 64).
- **Długookresowa Strategia Kraju**: Rozdział czwarty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarski, Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”, Kierunek interwencji - Zapewnienie dalszego rozwoju elastycznych form zatrudnienia i umożliwienie przez to łączenia życia rodzinnego z karierą zawodową (str. 98).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.1. Zwiększenie aktywności zawodowej (str. 102).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.3. Zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej (str. 111).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel III.1. Integracja społeczna, III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 146).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego (str. 105).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 1. Otwarty rząd, Ad. 1.2. Usprawnienie procesu konsultacji społecznej oraz inne formy zaangażowania obywateli w rządzenie, 1.2.1. Wprowadzenie otwartych mechanizmów konsultacji jako standardowego elementu procesu decyzyjnego (str. 38).
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: Cel I. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, Ad.1.2. Tworzenie warunków dla rozpowszechnienia procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi, Ad.1.2.3. Pełniejsze

wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich w tym: zwiększenie możliwości zatrudnienia poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej (str. 108-109).

- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.1. Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia (str. 37-38).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: Cel szczegółowy 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, Priorytet 1.1. Podnoszenie umiejętności, poziomu wykształcenia oraz wzrost mobilności zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich (str. 27-28).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: Cel szczegółowy 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, Priorytet 1.2. zwiększenie zatrudnienia mieszkańców obszarów wiejskich bez konieczności zmiany ich miejsca zamieszkania (str. 28).
- **Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego**: Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa, Ad.4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego, 4.1.5. Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu w sektorze bezpieczeństwa (str. 78-79).
- **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**: Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów, Ad.2.1. Wspomaganie spójności w układzie krajowym, 2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich (str. 90).
- **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**: Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów, Ad.2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej, 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonowanie obszarów wiejskich (str. 91-92).
- **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**: Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej, Ad.3.1. Poprawa dostępności polskich miast i regionów, 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich (str.

110).

- **Strategia dla Rozwoju Polski Południowej**: Cel Nadrzędny: Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy, Cel II Polska południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystywania możliwości rozwojowych, 2.1. Współpraca podmiotów nakierowania na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu, 2.1.2. Współpraca na rzecz stworzenia komplementarnej oferty edukacyjnej, skorelowanej z potrzebami makroregionalnego rynku pracy w celu: a) zwiększenia liczby absolwentów znajdujących zatrudnienie na makroregionalnym rynku pracy (str. 29).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 1. Gospodarka wiedzy i aktywności, 1.4. Rozwój kształcenia zawodowego i wspierania zatrudnienia, 1.4.5. Poprawa jakości i efektywności usług w zakresie planowania i rozwoju kariery zawodowej oraz wspierania zatrudnienia (str. 92).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 5. Rozwój miast i terenów wiejskich, 5.2. Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich, 5.2.1. Poprawa kondycji gospodarczej małych i średnich miast poprzez wspieranie działań lokalnych instytucji ryku pracy na rzecz zwiększenia zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu (str. 123).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.3. Poprawa bezpieczeństwa społecznego integrująca polityka społeczna, 6.3.1. Wdrożenie systemowych form wsparcia na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałania i zwalczania dysfunkcji w rodzinie (str. 129).
- **Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy”**: Priorytet 5. Wsparcie zatrudnienia, DZIAŁANIE 5. 2. Wsparcie na rzecz zatrudnienia wybranych grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy - str. 80.
- **Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy”**: Priorytet 5. Wsparcie zatrudnienia, Działanie 5.3. Doskonalenie zarządzania regionalną polityką rynku pracy - str. 89.
- **Program Strategiczny „Obszary Wiejskie” (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, 3.4. Zrównoważony rozwój gospodarki leśnej, Obszar 5. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (str. 47-48).
- **Regionalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Małopolskim na lata 2013-2020 (projekt)**: V. Struktura regionalnego planu, V.3. Funkcje ekonomii społecznej z przypisanymi kierunkami interwencji i działaniami, Funkcja generowania miejsc pracy i aktywizacji zawodowej osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 43).
- **Program Strategiczny „Włączenie Społeczne” (projekt)**: 5. Priorytety,

działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 1. Wsparcie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości społecznej, Działanie 1.1. Małopolski system wsparcia przedsiębiorczości społecznych (str. 29-30).

- **Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 3. Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, Działanie 3.1. Zwiększanie udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i publicznym (str. 53), 3.1.3. Indywidualne ścieżki aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością (str. 59).
- **Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 5. Wspieranie integrującej polityki społecznej regionu, Działanie 5.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 75-76), 5.1.1. Indywidualne ścieżki aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 77)
- **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER) na lata 2014-2020:** Obszar I. Zatrudnienie i mobilność pracowników Priorytet inwestycyjny 8.6. Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych także poprzez gwarancji dla młodzieży. Priorytet interwencyjny. 8.9. przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (str. .....) Obszar I. Zatrudnienie i mobilność pracowników. Priorytet interwencyjny 8.8. równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.(str. .....)
- **Krajowy Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014:** Priorytet I. Adaptacyjny rynek pracy. Działanie kierunkowe 1. Skuteczne wdrażanie wszystkich elementów modelu flexicurity. Działanie kierunkowe 2. Aktywizacja grup marginalizowanych na rynku pracy (młodzież, grupa 50+, kobiety, niepełnosprawni, grupa NEET). Działanie kierunkowe 3. Wspieranie tworzenia nowych i lepszych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach o wysokim potencjale rozwoju.
- **Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020:** 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników, 8.5 dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników 8.7 praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro, małych i

średnich przedsiębiorstw – **Plan realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce - Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych:** Obszar II. Aktywizacja zawodowa osób młodych w wieku 18-24 lat pozostających bez zatrudnienia, nie posiadających kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego lub posiadających kwalifikacje zawodowe nieodpowiadające wymogom rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących tereny wiejskie oraz mniejsze miejscowości.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 4. „BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I SPOŁECZNE”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne” powstał w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego oraz pomocy społecznej. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- bezpieczeństwem publicznym,
- polityką prorodzinną,
- pomocą społeczną.

W ramach programu rozwojowego „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne” uwzględnia się założenia następujących dokumentów branżowych:

- Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu Nowotarskiego,
- Plan Operacyjny Ochrony przed powodzią,
- Program „Bezpieczny Powiat”,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie
- Program Pomocy Dziecku i Rodzinie,
- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne” obejmuje następujące priorytety:

- **P.4.1. Zapewnienie optymalnego poziomu bezpieczeństwa publicznego.**
- **P.4.2. Polityka prorodzinna**
- **P.4.3. Pomoc społeczna**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.4.1. Zapewniony jest sprawny system monitorowania i reagowania kryzysowego na terenie powiatu.**
- **C.4.1.1. 100% planów w zakresie zarządzania kryzysowego jest aktualnych, uzgodnionych i zapewnia reakcję na zdarzenia kryzysowe.**
- **C.4.1.2. Uruchomienie systemu natychmiastowego powiadamiania kryzysowego do 2020 r.**
- **C.4.2. Zapewnione jest poczucia bezpieczeństwa na terenie powiatu.**
- **C.4.2.1. Wykrywalność przestępstw jest nie niższa niż 65%.**
- **C.4.2.2. Wykrywalność wykroczeń jest nie niższa niż 60%.**
- **C.4.3. Polityka prorodzinna zapewnia utrzymanie dodatniego przyrostu naturalnego oraz optymalnej jakości życia.**
- **C.4.3.1. Zmiana liczby ludności w powiecie jest nie gorsza niż średnia dla powiatów benchmarkowych.**
- **C.4.3.2. W powiecie utrzymuje się dodatni przyrost naturalny.**
- **C.4.3.3. Saldo migracji międzypowiatowej w powiecie jest nie gorsze niż średnia dla powiatów benchmarkowych.**
- **C.4.4. Zapewniona jest piecza zastępcza na optymalnym poziomie.**
- **C.4.4.1. Liczba dzieci oraz pełnoletnich wychowanków objętych pieczą zastępczą na poziomie nie niższym niż 90% zgłaszanych potrzeb.**
- **C.4.4.2. Utworzenie min. 2 mieszkań chronionych do 2022 r.**
- **C.4.5 Zapewniona jest pomoc osobom niepełnosprawnym na optymalnym poziomie.**
- **C.4.5.1. Liczba uczestników objętych zajęciami terapeutycznymi na poziomie 100% zgłoszonego zapotrzebowania.**
- **C.4.6. Zapewnienie optymalnej polityki w zakresie przeciwdziałania przemocy i jej skutkom.**
- **C.4.6.1. Zapewnienie całodobowych specjalistycznych porad oraz pobytu interwencyjnego ofiarom przemocy oraz osobom znajdującym się w kryzysie dla 100% ujawnionych przypadków.**
- **C.4.6.2. Objęcie programem korekcyjno-edukacyjnym min. 15% ujawnionych sprawców przemocy.**
- **C.4.7. Zapewnienie optymalnej polityki w zakresie opieki nad osobami starszymi.**
- **C.4.7.1. Liczba miejsc w DPS-ach pokrywa w 100% zgłoszone zapotrzebowanie.**
- **C.4.7.2. Odsetek pomieszczeń w budynkach DPS w 100% utrzymująca standard ustawowy w zakresie wyposażenia i wykończenia.**

Osiągniecie celów analizowane będzie na poziomie celów szczegółowych, do których przypisano mierniki oraz założone ich wartości w poszczególnych latach realizacji strategii. Schemat ten przedstawia ten przedstawia tabela poniżej.

Tabela 20. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne".

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.4.1.1.	Miernik M.4.1.1.: Ilość nieaktualnych planów w zakresie zarządzania kryzysowego (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.4.1.2.	Miernik M.4.1.2.: Aktywność systemu natychmiastowego powiadamiania kryzysowego (w stopniach aktywności).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	Nieakt.[23]	Nieakt.	Nieakt.	Nieakt.	Nieakt.	Akt.[24]	Akt.	Akt.
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.4.2.1.	Miernik M.4.2.1.: Wskaźnik wykrywalności przestępstw (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65
	Źródło danych:			Sprawozdanie Prokuratora Rejonowego w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.4.2.2.	Miernik M.4.2.2.: Wskaźnik wykrywalności wykroczeń (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60
	Źródło danych:			Sprawozdanie Prokuratora Rejonowego w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.4.3.1.	Miernik M.4.3.1.: Tempo zmiany liczby ludności w stosunku do roku poprzedniego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥B[25]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Źródło danych:			Baza danych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.3.2.	Miernik M.4.3.2.: Przyrost naturalny (w os./10 tys. mieszkańców).								

[23] Nieakt. = system nie jest aktywny.
[24] Akt. = system jest aktywny.
[25] B = bechmnark – średnia dla powiatów benchmarkowych.

	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0
	Źródło danych:			Baza danych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.3.3.	Miernik M.4.3.3.: Saldo migracji (krajowych i zagranicznych) (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥B[26]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Źródło danych:			Baza danych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.4.1.	Miernik M.4.4.1.: Liczba dzieci oraz pełnoletnich wychowanków objętych pieczą zastępczą w stosunku do liczby prawidłowo zgłoszonych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.4.2.	Miernik M.4.4.2.: Liczba mieszkań chronionych (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	1	1	1	1	2
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.5.1.	Miernik M.4.5.1.: Liczba osób niepełnosprawnych objętych zajęciami terapeutycznymi w stosunku do liczby prawidłowo zgłoszonych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	100	100	100	100	100	100	100	100
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.6.1.	Miernik M.4.6.1.: Liczba osób dotkniętych przemocą objętych całodobowymi specjalistycznymi poradami oraz pobytem interwencyjnym w stosunku do liczby prawidłowo zgłoszonych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	100	100	100	100	100	100	100	100
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.6.2.	Miernik M.4.6.2.: Odsetek ujawnionych sprawców przemocy objętych programem korekcyjno-edukacyjnym (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15

[26] Jak wyżej.

	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.7.1.	Miernik M.4.7.1.: Procent zapotrzebowania pokrytego przez miejsca w DPS-ach (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	100	100	100	100	100	100	100	100
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.4.7.2.	Miernik M.4.7.2.: i Odsetek pomieszczeń w budynkach DPS w 100% utrzymujących standard ustawowy w zakresie wyposażenia i wykończenia[27] (w %):								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	90	95	97	100	100	100	100	100
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Audytu i Kontroli					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu PO „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne".

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne":

Szacowany udział w budżecie rocznym	3,10%

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne" w poszczególnych latach objętych strategią:

[27] Standard określony w ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu ministra pracy i polityki społecznej w sprawie domów pomocy społecznej.

Tabela 21. Założenia realizacji budżetu programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne”.

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	3,10%	4 203 578,77 zł	25,00%	1 050 894,69 zł	75,00%	3 152 684,07 zł
2016	3,10%	4 064 415,02 zł	25,00%	1 016 103,76 zł	75,00%	3 048 311,27 zł
2017	3,10%	4 062 413,91 zł	25,00%	1 015 603,48 zł	75,00%	3 046 810,43 zł
2018	3,10%	4 170 404,05 zł	25,00%	1 042 601,01 zł	75,00%	3 127 803,04 zł
2019	3,10%	4 279 547,30 zł	25,00%	1 069 886,83 zł	75,00%	3 209 660,48 zł
2020	3,10%	4 388 439,64 zł	25,00%	1 097 109,91 zł	75,00%	3 291 329,73 zł
2021	3,10%	4 408 962,57 zł	25,00%	1 102 240,64 zł	75,00%	3 306 721,93 zł
2022	3,10%	4 469 628,52 zł	25,00%	1 117 407,13 zł	75,00%	3 352 221,39 zł
Razem	3,10%	34 047 389,78 zł	25,00%	8 511 847,44 zł	75,00%	25 535 542,33 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca funkcję naczelnika Wydziału Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa.
2. Zespół programu powoływany jest zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne" jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Sprawne Państwo,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego,
- Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- Program Polityki Rodzinnej Prezydenta RP „Dobry Klimat dla Rodziny",
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy.
2. Na poziomie regionu:
- Strategia dla Rozwoju Polski Południowej,
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt),
- Program Strategiczny „Ochrona Zdrowia" (projekt),
- Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt).

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 22. Analiza zgodności celów programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.4.1. Zapewniony jest sprawny system monitorowania i reagowania kryzysowego na terenie powiatu.
Zgodność: – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem, I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego (str. 47). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela (str. 63). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel.1.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.1. Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości (str. 57). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i

środowisko, II.6.4.Poprawa stanu środowiska (str. 129).

- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu (str. 133).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 1. Otwarty rząd, Ad. 1.2. Usprawnienie procesu konsultacji społecznej oraz inne formy zaangażowania obywateli w rządzenie, 1.2.1. Wprowadzenie otwartych mechanizmów konsultacji jako standardowego elementu procesu decyzyjnego (str. 38).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych, Ad. 3.1. Poprawa skuteczności planowania strategicznego i zarządzania finansowego, 3.1.4. Monitorowanie realizacji planów (w tym ujęcie przestrzenne) (str. 54).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, Ad. 7.5. Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego , 7.5.1. Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego (str. 98-100).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, Ad. 7.5. Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego, 7.5.2. Wdrażanie i doskonalenie funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego (str. 100-101).
- **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: IV. Cele rozwojowe i kierunki interwencji, 1. Cel 1 Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, 1.4 Uporządkowanie zarządzania przestrzenią, Działanie 16: wdrożenie mechanizmów monitorowania i utrzymania ładu przestrzennego (str. 38).
- **Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego**: III. Cele strategii i kierunki interwencji, 2. Cele operacyjne i realizujące je kierunki interwencji, Cel 5. Tworzenie warunków do rozwoju zintegrowanego systemu bezpieczeństwa narodowego, 5.2. Zapewnienie mechanizmów koordynacji i współpracy organów, podmiotów i struktur organizacyjnych systemu bezpieczeństwa narodowego w tym sił zbrojnych, 5.2.2. Intensyfikacja monitorowania i oceny rozwoju, integracji systemu bezpieczeństwa narodowego, m.in. poprzez cykliczne strategiczne przeglądy bezpieczeństwa narodowego (str. 35).
- **Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego**: 9. System zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego, Wprowadzenie jednolitego systemu monitoringu i komunikacji (str. 55-56).
- **Strategia dla Rozwoju Polski Południowej**: V. Cele strategiczne, Cel Nadrzędny: Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy, Cel II Polska południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na

rzecz efektywnego wykorzystywania możliwości rozwojowych, 2.4. Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi, 2.4.5. Integracja regionalnych systemów bezpieczeństwa, w tym w zakresie reagowania i likwidacji skutków katastrof oraz klęsk żywiołowych (str. 30).

- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020", Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.4. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym w regionie, 6.4.2. Rozwój systemu elektronicznego monitorowania bezpieczeństwa publicznego (str. 128).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020:** Strategia „Małopolska 2020", Obszar 7. Zarządzanie rozwojem województwa, 7.1. Sprawny system zarządzania strategicznego województwem, 7.1.1. Zintegrowany system monitorowania oceny rozwoju województwa w ujęciu gospodarczy, społecznym przestrzennym, rozwinięty na bazie obserwatoriów rozwoju regionalnego (str. 131).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: Priorytet 4. Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych, Działanie 4.1. Właściwe zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią i suszą hydrologiczną z uwzględnieniem wymagań dotyczących oceny zagrożenia i ryzyka powodziowego (str. 69).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: Priorytet 4. Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych, Działanie 4.5. Zmniejszenie ryzyka wystąpienia i ograniczenie skutków poważnych awarii przemysłowych oraz wypadków drogowych z udziałem towarów niebezpiecznych dla ludzi i środowiska (str. 73-74).

C.4.2. Zapewnione jest poczucia bezpieczeństwa na terenie powiatu.

Zgodność:

- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela (str. 63).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.4. Utrwalenie bezpieczeństwa narodowego (str. 68).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel.1.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.1. Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości (str. 57).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, Ad. 7.1. Podnoszenie sprawności, poprawa wizerunku i

wzrost poziomu zaufania do instytucji i służb zabezpieczających bezpieczeństwo i porządek publiczny, 7.1.1. Doskonalenie sprawności działania oraz poprawa wyposażenia i infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny (str. 91-92).

- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2.1. Ograniczenie przestępczości gospodarki (str. 91).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2.2. Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym oraz 7.2.3. Przeciwdziałanie i zwalczanie korupcji (str. 93).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2.5. Przeciwdziałanie handlowi ludźmi (str. 94).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2.7. Organizacja działań na rzecz bezpieczeństwa na poziomie ogólnokrajowym i lokalnym (str. 95).
- **Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego**: III. Cele strategii i kierunki interwencji, 2. Cele operacyjne i realizujące je kierunki interwencji, Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa, Ad.4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego, 4.1.2. Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa (str. 76-77).
- **Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego**: 4. Bezpieczny człowiek, Priorytety i kierunki działań (str. 25), Uwarunkowania realizacji działań (str. 27).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.4. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym w regionie, 6.4.1. Rozwój zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym w regionie (str. 128).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: Priorytet 7. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym, Działanie

7.1. Rozwój oraz integracja systemów monitorowania i zarządzania bezpieczeństwem publicznym w regionie (str. 113). – **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: Priorytet 8. Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych, Działanie 8.2. Kształtowanie i promocja postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych (str. 123).
C.4.3. Polityka prorodzinna zapewnia utrzymanie dodatniego przyrostu naturalnego i zapewnienie jakości życia.
Zgodność: – **Program Polityki Rodzinnej Prezydenta RP „Dobry Klimat dla Rodziny"**.
C.4.4. Zapewniona jest piecza zastępcza na optymalnym poziomie.
Zgodność: – **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział czwarty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state", Kierunek interwencji – Zapewnienie dalszego rozwoju elastycznych form zatrudnienia i umożliwienie przez to łączenia życia rodzinnego z karierą Zawodową (str. 98). – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.1. Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia (str. 37). – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.1. Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia (str. 37). – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.2. Cel szczegółowy 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych (str. 38). – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.3. Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 40). – **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.3. Poprawa bezpieczeństwa społecznego integrująca polityka społeczna, 6.3.5. Rozwój prorodzinnych form opieki zastępczej (str. 129). – **Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 2. Wdrożenie systemowych form wsparcia na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałania i zwalczania dysfunkcji w rodzinie, Działanie 2.2. Wzmacnianie sieci specjalistycznego wsparcia rodzin (str. 44), 2.2.3. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny – zapewnienie opieki nad dziećmi wymagającymi specjalistycznego wsparcia (str. 50). – **Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt)**: 5. Priorytety,

działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 5. Wspieranie integrującej polityki społecznej regionu, Działanie 5.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 75-76), 5.1.1. Indywidualne ścieżki aktywizacji społeczno-zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 77).

C.4.5 Zapewniona jest pomoc osobom niepełnosprawnym na optymalnym poziomie.

Zgodność:

- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel III.1. Integracja społeczna, III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 146).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.1. Zwiększenie aktywności zawodowej (str. 102).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel III.1. Integracja społeczna, III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych (str. 148).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 1. Otwarty rząd, Ad.1.1 otwarcie zasobów sektora publicznego, 1.1.2. Zapewnienie otwartości i dostępności pod kątem osób niepełnosprawnych serwisów informacyjnych administracji publicznej oraz tworzenia na jej potrzeby oprogramowania (str. 38).
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.3. Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 40).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020", Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.3. Poprawa bezpieczeństwa społecznego integrująca polityka społeczna, 6.3.2. Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych (str. 129).
- **Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 3. Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, Działanie 3.1. Zwiększanie udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i publicznym (str. 53), 3.1.3. Indywidualne ścieżki aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością (str. 59).

C.4.6. Zapewnienie optymalnej polityki w zakresie przeciwdziałania przemocy i jej skutkom.

Zgodność:

- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji 5.3. Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (str. 40).
- **Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy:** Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cel 1:

zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy rodzinie (str. 19) Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie (str. 24) Cel 3: Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie (str. 31) Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług (str. 39)
C.4.7. Zapewnienie optymalnej polityki w zakresie opieki nad osobami starszymi.
Zgodność: – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.1. Zwiększenie aktywności zawodowej (str. 102). – **Program Strategiczny „Włączenie Społeczne" (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 4. Wdrożenie regionalnej strategii działań w kontekście starzenia się społeczeństwa, Działanie 4.1. Dobra Opieka dla Małopolan – podnoszenie jakości i dostępności opieki nad osobami starszymi (str. 63). – **Program Strategiczny „Ochrona Zdrowia" (projekt)**: 5. Cel główny , działania, priorytety, przedsięwzięcia, Priorytet 3. Holistyczne podejście do opieki medycznej nad osobami starszymi, Działanie 3.1. Rozwój opieki medycznej nad osobami starszymi (str. 37).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 5. „PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Promocja i ochrona zdrowia” powstał w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego, wysokiej jakości usług ochrony zdrowia oraz profilaktyki zdrowotnej. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- ochroną zdrowia,
- promocją profilaktyki zdrowia.

W ramach programu rozwojowego „Promocja i ochrona zdrowia” uwzględnia się założenia następujących dokumentów branżowych:

- Małopolski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Promocja i ochrona zdrowia” obejmuje następujące priorytety:

- **P.5.1. Ochrona zdrowia**
- **P.5.2. Promocja profilaktyki zdrowia**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Promocja i ochrona zdrowia” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.5.1. Zapewniona jest sprawna i efektywna opieka zdrowotna.**
- **C.5.1.1. Kontraktowanie usług medycznych na dany rok kalendarzowy jest nie mniejsze niż 80% budżetu szpitala.**
- **C.5.1.2. Wydatki inwestycyjne przeznaczone na modernizację infrastruktury oraz zakup sprzętu medycznego rocznie wynosi nie mniej niż 3% budżetu szpitala.**
- **C.5.2. Zapewniona jest profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowia.**
- **C.5.2.1. Minimum 1 program rocznie obejmuje min. 10% liczebności grupy docelowej.**
- **C.5.2.2. Minimum jedna grupa docelowa objęta programem zdrowotnym w roku budżetowym.**

Osiągniecie celów analizowane będzie na poziomie celów szczegółowych, do których przypisano mierniki oraz założone ich wartości w poszczególnych latach realizacji strategii. Schemat ten przedstawia ten przedstawia tabela poniżej.

Tabela 23. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Promocja i ochrona zdrowia".

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.5.1.1.	Miernik M.5.1.1.: Udział kontraktu usług medycznych w budżecie szpitala (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80
	Źródło danych:			Dokumenty finansowo-księgowe w PSzS w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Podhalański Szpital Specjalistyczny					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.5.1.2.	Miernik M.5.1.2.: Udział wydatków inwestycyjnych na modernizację infrastruktury i zakup sprzętu medycznego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3
	Źródło danych:			Dokumenty finansowo-księgowe w PSzS w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Podhalański Szpital Specjalistyczny					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
C.5.2.1.	Miernik M.5.2.1.: Liczba programów zdrowotnych, w których wsparciem objęto min. 10% grupy docelowej (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1
	Źródło danych:			Dokumentacja realizacji programu (PSzS w Nowym Targu, Starostwo Powiatowe- Wydział PB)					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.5.2.2.	Miernik M.5.2.2.: Liczba grup docelowych objętych programem zdrowotnym (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1
	Źródło danych:			Dokumentacja realizacji programu (PSzS w Nowym Targu, Starostwo Powiatowe- Wydział PB)					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu PO „Promocja i ochrona zdrowia".

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Promocja i ochrona zdrowia”:

Szacowany udział w budżecie rocznym	1,30 %

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Promocja i ochrona zdrowia” w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 24. Założenia realizacji budżetu programu „Promocja i ochrona zdrowia”[28].

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	0,20%	271 198,63 zł	25,00%	67 799,66 zł	75,00%	203 398,97 zł
2016	0,20%	262 220,32 zł	25,00%	65 555,08 zł	75,00%	196 665,24 zł
2017	0,20%	262 091,22 zł	25,00%	65 522,81 zł	75,00%	196 568,42 zł
2018	0,20%	269 058,33 zł	25,00%	67 264,58 zł	75,00%	201 793,74 zł
2019	0,20%	276 099,83 zł	25,00%	69 024,96 zł	75,00%	207 074,87 zł
2020	0,20%	283 125,14 zł	25,00%	70 781,28 zł	75,00%	212 343,85 zł
2021	0,20%	284 449,20 zł	25,00%	71 112,30 zł	75,00%	213 336,90 zł
2022	0,20%	288 363,13 zł	25,00%	72 090,78 zł	75,00%	216 272,35 zł
Razem	0,20%	2 196 605,79 zł	25,00%	549 151,45 zł	75,00%	1 647 454,34 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

[28] Program realizowany jest także z wykorzystaniem zaangażowania finansowego Podhalańskiego Szpitala Specjalistycznego, którego nie uwzględniono w niniejszych założeniach.

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca funkcję naczelnika Wydziału Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa.
2. Zespół programu powoływany jest zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Promocja i ochrona zdrowia" jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Sprawne Państwo,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
- Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.
2. Na poziomie regionu:
- Strategia dla Rozwoju Polski Południowej,
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Program Strategiczny „Ochrona Zdrowia" (projekt).

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 25. Analiza zgodności celów programu „Promocja i ochrona zdrowia" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.5.1. Zapewniona jest sprawna i efektywna opieka zdrowotna.
Zgodność: – **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększanie spójności społecznej, Wzmacnianie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego (str. 53).

- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela (str. 63).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego (str. 105).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych, Ad. 5.1. Efektywny system ochrony zdrowia, 5.1.1. Poprawa infrastruktury ochrony zdrowia, bazy dydaktycznej i uczelni medycznych oraz instytutów badawczych (str. 71-72).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych, Ad. 5.1. Efektywny system ochrony zdrowia, 5.1.4. Poprawa jakości i bezpieczeństwa świadczeń zdrowotnych (str. 73).
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.2. Cel szczegółowy 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych (str. 39).
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.4. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej (str. 41).
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, Ad.2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, Ad.2.2.2. Poprawa jakości i dostępności usług medycznych na obszarach problemowych (str.126-127).
- **Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego**: 8. Ratownictwo i opieka powypadkowa (str. 48-49), Uwarunkowania realizacji działań (str. 51).
- **Strategia dla Rozwoju Polski Południowej**: Strategia „Małopolska 2020”, Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.2. Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego: profilaktyka i ochrona zdrowia, 6.2.1. Utrzymanie i wzrost dostępności do specjalistycznej opieki stacjonarnej, w zależności od potencjałów i potrzeb poszczególnych subregionów (str. 127).
- **Program Strategiczny „Ochrona Zdrowia” (projekt)**: 5. Cel główny , działania, priorytety, przedsięwzięcia, Cel główny: Poprawa stanu zdrowia i jakości życia mieszkańców województwa małopolskiego poprzez oddziaływanie na czynniki kształtujące zdrowie, zmniejszanie różnic w zdrowiu i dostępie do świadczeń zdrowotnych oraz podnoszenie jakości i efektywności regionalnego systemu ochrony zdrowia (str. 32).

C.5.2. Zapewniona jest profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowia.
Zgodność: – **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększanie spójności społecznej, Wzmacnianie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego (str. 53). – **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego (str. 105). – **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych, Ad. 5.1. Efektywny system ochrony zdrowia, 5.1.1. Poprawa infrastruktury ochrony zdrowia, bazy dydaktycznej i uczelni medycznych oraz instytutów badawczych (str. 71-72). – **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych, Ad. 5.1. Efektywny system ochrony zdrowia, 5.1.3. Efektywna gospodarka produktami leczniczymi (str. 72). – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.4. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej (str. 41). – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, Ad.2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, Ad.2.2.2. Poprawa jakości i dostępności usług medycznych na obszarach problemowych (str.126-127) – **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.2. Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego: profilaktyka i ochrona zdrowia, 6.2.5. Kształtowanie, promocja postaw, aktywna edukacja na rzecz zdrowotnego stylu życia (str. 127). – **Program Strategiczny „Ochrona Zdrowia" (projekt)**: 5. Cel główny , działania, priorytety, przedsięwzięcia, Cel główny: Poprawa stanu zdrowia i jakości życia mieszkańców województwa małopolskiego poprzez oddziaływanie na czynniki kształtujące zdrowie, zmniejszanie różnic w zdrowiu i dostępie do świadczeń zdrowotnych oraz podnoszenie jakości i efektywności regionalnego systemu ochrony zdrowia (str. 32). – **Program Strategiczny „Ochrona Zdrowia" (projekt)**: 5. Cel główny , działania, priorytety, przedsięwzięcia, Priorytet 2. Zapewnienie kompleksowego leczenia i długofalowej profilaktyki zaburzeń

psychicznych dostosowanych do potrzeb poszczególnych subregionów, Działanie 2.1. Rozwój lecznictwa psychiatrycznego i uzależnień (str. 35). – **Program Strategiczny „Ochrona Zdrowia" (projekt)**: 5. Cel główny, działania, priorytety, przedsięwzięcia, Priorytet 4. Opracowanie i wdrożenie wieloletnich programów ochrony zdrowia, w tym profilaktyki i edukacji zdrowotnej, Działanie 4.1. Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia (str. 39).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 6. „PRIMO EDUCATIONIS”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Primo educationis” powstał w celu zapewnienia wysokiej jakości edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym oraz tworzenia szans dla rozwoju talentów i zainteresowań młodzieży. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- doskonaleniem systemu edukacji i zagospodarowania czasu wolnego młodzieży.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Primo educationis” obejmuje następujące priorytety:

- **P.6.1. Edukacja ponadgimnazjalna**
- **P.6.2. Kształcenie ustawiczne**
- **P.6.3. Edukacja specjalna**
- **P.6.4. Zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Primo educationis” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.6.1. System edukacji ponadgimnazjalnej zapewnia wysoki poziom i efektywność kształcenia.**
- **C.6.1.1. Szkoły (licea i technika) osiągają dodatnie wskaźniki edukacyjnej wartości dodanej.**
- **C.6.1.2. Zdawalność egzaminu maturalnego w powiecie jest na poziomie nie niższym niż średnia krajowa.**
- **C.6.1.3. Odsetek osób, które przystąpiły do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje i otrzymały świadectwo kwalifikacyjne jest minimum na poziomie krajowym.**
- **C.6.1.4. Wskaźnik liczby uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela mieści się w przedziale optymalnym dla danego typu szkoły.**
- **C.6.1.4.1. Wskaźnik liczby uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela dla szkoły liceum ogólnokształcące dla młodzieży mieści się w przedziale 11-12.**
- **C.6.1.4.2. Wskaźnik liczby uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela dla szkoły technikum mieści się w przedziale 8-10.**

- **C.6.1.4.3. Wskaźnik liczby uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela dla szkoły zasadnicza szkoła zawodowa mieści się w przedziale 13-14.**
- **C.6.1.5. Do 2022 r. min. 2 szkoły ponadgimnazjalne są dostosowane do kształcenia osób niepełnosprawnych ruchowo.**
- **C.6.1.6. Do 2020 r. min. 1300 uczniów ukończyło specjalistyczne kursy zawodowe.**
- **C.6.1.7. Do 2016 r. wdrożony zostanie plan optymalizacji wykorzystania zasobów edukacyjnych dla szkolnictwa ponadgimnazjalnego w powiecie.**
- **C.6.2. System edukacji ustawicznej jest dostępny i zapewnia edukację powiązaną z potrzebami rynku pracy.**
- **C.6.2.1. Liczba osób objętych kształceniem ustawicznym wzrasta średnio o 10% w stosunku do roku ubiegłego.**
- **C.6.2.2. Realizuje się min. 2 inicjatywy edukacyjne rocznie obejmujące min. 50 beneficjentów, w powiązaniu z aktualnymi potrzebami rynku pracy.**
- **C.6.3. System edukacji specjalnej jest dostępny i zapewnia wysoką skuteczność i efektywność kształcenia.**
- **C.6.3.1. Do 2018 r. istniejący specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy dostosowany jest do kształcenia osób niepełnosprawnych ruchowo.**
- **C.6.3.2. Min. 25% wychowanków kształcących się w szkołach specjalnych bierze udział w konkursach na szczeblu powiatowym, wojewódzkim lub krajowym.**
- **C.6.3.3. Min. 75% wychowanków kształcących się w szkołach specjalnych bierze udział w zajęciach sportowych w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.**
- **C.6.3.4. Dla min. 80% wychowanków specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego realizowane są dodatkowe zajęcia rewalidacyjne i rehabilitacyjne.**
- **C.6.4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana dzieciom, młodzieży oraz nauczycielom adekwatnie do potrzeb.**
- **C.6.4.1. Od roku 2016 liczba form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom i młodzieży zwiększy się o 20% w stosunku do stanu bieżącego.**
- **C.6.4.2. Od roku 2016 liczba form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej nauczycielom zwiększy się o 40% w stosunku do stanu bieżącego.**
- **C.6.5. System edukacyjny zapewnia efektywne, atrakcyjne i aktywne zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży.**
- **C.6.5.1. Minimum 10% młodzieży kształcącej się bierze udział w zajęciach sportowych pozalekcyjnych.**
- **C.6.5.2. Minimum 25% młodzieży kształcącej się bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych.**
- **C.6.5.3. Pozalekcyjne zajęcia sportowe organizowane są przez**

Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu zwiększone w 2022 r. do poziomu min. 100 godzin tygodniowo.

- **C.6.5.4. Pozalekcyjne zajęcia kulturalne organizowane są przez Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu zwiększone w 2022 r. do poziomu min. 150 godzin tygodniowo.**

Osiągniecie celów analizowane będzie na poziomie celów szczegółowych, do których przypisano mierniki oraz założone ich wartości w poszczególnych latach realizacji strategii. Schemat ten przedstawia ten przedstawia tabela poniżej.

Tabela 26. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Primo educationis".

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.6.1.1.	Miernik M.6.1.1.: Wskaźnik edukacyjnej wartości dodanej w liceach i technikach (w pkt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0
	Źródło danych:			www.ewd.edu.pl					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.2.	Miernik M.6.1.2.: Wskaźnik zdawalności egzaminu maturalnego w powiecie (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥B[29]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Źródło danych:			www.oke.pl					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.3.	Miernik M.6.1.3.: Odsetek osób, które przystąpiły do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje i otrzymały świadectwo kwalifikacyjne (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥B[30]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Źródło danych:			www.oke.pl					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.4.1.	Miernik M.6.1.4.1.: Liczba uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela w liceach ogólnokształcących (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>
	Źródło danych:			Arkusze Organizacyjne					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.4.2	Miernik M.6.1.4.2.: Liczba uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela w technikach (w								

[29] B = benchmark – średnia krajowa.
[30] Jak wyżej.

	os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>
	Źródło danych:			Arkusze Organizacyjne					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.4.3	Miernik M.6.1.4.3.: Liczba uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela w zasadniczych szkołach zawodowych (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>
	Źródło danych:			Arkusze Organizacyjne					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.5.	Miernik M.6.1.5.: Liczba szkół ponadgimnazjalnych dostosowanych do osób niepełnosprawnych ruchowo (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	1	1	1	1	2
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.6.	Miernik M.6.1.6.: Liczba uczniów, którzy ukończyli specjalistyczne kursy zawodowe – narastająco w poszczególnych latach (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥100	≥250	≥500	≥800	≥1.100	≥1.300	≥1.300	≥1.300
	Źródło danych:			Formularz PEFS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro ds. Realizacji Projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.1.7.	Miernik M.6.1.7.: Stan planu optymalizacji wykorzystania zasobów edukacyjnych w szkolnictwie ponadgimnazjalnym w powiecie (w stopniach wdrożenia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	Przyg.[31]	Wdr.[32]	Wdr.	Wdr.	Wdr.	Wdr.	Wdr.	Wdr.
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.2.1.	Miernik M.6.2.1.: Przyrost osób objętych kształceniem ustawicznym w stosunku do roku poprzedniego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10
	Źródło danych:			System Informacji oświatowej					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

[31] Przyg. = plan w przygotowaniu.
[32] Wdr. = plan wdrożony w życie (rozpoczęta realizacja planu).

C.6.2.2.	Miernik M.6.2.2.: Liczba inicjatyw edukacyjnych powiązanych z aktualnymi potrzebami rynku pracy i obejmujących min 50 beneficjentów (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.3.1.	Miernik M.6.3.1.: Ilość specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych dostosowanych do kształcenia osób niepełnosprawnych ruchowo (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	1	1	1	1	1
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.3.2.	Miernik M.6.3.2.: Odsetek wychowanków uczestniczących w konkursach na szczeblu min. powiatowym spośród ogółu kształcących się w szkołach specjalnych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25
	Źródło danych:			Dokumentacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.3.3.	Miernik M.6.3.3.: Odsetek wychowanków uczestniczących w zajęciach sportowych w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych spośród ogółu kształcących się w szkołach specjalnych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75
	Źródło danych:			Dokumentacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.3.4.	Miernik M.6.3.4.: Odsetek wychowanków uczestniczących w zajęciach uczestniczących w zajęciach rewalidacyjnych i rehabilitacyjnych spośród ogółu kształcących się w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80
	Źródło danych:			Dokumentacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.4.1.	Miernik M.6.4.1.: Liczba form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom i młodzieży w stosunku do stanu z 2014 r. (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥100	≥100	≥120	≥120	≥120	≥120	≥120	≥120
	Źródło danych:			Dokumentacja poradni psychologiczno-pedagogicznych					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					

	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.4.2.	Miernik M.6.4.2.: Liczba form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej nauczycielom w stosunku do stanu z 2014 r. (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥100	≥100	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140
	Źródło danych:			Dokumentacja poradni psychologiczno-pedagogicznych					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.5.1.	Miernik M.6.5.1.: Odsetek młodzieży biorącej udział w zajęciach sportowych w grupie młodzieży kształcącej się (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10
	Źródło danych:			Sprawozdanie PCK					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.5.2.	Miernik M.6.5.2.: Odsetek młodzieży biorącej udział w zajęciach pozalekcyjnych w grupie młodzieży kształcącej się (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25
	Źródło danych:			Sprawozdanie PCK					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.5.3.	Miernik M.6.5.3.: Liczba pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu (w godz.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥3.224	≥3.640	≥3.900	≥4.160	≥4.420	≥4.680	≥4.940	≥5.200
	Źródło danych:			Sprawozdanie PCK					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.6.5.4.	Miernik M.6.5.4.: Liczba pozalekcyjnych zajęć kulturalnych organizowanych przez Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu (w godz.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥5.980	≥6.240	≥6.500	≥7.760	≥7.020	≥7.280	≥7.540	≥7.800
	Źródło danych:			Sprawozdanie PCK					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu „Primo educationis".

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Primo educationis”:

Szacowany udział w budżecie rocznym	6,50 %

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Primo educationis” w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 27. Założenia realizacji budżetu programu „Primo educationis”.

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	6,50%	8 813 955,48 zł	60,00%	5 288 373,29 zł	40,00%	3 525 582,19 zł
2016	6,50%	8 522 160,53 zł	60,00%	5 113 296,32 zł	40,00%	3 408 864,21 zł
2017	6,50%	8 517 964,65 zł	60,00%	5 110 778,79 zł	40,00%	3 407 185,86 zł
2018	6,50%	8 744 395,60 zł	60,00%	5 246 637,36 zł	40,00%	3 497 758,24 zł
2019	6,50%	8 973 244,35 zł	60,00%	5 383 946,61 zł	40,00%	3 589 297,74 zł
2020	6,50%	9 201 566,99 zł	60,00%	5 520 940,19 zł	40,00%	3 680 626,79 zł
2021	6,50%	9 244 598,94 zł	60,00%	5 546 759,36 zł	40,00%	3 697 839,57 zł
2022	6,50%	9 371 801,73 zł	60,00%	5 623 081,04 zł	40,00%	3 748 720,69 zł
Razem	6,50%	71 389 688,24 zł	60,00%	42 833 812,94 zł	40,00%	28 555 875,30 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca funkcję kierownika Powiatowego Centrum Oświaty.

2. Zaleca się, aby zespół programu powoływany był zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst, którego stosowanie zaleca się.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Primo educationis" jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa,
- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r.
2. Na poziomie regionu:
- Strategia dla Rozwoju Polski Południowej,
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy",
- Regionalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Małopolskim na lata 2013-2020 (projekt).

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 28. Analiza zgodności celów programu „Primo educationis" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.6.1. System edukacji ponadgimnazjalnej zapewnia wysoki poziom i efektywność kształcenia.
Zgodność: – **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększanie spójności społecznej, Aktywna polityka

rynku pracy (str. 49-52).

- **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział czwarty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, Kierunek interwencji - Poprawa jakości i efektywności kształcenia i szkolenia zawodowego na wszystkich poziomach, połączona ze zwiększeniem jego atrakcyjności poprzez silniejsze powiązanie z rynkiem pracy (str. 86).
- **Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki**: Cele szczegółowe, kierunki działań, działania, Cel 2: Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy, 2.1. Podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie jej powiązań z gospodarką oraz wzrost jej międzynarodowej konkurencyjności (str. 91).
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, Ad.2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, Ad. 2.2.1. Celem działań dotyczących rozwijania oraz poprawy dostępu i jakości usług edukacyjnych i szkoleniowych jest podniesienie poziomu wykształcenia ludności i poprawa jego struktury (...) (str. 126).
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.5. Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli (str. 43).
- **Strategia dla Rozwoju Polski Południowej**: V. Cele strategiczne, Cel Nadrzędny: Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy, Cel II Polska południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystywania możliwości rozwojowych, 2.1. Współpraca podmiotów nakierowania na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu, 2.1.2. Współpraca na rzecz stworzenia komplementarnej oferty edukacyjnej, skorelowanej z potrzebami makroregionalnego rynku pracy w celu: b) poprawy efektywności systemu kształcenia zawodowego (str. 29).
- **Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy”**: Priorytet 2. Poprawa jakości i efektywności kształcenia zawodowego, Działanie 2. 1. Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce (str. 51).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, Priorytet 1.1. Podnoszenie umiejętności, poziomu wykształcenia oraz

wzrost mobilności zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich (str. 27-28).
C.6.2. System edukacji ustawicznej jest dostępny i zapewnia edukację powiązaną z potrzebami rynku pracy.
Zgodność: – **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział czwarty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, Kierunek interwencji - Poprawa jakości kształcenia na poziomie wyższym poprzez wzmocnienie mechanizmów konkurencji między uczelniami, projakościowe finansowanie i ułatwienie transferu edukacja – praca (str. 85). – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.1. Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia (str. 37). – **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, Priorytet 1.1. Podnoszenie umiejętności, poziomu wykształcenia oraz wzrost mobilności zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich (str. 27-28). – **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 1. Gospodarka wiedzy i aktywności, 1.4. Rozwój kształcenia zawodowego i wspierania zatrudnienia, 1.4.1. Rozwój oferty edukacyjnej i jakości kształcenia zawodowego na poziomie średnim oraz wyższym – uwzględnieniem potrzeb regionalnego rynku pracy (str. 92). – **Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy”**: Priorytet 4. Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie, Działanie 4.1. Program wsparcia na rzecz uczenia się przez całe życie (str. 61). – **Program Strategiczny „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy”**: Priorytet 4. Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie, Działanie 4.2. System uzupełniania kompetencji osób uczących (str. 66).
C.6.3. System edukacji specjalnej jest dostępny i zapewnia wysoką skuteczność i efektywność kształcenia.
Zgodność: – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.5. Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli (str. 43).
C.6.4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana dzieciom, młodzieży oraz nauczycielom adekwatnie do potrzeb.
Zgodność: – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do

2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, Ad.2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, Ad. 2.2.1. Celem działań dotyczących rozwijania oraz poprawy dostępu i jakości usług edukacyjnych i szkoleniowych jest podniesienie poziomu wykształcenia ludności i poprawa jego struktury(...) (str. 126). – **Regionalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Małopolskim na lata 2013-2020 (projekt)**: V. Struktura regionalnego planu, V.1. Cel główny, cele szczegółowe, kierunki interwencji i działania, Cel główny: Funkcjonalne społeczności lokalne, podejmujące inicjatywy w obszarze GS w oparciu o potencjał mieszkańców, zasoby terytorium w dostępne instrumenty wsparcia, Cel szczegółowy 1. Wsparcie trwałego rozwoju społeczności lokalnych w oparciu o inicjatywy ekonomii społecznej, Kierunek interwencji 2: Kształtowanie postaw przedsiębiorczości w obszarze ekonomii społecznej wśród młodzieży na różnych szczeblach edukacji (str. 29).
C.6.5. System edukacyjny zapewnia efektywne, atrakcyjne i aktywne zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży.
Zgodność: – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, Ad.2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, Ad. 2.2.1. Celem działań dotyczących rozwijania oraz poprawy dostępu i jakości usług edukacyjnych i szkoleniowych jest podniesienie poziomu wykształcenia ludności i poprawa jego struktury (...) (str. 126). – **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**: 5. Cele i kierunki interwencji, 5.5. Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli (str. 43).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 7. „UTRZYMANIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej” powstał w celu zapewnienia bezpiecznej i funkcjonalnej infrastruktury drogowej powiatu. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- utrzymaniem stanu istniejącej infrastruktury drogowej,
- rozwojem infrastruktury drogowej powiatu,
- zwiększaniem poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W ramach programu rozwojowego „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej” uwzględnia się założenia następujących dokumentów branżowych:

- Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych Etap II. Bezpieczeństwo, Dostępność i Rozwój.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej” obejmuje następujące priorytety:

- **P.5.1. Bezpieczna i funkcjonalna infrastruktura drogowa powiatu**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.7.1. Sieć dróg w powiecie zapewnia sprawną i bezpieczną komunikację.**
- **C.7.1.1. Do 2022 r. odsetek długości dróg powiatowych w terenach zabudowanych wyposażonych w chodniki dla pieszych nie mniejszy niż 75%.**
- **C.7.1.2. Do 2022 r. odsetek liczby obiektów mostowych o dopuszczalnej nośności powyżej 25 ton nie mniejsza niż 43%.**
- **C.7.1.3. Do 2022 r. odsetek nawierzchni dróg powiatowych w stanie bardzo dobrym[33] nie mniejszy niż 80%.**

[33] nie zachodzi potrzeba wykonywania zabiegów remontowych (w kolejnym roku budżetowym.

- **C.7.1.4. Odsetek długości dróg powiatowych dla których własność powiatu została ujawniona w księdze wieczystej nie mniejszy niż 28%.**

Tabela 29. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”.

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.7.1.1.	Miernik M.7.1.1.: Odsetek dróg powiatowych w terenie zabudowanym wyposażonych w chodniki (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥49	≥52	≥57	≥65	≥69	≥73	≥74	≥75
	Źródło danych:			Ewidencja PZD					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Zarząd Dróg					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.7.1.2.	Miernik M.7.1.2.: Odsetek obiektów mostowych w ciągu dróg powiatowych o dopuszczalnej nośności powyżej 25 ton (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥36	≥36	≥38	≥39	≥40	≥41	≥42	≥43
	Źródło danych:			Ewidencja PZD					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Zarząd Dróg					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.7.1.3.	Miernik M.7.1.3.: Odsetek dróg powiatowych w stanie bardzo dobrym (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80
	Źródło danych:			Ewidencja PZD					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Zarząd Dróg					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.7.1.4.	Miernik M.7.1.4.: Odsetek dróg powiatowych dla których ujawniono własność w księdze wieczystej (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	3,5	7	10,5	14,0	17,5	21,0	24,5	28,0
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Zarząd Dróg					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”.

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”:

Szacowany udział w budżecie rocznym	16,00 %

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej” w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 30. Założenia realizacji budżetu programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”.

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	16,50%	22 373 886,98 zł	80,00%	17 899 109,58 zł	20,00%	4 474 777,40 zł
2016	16,50%	21 633 176,73 zł	80,00%	17 306 541,38 zł	20,00%	4 326 635,35 zł
2017	16,50%	21 622 525,65 zł	80,00%	17 298 020,52 zł	20,00%	4 324 505,13 zł
2018	16,50%	22 197 311,90 zł	80,00%	17 757 849,52 zł	20,00%	4 439 462,38 zł
2019	16,50%	22 778 235,65 zł	80,00%	18 222 588,52 zł	20,00%	4 555 647,13 zł
2020	16,50%	23 357 823,89 zł	80,00%	18 686 259,11 zł	20,00%	4 671 564,78 zł
2021	16,50%	23 467 058,84 zł	80,00%	18 773 647,07 zł	20,00%	4 693 411,77 zł
2022	16,50%	23 789 958,23 zł	80,00%	19 031 966,58 zł	20,00%	4 757 991,65 zł
Razem	16,50%	181 219 977,84 zł	80,00%	144 975 982,27 zł	20,00%	36 243 995,57 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca funkcję kierownika Powiatowego Zarządu Dróg.

2. Zaleca się, aby zespół programu powoływany jest zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst, którego stosowanie zaleca się.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej" jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Sprawne Państwo,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r.
- Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- Informacja dla Rady Ministrów o realizacji programu wieloletniego pod nazwą „Narodowy program przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój".
2. Na poziomie regionu:
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Małopolskim na lata 2010-2030.
- Program Strategiczny „Transport i komunikacja".

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 31. Analiza zgodności celów programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.7.1. Sieć dróg w powiecie zapewnia sprawną i bezpieczną komunikację.
Zgodność:

- **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski (str. 55), Zwiększenie udziału transportu publicznego w obsłudze mieszkańców (str. 56).
- **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział piąty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze równoważenia potencjałów rozwojowych regionów, Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego, Kierunek interwencji - Sprawna modernizacja, rozbudowa i budowa zintegrowanego systemu transportowego (str. 115), Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych (str. 116).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu, II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych (str. 139).
- **Strategia Sprawne Państwo**: 6. Cele szczegółowe i kierunki interwencji, Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, 7.2.4. Przeciwdziałanie zagrożeniom w ruchu drogowym (str. 94).
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel I. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, Ad.1.2. Tworzenie warunków dla rozpowszechnienia procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi, Ad.1.2.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów (str. 103-104).
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, Ad.2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, Ad.2.2.3. Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych (...)(str. 127).
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, Ad.2.4. Przezwyciężenie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE, Ad.2.5. Zwiększenie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności (str.

134).

- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, Priorytet 1.2. zwiększenie zatrudnienia mieszkańców obszarów wiejskich bez konieczności zmiany ich miejsca zamieszkania (str. 28).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej, Priorytet 2.2. Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich (str. 32-33).
- **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**: V. Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów, Ad.2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej, 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonowanie obszarów wiejskich (str. 91-92).
- **Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r.**: 3. Wizja i cele strategii rozwoju transport, 3.2. Cele Strategii Rozwoju Transportu, 3.2.1. Priorytety rozwojowe w zakresie stworzenia zintegrowanego systemu transportowego w tym: – Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego wymaga ustalenia priorytetów w realizacji prac inwestycyjnych i modernizacyjnych (str. 41) – tabela 5. Priorytetowe kierunki interwencji w zakresie modernizacji i przestrzennego rozmieszczenia infrastruktury w tym: – Rozwijanie połączeń transportowych między ośrodkami subregionalnymi i obszarami wiejskimi, a ośrodkami miejskimi i wojewódzkimi oraz poprawa połączeń lokalnych (str.44).
- **Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r.**: 3. Wizja i cele strategii rozwoju transportu, 3.2. Cele Strategii Rozwoju Transportu, 3.2.2. Priorytety rozwojowe w zakresie stworzenia warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych w tym: - tworzenie kompletnej i nowoczesnej sieci infrastruktury drogowej; – powstanie nowych systemów przewozów ładunków, zarówno w przewozach dalekobieżnych, jak i w logistyce miejskiej, służące zwiększaniu efektywności przewozów i obniżce

kosztów; – poprawa bezpieczeństwa ruchu; – zmniejszanie energochłonności pojazdów oraz zmniejszanie kongestii na sieci dróg i ulic; – sukcesywne wprowadzanie inteligentnych systemów transportowych wspierających zarządzanie infrastrukturą dróg publicznych (str. 45).

- **Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r.**: 4. Zintegrowany system transportu w Polsce, 4.1. Transport lądowy jako element zintegrowanego systemu transportowego, 4.1.2. Transport drogowy w tym: - Rozwijanie przy współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego dróg lokalnych i ich połączeń z siecią dróg krajowych i wojewódzkich; - Wyprowadzanie ruchu tranzytowego z miast poprzez budowę obwodnic drogowych w miejscowościach najbardziej obciążonych ruchem samochodów ciężarowych; - Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa ruchu drogowego; - Zapewnienie utrzymania stanu technicznego dróg na dobrym poziomie (str. 53); - Zapewnienie poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu; - Usprawnianie metod zarządzania ruchem drogowym (str. 54).
- **Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego**: 5. Bezpieczne drogi, Priorytety i kierunki działań (str.31-32), Uwarunkowania realizacji działań (str. 34).
- **Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego**: 9. System zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego, Wprowadzenie spójnego systemu przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego (str. 54-55).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020”, Obszar 3. Infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej, 3.1. Kraków nowoczesnym węzłem międzynarodowej sieci transportowej, 3.1.4. Usprawnienie połączeń komunikacyjnych Krakowskiego obszaru Metropolitarnego z Konurbacją Górnośląską – przy uwzględnieniu skoordynowanej i partnerskiej współpracy samorządów regionalnych oraz miejskich w obszarze rozwoju zintegrowanego systemu transportowego (str. 104).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020”, Obszar 3. Infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej, 3.2. Wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych (str. 105).
- **Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Małopolskim na lata 2010-2030**: 7. Cele rozwoju transportu Województwa Małopolskiego w okresie 2010-20130, 7.3. Cele rozwoju poszczególnych gałęzi transportu Małopolski do roku 2030, 7.3.1. Transport drogowy (str. 43-44).
- **Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Małopolskim na lata 2010-2030**: 7. Cele rozwoju transportu Województwa Małopolskiego w okresie 2010-20130, 7.4. Międzygałęziowe cele rozwoju systemu

transportowego (str. 49-51).

- **Program Strategiczny „Transport i Komunikacja”**: Priorytet 2. Wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych, Działanie 2.1 Subregionalne węzły przesiadkowe (str. 22-23).
- **Program Strategiczny „Transport i Komunikacja”**: Priorytet 2. Wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych, Działanie 2.3 (PS 2.3.1) Wspieranie budowy obwodnic w ciągach dróg krajowych (str. 25).
- **Program Strategiczny „Transport i Komunikacja”**: Priorytet 2. Wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych, Działanie 2.3 (PS 2.3.2) Działanie 2.3. Budowa obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich (str. 26).
- **Informacja dla Rady Ministrów o realizacji programu wieloletniego pod nazwą „Narodowy program przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”** w latach 2012-2013, Pkt. 1 ppkt. 1 Celem strategicznym programu jest podniesienie poziomu i jakości życia społeczności lokalnych oraz zwiększenie efektywności instytucji publicznych, dzięki intensyfikacji rozwoju bezpiecznej, spójnej, funkcjonalnej i efektywnej infrastruktury drogowej. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez wsparcie działań samorządu gminnego i powiatowego na rzecz modernizacji i budowy dróg lokalnych o kluczowym znaczeniu dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego wspólnot samorządowych (str 4).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 8. „PIĘĆ KRAIN: PIENINY-GORCE-SPISZ-PODHALE-ORAWA”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa” powstał w celu zapewnienia odpowiedniej polityki w zakresie optymalnego gospodarowania zasobami naturalnymi, ekologii i bezpieczeństwa geologicznego oraz przeciwpowodziowego. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- edukacją ekologiczną,
- ochroną środowiska naturalnego,
- gospodarką leśną,
- zapewnieniem bezpieczeństwa geologicznego,
- zapewnieniem ochrony przeciwpowodziowej.

W ramach programu rozwojowego „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa” uwzględnia się założenia następujących dokumentów branżowych:

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowotarskiego na lata 2004-2015,
- Plan Urządzenia Lasów.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa” obejmuje następujące priorytety:

- **P.8.1. Edukacja ekologiczna**
- **P.8.2. Ochrona środowiska naturalnego**
- **P.8.3. Gospodarka leśna**
- **P.8.4. Bezpieczeństwo geologiczne**
- **P.8.5. Ochrona przeciwpowodziowa**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.8.1. Zapewnienie optymalnej edukacji ekologicznej.**

- **C.8.1.1. Objęcie programem edukacyjnym w zakresie ekologii min. 15% grup docelowych.**
- **C.8.1.2. Przeprowadzenie min. 1 programu edukacji ekologicznej rocznie.**
- **C.8.2. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska.**
- **C.8.2.1. Utrzymanie min. 60% wód na poziomie I klasy czystości.**
  C.8.2.2. Utrzymanie 100% wód na poziomie powyżej III klasy czystości.
- **C.8.2.3. Ograniczenie emisji CO2 w obiektach użyteczności publicznej powiatu nowotarskiego o min. 30% do roku 2022.**
- **C.8.3. Zwiększanie bioróżnorodności na terenie powiatu nowotarskiego.**
- **C.8.3.1. Odsetek terenów zalesionych objętych uproszczonymi planami urządzenia lasów (UPUL) na poziomie min. 90% do 2022 r.**
- **C.8.3.2. Odsetek powierzchni leśnej odnowionej rodzimymi gatunkami lasotwórczymi na poziomie min. 90% powierzchni określonej na podstawie UPUL do 2022 r.**
- **C.8.4. Zapewnienie racjonalnej gospodarki i bezpieczeństwa geologicznego.**
- **C.8.4.1. Uruchomienie e-usług w zakresie bezpieczeństwa geologicznego do 2018**

Tabela 32. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa".

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.8.1.1.	Miernik M.8.1.1.: Odsetek grup docelowych objętych programem edukacyjnym w zakresie ekologii (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.8.1.2.	Miernik M.8.1.2.: Liczba programów edukacji ekologicznej (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.8.2.1.	Miernik M.8.2.1.: Odsetek wód w III klasie czystości (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Źródło danych:			Raport o Stanie Jakości Środowiska WIOŚ					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
C.8.2.2.	Miernik M.8.2.2.: Odsetek wód w I klasie czystości (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

	Wart:	≥40	≥50	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60
	Źródło danych:			Raport o Stanie Jakości Środowiska WIOŚ					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
C.8.2.3.	Miernik M.8.2.3.: Ilość emitowanego CO2 w obiektach użyteczności publicznej w stosunku do roku bazowego (2014) (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≤100	≤95	≤95	≤90	≤85	≤80	≤75	≤70
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.8.3.1.	Miernik M.8.3.1.: Odsetek terenów zalesionych objęty uproszczonymi planami urządzenia lasów (UPUL) (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥20	≥30	≥40	≥50	≥60	≥70	≥80	≥90
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.8.3.2.	Miernik M.8.3.2.: Odsetek powierzchni leśnej odnowionej rodzinnymi gatunkami lasotwórczymi (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥20*B[34]	≥30*B	≥40*B	≥50*B	≥60*B	≥70*B	≥80*B	≥90*B
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.8.4.1.	Miernik M.8.4.1.: Stan e-usług w zakresie bezpieczeństwa geologicznego (w stopniach uruchomienia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	Przyg.[35]	Przyg.	Przyg.	Uruch.[36]	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”.

[34] B = bechmark – wielkość powierzchni wymagającej odnowienia rodzimymi gatunkami lasotwórczymi określona na podstawie UPUL.
[35] Przyg. = Przygotowanie e-usług w zakresie geodezji.
[36] Uruch. = Uruchomienie e-usług w zakresie geodezji.

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”:

Szacowany udział w budżecie rocznym	1,00 %

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa” w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 33. Założenia realizacji budżetu programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”.

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	1,00%	1 355 993,15 zł	20,00%	271 198,63 zł	80,00%	1 084 794,52 zł
2016	1,00%	1 311 101,62 zł	20,00%	262 220,32 zł	80,00%	1 048 881,30 zł
2017	1,00%	1 310 456,10 zł	20,00%	262 091,22 zł	80,00%	1 048 364,88 zł
2018	1,00%	1 345 291,63 zł	20,00%	269 058,33 zł	80,00%	1 076 233,30 zł
2019	1,00%	1 380 499,13 zł	20,00%	276 099,83 zł	80,00%	1 104 399,30 zł
2020	1,00%	1 415 625,69 zł	20,00%	283 125,14 zł	80,00%	1 132 500,55 zł
2021	1,00%	1 422 245,99 zł	20,00%	284 449,20 zł	80,00%	1 137 796,79 zł
2022	1,00%	1 441 815,65 zł	20,00%	288 363,13 zł	80,00%	1 153 452,52 zł
Razem	1,00%	10 983 028,96 zł	20,00%	2 196 605,79 zł	80,00%	8 786 423,17 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba pełniąca funkcję Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych.

2. Zespół programu powoływany jest zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa" jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa,
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju.
2. Na poziomie regionu:
- Strategia dla Rozwoju Polski Południowej,
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Program Strategiczny „Obszary Wiejskie": (projekt),
- Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt).

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 34. Analiza zgodności celów programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.8.1. Zapewnienie optymalnej edukacji ekologicznej
Zgodność: – **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział czwarty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska, Kierunek

interwencji - Zwiększenie poziomu ochrony środowiska (str.107).

- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, II.6.1.Racjonalne gospodarowanie zasobami (str. 121).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela (str. 63).
- **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: IV. Cele rozwojowe i kierunki interwencji, 3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska, 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne, Działanie 50: zwiększenie świadomości ekologicznej Polaków i zmiana zachowań w obszarach objętych strategią (str. 50).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich (str. 41-42).
- **Program Strategiczny „Obszary Wiejskie": (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Działanie 3: Wsparcie dla poszczególnych obszarów strategicznych kierunków produkcji i rozwoju rynku, Obszar 1: Podtrzymanie i zrównoważony rozwój produkcji rolniczej (str. 36).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: 4. Cel główny: Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski (str. 46).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: Priorytet 8. Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych, Działanie 8.1. Edukacja oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych (str. 123).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020", Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski, 6.1.8. Edukacja obywatelska w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowanie i promocja postaw proekologicznych (str. 128).

C.8.2. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska.

Zgodność:

- **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju**: Rozdział czwarty – Cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska, Kierunek interwencji - Zwiększenie poziomu ochrony środowiska (str.107).

- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, II.6.1.Racjonalne gospodarowanie zasobami (str. 121).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej (str. 124).
- **Strategia Rozwoju Kraju**: Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, II.6.4.Poprawa stanu środowiska (str. 129).
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel I. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, Ad.1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne-horyzontalne, Ad.1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne (str. 115-116).
- **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: IV. Cele rozwojowe i kierunki interwencji, 2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię, 2.7. Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich, Działanie 32: wspieranie inwestycji w odnawialne źródła energii (str. 40).
- **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: IV. Cele rozwojowe i kierunki interwencji, 3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska, 3.1 Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, Działanie 45: wdrożenie instrumentów sprzyjających poprawie jakości powietrza (str. 47).
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich (str. 41-42).
- **Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego**: III. Cele strategii i kierunki interwencji, 2. Cele operacyjne i realizujące je kierunki interwencji, Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa, Ad.4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego, 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa (str. 78).
- **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**: V. Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski, (str. 122), Ad. 4,6. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby (str. 136).
- **Strategia dla Rozwoju Polski Południowej**: V. Cele strategiczne, Cel Nadrzędny: Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy, Cel II Polska południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na

rzecz efektywnego wykorzystywania możliwości rozwojowych, 2.4. Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi, 2.4.4. Zacieśnianie współpracy na rzecz poprawy jakości powietrza (str. 30).

- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020", Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski, 6.1.2. Poprawa jakości powietrza- sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza pochodzących z systemów indywidualnego ogrzewania mieszkań (str. 127).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: 4. Cel główny: Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski (str. 46).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: 5. Priorytety, działania, przedsięwzięcia strategiczne, Priorytet 1. Poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego, Działanie 1.1. Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza zwłaszcza pochodzących z systemów indywidualnego ogrzewania mieszkań (str. 49-50).

C.8.3. Zwiększanie bioróżnorodności na terenie powiatu nowotarskiego.

Zgodność:

- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich (str. 41-42).
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Strategia „Małopolska 2020", Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne, 6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski, 6.1.6. Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego – ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów (str. 127).
- **Program Strategiczny „Obszary Wiejskie" (projekt)**: Priorytet 2 Aktywizacja gospodarcza terenów wiejskich, Działanie 3 Wsparcie dla poszczególnych obszarów strategicznych kierunków produkcji i rozwoju rynku (str. 32).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: Priorytet 6. Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego , Działanie 6.1. Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i stabilności ekosystemów poprzez zrównoważone użytkowanie jej elementów (str. 123).

C.8.4. Zapewnienie racjonalnej gospodarki i bezpieczeństwa geologicznego
Zgodność: – **Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki**: Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców, 3.1. Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. bardziej zieloną ścieżkę, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki, 3.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej (str. 122), 3.1.2. Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu (str. 122). – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel I. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, Ad.1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne-horyzontalne, Ad.1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne (str. 115-116). – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: 6. Cele polityki regionalnej do 2020 roku, 6.2. Opisy celów polityki regionalnej do 2020 roku, cel I. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, Ad.1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne-horyzontalne, Ad.1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego (str.116). – **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: IV. Cele rozwojowe i kierunki interwencji, 1. Cel 1 Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, 1.1 Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin, Działanie 5: wykorzystanie podziemnych struktur geologicznych (str. 21). – **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: IV. Cele rozwojowe i kierunki interwencji, 1. Cel 1 Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, Działanie 7: racjonalizacja korzystania z wód (str. 22). – **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**: IV. Cele rozwojowe i kierunki interwencji, 2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię, 2.7. Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich, Działanie 36: poprawa racjonalnego bezpieczeństwa energetycznego (str. 42). – **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**: II. Główne założenia strategii, 2.3. Opis celów szczegółowych i ich wymiar terytorialny, Cel szczegółowy 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich (str. 41-42).

- **Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego**: III. Cele strategii i kierunki interwencji, 2. Cele operacyjne i realizujące je kierunki interwencji, Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa, Ad.4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego, 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa (str. 78).
- **Program Strategiczny „Ochrona Środowiska" (projekt)**: 4. Cel główny: Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski (str. 46).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

PROGRAM ROZWOJOWY 9. „NOWOTARSKI – WARTO BYĆ”

A. OPIS PROGRAMU:

Program rozwojowy „Nowotarski – warto być” powstał w celu podniesienia potencjału turystycznego powiatu. W ramach programu realizowane będą przedsięwzięcia związane z:

- rozwojem kultury i upowszechnianiem dziedzictwa kulturowego,
- rozwojem infrastruktury turystycznej,
- rozwojem produktów lokalnych,
- rozwojem oferty turystycznej.

B. PRIORYTETY:

Program rozwojowy „Nowotarski – warto być” adresowany jest do czterech priorytetowych obszarów oddziaływania:

- **P.9.1. Kultura i dziedzictwo kulturowe**
- **P.9.2. Produkty lokalne**
- **P.9.3. Współpraca regionalna, krajowa i międzynarodowa**
- **P.9.4. Turystyka**

C. CELE PROGRAMU

Program rozwojowy „Nowotarski – warto być” zapewnia osiągnięcie następujących celów taktycznych:

- **C.9.1. Dziedzictwo kulturowe regionu jest upowszechnione na optymalnym poziomie.**
- **C.9.1.1. Powiat współorganizuje rocznie nie mniej niż 70. imprez upowszechniających dziedzictwo kulturowe powiatu.**
- **C.9.1.2. Muzeum im. W. Orkana organizuje nie mniej niż 4. wystawy rocznie.**
- **C.9.1.3. Muzeum im. W. Orkana organizuje nie mniej niż 6. imprez kulturalnych rocznie.**
- **C.9.1.4. Muzeum im. W. Orkana organizuje nie mniej niż 140. lekcji muzealnych rocznie.**
- **C.9.1.5. Liczba osób korzystających z atrakcji w Muzeum im. W. Orkana wynosi rocznie nie mniej niż 10.000.**
- **C.9.2. Kultura w powiecie rozwija się dzięki infrastrukturze na wysokim poziomie oraz atrakcyjnej ofercie.**

- **C.9.2.1. Do 2022 r. wszystkie instytucje kultury działają w nowoczesnych obiektach[37].**
- **C.9.2.2. Teatr Lalek „Rabcio" wstawia nie mniej niż 2. premiery rocznie.**
- **C.9.2.3. Teatr Lalek „Rabcio" wystawia nie mniej niż 200. przedstawień rocznie.**
- **C.9.2.4. Ilość widzów oglądających przedstawienia Teatru Lalek „Rabcio" jest nie mniejsza niż 35.000. osób rocznie.**
- **C.9.3. Zapewniona jest skuteczna i efektywna polityka promocji produktów lokalnych.**
- **C.9.3.1. Do końca 2018 r. powstaje zintegrowana platforma internetowa ukierunkowana na promocję produktów lokalnych powiatu.**
- **C.9.3.2. Produkty lokalne od 2016 r. będą promowane na nie mniej niż 2 targach regionalnych lub krajowych rocznie a od 2019 r. na min. 1 targach międzynarodowych rocznie.**
- **C.9.4. Powiat nowotarski aktywnie współpracuje w celu promocji regionu na arenie międzynarodowej.**
- **C.9.4.1. Do 2020 r. powstanie Centrum Współpracy Transgranicznej Polsko – Słowackiej.**
- **C.9.4.2. Do 2020 r. zostaną zrealizowane nie mniej niż 3. projekty międzynarodowe ukierunkowane na promocję powiatu.**
- **C.9.4.3. Powiat będzie organizował nie mniej niż 1. wizytę studyjną rocznie u partnera międzynarodowego oraz nie mniej niż 1. wizytę partnera rocznie na terenie powiatu.**
- **C.9.5. Powiat buduje szerokie partnerstwa w celu wspólnej i ukierunkowanej promocji.**
- **C.9.5.1. Do końca 2016 r. powiat nawiąże współpracę z Lokalnymi Grupami Działania działającymi na terenie powiatu oraz samorządami ukierunkowaną na wspólną promocję powiatu.**
- **C.9.5.2. Do końca 2018 r. zostanie zrealizowany nie mniej niż jeden wspólny projekt z LGD oraz samorządami mający na celu wspólną promocję powiatu.**
- **C.9.5.3. Powiat będzie aktywnie włączał się w inicjatywy związane z promocją regionu na poziomie subregionalnym oraz powstających makroregionów, w tym regionu karpackiego – do 2020 powiat włączy się nie mniej niż w 2. inicjatywy.**
- **C.9.6. Oferta turystyczna jest atrakcyjna i zapewnia stopniowe wydłużanie pobytu turysty.**
- **C.9.6.1. Do 2022 r. powiat zrealizuje min. 2 projekty ukierunkowane na wsparcie rozwoju oferty turystycznej.**

Tabela 35. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Nowotarski – warto być".

[37] Nowy lub zmodernizowany budynek.

Schemat pomiaru efektów programu na poziomie taktycznym									
C.9.1.1.	Miernik M.9.1.1.: Liczba imprez upowszechniających dziedzictwo kulturowe powiatu rocznie (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70
	Źródło danych:			Kalendarz Imprez Kulturalnych/ Sprawozdanie merytoryczne					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.1.2.	Miernik M.9.1.2.: Liczba wystaw zorganizowanych przez Muzeum im. W. Orkana rocznie (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4
	Źródło danych:			Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana					
	Jednostka dostarczająca:			Muzeum im. W. Orkana					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.1.3.	Miernik M.9.1.3.: Liczba imprez kulturalnych organizowanych przez Muzeum im. W. Orkana rocznie (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6
	Źródło danych:			Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana					
	Jednostka dostarczająca:			Muzeum im. W. Orkana					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.1.4.	Miernik M.9.1.4.: Liczba lekcji muzealnych organizowanych przez Muzeum im. W. Orkana rocznie (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140
	Źródło danych:			Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana					
	Jednostka dostarczająca:			Muzeum im. W. Orkana					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.1.5.	Miernik M.9.1.5.: Liczba osób korzystających z atrakcji Muzeum im. W. Orkana rocznie (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000
	Źródło danych:			Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana					
	Jednostka dostarczająca:			Muzeum im. W. Orkana					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.2.1.	Miernik M.9.2.1.: Liczba budynków instytucji kultury zmodernizowanych lub nowych (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	1	2	3	3	3	3
	Źródło danych:			Raport z realizacji projektu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

C.9.2.2.	Miernik M.9.2.2.: Liczba premier wystawianych w Teatrze Lalek „Rabcio” rocznie (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2
	Źródło danych:			Sprawozdanie Teatru Lalek „Rabcio”					
	Jednostka dostarczająca:			Teatr Lalek „Rabcio”					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.2.3.	Miernik M.9.2.3.: Liczba przedstawień wystawianych w Teatrze Lalek „Rabcio” (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200
	Źródło danych:			Sprawozdanie Teatru Lalek „Rabcio”					
	Jednostka dostarczająca:			Teatr Lalek „Rabcio”					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.2.4.	Miernik M.9.2.4.: Ilość widzów oglądających przedstawienia Teatru Lalek „Rabcio” (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000
	Źródło danych:			Sprawozdanie Teatru Lalek „Rabcio”					
	Jednostka dostarczająca:			Teatr Lalek „Rabcio”					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.3.1.	Miernik M.9.3.1.: Stopień uruchomienia zintegrowanej platformy internetowej ukierunkowanej na promocję produktów lokalnych (w stanach uruchomienia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	Przyg.[38]	Przyg.	Przyg.	Uruch.[39]	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.3.2.	Miernik M.9.3.2.: Liczba targów na regionalnych i krajowych (RK) i międzynarodowych (M) na których promuje się produkty lokalne (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0 RK ≥0 M	≥2 RK ≥0 M	≥2 RK ≥0 M	≥2 RK ≥0 M	≥2 RK ≥1 M	≥2 RK ≥1 M	≥2 RK ≥1 M	≥2 RK ≥1 M
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
C.9.4.1.	Miernik M.9.4.1.: Stopień uruchomienia Centrum Współpracy Transgranicznej Polsko-Słowackiej (w stopniach uruchomienia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	Przyg.[40]	Przyg.	Przyg.	Przyg.	Przyg.	Uruch.[41]	Uruch.	Uruch.
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					

[38] Przyg. = Przygotowanie zintegrowanej platformy internetowej.
[39] Uruch. = Uruchomienie zintegrowanej platformy interentowej.
[40] Przyg. = Przygotowanie CWT.
[41] Uruch. = Uruchomienie CWT.

	Data dostarczenia:		IQ po roku bazowym						
C.9.4.2.	Miernik M.9.4.2.: Liczba zrealizowanych projektów ukierunkowanych na promocję regionu narastająco (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0	≥0	≥1	≥2	≥2	≥3	≥3	≥3
	Źródło danych:		Raport z realizacji strategii						
	Jednostka dostarczająca:		Powiatowe Centrum Kultury						
	Data dostarczenia:		IQ po roku bazowym						
C.9.4.3.	Miernik M.9.4.3.: Liczba wizyt studyjnych realizowanych organizowanych rocznie u partnera (Z) i na terenie powiatu (W) (w).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W
	Źródło danych:		Raport z realizacji strategii						
	Jednostka dostarczająca:		Powiatowe Centrum Kultury						
	Data dostarczenia:		IQ po roku bazowym						
C.9.5.1.	Miernik M.9.5.1.: Stan porozumienia w zakresie współpracy z Lokalnymi Grupami Działania (w stanach porozumienia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	Przyg.[42]	Uruch.[43]	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.
	Źródło danych:		Raport z realizacji strategii						
	Jednostka dostarczająca:		Biuro Rozwoju Promocji						
	Data dostarczenia:		IQ po roku bazowym						
C.9.5.2.	Miernik M.9.5.2.: Liczba projektów ukierunkowanych na promocję powiatu zrealizowanych wspólnie z Lokalnymi Grupami Działania (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1
	Źródło danych:		Raport z realizacji strategii						
	Jednostka dostarczająca:		Biuro Rozwoju Promocji						
	Data dostarczenia:		IQ po roku bazowym						
C.9.5.3.	Miernik M.9.5.3.: Liczba inicjatyw związanych z promocją regionu na poziomie subregionalnym oraz makroregionalnym, w których powiat bierze udział narastająco (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1	≥2	≥2	≥2
	Źródło danych:		Raport z realizacji strategii						
	Jednostka dostarczająca:		Biuro Rozwoju Promocji						
	Data dostarczenia:		IQ po roku bazowym						
C.9.6.1.	Miernik M.9.6.1.: Liczba projektów ukierunkowanych na wsparcie rozwoju oferty turystycznej.								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart:	0	0	1	1	1	1	1	2

[42] Przyg. = Przygotowanie porozumienia z LGD.
[43] Uruch. = Uruchomienie porozumienia z LGD.

	Źródło danych:	Raport z realizacji strategii
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju Promocji
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

Wymienione cele taktyczne wymagają rozwinięcia do celów rozwojowych realizowanych w ramach poszczególnych projektów rozwojowych przypisanych do programu „Nowotarski – warto być".

D. ZASADY FINANSOWANIA

Przyjmuje się następujące założenia finansowania dla programu „Nowotarski – warto być":

Szacowany udział w budżecie rocznym	1,50 %

Przyjmuje się następujące szacowane wartości wydatków na realizację programu „Nowotarski – warto być" w poszczególnych latach objętych strategią:

Tabela 36. Założenia realizacji budżetu programu „Nowotarski – warto być"[44].

Rok	Udział w budżecie powiatu	Kwota wydatków z budżetu powiatu	Udział wydatków własnych	Kwota wydatków własnych	Udział wydatków zewnętrznych	Kwota wydatków zewnętrznych
2015	1,50%	2 033 989,73 zł	25,00%	508 497,43 zł	75,00%	1 525 492,29 zł
2016	1,50%	1 966 652,43 zł	25,00%	491 663,11 zł	75,00%	1 474 989,32 zł
2017	1,50%	1 965 684,15 zł	25,00%	491 421,04 zł	75,00%	1 474 263,11 zł
2018	1,50%	2 017 937,45 zł	25,00%	504 484,36 zł	75,00%	1 513 453,08 zł
2019	1,50%	2 070 748,70 zł	25,00%	517 687,17 zł	75,00%	1 553 061,52 zł
2020	1,50%	2 123 438,54 zł	25,00%	530 859,63 zł	75,00%	1 592 578,90 zł
2021	1,50%	2 133 368,99 zł	25,00%	533 342,25 zł	75,00%	1 600 026,74 zł
2022	1,50%	2 162 723,48 zł	25,00%	540 680,87 zł	75,00%	1 622 042,61 zł
Razem	1,50%	16 474 543,44 zł	25,00%	4 118 635,86 zł	75,00%	12 355 907,58 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

[44] Program realizowany jest także z wykorzystaniem zaangażowania finansowego instytucji kultury będących jednostkami organizacyjnymi powiatu, czego nie uwzględniono w niniejszych założeniach

Wskazane wyżej kwoty stanowią szacowane wartości wydatków całkowitych na program w danym roku. Zostały one określone na podstawie aktualnych założeń WPF. W trakcie tworzenia budżetu na dany rok budżetowy należy w części opisowej do projektu uchwały budżetowej odnieść się do możliwości zapewnienia kwot dla tego programu.

E. ZASADY REALIZACJI

Program realizowany jest z uwzględnieniem następujących założeń organizacyjnych:

1. Kierownikiem programu jest osoba odpowiedzialna za politykę powiatu w zakresie promocji i rozwoju.
2. Zespół programu powoływany jest zgodnie z założeniami Podręcznika planowania i zarządzania zadaniami jst.
3. Szczegółowe zasady organizacji, planowania, realizacji i controllingu taktycznego i operacyjnego programu określa Podręcznik planowania i zarządzania zadaniami jst.

F. POWIĄZANIA Z REGIONALNYMI I KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program rozwojowy „Nowotarski – warto być" jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

1. Na poziomie krajowym:
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- Strategia Sprawne Państwo,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju.
2. Na poziomie regionu:
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Analiza zgodności celów programu z wymienionymi dokumentami strategicznymi przedstawia się następująco:

Tabela 37. Analiza zgodności celów programu „Nowotarski – warto być" z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi.

ANALIZA ZGODNOŚCI CELÓW PROGRAMU Z ZAPISAMI W WYBRANYCH

KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH
C.9.1. Dziedzictwo kulturowe powiatu jest upowszechnione na optymalnym poziomie.
Zgodność: – **Strategia Sprawne Państwo**: Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych, Ad. 3.4. Wzmocnienie pozycji międzynarodowej państwa, 3.4.4. Rozwój systemu współpracy z Polonią i Polakami za granicą (str. 63). – **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego**: VI. Cele, priorytety i kierunki działań, Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego, 4.1. Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej, 4.1.1. Tworzenie warunków wzmocnienia tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym (str. 61-61), 4.1.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu (str. 62-63). – **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020**: Obszar 2. Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego, 2.1. Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej (str. 96-97), 2.4. Wzmocnienie promocji dziedzictwa regionalnego oraz oferty przemysłów czasu wolnego (str. 99-100).
C.9.2. Kultura w powiecie rozwija się dzięki atrakcyjnej ofercie oraz infrastrukturze na wysokim poziomie.
Zgodność: – **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski (str. 54-60).
C.9.3. Zapewniona jest skuteczna i efektywna polityka promocji produktów lokalnych.
Zgodność: – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionu, Ad1.2. Tworzenie warunków do rozprzestrzeniania procesów rozwoju i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi, Ad.1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich, Stymulowanie rozwoju lokalnego (str. 109-110).
C.9.4. Powiat nowotarski aktywnie współpracuje w celu promocji regionu na arenie międzynarodowej.
Zgodność: – **Strategia Sprawne Państwo**: Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych, Ad. 3.4. Wzmocnienie pozycji międzynarodowej państwa, 3.4.3. Poprawa systemu promocji Polski (str. 62-63).

– **Strategia Sprawne Państwo**: Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych, Ad. 3.4. Wzmocnienie pozycji międzynarodowej państwa, 3.4.5. Usprawnienie mechanizmów koordynujących współpracę zagraniczną samorządu terytorialnego i wspierających aktywność podmiotów trzeciego sektora w tym obszarze (str. 63-64). – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego**: Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionu, Ad. 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne (horyzontalne), Ad. 1.3.7. Współpraca międzynarodowa (str. 117). – **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego**: VI. Cele, priorytety i kierunki działań, Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego, 4.2. Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym, 4.2.5. Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą (str. 68-69).
C.9.5. Powiat buduje szerokie partnerstwo w celu wspólnej i ukierunkowanej promocji.
Zgodność: – **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia**: 5. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, 5.4. Cele polityki spójności w Polsce wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, 5.4.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa (str. 45-48). – **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju**: V. Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności, Ad. 1.2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalności pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym (str. 81-84). – **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego**: Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego, 4.2. Wzmocnienie znaczenia kultury w rozwoju społeczno-gospodarczym, 4.2.1. Rozwijanie współpracy między instytucjami kultury, oświaty, nauki i organizacjami (str. 64).
C.9.6. Powiat wspiera elementy otoczenia agroturystycznego.
Zgodność: – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020**: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów Kierunek 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza ośrodkami wojewódzkimi, Ad 1.2.4. Efektywne wykorzystanie w procesach rozwojowych potencjału specjalizacji terytorialnej (str. 110).

C.9.7. Infrastruktura turystyczna jest atrakcyjna i zapewnia stopniowe wydłużanie pobytu turysty.
Zgodność: – **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020**: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów Kierunek 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza ośrodkami wojewódzkimi, Ad 1.2.4. Efektywne wykorzystanie w procesach rozwojowych potencjału specjalizacji terytorialnej (str. 110).

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. RAPORT Z CONTROLLINGU TAKTYCZNEGO

Raport z controllingu taktycznego projektu służy do monitorowania, oceny i korygowania postępu realizacji programu w ramach danego roku budżetowego. Daje możliwość monitorowania projektów planowanych i realizowanych w ramach danego programu. Zasady wykorzystania dokumentu określono w części dotyczącej controllingu taktycznego.

Tabela 38. Schemat raportu z controllingu taktycznego.

RAPORT Z CONTROLLINGU TAKTYCZNEGO Bieżąca realizacja programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy”																
I.1.1	Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok															
	Rok[45]:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022
	Budżet P															
	Budżet R															
	Projekty P															
	Projekty R															
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu														
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego														
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym														
I.1.2.	Liczba projektów rozpoczętych															
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:															
	Q2:															
	Q3:															
	Q4:															
	Razem:															
	Liczba projektów zakończonych															
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:															
	Q2:															
	Q3:															
	Q4:															

[45] Na poziomie programu przygotowuje się informację o założeniach budżetowych oraz wykonaniu budżetu. Przyjęto następujące oznaczenia: Budżet P – planowany budżet programu na dany rok budżetowy, Budżet R – zrealizowany budżet programu w danym roku budżetowym, Projekty P – planowana liczba projektów w ramach danego programu w roku budżetowym, Projekty R – zrealizowana liczba projektów w ramach danego programu w roku budżetowym.

	Razem:															
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu														
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego														
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym														
	Przyczyny nieosiągnięcia założeń															
	. , . .															
	Działania korygujące (jeśli wymagane)															
	. , . .															
	Inne uwagi															
	. , . .															

Bieżąca realizacja programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem”									
I.2.1	Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Budżet P								
	Budżet R								
	Projekty P								
	Projekty R								
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym							

I.2.2.	Liczba projektów rozpoczętych																
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:																
	Q2:																
	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																
	Liczba projektów zakończonych																
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:																
	Q2:																
	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu															
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego															
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym															
	Przyczyny nieosiągnięcia założeń																

	· , · .
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	· , · .
	Inne uwagi
	· , · .

Bieżąca realizacja programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka”								
I.3.1	Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Budżet P								
	Budżet R								
	Projekty P								
	Projekty R								
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym							

I.3.2.	Liczba projektów rozpoczętych															
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:																
	Q2:																
	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																
	Liczba projektów zakończonych															
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:																
	Q2:																
	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu															
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego															
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym															
	Przyczyny nieosiągnięcia założeń																
	· , · .																
	Działania korygujące (jeśli wymagane)																
	· , · .																
	Inne uwagi																
	· ,																

	. .

Bieżąca realizacja programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne”

I.4.1 Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Budżet P								
Budżet R								
Projekty P								
Projekty R								

Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym

I.4.2. Liczba projektów rozpoczętych

Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Q1:																
Q2:																
Q3:																
Q4:																
Razem:																

Liczba projektów zakończonych

Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Q1:																
Q2:																
Q3:																
Q4:																
Razem:																

Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia założeń

. ,
. .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. ,
. .

Inne uwagi

. ,
. .

Bieżąca realizacja programu „Promocja i ochrona zdrowia”

I.5.1 Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

	Budżet P								
	Budżet R								
	Projekty P								
	Projekty R								
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym							

I.5.2.	Liczba projektów rozpoczętych															
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:															
	Q2:															
	Q3:															
	Q4:															
	Razem:															
	Liczba projektów zakończonych															
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:															
	Q2:															
	Q3:															
	Q4:															
	Razem:															

	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia założeń	
	. , . .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	. , . .	
	Inne uwagi	
	. , . .	

Bieżąca realizacja programu „Primo educationis”								
I.6.1	Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Budżet P								
	Budżet R								
	Projekty P								
	Projekty R								
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							

	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym

I.6.2. Liczba projektów rozpoczętych

Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Q1:																
Q2:																
Q3:																
Q4:																
Razem:																

Liczba projektów zakończonych

Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Q1:																
Q2:																
Q3:																
Q4:																
Razem:																

Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia założeń

- ,
- .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

- ,
- .

Inne uwagi

- ,
- .

Bieżąca realizacja programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”

I.7.1 Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Budżet P								
Budżet R								
Projekty P								
Projekty R								

Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym

I.7.2. Liczba projektów rozpoczętych

Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Q1:																
Q2:																
Q3:																

	Q4:																
	Razem:																
	Liczba projektów zakończonych																
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:																
	Q2:																
	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																

Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia założeń

. ,
. .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. ,
. .

Inne uwagi

. ,
. .

Bieżąca realizacja programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”

I.8.1 Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Budżet P								
Budżet R								
Projekty P								
Projekty R								

Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym

I.8.2. Liczba projektów rozpoczętych

Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Q1:																
Q2:																
Q3:																
Q4:																
Razem:																

Liczba projektów zakończonych

Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Q1:																
Q2:																

	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu															
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego															
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym															
	Przyczyny nieosiągnięcia założeń																
	. , . .																
	Działania korygujące (jeśli wymagane)																
	. , . .																
	Inne uwagi																
	. , . .																

Bieżąca realizacja programu „Nowotarski – warto być”									
I.9.1	Dane podstawowe programu na podstawie Uchwały budżetowej i Sprawozdania z wykonania budżetu na dany rok								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Budżet P								
	Budżet R								
	Projekty P								
	Projekty R								
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							
	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym							

I.9.2.	Liczba projektów rozpoczętych																
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:																
	Q2:																
	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																
	Liczba projektów zakończonych																
	Rok:	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
	Q1:																
	Q2:																
	Q3:																
	Q4:																
	Razem:																
	Źródło danych:	Uchwała budżetowa, Sprawozdanie z wykonania budżetu															
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego															

	Data dostarczenia:	IM po kwartale bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia założeń	
	. , . .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	. , . .	
	Inne uwagi	
	. , . .	

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Powiatu Nowotarskiego.

ZAŁĄCZNIK 2. RAPORT Z CONTROLLINGU STRATEGICZNEGO

Raport z controllingu strategicznego jest podstawowym narzędziem oceny sytuacji powiatu na poziomie tzw. wskaźników kontekstowych (część I) oraz programów (część II). Raport przygotowuje się zgodnie z założeniami controllingu strategicznego. Przedstawiony poniżej schemat dokumentu służy także do przygotowania raportu z realizacji strategii, który zawiera wyłącznie informację o uzyskanych wartościach miernika.

Tabela 39. Schemat raportu z controllingu strategicznego (część I).

RAPORT Z CONTROLLINGU STRATEGICZNEGO CZĘŚĆ I. MIERNIKI CELÓW STRATEGICZNYCH									
Realizacja celów strategicznych w obszarze potencjału rozwojowego									
CS.1.1.	Miernik MS.1.1.: Liczba mieszkańców powiatu (w os.).								
	Rok[46]:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600	≥189.600
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , . .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , . .								
	Inne uwagi								
	. , . .								
CS.1.2.	Miernik MS.1.2.: Saldo migracji międzypowiatowej w grupie osób w wieku produkcyjnym (w os./10 tys. osób w wieku produkcyjnym).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								

[46] Przyjęto następujące założenia dotyczące informacji o mierniku: Wart P – wartość planowana miernika, Wart R – wartość zrealizowana miernika, Różnica (Wart P – Wart R).

	Inne uwagi
	. , .

CS.1.3.	Miernik MS.1.3.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>80	>80	>80	>80	>80	>80	>80	>80
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.4.	Miernik MS.1.4.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%	>85%
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.5.	Miernik MS.1.5.: Liczba podmiotów sektora prywatnego (w podm.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥14.500	≥14.700	≥14.900	≥15.100	≥15.300	≥15.500	≥15.600	≥15.700
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								

	. , .
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	Inne uwagi
	. , .

CS.1.6.	Miernik MS.1.6.: Udział spółek handlowych w podmiotach sektora prywatnego ogółem (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥3,15	≥3,25	≥3,35	≥3,40	≥3,45	≥3,50	≥3,50	≥3,50
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.7.	Miernik MS.1.7.: Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców (w podm.). (w).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥4,10	≥4,15	≥4,25	≥4,35	≥4,45	≥4,50	≥4,50	≥4,50
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.8.	Miernik MS.1.8.: Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<20	<20	<20	<20	<20	<20	<20	<20
	Wart R:								

	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Urząd Pracy							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.1.9.	Miernik MS.1.9.: Liczba wypadków drogowych na 1 tys. mieszkańców (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<1,18	<1,14	<1,10	<1,06	<1,02	<0,98	<0,94	<0,90
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.1.10.	Miernik MS.1.10.: Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>51	>52	>53	>55	>57	>58	>59	>60
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.11.	Miernik MS.1.11.: Liczba mieszkańców przypadająca na 1 łóżko w szpitalu (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<215	<211	<208	<203	<199	<196	<193	<190
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.1.12.	Miernik MS.1.12.: Ilość noclegów udzielonych turystom (w tys. dn).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>770	>790	>810	>850	>900	>1.100	>1.100	>1.100
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.1.13.	Miernik MS.1.13.: Średnia długość pobytu turysty (w dn).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>4,3	>4,5	>4,8	>5,2	>5,6	>6,0	>6,0	>6,0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								

	. , .

CS.1.14.	Miernik MS.1.14.: Średnia długość pobytu turysty zagranicznego (w dn).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>2,2	>2,3	>2,5	>2,7	>2,9	>3,0	>3,0	>3,0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.15.	Miernik MS.1.15.: Liczba odwiedzających muzea (w tys. os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>295	>315	>335	>355	>370	>400	>400	>400
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.16.	Miernik MS.1.16.: Udział lasów w powierzchni ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%	≥37,2%
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								

	. , .
	Inne uwagi
	. , .

CS.1.17.	Miernik MS.1.17.: Emisja zanieczyszczeń gazowych w powiatach ziemskich (t/km2).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<8,97	<8,51	<7,56	<6,62	<6,14	<5,67	<5,67	<5,67
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.18.	Miernik MS.1.18.: Emisja zanieczyszczeń pyłowych w powiatach ziemskich (t/km2).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01	≤0,01
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.19.	Miernik MS.1.19.: Udział ludności korzystającej z oczyszczalni w ludności ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>57	>59	>60	>62	>64	>66	>68	>70
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								

	. , .
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	Inne uwagi
	. , .

CS.1.20.	Miernik MS.1.20.: Udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5	≥88,5
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.1.21.	Miernik MS.1.21.: Udział parków narodowych w powierzchni ogółem (w).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24	≥3,24
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

Realizacja celów strategicznych w obszarze pozycji konkurencyjnej

CS.2.1.	Miernik MS.2.1.: Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem (Δ[47] w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.2.2.	Miernik MS.2.2.: Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem (Δ w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>	B>
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.2.3.	Miernik MS.2.3.: Przyrost naturalny na 10 tys. mieszkańców (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	B<	B<	B<	B<	B<	B<	B<	B<
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. ,								

[47] Δ = wartość zmiany w roku badanym w stosunku do roku bazowego (rok poprzedni, rok z początku szeregu czasowego).

.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. ,
.

Inne uwagi

. ,
.

CS.2.4. Miernik MS.2.4.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS
Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty
Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. ,
.

Inne uwagi

. ,
.

CS.2.5. Miernik MS.2.5.: Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS
Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty
Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. ,
.

Inne uwagi

. ,
.

CS.2.6. Miernik MS.2.6.: Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców (Δ w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
Wart R:								

	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju i Promocji							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.2.7.	Miernik MS.2.7.: Wartość brutto środków trwałych przedsiębiorstw na 1 podmiot (Δ w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju i Promocji							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.2.8.	Miernik MS.2.8.: Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Urząd Pracy							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.2.9.	Miernik MS.2.9.: Liczba wypadków na 1 tys. mieszkańców (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B	<B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.2.10.	Miernik MS.2.10.: Ilość noclegów udzielonych turystom (Δ w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								

CS.2.11.	Miernik MS.2.11.: Średnia długość pobytu turysty zagranicznego (w dn.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								

	. , .
CS.2.12.	Miernik MS.2.12.: Udział ludności korzystającej z oczyszczalni w ludności ogółem (Δ w%).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B	>B
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS
Jednostka dostarczająca:	Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych
Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. ,
.

Inne uwagi

. ,
.

Realizacja celów strategicznych w obszarze finansowym

CS.3.1. Miernik MS.3.1.: Wartość dochodów powiatu (w zł).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie z wykonania budżet
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. ,
.

Inne uwagi

. ,
.

CS.3.2. Miernik MS.3.2.: Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w powiatach (w%).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym

	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika
	. , .
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	Inne uwagi
	. , .
CS.3.3.	Miernik MS.3.3.: Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca w powiatach (w zł).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym
Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
. , .	
Działania korygujące (jeśli wymagane)	
. , .	
Inne uwagi	
. , .	
CS.3.4.	Miernik MS.3.4.: Wartość wydatków powiatu (w zł).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF	≥WPF
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie z wykonania budżet
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
. , .	
Działania korygujące (jeśli wymagane)	
. , .	
Inne uwagi	
. , .	
CS.3.5.	Miernik MS.3.5.: Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem powiatów (w %).

	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.3.6.	Miernik MS.3.6.: Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem powiatów (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40	≥40
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	Inne uwagi								
	. , .								
CS.3.7.	Miernik MS.3.7.: Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem powiatów (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0	≤2,0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								

	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	Inne uwagi
	. , .
CS.3.8.	Miernik MS.3.8.: Udział budżetu strategicznego w budżecie ogółem (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30	≥30
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Bank Danych Lokalnych GUS
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym
Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
. , .	
Działania korygujące (jeśli wymagane)	
. , .	
Inne uwagi	
. , .	
[redacted]	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i dokumentów dostarczonych przez powiat nowotarski.

Tabela 40. Schemat raportu z controllingu strategicznego (część II).

RAPORT Z CONTROLLINGU STRATEGICZNEGO CZĘŚĆ II. MIERNIKI CELÓW TAKTYCZNYCH (PROGRAMÓW ROZWOJOWYCH)	
Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy”	
C.1.1.1.	Miernik M.1.1.1.: Odsetek osób oceniających dobrze i bardzo dobrze jakość obsługi klienta w jednostkach powiatu (w%).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Raport z badania jakości obsługi klienta
Jednostka dostarczająca:	Biuro Kontroli i Audytu
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
. , .	
Działania korygujące (jeśli wymagane)	
. , .	

	· **Inne uwagi**								
	· , · .								
C.1.1.2.	Miernik M.1.1.2.: Odsetek skarg w sprawach prowadzonych przez powiat (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1	≤1
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Rejestr skarg					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Organizacyjny					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								
C.1.2.1.	Miernik M.1.2.1.: Udział budżetu na szkolenia, kursy i inne formy podwyższania kompetencji pracowników w budżecie ogółem (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04	≥0,04
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z wykonania budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								
C.1.2.2.	Miernik M.1.2.2.: Odsetek pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, mających wykształcenie wyższe o profilu zgodnym z opisem stanowiska pracy (w%).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥50	≥55	≥65	≥75	≥80	≥90	≥95	=100
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Dokumenty personalne					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Organizacyjny					

	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
	. , .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	. , .	
	· **Inne uwagi**	
	. , . .	

C.1.3.1.	Miernik M.1.3.1.: Odsetek sprzętu (komputery, drukarki, urządzenia sieciowe) niesprawnego przez okres dłuższy niż 3 dni robocze (w%)								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	5	5	5	5	5	5	5	5
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Karty serwisowe zakładane dla każdego niesprawnego komputera (przykładowa w załączniku)					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Systemów Informatycznych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.1.3.2.	Miernik M.1.3.2.: Stopień zapewnienia standardu w zakresie zabezpieczenia przetwarzanych danych z punktu widzenia systemów informatycznych (w %)								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	65	70	75	80	85	89	93	98
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Dokumentacja standardu opracowanego przez Biuro Systemów Informatycznych					
	Jednostka dostarczająca:			Administrator Systemów Informatycznych (ASI)					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem”								
C.2.1.1.	Miernik M.2.1.1.: Ilość stwierdzonych odchyleń od przyjętych standardów zarządzania (w szt.).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Kontroli i Audytu							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.2.1.2.	Miernik M.2.1.2.: Ilość stwierdzonych odchyleń od przyjętych wytycznych Systemu Zarządzania Zadaniami (w szt.).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport z audytu Systemu Zarządzania Zadaniami							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Zarządzania Projektami							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.2.1.3.	Miernik M.2.1.3.: Ilość stwierdzonych naruszeń prawa w związku z wykonywaniem obowiązków przez pracowników jednostek powiatu (w szt.).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Kontroli i Audytu							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								

	. , . **Działania korygujące (jeśli wymagane)** . , . · **Inne uwagi** . , . .

C.2.1.4. Miernik M.2.1.4.: Ilość niesprawności w realizacji zadań powiatu wykrytych przez zewnętrzne instytucje kontrolne wcześniej niż przez audyt wewnętrzny (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej
Jednostka dostarczająca:	Biuro Kontroli i Audytu
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. , .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. , .

· **Inne uwagi**

. , . .

C.2.2.1. Miernik M.2.2.1.: Odsetek wydatków bieżących na wynagrodzenia w budżecie (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35	≤35
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie z realizacji budżetu
Jednostka dostarczająca:	Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. , .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. , .

· **Inne uwagi**

. , . .

C.2.2.2. Miernik M.2.2.2.: Odsetek kosztu realizacji zadań pośrednich (procesów zarządczych i obsługowych) (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

	Wart P:	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.2.3.1.	Miernik M.2.3.1.: Ilość efektów projektów (w wymiarach: zakres) zrealizowanych na poziomie niższym niż 90% założonej wartości (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.2.3.2.	Miernik M.2.3.2.: Ilość projektów, w których budżet zakończył się odchyleniem większym niż 5% (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji budżetu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								

	. , . · **Inne uwagi** . , . .
C.2.3.3.	Miernik M.2.3.3.: Ilość efektów strategicznych osiągniętych na poziomie niższym niż 80% przyjętej wartości (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Raport z realizacji strategii
Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju Promocji
Data dostarczenia:	IIQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. , .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. , .

· **Inne uwagi**

. , . .

C.2.4.1.	Miernik M.2.4.1.: Ilość stwierdzonych naruszeń dyscypliny finansów publicznych (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Raport z ewaluacji systemu kontroli zarządczej
Jednostka dostarczająca:	Biuro Kontroli i Audytu
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

. , .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

. , .

· **Inne uwagi**

. , . .

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka”

C.3.1.1.	Miernik M.3.1.1.: Tempo przyrostu w stosunku do roku poprzedniego przedsiębiorstw z sektora MŚP zarejestrowanych w systemie REGON (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

	Wart P:	≥B[48]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.3.1.2.	Miernik M.1.1.1.: Tempo przyrostu w stosunku do roku poprzedniego spółek handlowych zarejestrowanych w systemie REGON (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥B[49]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Bank Danych Lokalnych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.3.1.3.	Miernik M.3.1.3.: Ilość klastrów wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości lub edukacji zawodowej działających na terenie powiatu (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥0	≥0	≥0	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								

[48] B = bechmnark – średnia arytmetyczna dla powiatów benchmarkowych.
[49] Jak wyżej.

	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	· , .
	· **Inne uwagi**
	· , · .

C.3.1.4.	Miernik M.3.1.4.: Ilość lokalnych inkubatorów przedsiębiorczości działających na terenie gminy (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥0	≥0	≥0	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.3.1.5.	Miernik M.3.1.5.: Ilość nowych spółdzielni socjalnych uruchomionych na terenie powiatu (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥0	≥1	≥2	≥3	≥3	≥4	≥4	≥5
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju i Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.3.2.1.	Miernik M.3.2.1.: Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤ B[50]-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2	≤ B-2

[50] Jak wyżej.

	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Baza danych GUS							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Urząd Pracy							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.3.2.2.	Miernik M.3.2.2.: Udział osób bezrobotnych krótkookresowo (do 6 m-cy) w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥B[51]+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2	≥B+2
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Roczne analizy PUP							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Urząd Pracy							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.3.2.3.	Miernik M.3.2.3.: Udział osób w wieku 50+ w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15	≤15
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Roczne analizy PUP							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Urząd Pracy							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								

[51] Jak wyżej.

	· **Inne uwagi**
	· , · .

C.3.2.4.	Miernik M.3.2.4.: Udział osób w wieku do 30 lat w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40	≤40
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Roczne analizy PUP							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Urząd Pracy							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.3.2.5.	Miernik M.3.2.5.: Udział osób bezrobotnych długookresowo (powyżej 1 roku) w strukturze bezrobocia rejestrowanego (w %).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45	≤45
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Roczne analizy PUP							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Urząd Pracy							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne”								
C.4.1.1.	Miernik M.4.1.1.: Ilość nieaktualnych planów w zakresie zarządzania kryzysowego (w szt.).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport z realizacji strategii							

	Jednostka dostarczająca:	Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
	. , .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	. , .	
	· **Inne uwagi**	
	. , . .	

C.4.1.2.	Miernik M.4.1.2.: Aktywność systemu natychmiastowego powiadamiania kryzysowego (w stopniach aktywności).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	Nieakt.[52]	Nieakt.	Nieakt.	Nieakt.	Nieakt.	Akt.[53]	Akt.	Akt.
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.4.2.1.	Miernik M.4.2.1.: Wskaźnik wykrywalności przestępstw (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65	≥65
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie Prokuratora Rejonowego w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. ,								

[52] Nieakt. = system nie jest aktywny.
[53] Akt. = system jest aktywny.

	. .								
C.4.2.2.	Miernik M.4.2.2.: Wskaźnik wykrywalności wykroczeń (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie Prokuratora Rejonowego w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.4.3.1.	Miernik M.4.3.1.: Tempo zmiany liczby ludności w stosunku do roku poprzedniego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥B[54]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Baza danych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.4.3.2.	Miernik M.4.3.2.: Przyrost naturalny (w os./10 tys. mieszkańców).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Baza danych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. ,								

[54] B = bechmnark – średnia dla powiatów benchmarkowych.

	.
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	· **Inne uwagi**
	. , . .

C.4.3.3.	Miernik M.4.3.3.: Saldo migracji (krajowych i zagranicznych) (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥B[55]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Baza danych GUS					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.4.4.1.	Miernik M.4.4.1.: Liczba dzieci oraz pełnoletnich wychowanków objętych pieczą zastępczą w stosunku do liczby prawidłowo zgłoszonych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90	≥90
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.4.4.2.	Miernik M.4.4.2.: Liczba mieszkań chronionych (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	1	1	1	1	2

[55] Jak wyżej.

	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie z działalności PCPR							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie							
	Data dostarczenia:	IIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.4.5.1.	Miernik M.4.5.1.: Liczba osób niepełnosprawnych objętych zajęciami terapeutycznymi w stosunku do liczby prawidłowo zgłoszonych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	100	100	100	100	100	100	100	100
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie z działalności PCPR							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie							
	Data dostarczenia:	IIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.4.6.1.	Miernik M.4.6.1.: Liczba osób dotkniętych przemocą objętych całodobowymi specjalistycznymi poradami oraz pobytem interwencyjnym w stosunku do liczby prawidłowo zgłoszonych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	100	100	100	100	100	100	100	100
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie z działalności PCPR							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie							
	Data dostarczenia:	IIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								

	· **Inne uwagi**								
	· ,								
	· .								
C.4.6.2.	Miernik M.4.6.2.: Odsetek ujawnionych sprawców przemocy objętych programem korekcyjno-edukacyjnym (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· ,								
	.								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· ,								
	.								
	· **Inne uwagi**								
	· ,								
	· .								
C.4.7.1.	Miernik M.4.7.1.: Procent zapotrzebowania pokrytego przez miejsca w DPS-ach (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	100	100	100	100	100	100	100	100
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z działalności PCPR					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie					
	Data dostarczenia:			IIQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· ,								
	.								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· ,								
	.								
	· **Inne uwagi**								
	· ,								
	· .								
C.4.7.2.	Miernik M.4.7.2.: Odsetek pomieszczeń w budynkach DPS w 100% utrzymujących standard ustawowy w zakresie wyposażenia i wykończenia[56] (w %):								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	90	95	97	100	100	100	100	100
	Wart R:								
	Różnica:								

[56] Standard określony w ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu ministra pracy i polityki społecznej w sprawie domów pomocy społecznej.

	Źródło danych:	Raport z realizacji strategii
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Audytu i Kontroli
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
	. , .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	. , .	
	· **Inne uwagi**	
	. , . .	

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Promocja i ochrona zdrowia”

C.5.1.1. Miernik M.5.1.1.: Udział kontraktu usług medycznych w budżecie szpitala (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Dokumenty finansowo-księgowe w PSzS w Nowym Targu
Jednostka dostarczająca:	Podhalański Szpital Specjalistyczny
Data dostarczenia:	IIQ po roku bazowym
Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
. , .	
Działania korygujące (jeśli wymagane)	
. , .	
· **Inne uwagi**	
. , . .	

C.5.1.2. Miernik M.5.1.2.: Udział wydatków inwestycyjnych na modernizację infrastruktury i zakup sprzętu medycznego (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3	≥3
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Dokumenty finansowo-księgowe w PSzS w Nowym Targu
Jednostka dostarczająca:	Podhalański Szpital Specjalistyczny
Data dostarczenia:	IIQ po roku bazowym
Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
. , .	
Działania korygujące (jeśli wymagane)	
. , .	
· **Inne uwagi**	
. ,	

	· .

C.5.2.1.	Miernik M.5.2.1.: Liczba programów zdrowotnych, w których wsparciem objęto min. 10% grupy docelowej (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Dokumentacja realizacji programu (PSzS w Nowym Targu, Starostwo Powiatowe- Wydział PB)					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.5.2.2.	Miernik M.5.2.2.: Liczba grup docelowych objętych programem zdrowotnym (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Dokumentacja realizacji programu (PSzS w Nowym Targu, Starostwo Powiatowe- Wydział PB)					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Primo educationis”									
C.6.1.1.	Miernik M.6.1.1.: Wskaźnik edukacyjnej wartości dodanej w liceach i technikach (w pkt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0	>0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			www.ewd.edu.pl					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					

	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika
	· , .
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	· , .
	· **Inne uwagi**
	· , · .

C.6.1.2.

Miernik M.6.1.2.: Wskaźnik zdawalności egzaminu maturalnego w powiecie (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥B[57]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	www.oke.pl
Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

· , .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

· , .

· **Inne uwagi**

· , · .

C.6.1.3.

Miernik M.6.1.3.: Odsetek osób, które przystąpiły do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje i otrzymały świadectwo kwalifikacyjne (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥B[58]	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B	≥B
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	www.oke.pl
Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

· , .

Działania korygujące (jeśli wymagane)

· , .

· **Inne uwagi**

· , · .

[57] B = benchmark – średnia krajowa.

[58] Jak wyżej.

C.6.1.4.1.	Miernik M.6.1.4.1.: Liczba uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela w liceach ogólnokształcących (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>	<11;12>
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Arkusze Organizacyjne							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								
C.6.1.4.2	Miernik M.6.1.4.2.: Liczba uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela w technikach (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>	<8;10>
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Arkusze Organizacyjne							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								
C.6.1.4.3	Miernik M.6.1.4.3.: Liczba uczniów w przeliczeniu na etat nauczyciela w zasadniczych szkołach zawodowych (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>	<13;14>
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Arkusze Organizacyjne							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								

	· , .
	· **Inne uwagi**
	· , · .

C.6.1.5.	Miernik M.6.1.5.: Liczba szkół ponadgimnazjalnych dostosowanych do osób niepełnosprawnych ruchowo (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	0	0	0	1	1	1	1	2
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Raport z realizacji strategii
Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika
· , .
Działania korygujące (jeśli wymagane)
· , .
· **Inne uwagi**
· , · .

C.6.1.6.	Miernik M.6.1.6.: Liczba uczniów, którzy ukończyli specjalistyczne kursy zawodowe – narastająco w poszczególnych latach (w os.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥100	≥250	≥500	≥800	≥1.100	≥1.300	≥1.300	≥1.300
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Formularz PEFS
Jednostka dostarczająca:	Biuro ds. Realizacji Projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika
· , .
Działania korygujące (jeśli wymagane)
· , .
· **Inne uwagi**
· , · .

C.6.1.7.	Miernik M.6.1.7.: Stan planu optymalizacji wykorzystania zasobów edukacyjnych w szkolnictwie ponadgimnazjalnym w powiecie (w stopniach wdrożenia).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

	Wart P:	Przyg.[59]	Wdr.[60]	Wdr.	Wdr.	Wdr.	Wdr.	Wdr.	Wdr.
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								
C.6.2.1.	Miernik M.6.2.1.: Przyrost osób objętych kształceniem ustawicznym w stosunku do roku poprzedniego (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			System Informacji oświatowej					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								
C.6.2.2.	Miernik M.6.2.2.: Liczba inicjatyw edukacyjnych powiązanych z aktualnymi potrzebami rynku pracy i obejmujących min 50 beneficjentów (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								

[59] Przyg. = plan w przygotowaniu.
[60] Wdr. = plan wdrożony w życie (rozpoczęta realizacja planu).

	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	· , .
	· **Inne uwagi**
	· , · .

C.6.3.1.	Miernik M.6.3.1.: Ilość specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych dostosowanych do kształcenia osób niepełnosprawnych ruchowo (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	1	1	1	1	1
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.6.3.2.	Miernik M.6.3.2.: Odsetek wychowanków uczestniczących w konkursach na szczeblu min. powiatowym spośród ogółu kształcących się w szkołach specjalnych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Dokumentacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Nowym Targu					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Oświaty					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.6.3.3.	Miernik M.6.3.3.: Odsetek wychowanków uczestniczących w zajęciach sportowych w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych spośród ogółu kształcących się w szkołach specjalnych (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75	≥75

	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Dokumentacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Nowym Targu							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.6.3.4.	Miernik M.6.3.4.: Odsetek wychowanków uczestniczących w zajęciach uczestniczących w zajęciach rewalidacyjnych i rehabilitacyjnych spośród ogółu kształcących się w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Dokumentacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Nowym Targu							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.6.4.1.	Miernik M.6.4.1.: Liczba form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom i młodzieży w stosunku do stanu z 2014 r. (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥100	≥100	≥120	≥120	≥120	≥120	≥120	≥120
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Dokumentacja poradni psychologiczno-pedagogicznych							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. ,								

.

· **Inne uwagi**

· ,
· .

C.6.4.2.

Miernik M.6.4.2.: Liczba form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej nauczycielom w stosunku do stanu z 2014 r. (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥100	≥100	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Dokumentacja poradni psychologiczno-pedagogicznych
Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Oświaty
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

· ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

· ,
.

· **Inne uwagi**

· ,
· .

C.6.5.1.

Miernik M.6.5.1.: Odsetek młodzieży biorącej udział w zajęciach sportowych w grupie młodzieży kształcącej się (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10	≥10
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie PCK
Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Kultury
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

· ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

· ,
.

· **Inne uwagi**

· ,
· .

C.6.5.2.

Miernik M.6.5.2.: Odsetek młodzieży biorącej udział w zajęciach pozalekcyjnych w grupie młodzieży kształcącej się (w %).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25	≥25
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie PCK

	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Kultury
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
	· , .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	· , .	
	· **Inne uwagi**	
	· , · .	

C.6.5.3.	Miernik M.6.5.3.: Liczba pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu (w godz.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥3.224	≥3.640	≥3.900	≥4.160	≥4.420	≥4.680	≥4.940	≥5.200
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie PCK					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.6.5.4.	Miernik M.6.5.4.: Liczba pozalekcyjnych zajęć kulturalnych organizowanych przez Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu (w godz.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥5.980	≥6.240	≥6.500	≥7.760	≥7.020	≥7.280	≥7.540	≥7.800
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie PCK					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , .								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”								
C.7.1.1.	Miernik M.7.1.1.: Odsetek dróg powiatowych w terenie zabudowanym wyposażonych w chodniki (w %).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥49	≥52	≥57	≥65	≥69	≥73	≥74	≥75
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Ewidencja PZD							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Zarząd Dróg							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.7.1.2.	Miernik M.7.1.2.: Odsetek obiektów mostowych w ciągu dróg powiatowych o dopuszczalnej nośności powyżej 25 ton (w %).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥36	≥36	≥38	≥39	≥40	≥41	≥42	≥43
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Ewidencja PZD							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Zarząd Dróg							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.7.1.3.	Miernik M.7.1.3.: Odsetek dróg powiatowych w stanie bardzo dobrym (w %).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80	≥80
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Ewidencja PZD							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowy Zarząd Dróg							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								

	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	· **Inne uwagi**
	. , . .

C.7.1.4.	Miernik M.7.1.4.: Odsetek dróg powiatowych dla których ujawniono własność w księdze wieczystej (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	3,5	7	10,5	14,0	17,5	21,0	24,5	28,0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowy Zarząd Dróg					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”									
C.8.1.1.	Miernik M.8.1.1.: Odsetek grup docelowych objętych programem edukacyjnym w zakresie ekologii (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15	≥15
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.8.1.2.	Miernik M.8.1.2.: Liczba programów edukacji ekologicznej (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1

	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie WOŚiZN							
	Jednostka dostarczająca:	Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.8.2.1.	Miernik M.8.2.1.: Odsetek wód w III klasie czystości (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport o Stanie Jakości Środowiska WIOŚ							
	Jednostka dostarczająca:	Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.8.2.2.	Miernik M.8.2.2.: Odsetek wód w I klasie czystości (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥40	≥50	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60	≥60
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport o Stanie Jakości Środowiska WIOŚ							
	Jednostka dostarczająca:	Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych							
	Data dostarczenia:	IIIQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.8.2.3.	Miernik M.8.2.3.: Ilość emitowanego CO2 w obiektach użyteczności publicznej w stosunku do roku bazowego (2014) (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≤100	≤95	≤95	≤90	≤85	≤80	≤75	≤70
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.8.3.1.	Miernik M.8.3.1.: Odsetek terenów zalesionych objęty uproszczonymi planami urządzenia lasów (UPUL) (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥20	≥30	≥40	≥50	≥60	≥70	≥80	≥90
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.8.3.2.	Miernik M.8.3.2.: Odsetek powierzchni leśnej odnowionej rodzinnymi gatunkami lasotwórczymi (w %).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥20*B[61]	≥30*B	≥40*B	≥50*B	≥60*B	≥70*B	≥80*B	≥90*B
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie WOŚiZN					
	Jednostka dostarczająca:			Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych					

[61] B = bechmark – wielkość powierzchni wymagającej odnowienia rodzimymi gatunkami lasotwórczymi określona na podstawie UPUL.

	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
	. , .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	. , .	
	· **Inne uwagi**	
	. , . .	

C.8.4.1.	Miernik M.8.4.1.: Stan e-usług w zakresie bezpieczeństwa geologicznego (w stopniach uruchomienia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	Przyg.[62]	Przyg.	Przyg.	Uruch.[63]	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie WOŚiZN							
	Jednostka dostarczająca:	Wydział Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

Realizacja celów taktycznych w ramach programu „Nowotarski – warto być”									
C.9.1.1.	Miernik M.9.1.1.: Liczba imprez upowszechniających dziedzictwo kulturowe powiatu rocznie (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70	≥70
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Kalendarz Imprez Kulturalnych/ Sprawozdanie merytoryczne							
	Jednostka dostarczająca:	Powiatowe Centrum Kultury							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. ,								

[62] Przyg. = Przygotowanie e-usług w zakresie geodezji.
[63] Uruch. = Uruchomienie e-usług w zakresie geodezji.

	.
	· **Inne uwagi**
	· , · .

C.9.1.2.	Miernik M.9.1.2.: Liczba wystaw zorganizowanych przez Muzeum im. W. Orkana rocznie (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4	≥4
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana
Jednostka dostarczająca:	Muzeum im. W. Orkana
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

· ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

· ,
.

· **Inne uwagi**

· ,
· .

C.9.1.3.	Miernik M.9.1.3.: Liczba imprez kulturalnych organizowanych przez Muzeum im. W. Orkana rocznie (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6	≥6
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana
Jednostka dostarczająca:	Muzeum im. W. Orkana
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika

· ,
.

Działania korygujące (jeśli wymagane)

· ,
.

· **Inne uwagi**

· ,
· .

C.9.1.4.	Miernik M.9.1.4.: Liczba lekcji muzealnych organizowanych przez Muzeum im. W. Orkana rocznie (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140	≥140
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana

	Jednostka dostarczająca:	Muzeum im. W. Orkana
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	
	. , .	
	Działania korygujące (jeśli wymagane)	
	. , .	
	· **Inne uwagi**	
	. , . .	

C.9.1.5.	Miernik M.9.1.5.: Liczba osób korzystających z atrakcji Muzeum im. W. Orkana rocznie (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000	≥10.000
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Sprawozdanie Muzeum im. W. Orkana					
	Jednostka dostarczająca:			Muzeum im. W. Orkana					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.9.2.1.	Miernik M.9.2.1.: Liczba budynków instytucji kultury zmodernizowanych lub nowych (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	1	2	3	3	3	3
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji projektu					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Gospodarki Finansowej Powiatu i Controllingu Operacyjnego					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								

C.9.2.2.	Miernik M.9.2.2.: Liczba premier wystawianych w Teatrze Lalek „Rabcio” rocznie (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie Teatru Lalek „Rabcio”							
	Jednostka dostarczająca:	Teatr Lalek „Rabcio”							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.9.2.3.	Miernik M.9.2.3.: Liczba przedstawień wystawianych w Teatrze Lalek „Rabcio” (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200	≥200
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie Teatru Lalek „Rabcio”							
	Jednostka dostarczająca:	Teatr Lalek „Rabcio”							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.9.2.4.	Miernik M.9.2.4.: Ilość widzów oglądających przedstawienia Teatru Lalek „Rabcio” (w os.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000	≥35.000
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Sprawozdanie Teatru Lalek „Rabcio”							
	Jednostka dostarczająca:	Teatr Lalek „Rabcio”							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. ,								

	.
	· **Inne uwagi**
	· , · .

C.9.3.1.	Miernik M.9.3.1.: Stopień uruchomienia zintegrowanej platformy internetowej ukierunkowanej na promocję produktów lokalnych (w stanach uruchomienia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	Przyg.[64]	Przyg.	Przyg.	Uruch.[65]	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Biuro Rozwoju Promocji					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.9.3.2.	Miernik M.9.3.2.: Liczba targów na regionalnych i krajowych (RK) i międzynarodowych (M) na których promuje się produkty lokalne (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥0 RK ≥0 M	≥2 RK ≥0 M	≥2 RK ≥0 M	≥2 RK ≥0 M	≥2 RK ≥1 M	≥2 RK ≥1 M	≥2 RK ≥1 M	≥2 RK ≥1 M
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	· , ·								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	· , ·								
	· **Inne uwagi**								
	· , · .								

C.9.4.1.	Miernik M.9.4.1.: Stopień uruchomienia Centrum Współpracy Transgranicznej Polsko-Słowackiej (w stopniach uruchomienia).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

[64] Przyg. = Przygotowanie zintegrowanej platformy internetowej.
[65] Uruch. = Uruchomienie zintegrowanej platformy interentowej.

	Wart P:	Przyg.[66]	Przyg.	Przyg.	Przyg.	Przyg.	Uruch.[67]	Uruch.	Uruch.
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.9.4.2.	Miernik M.9.4.2.: Liczba zrealizowanych projektów ukierunkowanych na promocję regionu narastająco (w szt.).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥0	≥0	≥1	≥2	≥2	≥3	≥3	≥3
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.9.4.3.	Miernik M.9.4.3.: Liczba wizyt studyjnych realizowanych organizowanych rocznie u partnera (Z) i na terenie powiatu (W) (w).								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W	≥1 Z ≥ 1 W
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:			Raport z realizacji strategii					
	Jednostka dostarczająca:			Powiatowe Centrum Kultury					
	Data dostarczenia:			IQ po roku bazowym					
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. ,								

[66] Przyg. = Przygotowanie CWT.
[67] Uruch. = Uruchomienie CWT.

	.
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	· **Inne uwagi**
	. , . .
C.9.5.1.	Miernik M.9.5.1.: Stan porozumienia w zakresie współpracy z Lokalnymi Grupami Działania (w stanach porozumienia).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	Przyg.[68]	Uruch.[69]	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.	Uruch.
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Raport z realizacji strategii
Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju Promocji
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika
	. , .
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	· **Inne uwagi**
	. , . .
C.9.5.2.	Miernik M.9.5.2.: Liczba projektów ukierunkowanych na promocję powiatu zrealizowanych wspólnie z Lokalnymi Grupami Działania (w szt.).

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wart P:	≥0	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1	≥1	≥1
Wart R:								
Różnica:								

Źródło danych:	Raport z realizacji strategii
Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju Promocji
Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym

	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika
	. , .
	Działania korygujące (jeśli wymagane)
	. , .
	· **Inne uwagi**
	. , . .
C.9.5.3.	Miernik M.9.5.3.: Liczba inicjatyw związanych z promocją regionu na poziomie

[68] Przyg. = Przygotowanie porozumienia z LGD.
[69] Uruch. = Uruchomienie porozumienia z LGD.

	subregionalnym oraz makroregionalnym, w których powiat bierze udział narastająco (w szt.).							
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	≥0	≥0	≥1	≥1	≥1	≥2	≥2	≥2
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport z realizacji strategii							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju Promocji							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
C.9.6.1.	Miernik M.9.6.1.: Liczba projektów ukierunkowanych na wsparcie rozwoju oferty turystycznej.								
	Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Wart P:	0	0	1	1	1	1	1	2
	Wart R:								
	Różnica:								
	Źródło danych:	Raport z realizacji strategii							
	Jednostka dostarczająca:	Biuro Rozwoju Promocji							
	Data dostarczenia:	IQ po roku bazowym							
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika								
	. , .								
	Działania korygujące (jeśli wymagane)								
	. , .								
	· **Inne uwagi**								
	. , . .								
	[redacted]								

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i dokumentów dostarczonych przez powiat nowotarski.

SPISY TABEL I ILUSTRACJI

SPIS TABEL

Tabela 1. Analiza interesariuszy – poziom strategiczny. 11
Tabela 2. Lista głównych mocnych stron. 81
Tabela 3. Lista głównych słabych stron. 82
Tabela 4. Lista głównych szans zewnętrznych. 83
Tabela 5. Lista głównych zagrożeń zewnętrznych. 84
Tabela 6. Założenia dotyczące mierników realizacji celów strategicznych w obszarze potencjału rozwojowego. 93
Tabela 7. Założenia dotyczące mierników realizacji celów strategicznych w obszarze pozycji konkurencyjnej. 97
Tabela 8. Założenia dotyczące mierników realizacji celów strategicznych w obszarze finansowym. 100
Tabela 9. Ramowy plan realizacji i controllingu strategii rozwoju powiatu nowotarskiego na lata 2015-2022 – zadani zarządcze. 107
Tabela 10. Założenia realizacji budżetu strategii. 113
Tabela 11. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy. 116
Tabela 12. Założenia realizacji budżetu programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy”. 117
Tabela 13. Analiza zgodności celów programu „Doskonalenie systemu organizacji pracy” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 119
Tabela 14. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem”. 124
Tabela 15. Założenia realizacji budżetu programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem”. 126
Tabela 16. Analiza zgodności celów programu „Efektywność i skuteczność w zarządzaniu powiatem” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 127
Tabela 17. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka”. 131
Tabela 18. Założenia realizacji budżetu programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka”. 133
Tabela 19. Analiza zgodności celów programu „Elastyczny rynek pracy i przedsiębiorcza gospodarka” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 135
Tabela 20. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne”. 143
Tabela 21. Założenia realizacji budżetu programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne”. 146
Tabela 22. Analiza zgodności celów programu „Bezpieczeństwo publiczne i społeczne” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 147
Tabela 23. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Promocja i ochrona zdrowia”. 155

Tabela 24. Założenia realizacji budżetu programu „Promocja i ochrona zdrowia”. 156
Tabela 25. Analiza zgodności celów programu „Promocja i ochrona zdrowia” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 157
Tabela 26. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Primo educationis”. 163
Tabela 27. Założenia realizacji budżetu programu „Primo educationis”. 167
Tabela 28. Analiza zgodności celów programu „Primo educationis” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 168
Tabela 29. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”. 173
Tabela 30. Założenia realizacji budżetu programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej”. 174
Tabela 31. Analiza zgodności celów programu „Utrzymanie i rozwój infrastruktury drogowej” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 175
Tabela 32. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”. 181
Tabela 33. Założenia realizacji budżetu programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa”. 183
Tabela 34. Analiza zgodności celów programu „Pięć krain: Pieniny-Gorce-Spisz-Podhale-Orawa” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 184
Tabela 35. Założenia dotyczące mierników realizacji celów taktycznych „Nowotarski – warto być”. 191
Tabela 36. Założenia realizacji budżetu programu „Nowotarski – warto być”. 195
Tabela 37. Analiza zgodności celów programu „Nowotarski – warto być” z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi. 196
Tabela 38. Schemat raportu z controllingu taktycznego. 200
Tabela 39. Schemat raportu z controllingu strategicznego (część I). 209
Tabela 40. Schemat raportu z controllingu strategicznego (część II). 224

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Plan realizacji i oceny końcowej strategii – wykres Gantta. 110
Rysunek 2. Schematu budżetowania strategicznego. 111

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba stowarzyszeń, organizacji społecznych i fundacji na 10 tys. mieszkańców. 15
Wykres 2. Liczba członków klubów działających przy domach kultury na 10 tys. mieszkańców. 16
Wykres 3. Liczba członków zespołów artystycznych na 1 tys. mieszkańców. 17
Wykres 4. Przeciętna liczba członków klubów sportowych. 17

Wykres 5. Liczba stwierdzonych przestępstw o charakterze gospodarczym na 10 tys. mieszkańców. 18
Wykres 6. Frekwencja w wyborach samorządowych (w %). 19
Wykres 7. Liczba mieszkańców powiatu (w os.). 20
Wykres 8. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem. 21
Wykres 9. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem. 22
Wykres 10. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem. 22
Wykres 11. Przyrost naturalny na 10 tys. mieszkańców (w os.). 23
Wykres 12. Saldo migracji międzypowiatowej w grupie osób w wieku produkcyjnym (w os./10 tys. osób w wieku produkcyjnym). 24
Wykres 13. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych (w %). 25
Wykres 14. Odsetek osób zdających egzaminy maturalne w liceach ogólnokształcących (w %). 26
Wykres 15. Liczba podmiotów sektora prywatnego (w podm.). 27
Wykres 16. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. mieszkańców. 28
Wykres 17. Udział firm średnich (50-249 pracowników) w podmiotach sektora prywatnego ogółem. 29
Wykres 18. Udział spółek handlowych w podmiotach sektora prywatnego ogółem. 30
Wykres 19. Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców (w podm.). 31
Wykres 20. Wydatki inwestycyjne przedsiębiorstw na 1 podmiot (w mln zł). 32
Wykres 21. Wartość brutto środków trwałych przedsiębiorstw na 1 podmiot (w mln zł). 33
Wykres 22. Miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł). 34
Wykres 23. Stopa bezrobocia rejestrowanego (w %). 34
Wykres 24. Liczba osób pracujących (w os.). 35
Wykres 25. Pracujący w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (w os.). 36
Wykres 26. Pracujący w przemyśle i budownictwie (w os.). 37
Wykres 27. Pracujący w drobnych usługach (m.in. naprawa, gastronomia, hotelarstwo) (w os.). 37
Wykres 28. Powierzchnia gmin objęta planami zagospodarowania przestrzennego. 39
Wykres 29. Długość dróg gminnych utwardzonych na 1 km^2 (w km). 40
Wykres 30. Długość dróg powiatowych utwardzonych na 1 km^2 (w km). 41
Wykres 31. Liczba samochodów osobowych na 1 tys. mieszkańców (w szt.). 41
Wykres 32. Liczba wypadków drogowych na 1 tys. mieszkańców (w szt.). 42
Wykres 33. Powierzchnia budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m^2). 43
Wykres 34. Powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca. 43
Wykres 35. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ludności ogółem. 44
Wykres 36. Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w ludności ogółem. 45
Wykres 37. Średnie zużycie wody przez 1 korzystającego z sieci wodociągowej (w m3). 46
Wykres 38. Udział ludności korzystającej z sieci gazowej w ludności ogółem. 46
Wykres 39. Średnie zużycie gazu przez 1 korzystającego z sieci gazowej (w m3). 47
Wykres 40. Liczba osób na 1 przychodnię (w os.). 48

Wykres 41. Liczba porad podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca. 48
Wykres 42. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 łóżko w szpitalu (w os.). 49
Wykres 43. Liczba miejsc noclegowych (w szt.). 50
Wykres 44. Wykorzystanie miejsc noclegowych w hotelach (w %). 51
Wykres 45. Ilość noclegów udzielonych turystom (w dn). 51
Wykres 46. Średnia długość pobytu turysty (w dn). 52
Wykres 47. Średnia długość pobytu turysty zagranicznego (w dn). 53
Wykres 48. Liczba imprez organizowanych przez domy kultury. 54
Wykres 49. Średnia frekwencja podczas imprez organizowanych przez domy kultury (w os.). 55
Wykres 50. Wystawy w obiektach działalności wystawienniczej (w szt.). 55
Wykres 51. Liczba muzeów (w szt.). 56
Wykres 52. Liczba odwiedzających muzea (w os.). 57
Wykres 53. Liczba imprez sportowych i kulturalnych (w szt.). 57
Wykres 54. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 miejsce w kinie (w os.). 58
Wykres 55. Przeciętna liczba widzów podczas widowiska w teatrze w powiecie nowotarskim (w os.). 58
Wykres 56. Udział lasów w powierzchni ogółem. 60
Wykres 57. Pozyskiwanie drewna (w m^3). 60
Wykres 58. Emisja zanieczyszczeń gazowych w powiatach ziemskich (t/km2). 61
Wykres 59. Emisja zanieczyszczeń gazowych w miastach na prawach powiatu (t/km2). 61
Wykres 60. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w powiatach ziemskich (t/km2). 62
Wykres 61. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w miastach na prawach powiatu (t/km2). 62
Wykres 62. Odprowadzanie ścieków przemysłowych w powiatach ziemskich (m3/km2). 63
Wykres 63. Odprowadzanie ścieków przemysłowych w miastach na prawach powiatu (m3/km2). 63
Wykres 64. Udział ludności korzystającej z oczyszczalni w ludności ogółem. 64
Wykres 65. Powierzchnia dzikich wysypisk (w ha). 64
Wykres 66. Odpady wytworzone w przemyśle w powiatach ziemskich (t/km2). 65
Wykres 67. Odpady wytworzone w przemyśle w miastach na prawach powiatu (t/km2). 65
Wykres 68. Udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogółem. 66
Wykres 69. Udział parków narodowych w powierzchni ogółem. 67
Wykres 70. Powierzchnia przypadająca na 1 pomnik przyrody (w km2). 67
Wykres 71. Dochody ogółem gmin w powiatach (w mln zł). 69
Wykres 72. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin w powiatach. 70
Wykres 73. Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca gmin w powiatach (w zł). 70
Wykres 74. Dochody ogółem powiatów (w mln zł). 71
Wykres 75. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w powiatach. 72
Wykres 76. Dochody z Unii Europejskiej w przeliczeniu na mieszkańca w powiatach (w zł). 72
Wykres 77. Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem w gminach powiatów. 73
Wykres 78. Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem w gminach powiatów. 74

Wykres 79. Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem w gminach powiatów. 74
Wykres 80. Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem powiatów. 75
Wykres 81. Udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w wydatkach ogółem powiatów. 75
Wykres 82. Udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem powiatów. 76
Wykres 83. Udział radnych z wykształceniem wyższym w organach uchwałodawczych powiatów i gmin (w %). 77
Wykres 84. Istotność obszarów otoczenia (w %). 78
Wykres 85. Istotność zjawisk w makrootoczeniu (w %). 79
Wykres 86. Istotność zjawisk w mikrootoczeniu (w %). 80
Wykres 87. Istotność obszarów interwencji strategicznej (w %). 90